

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro obor vzdělání

68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost

Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium
Stupeň vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Platnost	od 1. září 2025 počínaje prvním ročníkem školního roku 2025/2026

Obsah

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu Choceň
Adresa	565 01 Choceň, T. G. Masaryka 1000
Název školního vzdělávacího progra-	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium

Obsah.....	2
Identifikační údaje	5
Charakteristika školy.....	6
Vzdělávací, volnočasové a ubytovací možnosti a služby.....	6
Členství v profesních organizacích	7
Mezinárodní kontakty školy	7
Obecné cíle středního vzdělávání	8
Profil absolventa	10
Klíčové kompetence absolventa	10
Odborné kompetence absolventa.....	13
Vazba kurikula odborného vzdělávání na Národní soustavu kvalifikací	15
Uplatnění absolventa v praxi.....	15
Podmínky pro přijetí ke vzdělávání	15
Způsob ukončení vzdělávání, potvrzení dosaženého vzdělávání a kvalifikace	16
Profilová část maturitní zkoušky	16
Charakteristika vzdělávacího programu	17
Celkové pojetí vzdělávacího programu	17
Způsob rozvoje klíčových kompetencí	18
Charakteristika obsahových složek	19
Organizace výuky.....	21
Způsob a kritéria hodnocení žáků	21
Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných	22
Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence	26
Podmínky pro přijetí ke studiu	26
Realizace průřezových témat	27
Způsob ukončení vzdělávání	28
Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP.....	29
Učební plán	31
Přehled využití týdnů ve školním roce	32
Český jazyk a literatura	33
Pojetí vyučovacího předmětu	33
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	36
Anglický jazyk.....	46

Pojetí vyučovacího předmětu	46
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	50
Anglický jazyk ve veřejné správě	58
Pojetí vyučovacího předmětu	58
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	62
Francouzský jazyk.....	64
Pojetí vyučovacího předmětu	64
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	68
Německý jazyk	75
Pojetí vyučovacího předmětu	75
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	79
Ruský jazyk.....	88
Pojetí vyučovacího předmětu	88
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	92
Španělský jazyk	97
Pojetí vyučovacího předmětu	97
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	101
Základy společenských věd	107
Pojetí vyučovacího předmětu	107
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	111
Dějepis	114
Pojetí vyučovacího předmětu	114
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	117
Matematika	119
Pojetí vyučovacího předmětu	119
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	122
Chemie	127
Pojetí vyučovacího předmětu	127
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	129
Fyzika	132
Pojetí vyučovacího předmětu	132
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	135
Biologie a ekologie	137
Pojetí vyučovacího předmětu	137
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	140
Informatika	142
Pojetí vyučovacího předmětu	142
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	146
Tělesná výchova	151
Pojetí vyučovacího předmětu	151
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	155
Ekonomika	163
Pojetí vyučovacího předmětu	163
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	166
Účetnictví.....	171

Pojetí vyučovacího předmětu	171
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	174
Právo.....	176
Pojetí vyučovacího předmětu	176
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	180
Cvičení z práva	187
Pojetí vyučovacího předmětu	187
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	190
Veřejná správa	192
Pojetí vyučovacího předmětu	192
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	196
Cvičení z veřejné správy	203
Pojetí vyučovacího předmětu	203
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	206
Technika administrativy	209
Pojetí vyučovacího předmětu	209
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	212
Písemná a elektronická komunikace	214
Pojetí vyučovacího předmětu	214
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	217
Zeměpis	219
Pojetí vyučovacího předmětu	219
Odborná praxe	224
Materiální podmínky realizace školního vzdělávacího programu	226
Personální podmínky realizace školního vzdělávacího programu	227
Spolupráce se sociálními partnery.....	228
Příloha č. 1 Fotodokumentace.....	229

Identifikační údaje

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu Choceň
Adresa	565 01 Choceň, T. G. Masaryka 1000
Zřizovatel	Pardubický kraj 532 11 Pardubice, Komenského náměstí 125
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Úroveň vzdělávání EQF	4
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium
Jméno ředitele	Ing. Markéta Drahošová
Koordinátor	Mgr. Hana Martinková
Zpracoval	kolektiv pedagogických pracovníků
Telefon	+420 465 471 338
E-mail	oachocen@oa-chocen.cz
Web	www.oa-chocen.cz
Platnost	od 01.09.2025 počínaje prvním ročníkem školního roku 2025/2026

Schvalovací doložka:

Školní vzdělávací program Veřejnosprávní činnost pro obor vzdělání 68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost byl schválen rozhodnutím ředitele Obchodní akademie a Střední odborné školy cestovního ruchu Choceň dne 30. dubna 2025, č. j. OACho 914/2025 a nahrazuje v plném rozsahu školní vzdělávací program Veřejnosprávní činnost pro obor vzdělání 68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost ze dne 11.05.2022, č. j. OACho 571/2022, počínaje prvním ročníkem školního roku 2025/2026.

Charakteristika školy

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu Choceň
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium

Vzdělávací, volnočasové a ubytovací možnosti a služby

Vzdělávací nabídka

V současné době se v rámci počátečního vzdělávání ve škole vyučují jak čtyřleté obory ukončené maturitní zkouškou (Obchodní akademie, Cestovní ruch a Veřejnosprávní činnost), tak tříleté obory s výučním listem (Cukrář, Kuchař-číšník a Prodáváč – výroba a prodej lahůdek).

V dalších letech se počítá s rozšířením nabídky.

Europass

Škola předává svým úspěšným absolventům tzv. Europass, který je jednotným celoevropským souborem dokladů o vzdělání, osobních kompetencích, jazykových dovednostech, odborné kvalifikaci a pracovních zkušenostech jejich držitele.

Dokumenty Europassu nejsou novými certifikáty, poskytují však zaměstnavatelům a vzdělávacím institucím transparentní a přehledný soubor všech relevantních informací o držiteli ve světových jazycích. Tím mu usnadňují prezentovat se a poskytnout o sobě informace tak, aby byly správně pochopeny nejen v jeho mateřské zemi, ale především v zahraničí.

Ubytování a stravování

Domov mládeže se nachází v klidné části města poblíž sportovního stadionu a přírodní rezervace Peliny ve vzdálenosti pouhých 600 m od hlavní budovy školy.

Kapacita objektu je 79 ubytovaných žáků ve dvou a třílůžkových pokojích. V centrální části objektu se nachází výtah, takže splňuje podmínky pro bezbariérový přístup. V objektu se dále nachází studovna, dvě místnosti pro trávení volného času a moderně vybavené fitness centrum. K volnočasovým aktivitám je též uzpůsobena přilehlá zahrada s volejbalovým hřištěm s umělým povrchem.

Součástí objektu je též školní kuchyně s prostornou jídelnou. Tato jídelna připravuje celodenní stravu pro ubytované žáky, dále obědy pro ostatní žáky školy a její zaměstnance. Pro využití kapacit jídelny je v rámci doplňkové činnosti realizováno též stravování pro veřejnost.

Doplňková činnost

Škola je dle platné zřizovací listiny oprávněna k lepšímu využití všech svých hospodářských možností a odborností svých zaměstnanců vykonávat doplňkovou činnost v těchto oblastech:

- hostinská činnost;
- ubytovací služby;
- koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej;
- pořádání odborných kurzů, školení a jiných vzdělávacích akcí včetně lektorské činnosti;
- vydavatelská a nakladatelská činnost.

Členství v profesních organizacích

V zájmu zvyšování kvality vzdělávání a s cílem navázat těsnější kontakty s budoucími zaměstnavateli absolventů školy se škola aktivně podílí na činnosti vybraných profesních organizací.

Škola je členem Asociace obchodních akademií a Asociace domovů mládeže.

Škola je dále přidruženým členem Asociace průvodců a Asociace cestovních kanceláří.

Mezinárodní kontakty školy

Škola dlouhodobě a cílevědomě navazuje kontakty se školami v zahraničí. Dochází k výměně zkušeností, poznávání životního stylu v jiných zemích, zdokonalování v cizích jazycích a k navazování neformálních kontaktů mezi žáky partnerských škol. V současné době má škola uzavřenou dohodu o partnerské spolupráci se zahraniční školou:

- Středná odborná škola služeb a lesnictva, Banská Štiavnica (Slovensko)

Obecné cíle středního vzdělávání

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu Choceň
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium

Koncepce středního vzdělávání, tedy i odborného, vychází z celoživotně pojatého a na principu znalostní společnosti vybudovaného konceptu vzdělávání, ve kterém je vzdělávání cestou i nástrojem rozvoje lidské osobnosti. Jako teoretické východisko pro koncipování struktury cílů středního vzdělávání byl použit známý a respektovaný koncept čtyř cílů vzdělávání pro 21. století.

V souladu s tím je záměrem (obecným cílem) středního odborného vzdělávání připravit žáka na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa, tzn.:

Učit se poznávat, tj. osvojit si nástroje pochopení světa a rozvinout dovednosti potřebné k učení se, prohloubit si v návaznosti na základní vzdělání poznatky o světě a dále je rozšiřovat.

Vzdělávání směřuje k:

- rozvoji základních myšlenkových operací žáků (analýza, syntéza, indukce, dedukce, generalizace, abstrakce, konkretizace, srovnávání, uspořádání, třídění aj.), jejich paměti a schopnosti koncentrace;
- osvojení obecných principů a strategií řešení problémů (praktických i teoretických), stejně jako dovedností potřebných pro práci s informacemi;
- vytvoření – na základě osvojení podstatných faktů, pojmů a generalizací – takové struktury poznání žáků v jednotlivých oblastech středoškolského odborného vzdělávání, na jejímž základě lépe porozumí světu, ve kterém žijí, a pochopí nezbytnost udržitelného rozvoje;
- k prohloubení a rozšíření vědomostí žáků o světě, který je obklopuje;
- porozumění potřebným vědeckým, technickým a technologickým metodám, nástrojům a pracovním postupům z různých oborů lidské činnosti a poznání (které tvoří obsah středoškolského vzdělávání) a k rozvíjení dovedností jejich aplikace;
- osvojení poznatků, pracovních postupů a nástrojů potřebných pro kvalifikovaný výkon povolání a pro uplatnění se na trhu práce;
- rozvoji dovednosti žáků učit se a být připraven celoživotně se vzdělávat.

Učit se pracovat a jednat, tj. naučit se tvořivě zasahovat do prostředí, které žáky obklopuje, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech, být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které byl připravován.

Vzdělávání směřuje k:

- formování aktivního a tvořivého postoje žáků k problémům a k hledání jejich různých řešení;
- adaptabilitě žáků na nové podmínky, k jejich schopnosti tvořivě do těchto podmínek zasahovat, tj. k flexibilitě a kreativitě žáků;

- rozvoji aktivního přístupu žáků k pracovnímu životu a profesní kariéře včetně schopnosti přizpůsobovat se změnám na trhu práce;
- zodpovědnému, tj. cílevědomému, soustředěnému, vytrvalému a pečlivému přístupu žáků k týmové i samostatné práci;
- vytváření odpovědného přístupu žáků k plnění povinností a k respektování stanovených pravidel;
- tomu, aby žáci uměli správně odhadovat své možnosti a schopnosti, zvažovali a respektovali možnosti a schopnosti jiných lidí;
- rozvoji dovedností potřebných k vyjednávání, diskusi, případnému kompromisu, k obhájení svého stanoviska i přijímání stanoviska jiných;
- tomu, aby chápali práci a pracovní činnosti jako příležitost k seberealizaci.

Učit se být, tj. rozumět vlastní osobnosti a jejímu utváření, jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, se samostatným úsudkem a osobní zodpovědností.

Vzdělávání směřuje k:

- rozvoji tělesných i duševních schopností a dovedností žáků;
- prohlubování dovedností potřebných k sebereflexi, sebepoznání a sebehodnocení;
- utváření adekvátního sebevědomí a aspirací žáků;
- utváření a kultivaci svobodného, kritického a nezávislého myšlení žáků, k rozvoji jejich úsudku a rozhodování;
- přijímání odpovědnosti žáků za vlastní myšlení, rozhodování, jednání, chování a cítění;
- kultivaci emočního prožívání žáků, včetně prožívání a vnímání estetického;
- k rozvoji kreativity a imaginace žáků;
- k rozvoji volných vlastností žáků;
- k rozvoji specifických schopností a nadání žáků.

Učit se žít společně, učit se žít s ostatními, tj. umět spolupracovat s ostatními, být schopen podílet se na životě společnosti a nalézt v ní své místo.

Vzdělávání směřuje k:

- tomu, aby žáci respektovali lidský život a jeho trvání jako vysokou hodnotu;
- vytváření úcty k živé i neživé přírodě, k ochraně a zlepšování přírodního a ostatního životního prostředí a k chápání globálních problémů světa;
- prohlubování osobnostní, národnostní a občanské identity žáků, jejich připravenosti tuto identitu chránit, ale současně také respektovat identitu jiných lidí;
- tomu, aby se žáci ve vztahu k jiným lidem oprostili od předsudků, xenofobie, intolerance, rasismu, agresivního nacionalismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti;
- utváření slušného a odpovědného chování žáků v souladu s morálními zásadami a pravidly společenského chování;
- tomu, aby žáci cítili potřebu aktivně se zapojit do občanského života a spolupracovat na zachování demokracie a jejím zdokonalování, aby jednali v souladu se strategií udržitelného rozvoje;
- rozvoji komunikativních dovedností žáků a dovedností potřebných pro hodnotný partnerský život i pro život v širším (pracovním, rodinném, zájmovém aj.) kolektivu.

Profil absolventa

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu Choceň
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium
Zřizovatel	Pardubický kraj

Klíčové kompetence absolventa

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn., že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn., že absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn., že absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn., že absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých;

- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn., že absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn., že absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn., že absolventi by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, tzn. že absolvent:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života;
- nastavuje digitální technologie a způsob jejich využití podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby, nebo pracovní prostředí a nástroje;
- získává, posuzuje, zpravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech;
- vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části;
- dokáže poradit s běžnými technickými problémy;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Odborné kompetence absolventa

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn., aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem;

- charakterizovali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;
- znali a aplikovali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout.

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb, tzn., aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku;
- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana).

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn. aby absolventi:

- charakterizovali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Vést správní agendy, tzn., aby absolventi:

- stručně charakterizovali náš právní systém a právní řád, rozuměli základním právním pojmům, pracovali se zdroji právních informací;
- popsali strukturu a působnost orgánů státní správy a samosprávy, základní podmínky a postupy realizace práv a povinností adresátů veřejnosprávního působení;
- aplikovali základní právní normy a správní řád při řešení standardních pracovních činností a situací v jednotlivých (vybraných) oblastech a úsecích veřejné správy;
- odpovědně prováděli potřebná šetření a rozhodnutí o nárocích klientů, dodržovali správní řád;
- zpracovávali věcně, jazykově a formálně správně jednoduché právní písemnosti a podklady;
- samostatně zpracovávali, kontrolovali nebo vystavovali správní a jiné úřední písemnosti a dokumenty;
- dodržovali předpisy pro evidenci a ukládání písemností a ochranu údajů;
- prováděli šetření, rozborů činností, výpočty a stanovování poplatků, zpracovávali podklady pro statistiky apod. činnosti;
- pracovali s počítačovými programy pro státní správu a samosprávu a s portálem státní správy;

- využívali racionálně pro práci prostředky kancelářské techniky, ovládali desetiprstovou hmatovou metodu;
- dbali na dodržování zákonnosti ve veřejné správě, jednali v duchu etiky státního úředníka.

Být připraven spolupracovat na programech rozvoje regionu a evropské spolupráce, tzn., aby absolventi:

- stručně charakterizovali přehled o ekonomicko-sociálním rozvoji a stavu životního prostředí v regionu ve srovnání s ostatními regiony ČR;
- vyhledali a připravili podklady pro sestavení místních rozpočtů a záměrů rozvoje regionu a obce;
- stručně popsali cíle a strategie EU, měli přehled o nástrojích a prostředcích evropské politiky a možnostech jejich využití pro místní a regionální rozvoj, uměli vyhledat potřebné informace;
- charakterizovali funkci euroregionů a možnosti mezinárodní spolupráce na regionální úrovni;
- pracovali s odbornou literaturou a informačními systémy, využívali pro získávání informací znalosti cizích jazyků.

Komunikovat s veřejností, tzn., aby absolventi byli připraveni:

- uplatňovat dovednosti ze sociální a řečové komunikace při ústním i písemném styku s občany i s institucemi;
- v kontaktu s klienty dodržovat rovnováhu mezi asertivitou a empatií, reagovat přiměřeně ve vypjatých situacích;
- zachovávat mlčenlivost a diskrétnost, dbát na ochranu osobnosti;
- využívat získaných informací k poradenství občanům (klientům);
- poskytovat úplné informace;
- řídit se principy profesní etiky, jednat podle mravního kodexu státního úředníka.

Vazba kurikula odborného vzdělávání na Národní soustavu kvalifikací

Pro tento obor vzdělání neexistují ke dni schválení v NSK žádné úplné profesní kvalifikace ani profesní kvalifikace.

Uplatnění absolventa v praxi

Po ukončení studia a úspěšném vykonání maturitní zkoušky se absolvent školního vzdělávacího programu Veřejnosprávní činnost, vycházejícího z rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání 68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost, uplatní v rámci působnosti územních, ústředních nebo jiných orgánů státní správy a samosprávy jako referent státní správy a samosprávy. Zajišťuje odborné činnosti nebo ucelené agendy, např. v oblasti hospodaření s majetkem obce, vedení evidencí podle závazně platných předpisů, vedení agend správních a samosprávních komisí, práce související s vystavováním úředních dokladů, s určováním, vyměřováním a vybíráním dávek a poplatků, se správním řízením apod.

Získané ekonomické a právní vzdělání mu umožní uplatnit se i v občanském sektoru.

Podmínky pro přijetí ke vzdělávání

Přijímání žáků ke vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Uchazeč musí splnit podmínky zdravotní způsobilosti ke vzdělávání v oboru veřejnosprávní činnost. Podmínky zdravotní způsobilosti jsou stanoveny v nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělání, ve znění pozdějších předpisů.

Způsob ukončení vzdělávání, potvrzení dosaženého vzdělávání a kvalifikace

Vzdělávání je ukončeno maturitní zkouškou podle platných právních norem.

Absolvent vzdělávacího programu získá střední vzdělání s maturitní zkouškou. Dokladem o dosaženém vzdělání je vysvědčení o maturitní zkoušce.

Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem.

Profilová část maturitní zkoušky

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky a ze zkoušky z cizího jazyka konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky, pokud si žák z povinných zkoušek společné části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk, a z dalších dvou nebo tří povinných zkoušek. Ředitel školy určí nabídku povinných zkoušek tak, aby nejméně dvě z povinných zkoušek žák konal ze vzdělávací oblasti odborného vzdělávání.

Jedna z povinných zkoušek musí být konána formou praktické zkoušky nebo formou maturitní práce a její obhajoby před zkušební maturitní komisí.

Absolvent může dále studovat na vyšších odborných školách a na vysokých školách, popř. se vzdělávat v rámci celoživotního vzdělávání.

Charakteristika vzdělávacího programu

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu Choceň
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium

Celkové pojetí vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program Veřejnosprávní činnost vychází z rámcového vzdělávacího programu 68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost. Kapacita školy pro obor vzdělání odpovídá možnostem školy a pokrývá potřeby regionu.

Školní vzdělávací program je orientován na rozvoj klíčových kompetencí, které jsou široce přenositelné a umožňují žákům operativně reagovat na vývoj nových trendů a technologií.

Školní vzdělávací program stanovuje požadavky na celkový vzdělanostní a osobnostní rozvoj žáků a směřuje ke kvalitnímu a účinnému odbornému vzdělání. Rozvíjí základní myšlenkové operace žáků, jejich paměť a schopnost koncentrace, osvojování poznatků, pracovních postupů a nástrojů potřebných pro kvalifikovaný výkon povolání a pro uplatnění na trhu práce.

Dále školní vzdělávací program vede k vyšší adaptabilitě žáků na nové podmínky, k jejich schopnosti tvořivě do těchto podmínek zasahovat a k zodpovědnému, cílevědomému, soustředěnému, vytrvalému a pečlivému přístupu k práci.

Pozornost je věnována utváření osobnosti žáků v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami. Jsou vedeni ke slušnému a odpovědnému chování, úctě k živé i neživé přírodě a k ochraně životního prostředí.

Ve vyučování jsou využívány moderní metody výuky pomocí nových didaktických pomůcek a moderní techniky. Součástí vzdělávacího programu je i praktické vyučování, které se uskutečňuje zejména formou odborné praxe na pracovištích spolupracujících sociálních partnerů, přičemž je snahou začlenit žáky již během studia mezi odborníky. Charakter praktické výuky má též kurz praktických dovedností.

Výuka je doplněna nejen exkurzemi do úřadů státní správy a samosprávy a archivů, ale i návštěvami výstav, veletrhů a poznáváním kulturního a přírodního dědictví.

Velká pozornost je v průběhu celého studia věnována realizaci průřezových témat. Žáci se zapojují do středoškolské odborné činnosti.

Žáci mají možnost účastnit se akcí pořádaných společně s obdobně zaměřenými školami v rámci regionu i celé České republiky a partnerskými školami v zahraničí.

V žácích je utvářen kladný vztah ke škole, potřeba vracet se do školy pro nové odborné inspirace a potřeba dále se ve svém oboru vzdělávat a profesionálně růst.

Způsob rozvoje klíčových kompetencí

Rozvoj klíčových kompetencí se prolíná všemi předměty. Je zaměřen na klíčové kompetence, které jsou široce přenositelné a umožňují žákům operativně reagovat na vývoj nových trendů a technologií. Opírá se o aktivní přístup žáků k výuce.

Žáci jsou vedeni k samostatnosti.

Konkrétní způsob, jakým se na rozvoji klíčových kompetencí podílejí jednotlivé vyučovací předměty, je uveden v učebních osnovách těchto vyučovacích předmětů. Výrazný vliv na prohlubování konkrétních dovedností má praktické vyučování.

Navíc se žáci v průběhu studia aktivně zapojují do života školy, dbají na čistotu a kulturnost prostor školy a jejího okolí, reprezentují školu na přehlídkách a soutěžích, podílejí se na propagaci školy směrem k široké veřejnosti.

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k samostatnému získávání nových poznatků a jejich zpracování. Pracují s dostupnými informačními zdroji a jsou vedeni k jejich správnému vyhodnocení. Důležitým faktorem je i motivace k dalšímu vzdělávání po ukončení studia.

Je využíváno sebehodnocení, úroveň dosažených výsledků je také diskutována.

Kompetence k učení jsou rozvíjeny ve všech vyučovacích předmětech.

Kompetence k řešení problému

Žáci individuálně i společně řeší úkoly v jednotlivých vyučovacích předmětech, využívají dostupných informací, navrhuji možné způsoby řešení, dokážou se poučit z chyb.

Kompetence k řešení problému jsou rozvíjeny zejména v odborných předmětech.

Komunikativní kompetence

Žáci jsou vedeni ke kultivovanému vystupování v rodině, ve škole i na veřejnosti a věcné i jazykové správnosti psaných i mluvených projevů, zejména při ověřování výsledků vzdělávání.

Komunikativní kompetence jsou rozvíjeny zejména v českém jazyce a literatuře, anglickém jazyce, německém jazyce, veřejné správě.

Personální a sociální kompetence

Výchovně vzdělávací proces školy je komplexně zaměřen na rozvoj každého žáka jako jedince, který si je vědom sebe sama, dokáže vhodně využívat svých předností, dbá o svůj duševní i tělesný rozvoj a je schopen působit v rovině sociálních vztahů profesních i osobních. Žáci jsou vedeni k toleranci druhých lidí i společenských skupin. K tomu přispívá i vytváření příznivého klimatu v jednotlivých třídách i celé škole, otevřenost v komunikaci a realizace školních akcí (adaptační kurz v počátku studia, návštěvy divadelních představení, kurzy atp.).

Personální a sociální kompetence jsou rozvíjeny zejména v českém jazyce a literatuře, základu společenských věd, společenské kultuře, právu, veřejné správě.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci jsou vedeni k úctě ke kulturním a historickým hodnotám, dokážou žít v demokratické společnosti s vědomím všech zákonných i morálních pravidel. Chápou význam ochrany životního prostředí. K takovému jednání přispívají např. otevřené diskuze žáků nad aktuálními společenskými problémy, konfrontace s uměleckou tvorbou, či praktické činnosti zaměřené na ochranu životního prostředí.

Občanské kompetence a kulturní povědomí jsou rozvíjeny zejména v biologii a ekologii, dějepise, základech společenských věd, právu, veřejné správě.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Zkušenosti z praktického vyučování a přímá konfrontace s pracovními povinnostmi a problémy jsou nejdůležitější způsoby, kterými je rozvíjen tento typ kompetencí. Míra samostatnosti, odpovědnosti a pohotovosti ovlivňuje úspěšnost jejich budoucího profesního uplatnění. Žáci si osvojí způsoby, jak se o pracovní místo ucházet.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám jsou rozvíjeny zejména v účetnictví, právu, veřejné správě, cvičení z práva, cvičení z veřejné správy, písemné a elektronické komunikaci.

Matematické kompetence

Tento typ kompetencí se zaměřuje zejména na schopnost aplikovat matematické dovednosti v konkrétních profesních a životních situacích. Při výuce matematiky je učivo ve velké míře aplikováno formou slovních úloh. Rozvinuté matematické kompetence jsou často základní podmínkou zvládnutí celého vyučovacího předmětu, nebo obsahového celku.

Matematické kompetence jsou rozvíjeny zejména v matematice, fyzice, chemii, ekonomice, účetnictví.

Digitální kompetence

Práce s informačními a komunikačními technologiemi je základním předpokladem téměř jakékoliv lidské činnosti. Dovednosti získané ve výuce informatiky využívají žáci již ve škole v mnoha jiných vyučovacích předmětech. Vyhledávají informace na internetu, zpracovávají elektronické prezentace, odborné práce píšou v textových editorech, komunikují elektronickou poštou a využívají e-learning.

Digitální kompetence jsou rozvíjeny zejména v informatice, cizích jazycích, cvičení z práva, cvičení z veřejné správy, technice administrativy, písemné a elektronické komunikaci.

Odborné kompetence

Tento typ kompetencí se zaměřuje zejména na schopnost umět uplatňovat principy a pravidla kulturního chování a vyjadřování v pracovních situacích, umět vstřícně a taktně jednat s občany, orientovat se v systému veřejné správy, dokázat vést správní agendu, orientovat se v právních normách. Při výuce odborných předmětů je učivo ve velké míře aplikováno formou kazuistiky.

Rozvinuté odborné kompetence jsou základní podmínkou zvládnutí profilové části maturitní zkoušky.

Charakteristika obsahových složek

Obsah všeobecného a odborného vzdělávání je zpracován do obsahových okruhů. Učivo v jednotlivých předmětech spolu vzájemně souvisí. Cílem je osvojení učiva ve vzájemných souvislostech s důrazem na rozvíjení klíčových kompetencí.

Jazykové vzdělávání a komunikace plní funkci socializační a kulturně vzdělávací, neboť rozvíjí komunikační kompetence žáků v mateřském jazyce i v cizích jazycích, učí je vstupovat do vzájemných kontaktů s druhými lidmi, pomáhá jim uplatnit se ve společnosti, zprostředkovává jim potřebné informace a přibližuje kulturní a jiné hodnoty. Jelikož je jazyk důležitým nástrojem myšlení, napomáhá jazykové vzdělávání rozvoji kognitivních schopností žáků a jejich logickému myšlení, dále přispívá ke třibení jazykového a estetického citění a k celkové kultivaci osobnosti žáka. Žáci by měli zvládnout na různých úrovních řečové dovednosti ve dvou jazycích.

Společenskovední vzdělávání má multidisciplinární charakter, neboť jeho základ tvoří soubor poznatků z řady vědních disciplín. Základním cílem společenskovedního vzdělávání není jen vybavit žáka množstvím poznatků, ale i rozvíjet jeho sociální a osobnostní kultivaci. Osvojené poznatky mají usnadnit chápání sama sebe i druhých lidí, pochopit a vědomě akceptovat principy a normy demokratické společnos-

ti, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Kultivuje jejich historické vědomí, a tím je učí hlouběji rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Přírodovědné vzdělávání obsahuje vybrané poznatky z ekologie, chemie a fyziky. Jejich průřezová témata pomáhají žákům pochopit jevy a děje, které probíhají v živé a neživé přírodě. V ekologické oblasti se učí chápat nebezpečí ohrožení přírody lidskými činnostmi a zaujímat postoje k problémům v oblasti péče o životní prostředí. Rozvíjí vědomosti z oblasti zdravotní výchovy a zdravého životního stylu. Cílem přírodovědného vzdělávání je především naučit žáky využívat přírodovědných poznatků v profesním i občanském životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat k nim relevantní, na důkazech založené odpovědi.

Matematické vzdělávání rozvíjí matematické myšlení a potřebné numerické i funkční dovednosti a návyky žáků, vybavuje je poznatky potřebnými pro studium daného oboru, tak pro orientaci v každodenním životě. Matematika se výrazně podílí na formování intelektuálních schopností žáků, především na jejich logickém myšlení. Matematické vzdělávání má v odborném školství kromě funkce všeobecně vzdělávací ještě funkci průpravnou pro odbornou složku vzdělávání.

Estetické vzdělávání posiluje kultivační a výchovné vlivy na žáky. Podtrhuje význam estetična jako faktoru tvorby životního i pracovního prostředí. V oblasti uměleckého estetična působí prostřednictvím jednotlivých druhů umění především na emoční stránku lidské psychiky a ovlivňuje nejen vytváření systému estetických hodnot a norem, ale podněcuje i vlastní tvůrčí aktivitu žáků. Obecným cílem estetického vzdělávání je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě i ochraně.

Vzdělávání pro zdraví si klade za cíl vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Vedle klasické tělesné výchovy rozvíjející fyzické dispozice žáků jsou zde vymezeny i požadavky na vědomosti a dovednosti z oblasti zdravotní výchovy. V tělesné výchově se rozvíjí jak pohybové nadání, tak zdravotně oslabení žáci.

Informatické vzdělávání si klade za cíl naučit žáky pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi. Žáci porozumí základům informačních a komunikačních technologií, naučí se na uživatelské úrovni používat operační systém, kancelářský software a pracovat s dalším běžným aplikačním programovým vybavením. Podstatnou část vzdělávání představuje práce s výpočetní technikou.

Ekonomické vzdělávání, tento okruh, poskytuje žákům základní poznatky a dovednosti z ekonomiky (včetně ekonomiky měst, obcí a daného regionu) a dalších souvisejících disciplín i z řízení sociálně-kulturního rozvoje společnosti a daného území. Součástí tohoto okruhu jsou i dovednosti potřebné pro finanční plánování, hospodaření a účtování. Žáci získají předpoklady pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit a naučí se orientovat v právní úpravě podnikání. Okruh zahrnuje i učivo z oblasti veřejných financí a účetnictví.

Právo a veřejná správa zde se žáci seznamují se systémem práva v demokratickém státě a s jeho jednotlivými odvětvími. Cílem obsahového okruhu je v návaznosti na společenskovední vzdělávání přiblížit žákům právní řád, systém práva a veřejné správy v ČR a vytvořit dovednosti a znalosti potřebné pro výkon správních činností. Těžiště tvoří znalost správního práva a odvětví s ním souvisejících. Žáci jsou vedeni ke znalosti základních právních norem a k dovednosti pracovat s právními prameny. Dále se teoreticky i prakticky (prostřednictvím praxe a odborných exkurzí) seznamují se strukturou a řízením státní správy a územní samosprávy, s činností jejich jednotlivých orgánů (zvláště obecního, městského magistrátního) a se způsobem zajišťování jejich správních agent.

ČR a evropská dimenze. Cílem obsahového okruhu je osvojit si souhrn geografických a mezioborových kompetencí, které jsou potřebné pro odborníka veřejnosprávní sféry. Okruh se zabývá otázkami Evropy

a evropanství, budování a rozvoje EU a dalších evropských institucí, mezinárodní spolupráce v příhraničních oblastech a v rámci regionů. Má nejen funkci odborně průpravnou, ale naopak prohlubuje i občanské vědomí žáků.

Kultura ve veřejné správě. Prostřednictvím tohoto okruhu si žáci prohlubují dovednosti sociální interakce a komunikace, kultivovaného přístupu k lidem s pochopením pro jejich problémy, osvojují si metody vedení druhých lidí, týmové práce a kooperace. Důraz je kladen na rozvoj dovednosti sociální a řečové komunikace. Součástí učiva jsou otázky profesní etiky a osobnosti státního úředníka.

Písemná komunikace a administrativa je okruh důležitý pro praktickou činnost žáků. Žáci se učí zpracovávat dílčí správní agendy a pracovat s moderní kancelářskou a výpočetní technikou. Správné vyhotovení písemností a vedení administrativní agendy je předpokladem precizní práce úředníka.

Organizace výuky

Školní vzdělávací program Veřejnosprávní činnost je čtyřletý denní vzdělávací program, přičemž délka školního vyučování ve školním roce je v 1.–3. ročníku 40 týdnů, ve 4. ročníku 37 týdnů. Učební plán je postaven tak, že v 1.–3. ročníku činí vyučování 33 týdnů a ve 4. ročníku 26 týdnů.

Výuka je organizována v rámci systému vyučovacích předmětů. Časová rezerva je využita především k organizaci odborné praxe a dále k organizaci kurzů, exkurzí, návštěv výstav, veletrhů a poznávání přírodního a kulturního dědictví.

Metody a postupy výuky odpovídají potřebám žáků a možnostem a zkušenostem jednotlivých pedagogů. Osvojování a rozvoj kompetencí zabezpečují ve školním vzdělávacím programu základní výukové metody, kterými se rozumí zejména

- autodidaktické metody vedoucí k osvojení technik samostatného učení a samostatné práce,
- sociálně komunikativní metody učení,
- metody motivační, podporující aktivitu a kreativitu,
- metody komplexně využívající informační a komunikační technologie,
- metody projektového vyučování,
- metody praktických cvičení vyžadující aplikaci teoretických poznatků v konkrétní situaci,
- laboratorní práce, přírodovědná pozorování.

Praktické vyučování je realizováno formou odborné praxe, která se uskutečňuje na pracovištích sociálních partnerů a probíhá dle rámce stanoveného dohodou o zajištění odborné praxe, která je důsledně před každou praxí uzavírána v souladu s platnými právními předpisy.

Výuka některých všeobecně vzdělávacích předmětů (cizí jazyky, informatika) a odborných předmětů (technika administrativy, písemná a elektronická komunikace, cvičení z práva, cvičení z veřejné správy) probíhá ve speciálně upravených učebnách a žáci jsou děleni do skupin.

Způsob a kritéria hodnocení žáků

Hodnocení žáků je stanoveno Pravidly hodnocení včetně hodnocení chování, které jsou součástí školního řádu školy.

Pravidla hodnocení vychází z § 69 zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona v platném znění a § 3 a § 4 vyhlášky MŠMT č. 13/2005 Sb. o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři platném znění.

Školní řád se všemi přílohami je schvalován školskou radou na základě ustanovení § 168 odst. 1 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona v platném znění.

Mezi základní dokumentaci školy patří školní řád, který vydává ředitel školy s cílem vytvořit příznivé podmínky pro výchovu a vzdělávání na škole.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola.

Škola není bezbariérová.

Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. Škola udržuje stálý kontakt s psychology a speciálními pedagogy příslušné pedagogicko-psychologické poradny a s rodiči dětí vyžadujících individuální specifický přístup. PLPP a IVP zpracovává škola.

Při poskytování podpůrných opatření je možné zohlednit také § 67 odst. 2 ŠZ. Ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na žádost zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu. Žák uvedený v § 16 odst. 9 ŠZ může být uvolněn (nebo nemusí být hodnocen) také z provádění některých činností, ovšem nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa. Tzn., že žák nemůže být uvolněn z odborných teoretických i praktických předmětů nezbytných pro dosažení odborných kompetencí a výsledků vzdělávání vymezených příslušným RVP a ŠVP, z předmětů nebo obsahových částí propedeutických pro odborné vzdělávání a pro získání požadovaných gramotností nebo předmětů a obsahových částí maturitní zkoušky.

Nezbytným předpokladem pro přijetí ke vzdělávání a zvládnutí požadavků na odborné vzdělání v jednotlivých oborech je splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů o vzdělávání na střední škole. Požadavky na zdravotní způsobilost uchazečů o vzdělávání na střední škole jsou stanoveny v příloze k Nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

Tvorba, realizace a vyhodnocování PLPP je prováděna výchovným poradcem ve spolupráci s jednotlivými učiteli, popř. jinými odborníky.

Tvorba, realizace a vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů je prováděna výchovným poradcem, popř. jinými odborníky.

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Žákům mohou být poskytnuty podle jejich potřeb a na doporučení ŠPZ i další druhy podpůrných opatření, např. využití asistenta pedagoga, speciálního pedagoga a dalších odborníků (tlumočnicka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící aj.), poskytnutí kompenzačních pomůcek a speciálních didaktických prostředků, úprava materiálních a organizačních podmínek výuky nebo úprava podmínek přijímání a ukončování vzdělávání. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními může být v souladu s prin-

cipy individualizace a diferenciacie vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická intervence nebo pedagogická intervence.

Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 k vyhlášce č. 27/2016. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována nad rámec časové dotace stanovené RVP.

Podle potřeb žáků lze zvolit odlišnou délku vyučovací hodiny, pokud to umožňuje RVP (§ 26 odst. 1b) ŠZ). Ve výjimečných případech může ředitel školy vzdělávání prodloužit, nejvýše však o 2 školní roky (§ 16 odst. 2b) ŠZ).

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků škola umožní:

- uplatňování principu diferenciacie a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků;
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost;
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám;
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin;
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);
- spolupráci s ostatními školami.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Výuka žáků probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Škola tedy využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je věnována pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Tvorba, realizace a vyhodnocování PLPP u těchto žáků je prováděna výchovným poradcem, popř. jinými odborníky.

Tvorba, realizace a vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů u těchto žáků je prováděna s výchovným poradcem, popř. jinými odborníky.

Přehled podpůrných opatření

Vzdělávání žáků se SVP probíhá s využitím podpůrných opatření, která se člení do 5 stupňů podle organizační a finanční náročnosti. Pro žáky je podpora bezplatná.

Podpůrná opatření mají definovanou finanční náročnost, která - pokud již není státem hrazená (maturitní zkoušky) - je vyjádřena ve formě kódového označení v přehledu podpůrných opatření, který je součástí prováděcího předpisu, tedy vyhlášky ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Kód uvádí školské poradenské zařízení do doporučení ke vzdělávání žáka se SVP. Škola následně přenesla kód normované finanční náročnosti zvolených podpůrných opatření do matriky.

Hlavní podpůrná opatření zahrnují (úplný přehled viz Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016):

- a) poradenskou pomoc školy (výchovný poradce, školní metodik prevence) a pomoc školského poradenského zařízení – PPP (pedagogicko-psychologické poradny) a SPC (speciálně pedagogického centra),
- b) úpravu organizace vzdělávání (například úpravu obsahu vzdělávání, úpravy v hodnocení žáků a v metodách výuky, úpravy výstupů ze vzdělávání, prodloužení doby vzdělávání žáka až o 2 roky atd.),
- c) úpravu podmínek přijímání a ukončování vzdělávání – respektuje se, jakým způsobem se žák vzdělával, jaká měl podpůrná opatření, a ta se uplatňují v případě potřeby i při přijímání ke studiu a při ukončování vzdělávání,
- d) využívání IVP (individuální vzdělávací plán, který se při vzdělávání těchto žáků již dnes uplatňuje), návrh na úpravu vzdělávání žáka připravuje ŠPZ (školské poradenské zařízení) a rodič nebo zletilý žák žádá ředitele školy o možnost vzdělávat se podle IVP; kontrola IVP probíhá 1x ročně. S IVP seznamuje výchovný poradce, respektive třídní učitel všechny vyučující, kteří se na vzdělávání žáka podílejí,
- e) asistenta pedagoga, případně dalšího pedagogického pracovníka - například speciálního pedagoga; ti se nově stávají podpůrnými opatřeními s normovanou finanční náročností,
- f) úpravu vzdělávání neslyšících žáků s podporou tlumočnicků českého znakového jazyka a přepisovatelů,
- g) možnost uplatnit augmentativní a alternativní formy komunikace,
- h) úhradu speciálních učebnic, didaktických a kompenzačních pomůcek,
- i) ředitel školy poskytne prostřednictvím výchovného poradce ŠPZ, u něhož zákonný zástupce požádal o vyšetření a vystavení Doporučení ke vzdělávání žáka, aktuální informace o podmínkách a možnostech školy, které se vztahují k potřebám žáka a k možnostem takového žáka v ní vzdělávat. Po vydání doporučení má škola maximální dobu čtyř měsíců pro vytvoření doporučených podmínek pro vzdělávání žáka a zajištění podpůrných opatření. V případě, že v této lhůtě nelze ve škole zajistit např. stavební či technické úpravy, zváží ŠPZ po konzultaci se školou a zákonným zástupcem žáka možnost kombinace jiných podpůrných opatření, v krajním případě doporučí rodiči školu, která je technicky připravena pro vzdělávání žáka. V případě nemožnosti zajistit v předepsané lhůtě personální podpůrná opatření (asistent pedagoga, speciální pedagog, učitel předmětu speciálně pedagogické péče apod.), hledá do doby zajištění personálního podpůrná opatření škola či školské zařízení řešení, které umožní podporu žáka (např. dohodou o podpoře a metodickém vedení se SPC nebo PPP).

Opatření, která realizuje škola sama (Podpůrná opatření 1. stupně)

Škola volí podpůrná opatření prvního stupně tehdy, pokud žák má při vzdělávání takové obtíže, že je nezbytné jeho vzdělávání podpořit prostředky pedagogické intervence (změny v metodách a výukových postupech, změny v organizaci výuky žáka, úpravy v hodnocení, v začleňování do sociální a komunikační sítě školní třídy); pokud se jedná o drobné úpravy v rámci výuky jednoho předmětu, je úprava věcí individualizace výuky a práce jednoho pedagoga.

Pokud úpravy vyžadují spolupráci více pedagogů, vytváří škola Plán pedagogické podpory (PLPP) - stručný dokument, ve kterém jsou uvedeny potřeby úprav ve vzdělávání žáka, návrh jak se bude vzdělávání žáka upravovat a v čem.

Pedagogové následně vyhodnocují efektivitu zvolených úprav. Pokud se ani s dodatečnou podporou pedagogů vzdělávání žáka nezlepší a nemá trend zlepšovat nebo je jeho stav naopak setrvalý nebo se horší - pak je vhodné žákovi a zákonným zástupcům doporučit, aby navštívili školské poradenské zařízení.

Škola zajistí předání PLPP školskému poradenskému zařízení, aby se předešlo uplatňování neúčinných podpůrných opatření.

Opatření, které škola realizuje na základě doporučení ŠPZ (Podpůrná opatření 2. - 5. stupně)

1. Zákonný zástupce žáka respektoval doporučení školy nebo se rozhodl sám k návštěvě ŠPZ Školské poradenské zařízení (PPP nebo SPC) nejpozději do tří měsíců od objednání žáka provede posouzení speciálních vzdělávacích potřeb žáka a do 30 dnů od návštěvy ŠPZ vypracuje pro rodiče zprávu z vyšetření. Pro rodiče a školu pak vypracuje Doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. V případě, že podmínkou pro stanovení podpůrných opatření je vyjádření dalšího odborníka (lékaře apod.), prodlužuje se tomu adekvátně lhůta pro vypracování Doporučení.

Při posuzování speciálních vzdělávacích potřeb vychází ze sdělení rodiče a žáka, ze závěrů školy a PLPP, pokud byl zpracován, dále ze závěrů vyšetření lékařů a dalších odborníků, kteří se do té doby nebo i následně podíleli na péči o žáka.

Pokud bude příprava Doporučení ke vzdělávání žáka vyžadovat:

- a) informace školy (zajištění pomůcek, přítomnost asistenta pedagoga ve třídě v případě, že již ve třídě asistent působí, uzpůsobení dalších podmínek pro vzdělávání žáka, tj. velikost třídy, organizace vzdělávání atd.) – pak před vydáním doporučení zástupce ŠPZ konzultuje se školou. Tyto služby ve škole zajišťuje výchovný poradce;
 - b) informace dalšího ŠPZ, pokud bude charakter speciálních vzdělávacích potřeb žáka takový, že bude třeba komunikovat s více zařízeními. Jedná se především o žáky s kombinovaným postižením, kdy žák má obtíže, které pramení například z poruchy učení a současně je slabozraký a je třeba mu poskytovat i speciálně pedagogickou péči. V takovém případě se musí domluvit dvě ŠPZ na formulaci jednoho Doporučení ke vzdělávání žáka, aby podpůrná opatření nebyla poskytována duplicitně.
2. Zákonný zástupce žáka přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nenavštívil ŠPZ za účelem nastavení podpůrných opatření ve vzdělávání žáka a způsobil tak žákovi obtíže při vzdělávání, protože škola sama dostatečná podpůrná opatření vytvořit nemůže.

V této situaci se může škola obrátit na zástupce orgánu veřejné moci (OSPOD) a v souladu se zákonem o sociálně právní ochraně dětí požádat o součinnost. Tato varianta je považována za mezní.

Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

Škola trvale vytváří podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při vzdělávacích činnostech a dbá zejména

- na BOZP osob při vzdělávání a souvisejících činnostech,
- na zabezpečení odborného dohledu nebo přímého dozoru při praktickém vyučování,
- o nezávadný stav objektů, technických a ochranných zařízení a jejich údržbu,
- o pravidelné provádění stanovených kontrol a revizí,
- o zlepšování pracovního prostředí,
- o označení rizikových míst a nebezpečných předmětů dle platných norem.

V průběhu výchovně vzdělávacího procesu, zejména při praktickém vyučování, dbá škola o dodržování zvláštních pracovních podmínek mladistvých, které stanoví právní předpisy, na bezpečnost a ochranu zdraví při práci a dodržování zásad požární ochrany a vede žáky k tomu, aby

- chápali bezpečnost práce jako součást péče o zdraví své, spolupracovníků i příštích zákazníků (klientů),
- znali a dodržovali příslušné právní předpisy BOZP a PO a hygienické předpisy a zásady,
- používali OOPP podle předpisů platných pro jednotlivé činnosti,
- dbali na bezpečné používání pracovních nástrojů, pomůcek, strojů a dalšího technického vybavení v souladu s vydanými bezpečnostními pokyny (návodů výrobce) a požárními předpisy,
- znali zásady poskytování první pomoci a dokázali první pomoc sami poskytnout,
- byli schopni spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí a včas upozornili na případné závady a rizika a byli schopni zajistit jejich odstranění,
- uměli uplatnit oprávněné nároky týkající se BOZP a nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce.

Na začátku školního roku jsou žáci seznámeni se školním řádem, zásadami bezpečného chování a ustanoveními konkrétních právních norem k zajištění bezpečnosti, ochrany zdraví a požární ochrany v souvislosti s činnostmi vykonávanými žáky.

Velká pozornost je věnována prevenci sociálně patologických jevů.

Podmínky pro přijetí ke studiu

Přijímací řízení je organizováno podle platných právních norem. Ke studiu se přijímají uchazeči, kteří splnili povinnou školní docházku, nebo úspěšně ukončili základní vzdělávání před splněním povinné školní docházky, a kteří při přijímacím řízení splnili podmínky pro přijetí prokázáním vhodných schopností, vědomostí a zájmů.

K přijímacímu řízení vydává každý školní rok ředitel školy organizační směrnici.

Obor vyžaduje stanovení zvláštních zdravotních požadavků.

Realizace průřezových témat

Rozvoj klíčových kompetencí a realizace průřezových témat je konkretizována v rámci jednotlivých předmětů. Je realizována jednak přímým začleněním tématu do vzdělávacího obsahu nebo je obsahem dalších aktivit školy, například kurzů, besed, exkurzí, společenských akcí, soutěží a akcí třídních kolektivů. Tyto akce jsou uvedeny v ročním plánu práce školy.

Další formou realizace začlenění průřezových témat je výkon praxe na reálných pracovištích a zapojení žáků do kontaktů s jinými školami.

Občan v demokratické společnosti

Toto téma se realizuje v rámci celé školy a prolíná všemi předměty. Vyučující se snaží vytvářet ve třídě takové prostředí, které vede k vzájemné spolupráci, toleranci a dialogu. Především třídní učitelé se snaží poznat žáka blíže, aby mohli jeho názory a postoje co nejlépe směřovat. Vyučující volí metody, které vedou žáky ke spolupráci a ke spoluzodpovědnosti, učí je aktivně se podílet na činnostech a rozvíjet svou osobnost.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali využívat sdělovací prostředky (médiu) ve svůj prospěch, aby rozlišovali věrohodnost informací. Žáci jsou zapojováni do aktivit, které vedou k poznání toho, jak demokracie funguje. Žáci jsou vedeni k vnímání multikulturního světa.

Člověk a životní prostředí

Toto průřezové téma prostupuje většinou předmětů, nejvíce se mu samozřejmě věnuje ekologie. Cílem je, aby žáci pochopili význam přírody pro člověka, získali informace o působení vlivu člověka na přírodu a životní prostředí (většinou negativním). Jsou vedeni k tomu, aby se chovali ekologicky ve všech oblastech svého života.

Člověk a svět práce

Toto téma je obsaženo především v předmětech právo, ekonomika, zasahuje i do předmětu písemná a elektronická komunikace a opět se částečně prolíná celou řadou dalších předmětů. Žák je veden k tomu, aby kriticky hodnotil své osobní dispozice, rozhodoval se a plánoval svůj život, pracovní kariéru i dílčí aktivity podle svých schopností, osobnostních vlastností, studijních výsledků; kriticky hodnotil výsledky svého učení a práce, přijímal radu i kritiku od druhých lidí. Důraz je kladen na uvědomování si celoživotního vzdělávání. Během studia je žák veden k tomu, aby měl přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání, aby měl reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o možnostech profesní kariéry, znal požadavky zaměstnavatelů a byl schopen srovnávat je se svými předpoklady. Absolvent ví, kde a jak se informovat o pracovních nabídkách, jak na ně reagovat. Zná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců. Během studia žáci navštíví Úřad práce a jsou pro ně organizovány přednášky a besedy, které se touto tematikou zabývají. Během praxe a v rámci exkurzí navštíví řadu institucí, kde mohou vidět, jak tyto vztahy a zákonitosti reálně fungují.

Člověk a digitální svět

Digitální technologie přináší řadu nových příležitostí. Cílem tématu je začlenit digitální technologie do výuky, do života školy a žáků, propojit výuku s praktickými dovednostmi, vybavit žáky digitálními kompetencemi a využít je ve všech složkách kurikula. Základem je aplikace, tj. využití digitálních technologií při nejrozličnějších činnostech a při řešení různých problémů. Hlavní část výuky digitálních technologií probíhá v předmětu informatika, dále pak v předmětech anglický jazyk, technika administrativy, písemná a elektronická komunikace, v odborných předmětech cvičení z práva, cvičení z veřejné správy. Zasahuje ovšem téměř do všech předmětů, kde se většinou jedná o aplikaci.

Způsob ukončení vzdělávání

Studium oboru 68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost je ukončeno maturitní zkouškou. Její obsah a organizaci určují § 77 až § 82 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění a vyhl. č. 177/2009 Sb. o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou v platném znění popř. další prováděcí přepisy.

Dokladem o dosažení středního vzdělání je vysvědčení o maturitní zkoušce. Stupeň dosaženého vzdělání je střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou.

Profilová maturitní zkouška je stanovena v každém školním roce rozhodnutím ředitele školy.

Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu Choceň
Adresa	565 01 Choceň, T. G. Masaryka 1000
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium

RVP			ŠVP				Odučené hodiny v jednotlivých ročnících (počet týdnů v ročníku)			
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Min. počet vyučovacích hodin za celou dobu vzdělání		Vyučovací předmět	Počet týdenních vyučovacích hodin cel- kem	Využití disponib. hodin	Počet vyučovacích hodin celkem				
	týdenních	celkem					1. (33)	2. (33)	3. (33)	4. (26)
Jazykové vzdělávání o Český jazyk o Cizí jazyk	5 10	160 320	Český jazyk a literatura	6	1 15	187,5	49,5	49,5	49,5	39
			Anglický jazyk	16		500	132	132	132	104
			Anglický jazyk ve veřejné správě	1		26	0	0	0	26
			Francouzský jazyk Německý jazyk Ruský jazyk Španělský jazyk	8		250	66	66	66	52
			Společenskovědní vzdělávání	5		160	Dějepis	4	3,5	132
Základy společenských věd	2,5	82,5			16,5		33	33		0
Právo	2	62,5			16,5		16,5	16,5		13
Matematické vzdělávání	10	320	Matematika	12	2	375	99	99	99	78

RVP			ŠVP				Odučené hodiny v jednotlivých ročnících (počet týdnů v ročníku)			
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Min. počet vyučovacích hodin za celou dobu vzdělání		Vyučovací předmět	Počet týdenních vyučovacích hodin cel- kem	Využití disponib. hodin	Počet vyučovacích hodin celkem				
	týdenních	celkem								
Přírodovědné vzdělá- vání	4	128	Fyzika	1	1	33	33	0	0	0
			Chemie	2		66	0	66	0	0
			Biologie a ekologie	2		60	60	0	0	0
Estetické vzdělávání	5	160	Český jazyk a literatura	6	1,5	187,5	49,5	49,5	49,5	39
			Základy společenských věd	0,5		16,5	16,5	0	0	0
Vzdělávání pro zdraví	8	256	Tělesná výchova	8	0	250	66	66	66	52
			Biologie a ekologie	-		6	6	0	0	0
Informatické vzdělá- vání	4	128	Informatika	9	5	283	99	66	66	52
Právo a veřejná sprá- va	18	576	Právo	11	6,5	338,5	49,5	82,5	115,5	91
			Veřejná správa	11		342	66	82,5	115,5	78
			Cvičení z práva	0,5		13	0	0	0	13
			Cvičení z veřejné správy	2		59	0	0	33	26
Ekonomika	7	224	Ekonomika	7	3	217	33	66	66	52
			Účetnictví	3		92	0	0	66	26
ČR a evropské dimen- ze	2	64	Zeměpis	4	2	132	66	66	0	0
Kultura ve veřejné správě	6	192	Základy společenských věd	2	0	59	33	0	0	26
			Cvičení z práva	1		33	0	0	33	0
			Veřejná správa	3		92	33	16,5	16,5	26
Písemná komunikace a administrativa	9	288	Písemná a el. komunikace	4	0,5	118	0	0	66	52
			Technika administrativy	4		132	66	66	0	0
			Cvičení z práva	1,5		46	0	0	33	13
Disponibilní hodiny	35	1 120								
Celkem	128	4 096		134	41	4 191	1 122	1 089	1 122	858

Učební plán

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu Choceň
Adresa	565 01 Choceň, T. G. Masaryka 1000
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium
Platnost	od 01.09.2025

Předměty	Hodiny				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	celkem
Český jazyk a literatura (CJL)	3	3	3	3 (1)	12 (1)
Anglický jazyk (ANJ)	4 (4)	4 (4)	4 (4)	4 (4)	16 (16)
Anglický jazyk ve veřejné správě (AVS)	0	0	0	1 (1)	1 (1)
Cizí jazyk (FRJ/NEJ/RUJ/SPJ)	2 (2)	2 (2)	2 (2)	2 (2)	8 (8)
Základy společenských věd (ZSV)	2	1	1	1	5
Dějepis (DEJ)	2	2	0	0	4
Matematika (MAT)	3	3	3	3	12
Chemie (CHE)	0	2	0	0	2
Fyzika (FYZ)	1	0	0	0	1
Biologie a ekologie (BIE)	2	0	0	0	2
Informatika (IT)	3 (3)	2 (2)	2 (2)	2 (2)	9 (9)
Tělesná výchova (TEV)	2	2	2	2	8
Ekonomika (EKO)	1	2	2	2	7
Účetnictví (UCE)	0	0	2	1	3
Právo (PRV)	2	3	4	4	13
Cvičení z práva (CPR)	0	0	2 (2)	1 (1)	3 (3)
Veřejná správa (VES)	3	3	4	4	14
Cvičení z veřejné správy (CVS)	0	0	1 (1)	1 (1)	2 (2)
Technika administrativy (TEA)	2 (2)	2 (2)	0	0	4 (4)
Písemná a elektronická komunikace (PEK)	0	0	2 (2)	2 (2)	4 (4)
Zeměpis (ZEM)	2	2	0	0	4
Celkem	34 (11)	33 (10)	34 (13)	33 (14)	134 (48)

Poznámky k učebnímu plánu

1. Čísla v závorkách znamenají nejvyšší možný počet dělených hodin z celkového počtu týdenních vyučovacích hodin.
2. Výuka anglického jazyka směřuje k osvojení výstupní úrovně B1 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.
3. Výuka francouzského, německého, ruského a španělského jazyka směřuje k osvojení výstupní úrovně A2 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.
4. Fyzikální vzdělávání se realizuje ve vyučovacím předmětu fyzika podle učební osnovy zpracované dle varianty „C“ pro obory s nižšími nároky na fyzikální vzdělávání.
5. Chemické vzdělávání se realizuje ve vyučovacím předmětu chemie podle učební osnovy zpracované dle varianty „B“ pro obory s nižšími nároky na chemické vzdělávání.

Přehled využití týdnů ve školním roce

Činnost	Ročník				Celkem	Poznámka
	I.	II.	III.	IV.		
Vyučování podle rozvrhu hodin	33	33	33	26	125	
Sportovně turistický kurz	1	0	0	0	1	nepovinný
Kurz praktických dovedností ¹⁾	0	0	1	0	1	nepovinný
Specifické vzdělávací akce ²⁾	1	1	1	1	4	
Odborná praxe ³⁾	0	2	2	2	6	
Časová rezerva	5	4	3	5	17	
Maturitní zkouška	0	0	0	3	3	
Celkem	40	40	40	37	157	

¹⁾ ve spolupráci s Českým červeným křížem

²⁾ podle aktuálního plánu pedagogické činnosti

³⁾ rozsah praktického vyučování formou odborné praxe jsou nejméně 6 vyučovací týdny za celou dobu vzdělávání

učební osnova vyučovacího předmětu

Český jazyk a literatura

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu Choceň
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	375
Platnost	od 01.09.2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle vyučovacího předmětu

Předmět český jazyk a literatura tvoří neoddělitelnou součást všeobecného vzdělávání a je základem rozvoje většího množství klíčových dovedností a schopností žáka, díky těmto schopnostem by měl být žák vybaven pro zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Jazykové vzdělávání vychovává žáky ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu. Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační dovednosti a schopnosti žáků, zároveň ovlivňuje utváření jejich hodnotové orientace a postoje, a to nejen v oblasti umělecké a kulturní, ale i v oblasti společenské a mezilidské.

K dosažení tohoto cíle přispívá i literární výchova. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci uplatňovali mateřský jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace, aby využívali jazykových dovedností a vědomostí v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, dokázali formulovat a obhajovat své názory, aby chápali význam kultury osobního projevu pro pracovní uplatnění, aby si utvářeli kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám a snažili se přispívat k jejich tvorbě a ochraně. Dále pak aby získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a uměli je předávat vhodným způsobem, aby taktéž chápali jazyk a literaturu jako jev, ve kterém se odráží historický a kulturní vývoj národa. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci.

Charakteristika učiva

V jazykové části se žáci důsledně naučí odlišovat spisovný a nespisovný jazyk, seznámí se s jazykovědou, jejími disciplínami, zvládnou obecně historický vývoj češtiny, dokážou začlenit češtinu do systému jazyků, seznámí se se základními pojmy z fonetiky, které budou uplatňovat v praxi, v praxi budou též uplatňovat znalosti a dovednosti z pravopisu, tvarosloví, skladby i stylistiky, zvládnou práci s textem a s informacemi.

V literární výchově kromě výchovy ke čtenářství, rozboru a interpretace uměleckých děl získají žáci přehled o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Poznání textu jim slouží rovněž k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v kterých probíhá dialog žáků nad texty s učitelem i mezi žáky navzájem. Důraz je kladen na tvorbu současných autorů. Žáci jsou též vedeni k esteticky tvořivým aktivitám.

Předmět český jazyk a literatura je složen ze vzdělávacích oblastí RVP Vzdělávání a komunikace v českém jazyce, Estetické vzdělávání a Písemná komunikace a administrativa.

Mezipředmětové vztahy

Výuka českého jazyka úzce souvisí s dalším všeobecně vzdělávacími předměty jako dějepis, základy společenských věd a s odbornými předměty jako právo, veřejná správa, písemná a elektronická komunikace.

Pojetí výuky

Výuka je vedena formou výkladu, práce s učebnicí, využívá se i odborná literatura a beletrie, nezastupitelnou úlohu ve výuce má i Internet. Výklad učitele je doplněn i audio a video nahrávkami. V hodinách literární výchovy je kladen důraz na práci s textem a samostatnou četbu žáků. Nedílnou součástí výuky jsou i návštěvy divadelních a filmových představení. Žáci jsou vedeni k samostatnosti, odpovědnosti a kultuře osobního projevu.

Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen průběžně za schopnost aplikovat teoretické znalosti na konkrétních příkladech a za řešení konkrétních situačních problémů.

Součástí hodnocení je písemná slohová práce, ústní zkoušení, testy a písemné práce.

V hodnocení se přihlíží k schopnosti formálně správného a odborného vyjadřování, hodnotí se i práce s informacemi – vyhledávání zdrojů informací, jejich zhodnocení, zpracování a použití.

Žák musí umět diskutovat o problému, vhodně argumentovat a svůj názor obhajovat. Hodnocena je také aktivita při výuce a dobře vedený čtenářský deník k ústní maturitní zkoušce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

▪ Kompetence k učení

Absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem;
- umět efektivně vyhledat a zpracovat informace;
- být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy a pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

▪ Kompetence k řešení problémů

Absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmová práce).

▪ Komunikativní kompetence

Absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých;
- zpracovávat jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace.

▪ **Personální a sociální kompetence**

Absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházení osobních konfliktů, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým lidem;
- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok;
- využívat ke svému učení zkušeností jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností;
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku.

▪ **Občanské kompetence a kulturní povědomí**

Absolventi by měli:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- respektovat práva a osobnost druhých lidí a vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- uvědomovat si vlastní kulturní, národní a osobní identitu;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka;
- uznávat hodnotu života a uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost za zdraví ostatních.

▪ **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

Absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobit se měnícím se pracovním podmínkám;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech;
- vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli.

▪ **Matematické kompetence**

Absolventi by měli:

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata);
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

▪ **Digitální kompetence**

Absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet;
- získávat informace z veřejných knihoven;
- pracovat s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

Přínos předmětu k uplatnění průřezových témat

▪ **Občan v demokratické společnosti**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;

- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citových a kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

▪ **Člověk a svět práce**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pracovali s informacemi, uměli je vyhledávat v relevantních informačních zdrojích, vyhodnocovat a využívat;
- kriticky posuzovali informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání;
- odpovědně se rozhodovali na základě vyhodnocení získaných informací;
- dobře verbálně komunikovali při důležitých jednáních a správně se písemně vyjadřovali při úřední korespondenci;
- uvědomili si zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu.

▪ **Člověk a životní prostředí**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- získali informace o současných globálních, regionálních a lokálních problémech rozvoje a vztahu člověka k prostředí;
- uměli zvážit možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě, zejména nástroje právní a organizační.

▪ **Člověk a digitální svět**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- uměli používat základní a aplikační programové vybavení počítače;
- naučili se pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky;
- byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů a k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou komunikační situaci a s ohledem na zamýšlené příjemce;
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními;
- používali digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí;
- byli při tvořivých činnostech schopni využít potenciál, který nabízejí digitální média, a aby při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňovali estetická kritéria.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

první ročník

(3 hodiny týdně, celkem 99 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák ▪ rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci; ▪ řídí se zásadami správné výslovnosti; ▪ v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu; ▪ orientuje se v soustavě jazyků;	1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností (Vzdělávání a komunikace v českém jazyce) ▪ národní jazyk a jeho útvary ▪ postavení českého jazyka mezi ostatními evropskými jazyky ▪ jazyková kultura ▪ zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka ▪ hlavní principy českého pravopisu
▪ vhodně se prezentuje, argumentuje a obhájí své stanoviska; ▪ ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi; ▪ využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní	2. Komunikační a slohová výchova (Vzdělávání a komunikace v českém jazyce) ▪ slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní ▪ komunikační situace, komunikační strategie ▪ vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky, monologické i dialogické, neformální i

▪ (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat); ▪ vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary;	▪ formální, připravené i nepřípravené ▪ vyprávění ▪ dopisy ▪ projevy prostě sdělovací jejich základní znaky, postupy a prostředky (osobní dopisy, krátké informační útvary, osnova, inzerát a odpověď na něj) ▪ funkční styly, slohové postupy a útvary
▪ kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (například informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.); ▪ používá klíčová slova při vyhledávání informačních pramenů; ▪ samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné a jiné informace; ▪ rozumí obsahu textu i jeho částí; ▪ má přehled o knihovnách a jejich službách;	3. Práce s textem a získávání informací (Vzdělávání a komunikace v českém jazyce) ▪ informatická výchova, knihovny a jejich služby, média a jejich produkty a účinky ▪ techniky a druhy čtení (s důrazem na čtení studijní), orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu ▪ získávání a zpracovávání informací z textu (též odborného a administrativního) např. ve formě anotace, konspektu, osnovy, resumé, jejich třídění a hodnocení ▪ vyhledávání, prezentace a sdílení informací pomocí digitálních technologií
▪ konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; ▪ při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky; ▪ rozezná umělecký text od neuměleckého; ▪ vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; ▪ text interpretuje a diskutuje o něm; ▪ zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období;	4. Obecná charakteristika literatury (Estetické vzdělávání) ▪ základy literární vědy ▪ literatura, její dělení, žánry ▪ tematika, kompozice a jazyk literárního díla, obrazná pojmenování, zvukové prostředky, verš ▪ umění jako specifická výpověď o skutečnosti ▪ aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě
▪ zařadí typická díla do příslušného historického období; ▪ zhodnotí význam Homéra, starořeckých dramatiků a Bible pro starověkou literaturu i pro další generace; ▪ vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl; ▪ samostatně vyhledává informace v této oblasti; ▪ rozezná umělecký text od neuměleckého; ▪ vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; ▪ text interpretuje a diskutuje o něm; ▪ konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; ▪ při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky;	5. Literatura a kultura starověku (Estetické vzdělávání) ▪ nejstarší literární památky ▪ Bible ▪ antická literatura: báje, eposy, dramata
▪ zařadí typická díla tohoto období; ▪ zhodnotí význam Konstantina a Metoděje, Kosmasa pro dobu, v níž tvořili, i pro další generace; ▪ vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl; ▪ samostatně vyhledává informace v této oblasti; ▪ rozezná umělecký text od neuměleckého; ▪ vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; ▪ text interpretuje a diskutuje o něm; ▪ konkrétní literární díla klasifikuje podle základních	6. Literatura a kultura raného středověku (Estetické vzdělávání) ▪ románský styl ▪ počátky písemnictví u nás ▪ období staroslověnské a latinské

- druhů a žánrů; - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky;	
- zařadí typická díla tohoto období; - zhodnotí význam děl tohoto období pro dobu, v níž vznikla; - zaměří se na satirická díla; - vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl; - samostatně vyhledává informace v této oblasti; - rozezná umělecký text od neuměleckého; - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi; - text interpretuje a diskutuje o něm; - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky;	7. Literatura a kultura vrcholného středověku (<i>Estetické vzdělávání</i>) - gotické umění - doba Karla IV. - rozvoj vzdělanosti - vznik česky psané literatury – legendy, kroniky, satiry, drama
- zná typická díla tohoto historického období; - zhodnotí význam Mistra Jana Husa a jeho díla pro dobu, v níž tvořil, i pro další generace; - posoudí husitské hnutí, zhodnotí jeho význam pro další generace; - vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl; - samostatně vyhledává informace v této oblasti; - rozezná umělecký text od neuměleckého; - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi; - text interpretuje a diskutuje o něm; - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky;	8. Literatura reformního hnutí (<i>Estetické vzdělávání</i>) - Mistr Jan Hus - husitská a posthusitská
- zařadí typická díla renesance; - zhodnotí význam nejvýznamnějších autorů a jejich díla pro dobu, v níž tvořili a pro další generace; - vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl; - samostatně vyhledává informace v této oblasti; - rozezná umělecký text od neuměleckého; - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi; - text interpretuje a diskutuje o něm; - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky;	9. Literatura a kultura humanismu a renesance (<i>Estetické vzdělávání</i>) - humanismus a renesance v Evropě - Alighieri, Boccaccio, Cervantes, Shakespeare - humanismus a renesance u nás J. Blahoslav, Kralická bible
- zařadí typická barokní díla; - zhodnotí význam Komenského a jeho díla pro dobu, v níž tvořil, i pro další generace; - vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl; - samostatně vyhledává informace v této oblasti; - rozezná umělecký text od neuměleckého; - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi; - text interpretuje a diskutuje o něm; - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních	10. Barokní umění a literatura (<i>Estetické vzdělávání</i>) - Baroko - česká literatura doby pobělohorské – Komenský - ústní lidová slovesnost

druhů a žánrů; ▪ při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky;	
▪ zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; ▪ zhodnotí význam nejvýznamnějších autorů a jejich díla pro dobu, v níž tvořili, pro příslušné umělecké směry i pro další generace; ▪ vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl; ▪ samostatně vyhledává informace v této oblasti; ▪ rozezná umělecký text od neuměleckého; ▪ vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi; ▪ text interpretuje a diskutuje o něm; ▪ konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; ▪ při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky;	11. Klasicismus, osvícenství a preromantismus (Estetické vzdělávání) ▪ Moliere, Voltaire ▪ Goethe

druhý ročník
(3 hodiny týdně, celkem 99 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák ▪ vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny; ▪ pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka; ▪ odhaduje a opravuje jazykové nedostatky a chyby; ▪ používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie; ▪ nahradí běžně cizí slovo českým ekvivalentem a naopak; ▪ v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví; ▪ použije online prostředky pro kontrolu pravopisu; ▪ ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi; ▪ využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat); ▪ vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně; ▪ sestaví základní projevy administrativního stylu; ▪ sestaví základní projevy administrativního stylu pomocí digitálních technologií; ▪ přednese krátký projev; ▪ vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdílů mezi nimi; ▪ rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar; ▪ posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu; ▪ sestaví základní projevy administrativního stylu; ▪ vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary;	1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností (Vzdělávání a komunikace v českém jazyce) ▪ vývojové tendence spisovné češtiny ▪ tvoření slov, stylového rozvrstvení a obohacování slovní zásoby ▪ slovní zásoba vzhledem k příslušnému oboru vzdělávání, terminologie ▪ tvarosloví ▪ pravidla pravopisu online 2. Komunikační a slohová výchova (Vzdělávání a komunikace v českém jazyce) ▪ komunikační situace, komunikační strategie ▪ vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky, monologické i dialogické, neformální i formální, připravené i nepřipravené ▪ projevy administrativní jejich základní znaky, postupy a prostředky (životopis, pracovní hodnocení) ▪ využití digitálních technologií v komunikaci ▪ popis osoby, věci ▪ charakteristika ▪ referát ▪ grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů

▪ zaznamenává bibliografické údaje podle státní normy; ▪ pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka, včetně online prostředků;	3. Práce s textem a získávání informací <i>(Vzdělávání a komunikace v českém jazyce)</i> ▪ práce s různými příručkami pro školu i veřejnost ve fyzické a elektronické podobě
▪ zařadí typická díla národního obrození a charakterizuje toto historické období; ▪ zhodnotí význam Dobrovského, Jungmanna, Palackého a dalších autorů i jejich díla pro dobu, v níž tvořili i pro další generace; ▪ vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl; ▪ samostatně vyhledává informace v této oblasti; ▪ rozezná umělecký text od neuměleckého; ▪ vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi; ▪ text interpretuje a diskutuje o něm; ▪ konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; ▪ při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky;	4. Národní obrození <i>(Estetické vzdělávání)</i> ▪ obranná a ofenzivní fáze ▪ od osvícenství k idealizování minulosti ▪ význam novin a divadla ▪ Dobrovský, Palacký, Jungmann a další ▪ ústní lidová slovesnost
▪ zařadí typická díla do počátků našeho realismu; ▪ zhodnotí význam Němcové a Havlíčka a jejich díla pro dobu, v níž tvořili, pro realismus i pro další generace; ▪ vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl; ▪ samostatně vyhledává informace v této oblasti; ▪ rozezná umělecký text od neuměleckého; ▪ vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi; ▪ text interpretuje a diskutuje o něm; ▪ konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; ▪ při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky;	5. Národní obrození <i>(Estetické vzdělávání)</i> ▪ vrcholná a revoluční fáze ▪ Němcová, Havlíček
▪ zařadí typická díla do období romantismu; ▪ zhodnotí význam některých světových autorů, především Huga, Puškina, a českých autorů, především Máchy, Erbena, Tyla; ▪ vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl; ▪ samostatně vyhledává informace v této oblasti; ▪ rozezná umělecký text od neuměleckého; ▪ vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi; ▪ rozpozná literární brak; ▪ text interpretuje a diskutuje o něm; ▪ konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; ▪ při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky;	6. Romantismus <i>(Estetické vzdělávání)</i> ▪ romantický postoj ke světu a stylizace romantického hrdiny ▪ Hugo, Puškin a další ▪ Mácha, Erben, Tyl
▪ zařadí typická díla do tohoto období a uměleckých směrů; ▪ zhodnotí význam Nerudy, Světlé, Vrchlického, Sládka, Jirásky, bratří Mrštíků a jejich díla pro dobu, v níž tvořili, pro příslušný umělecký směr i pro další generace; ▪ vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl;	7. České umění druhé poloviny 19. století <i>(Estetické vzdělávání)</i> ▪ májovci – Jan Neruda ▪ ruchovci a lumírovci – Čech, Vrchlický ▪ generace Národního divadla ▪ kritický realismus

▪ samostatně vyhledává informace v této oblasti; ▪ rozezná umělecký text od neuměleckého; ▪ vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; ▪ rozpozná literární brak; ▪ text interpretuje a diskutuje o něm; ▪ konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; ▪ při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky;	
▪ zařadí typická díla do kritického realismu; ▪ zhodnotí význam předních světových autorů, především Balzaca, Dickense, Tolstého, Dostojevského, popř. dalších, i jejich díla pro dobu, v níž tvořili, pro kritický realismus i pro další generace; ▪ vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl; ▪ samostatně vyhledává informace v této oblasti; ▪ rozezná umělecký text od neuměleckého; ▪ vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; ▪ rozpozná literární brak; ▪ text interpretuje a diskutuje o něm; ▪ konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; ▪ při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky;	8. Světová literatura kritického realismu (<i>Estetické vzdělávání</i>) ▪ umělecké zásady realismu a naturalismu ▪ Balzac, Dickens, Tolstoj, Dostojevskij a další
▪ zhodnotí význam předních českých autorů a jejich díla pro dobu, v níž tvořili, pro kritický realismus a naturalismus pro další generace; ▪ vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl; ▪ samostatně vyhledává informace v této oblasti; ▪ rozezná umělecký text od neuměleckého; ▪ vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; ▪ rozpozná literární brak; ▪ text interpretuje a diskutuje o něm; ▪ konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; ▪ při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky;	9. Kritický realismus a naturalismus v české literatuře
▪ zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných období; ▪ zhodnotí význam předních autorů i jejich díla pro dobu, v níž tvořili, pro příslušný umělecký směr i pro další generace; ▪ vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl; ▪ samostatně vyhledává informace v této oblasti; ▪ rozezná umělecký text od neuměleckého; ▪ vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; ▪ rozpozná literární brak; ▪ text interpretuje a diskutuje o něm; ▪ konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; ▪ při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teo-	10. Umění přelomu 19. a 20. století (<i>Estetické vzdělávání</i>) ▪ moderní směry ve světové kultuře a literatuře ▪ impresionismus, expresionismus, symbolismus, dekadence, secese ▪ Ch. Baudelaire, J. A. Rimbaud, P. Verlaine, O. Wilde

rie a poetiky;	
▪ zhodnotí význam těchto autorů i jejich díla pro dobu, v níž tvořili, pro příslušný umělecký směr i pro další generace; ▪ vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl; ▪ text interpretuje a diskutuje o něm.	11. Počátek dobrodružné, sci-fi a detektivní literatury <i>(Estetické vzdělávání)</i> ▪ Verne, Arbes, Poe

třetí ročník

(3 hodiny týdně, celkem 99 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák ▪ odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby; ▪ nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak; ▪ orientuje se ve výstavbě textu; uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování;	1. Základy syntaxe <i>(Vzdělávání a komunikace v českém jazyce)</i> ▪ gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantické funkce ▪ větná skladba, druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska, stavba a tvorba komunikátu
▪ ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi; ▪ využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat); ▪ sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary (zpráva, reportáž, pozvánka, nabídka...); ▪ odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového ▪ vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary; ▪ rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci, identifikuje jejich typické postupy, jazykové a jiné prostředky; ▪ uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace; ▪ na příkladech doloží druhy mediálních produktů; ▪ uvede základní média působící v regionu; ▪ zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na jednotlivé skupiny uživatelů;	2. Komunikační a slohová výchova <i>(Vzdělávání a komunikace v českém jazyce)</i> ▪ komunikační situace, komunikační strategie ▪ vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky, monologické i dialogické, neformální i formální, připravené i nepřipravené ▪ projevy prakticky odborné jejich základní znaky, postupy a prostředky (zápis z porady, pracovní hodnocení, jednoduché úřední, popř. podle charakteru oboru odborné dokumenty) ▪ výklad nebo návod k činnosti, referát ▪ referát prostřednictvím prezentačního programu ▪ publicistický styl ▪ média a mediální sdělení ▪ řečnický styl, druhy řečnických projevů ▪ grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů i v textovém editoru ▪ styl reklamy
▪ pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů; ▪ vypracuje anotaci a resumé;	3. Práce s textem a získávání informací <i>(Vzdělávání a komunikace v českém jazyce)</i> ▪ druhy a žánry textu ▪ získávání a zpracovávání informací z textu (též odborného a administrativního) např. ve formě anotace, konspektu, osnovy, resumé, jejich třídění a hodnocení ▪ zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby
▪ zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých	4. Umění přelomu 19. a 20. století

směrů a příslušných období; ▪ zhodnotí význam předních autorů i jejich díla pro dobu, v níž tvořili, pro příslušný umělecký směr i pro další generace; ▪ vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl; ▪ samostatně vyhledává informace v této oblasti; ▪ rozezná umělecký text od neuměleckého; ▪ vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; ▪ rozpozná literární brak; ▪ text interpretuje a diskutuje o něm; ▪ konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; ▪ při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky;	(Estetické vzdělávání) ▪ česká literatura tohoto období ▪ Bezruč, Šrámek, Březina, Neumann, Gellner, Toman a další
▪ zná typická díla o první světové válce; ▪ zhodnotí význam nejvýznamnějších autorů i díla pro dobu, v níž tvořili, i pro další generace; ▪ vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl; ▪ samostatně vyhledává informace v této oblasti; ▪ rozezná umělecký text od neuměleckého; ▪ vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; ▪ rozpozná literární brak; ▪ text interpretuje a diskutuje o něm; ▪ konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; ▪ při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky;	5. Odraz 1. světové války v umění, především v literatuře (Estetické vzdělávání) ▪ Rolland, Remarque, Hemingway ▪ Hašek, John
▪ zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a tohoto období; ▪ zhodnotí význam předních autorů a jejich díla pro dobu, v níž tvořili, pro příslušný umělecký směr i pro další generace; ▪ vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl; ▪ samostatně vyhledává informace v této oblasti; ▪ rozezná umělecký text od neuměleckého; ▪ vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; ▪ rozpozná literární brak; ▪ text interpretuje a diskutuje o něm; ▪ konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; ▪ při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky.	6. Umění v době mezi světovými válkami – 20. - 30. léta 20. století (Estetické vzdělávání) ▪ vitalismus, kubismus, futurismus, surrealismus ▪ meziválečná próza ▪ Rolland, Remarque, Saint-Exupéry, Feuchtwanger, Mannové, Shaw, Bulgakov, Hemingway, Steinbeck a další ▪ tematická rozmanitost české prózy ▪ Čapek, Vančura, Bass, Poláček, Olbracht, Havlíček a další ▪ české drama ▪ Proletářská poezie, poetismus ▪ Wolker, Nezval, Seifert, Halas a další

čtvrtý ročník
(3 hodiny týdně, celkem 78 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák ▪ používá adekvátní slovní zásoby, včetně příslušné odborné terminologie; ▪ nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak;	1. Obecná jazykověda (Vzdělávání a komunikace v českém jazyce) ▪ přehled jazykovědných disciplín ▪ přehled vývoje jazykovědy

▪ orientuje se ve výstavbě textu; ▪ uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování; ▪ má přehled o slohových postupech uměleckého stylu;	
▪ ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi; ▪ využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat); ▪ správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva; ▪ má přehled o slohových postupech uměleckého stylu;	2. Komunikační a slohová výchova <i>(Vzdělávání a komunikace v českém jazyce)</i> ▪ komunikační situace, komunikační strategie ▪ literatura faktu ▪ úvaha ▪ kritika ▪ recenze ▪ umělecký styl, vypravování s uměleckými prvky ▪ citace informací z online prostředí, pravidla použití
▪ pořizuje z odborného textu výpisky a výtah dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů; ▪ vypracuje anotaci; ▪ má přehled o denním tisku, tisku své zájmové oblasti i o online tisku; ▪ má přehled o knihovnách a jejich službách;	3. Práce s textem a získávání informací <i>(Vzdělávání a komunikace v českém jazyce)</i> ▪ druhy a žánry textu ▪ získávání a zpracovávání informací z textu ▪ zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby
▪ zná typická díla o druhé světové válce; ▪ zhodnotí význam nejvýznamnějších autorů i jejich díla pro dobu, v níž tvořili, i pro další generace; ▪ vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl; ▪ samostatně vyhledává informace v této oblasti; ▪ rozezná umělecký text od neuměleckého; ▪ vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; ▪ rozpozná literární brak; ▪ text interpretuje a diskutuje o něm; ▪ konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; ▪ při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky;	4. Umění a kultura za druhé světové války, odraz války v literatuře <i>(Estetické vzdělávání)</i> ▪ literární zobrazení války ▪ Heller, Styron a další ▪ Drda, Pavel, Fuks, Lustig, Otčenášek, Hrabal a další ▪ Holan, Seifert a další
▪ zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a historického období; ▪ zhodnotí význam předních autorů i díla pro dobu, v níž tvořili, pro příslušný umělecký směr i pro další generace; ▪ vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl; ▪ samostatně vyhledává informace v této oblasti; ▪ rozezná umělecký text od neuměleckého; ▪ vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; ▪ rozpozná literární brak; ▪ text interpretuje a diskutuje o něm; ▪ konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; ▪ při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky;	5. Vývoj umění po druhé světové válce <i>(Estetické vzdělávání)</i> ▪ existencialismus, nový román, absurdní literatura, beatníci, postmodernismus ▪ Camus, Sartre, Moravia, Kerouack, Beckett, Eco, Heller, Bulgakov, Pasternak, Solženicyn, Tolkien a další ▪ hlavní představitelé současné české poezie a prózy ▪ Seifert, Hrubín, Holan, Skácel, Žáček, Kryl, Suchý a další ▪ Hrabal, Škvorecký, Kundera, Páral, Havel, Fuks, Vaculík, Lustig, Šabach, Viewegh a další

▪ rozezná umělecký text od neuměleckého; ▪ vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; ▪ rozpozná literární brak; ▪ text interpretuje a diskutuje o něm; ▪ konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; ▪ při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky.	6. Práce s literárním textem (<i>Estetické vzdělávání</i>) ▪ četba a interpretace literárního textu ▪ metody interpretace textu ▪ tvořivé činnosti
---	--

učební osnova vyučovacího předmětu

Anglický jazyk

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	500
Platnost	od 01.09.2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle vyučovacího předmětu

Předmět anglický jazyk má důležité postavení ve vzdělávacím programu Veřejnosprávní činnost a významně se podílí na přípravě žáků pro aktivní život v multikulturní společnosti. Je součástí všeobecného vzdělávání, doplňuje a prohlubuje systém jazykového vzdělávání, které je propojeno s dalšími vyučovacími předměty a zdroji informací; jednak představuje specifické jazykové vzdělávání vymezené oborem Veřejnosprávní činnost. Výuka anglického jazyka vede žáky k rozvíjení celé řady všeobecných kompetencí (především z oblasti znalosti reálií a kultury zemí studovaného jazyka, sociokulturních dovedností, rozvíjení osobnosti a studijních návyků) a k rozvíjení komunikačních kompetencí v anglickém jazyce.

Jazykové vyučování v anglickém jazyce plní cíle všeobecně vzdělávací a výchovné zaměřené na harmonický rozvoj osobnosti žáka, jeho morálních a charakterových hodnot a specifický cíl komunikativní rozvíjející nezbytné jazykové znalosti a dovednosti potřebné k dorozumění v anglickém jazyce. Připravuje žáky k efektivní účasti v přímé a nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům.

Předmět anglický jazyk je vyučován jako první cizí jazyk s návazností na předchozí studium jazyka, především na základních školách a nižších ročnících osmiletých gymnázií. Je vyučován ve čtyřech ročnících s dotací čtyř vyučovacích hodin týdně. Vzdělávání v anglickém jazyce podle následujícího harmonogramu směřuje k osvojení minimální úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Akvizici slovní zásoby čítající minimálně 2300 lexikálních jednotek za studium, z čehož obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20 % jednotek.

Po absolvování jazykového vzdělávání v anglickém jazyce se žák rámcově orientuje ve státní správě a veřejnosprávních oborech anglicky mluvících zemích a konfrontuje je s Českou republikou. Získává základní předpoklady pro orientaci ve světě práce (psaní strukturovaného dopisu, použití obchodní korespondence, hledání zaměstnání, absolvování přijímacího pohovoru, jednání na pracovním úřadě, seznámení s prací živnostenského nebo finančního úřadu, cizineckého úřadu, zdravotních pojišťoven). Žák se orientuje v oblasti politického systému České republiky a anglicky mluvících zemích a v problematice neziskových organizací. Žák je schopen řešit komunikační situace každodenního života ústně i písemně, domluvit se v anglicko-jazyčném prostředí, porozumět projevu rodilého mluvčího, zpracovat informace z anglického textu na základě porozumění.

Znalost anglického jazyka nejen prohlubuje všeobecně vzdělávání a napomáhá jejich lepšímu uplatnění na trhu práce, ale připravuje žáka na život v multikulturní Evropě.

Žáci jsou během studia připravováni k maturitní zkoušce.

Charakteristika učiva

Obsahem výuky zaměřenému k plnění komunikativního vzdělávacího cíle je systematické rozšiřování a prohlubování znalostí, dovedností a návyků, které si žáci osvojili v učivu základní školy. Řečové dovednosti (produktivní, receptivní a interaktivní) se rozvíjejí na základě jazykových prostředků, komunikačních situací a funkcí, základních tematických okruhů a specifických okruhů z oblasti problematiky veřejné správy, která umožňuje další profesní růst. Mezi základní tematické okruhy jsou řazena sociokulturní témata, se kterými se žák setkává ve škole, ve volném čase, v rodině, ve společnosti a běžném životě.

Hlavní náplní a obsahem výuky je tedy nacvičování a porozumění jak ústního, tak písemného projevu, práce s texty v mluvené a písemné podobě. Neoddělitelnou součástí výuky jsou jazykové reálie o anglicky mluvících zemích.

Dále je při výuce kladen důraz na zvládnutí běžných konverzačních obrátů, např. při setkání, představování, loučení, použití vhodných obrátů při oficiálním a neoficiálním oslovení, dovednost vzít si slovo, vstoupit do debaty, vyjádřit souhlas, nesouhlas, svolení a odmítnutí, nespokojenost, vyjádřit návrh, upozornění, radu, zákaz, příkaz, úmysl, ochotu, slib, naději, přání, blahopřání, překvapení, pozvání, radost, obdiv, vděčnost, lítost, vhodně poděkovat, poprosit nebo požádat; adekvátně vyjádřit emocionální a psychické stavy.

Mezipředmětové vztahy

Výuka anglického jazyka úzce souvisí s dalšími všeobecně vzdělávacími předměty jako český jazyk a literatura, základy společenských věd, dějepis, zeměpis, informatika a s odbornými předměty jako je ekonomika, právo, veřejná správa, písemná a elektronická komunikace. Při výuce anglického jazyka žáci opakují i rozšiřují znalosti získané v ostatních předmětech a učí se je využívat a diskutovat o nich v anglickém jazyce.

Pojetí výuky

Upevňováním a prohlubováním jazykových prostředků se výuka opírá o strukturu mateřského jazyka a jsou využívány dosavadní poznatky žáků. Zprostředkované gramatické učivo je vyváženou kombinací aktivního nácviku pomocí komunikace s teoretickým poučením o jazykovém systému. Na základě mluveného i psaného textu si žáci osvojují a upevňují gramatické učivo v různých kontextech, systematicky rozšiřují zejména slovní zásobu v daných tematických okruzích a znalosti reálií s důrazem na současné dění. Odborná slovní zásoba se rozšiřuje na základě jednoduchých odborných textů z oblasti veřejné správy. Procvičení, upevnění a doplnění vyučované problematiky umožňuje také školní e-learning, cizojazyčné texty a interaktivní cvičení dostupná na internetu nebo přes školní e-learningové prostředí.

Při čtení a poslechu s porozuměním jsou využívány autentické i adaptované texty, nahrávky rodilých mluvčích s různým přízvukem a dialektem i „nerodilých“ mluvčích v různorodém kontextu. Poslech s porozuměním se ověřuje různými formami. Náročnost textu i poslechu se od prvního do čtvrtého ročníku stupňuje, také i jeho délka, syntaktická obtížnost, atd. Hlavním cílem prohlubování dovednosti čtení s porozuměním je schopnost žáka využívat různé strategie čtení v souladu se zadanou úlohou a práce s různými zdroji informací (slovníky, příručky a další informativní literatura). Text je využíván jako nácvik nového učiva, stimulace pro ústní projev, také vzor samostatného písemného projevu.

Ústní vyjadřování žáka je monologické i interaktivní ve dvojicích nebo skupinách. Systematicky je procvičována schopnost žáka formulovat a klást otázky, odpovídat víceslovně a rozvíjet odpovědi. Řízený projev přechází v projev volný nebo samostatný. Během ústního projevu je kladen důraz na frekvence interakcí, tj. krátké rozhovory s nacvičenými jazykovými funkcemi. Ústní projev je stimulován vizuálními, audiovizuálními a auditivními pomůckami a vytvářením přirozených komunikativních situací.

Důležitou roli při rozvíjení písemného projevu hraje její příprava. Písemný projev žáka je zaměřen na výstavbu logicky strukturovaných a ucelených textů s důrazem na zvládnutí a funkční využívání jazykových prostředků a funkcí.

V hodinách výuky anglického jazyka žáci pracují samostatně, svým tempem, ve dvojicích nebo skupinách. Do výuky jsou zařazovány samostatné i skupinové práce na projektech zakončené prezentacemi žáků, které žáci zpracovávají pomocí různých informačních technologií a využívají informace získané z internetu a anglicko-jazyčné literatury. Důležitým motivačním prvkem je rovněž zařazování her a soutěží s vyhodnocením.

Učitel v hodinách anglického jazyka sleduje práci žáků, zaznamenává a následně opravuje jejich chyby, řídí diskusi nebo řízený projev a dialogy, vysvětluje a procvičuje gramatické jevy, zadává a kontroluje úkoly a domácí přípravu,

zadáva a opravuje testy zaměřené na různé tematické nebo gramatické celky, didaktické a lexikální testy a písemné práce.

Hodnocení výsledků žáků

Předmětem hodnocení je zejména pokrok v rozvoji řečových dovedností. Žák je hodnocen ze znalosti běžné i odborné slovní zásoby. Ústní projev je prověřován pomocí dialogů nebo samostatných projevů. Gramatické učivo je hodnoceno formou testů. Po ukončení každé lekce následuje test, v kterém se hodnotí jazykové prostředky a funkce, čtení s porozuměním a u některých témat také poslech s porozuměním. Samostatné práce i prezentace úkolů jsou rovněž klasifikovány. Nedílnou součástí hodnocení je i plnění úkolů a cvičení ve školním e-learningovém prostředí.

Učitel hodnotí práci žáků v hodinách a kontroluje vědomosti při průběžném opakování. Při celkové klasifikaci je významně posuzován aktivní a samostatný přístup k výuce anglického jazyka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

▪ Kompetence k učení

Absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem;
- umět efektivně vyhledat a zpracovat informace;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

▪ Kompetence k řešení problémů

Absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

▪ Komunikativní kompetence

Absolventi by měli:

- vyjadřovat se v anglickém jazyce přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky v anglickém jazyce srozumitelně a souvisle;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě.

▪ Personální a sociální kompetence

Absolventi by měli:

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat v anglickém jazyce radu i kritiku;
- ověřovat si získané anglicko-jazyčné poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům.

▪ **Občanské kompetence a kulturní povědomí**

Absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve svém zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- uvědomovat si – v rámci multikulturního soužití – nejen vlastní kulturu, národní a osobnostní identitu, ale i identitu druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské děje u nás a ve světě;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost a současnost v evropském kontextu;
- mít pozitivní vztah k hodnotám národní i evropské kultury.

▪ **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

Absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i anglicko-jazykovému vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobit se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech anglicko-jazykového uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- umět získávat a vyhodnocovat informace v anglickém jazyce o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak i vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál v anglickém jazyce a své profesní cíle.

▪ **Matematické kompetence**

Absolventi by měli:

- číst a vytvářet v anglickém jazyce různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.);
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích v anglickém jazyce.

▪ **Digitální kompetence**

Absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených anglických zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím v anglickém jazyce, být mediálně gramotní.

Přínos předmětu k rozvoji odborné kompetence

Absolventi by měli:

- pracovat s odbornou cizojazyčnou literaturou;
- využívat pro získávání informací znalosti cizího jazyka.

Přínos předmětu k uplatnění průřezových témat

▪ **Občan v demokratické společnosti**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- rozvíjeli v anglickém jazyce komunikaci v různých životních situacích, schopnost vyjednávání a řešení konfliktů;
- efektivně vyhledávali a ověřovali informace v anglickém jazyce;
- rozvíjeli sebevědomí, sebeodpovědnost a schopnost morálního úsudku;
- dovedli v anglickém jazyce jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromis a tolerovat odlišné národní zvyklosti.

▪ Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- se rámcově orientovali v soustavě školního vzdělávání České republiky a anglicky mluvících zemí a jejich návaznostem, pochopili význam jazykového vzdělávání a celoživotního učení;
- se v anglickém jazyce osobně prezentovali písemně i verbálně při vstupu na trh práce, přizpůsobili se jeho změnám;
- pracovali s anglickým tiskem a jinými informačními médii, odbornou anglicko-jazyčnou literaturou při vyhledávání pracovních příležitostí;
- vyplňovali formuláře v anglickém jazyce, používali anglickou odbornou terminologii;
- byly schopni v anglickém jazyce sestavit vlastní strukturovaný životopis, napsat žádost o pracovní místo a průvodní dopis.

▪ Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- získali v anglickém jazyce informace o současných globálních, regionálních a lokálních problémech rozvoje a vztahu člověka k prostředí;
- zajímali se o ekologii člověka (ochranu zdraví, zdravotní rizika, civilizační nemoci a nemoci z povolání, životní styl a zdravou životosprávu);
- si v anglickém jazyce uvědomovali nutnost ochrany přírody, prostředí a krajiny, význam jednotlivce i organizací pro ochranu životního prostředí;
- vyjadřovali se v anglickém jazyce pro a proti názory týkající se života ve městě a na venkově.

▪ Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- uměli používat základní a aplikační programové vybavení počítače pro práci v anglickém jazyce (Internet, e-learningové prostředí, e-mail, textové editory, apod.);
- pracovali s informacemi z multimediálních a komunikačních zdrojů v anglickém jazyce;
- zvládali psaní cizojazyčných textů, včetně odborných textů z oblasti problematiky veřejné správy;
- zvládali sestavit formální i neformální korespondenci v anglickém jazyce;
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními;
- používali digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí;
- byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů a k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou komunikační situaci a s ohledem na zamýšlené příjemce.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

první ročník
(4 hodiny týdně, celkem 132 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Řečové dovednosti Žák ▪ rozumí přiměřeným projevům a diskuzím rodilých mluvčích pronášených ve standardním hovorovém tempu; ▪ odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; ▪ nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; ▪ porozumí školním a pracovním pokynům; ▪ rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; ▪ vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené vý-	Jazykové prostředky a funkce Fonetika: ▪ opakování výslovnosti jednotlivých hlásek a intonačních konstrukcí vět Gramatika: ▪ členy ▪ předložky ▪ přítomné časy ▪ přídavná jména – stupňování ▪ minulý čas prostý ▪ vyjadřování budoucnosti

slovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; - vede přirozený dialog, zeptá se na smysl nepochopeného výrazu či věty, požádá o zpřesňující informace a podobné informace umí podat; - sdělí hlavní myšlenky či informace z vyslechnutého či přečteného textu obsahujícího známý jazykový materiál i přiměřené množství neznámých výrazů či tvarů; - volně reprodukuje jednoduchý nepřipravený text; - souvisle mluví v rámci probraných tematických okruhů i na základě vizuální opory (obrázek, tabulka, formulář apod.); - přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika; - čte výrazně, foneticky správně vybrané texty; - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu; - využívá logického odhadu významu neznámých výrazů či tvarů z kontextu; - využívá dvojjazyčný slovník i mluvnické příručky; - vyplní jednoduchý neznámý formulář; - sestaví neformální i jednoduchý formální dopis; - zaznamená (zformulovat hlavní myšlenky) informace z vyslechnutého či přečteného textu; - zaznamená vzkazy volajícího; - písemně vyjádří své myšlenky; - s použitím slovníku samostatně sestaví popis, vyprávění; Jazykové prostředky Žák - systematicky si upevňuje návyky správné výslovnosti se zdůrazněním suprasegmentálních prvků (rytmus, přízvuk, intonace, redukce slabik a slov); - aktivně si osvojuje nová slova, idiomy a slovní spojení, včetně frazeologie běžného společenského styku; - při práci s textem průběžně rozliší základní způsoby tvoření slov a nejčastější druhy konverzace; - vyjmenuje základní časy, správně tvoří otázky, správně používá tázací zájmena a příslovce; - rozlišuje a používá přítomný čas prostý a průběhový; - rozlišuje a používá minulý čas prostý, průběhový; - uvede frázová slovesa a vhodně je používá; - používá stupňování přídavných jmen, umí správně používat srovnávací konstrukce s than a vyjádřit jedinečnost pomocí superlativu; - vyjádří časové a podmínkové vztahy včetně podmínkových vztahů reálných i nereálných; - rozlišuje a používá časové; místní a závislé předložky; - tvoří slova z již známých slov, uplatňuje základní způsoby tvoření slov;	- podmínkové věty - modální slovesa - frázová slovesa - tvoření slov - vyjádření množství, počitatelná a nepočitatelná podstatná jména Receptivní řečové dovednosti - poslech s porozuměním - čtení a práce s textem Produktivní řečové dovednosti: Mluvení - samostatný ústní projev - rozhovor - popis obrázku - porovnání obrázků Psaní - email - post - vyprávění - pozvánka - oznámení - popis Komunikační funkce jazyka - společenské a zdvořilostní fráze - poskytování informací - pozvání - vyjádření názoru - pokyny k činnosti (výzva, návrh, rada, prosba) - objednávání - telefonování Tematické okruhy - člověk a společnost - škola - oblečení, móda - stravování - cestování a dovolená - kultura - bydlení - svátky a tradice - počasí a příroda - sporty a hry Reálie anglicky mluvících zemí - základní geografické pojmy - základní informace o životě
---	--

▪ používá modální slovesa pro vyjádření schopností, svolení, rad, příkazů, zákazů či nezbytnosti; ▪ správně používá kvantitativní výrazy, jednotné a množné číslo podstatných jmen, přivlastňovací i osobní zájmena a členy; Země příslušné jazykové oblasti Žák ▪ orientuje se v problémech každodenního života; ▪ srovná základní rysy našeho způsobu života a života zemí daného jazyka; ▪ uvede významné aktuální informace z kulturního, společenského a politického života u nás a v příslušných zemích ...	
▪ vytváří jednoduché multimediální dokumenty ve vhodném formátu; ▪ využívá prezentaci k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce; ▪ volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání; ▪ orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává; ▪ uvědomuje si nutnost posouzení validity informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému; ▪ získané informace správně interpretuje.	Digitální vzdělávání - prezentace ▪ software pro tvorbu prezentací ▪ prostředí prezentačního programu ▪ tvorba prezentace ▪ vkládání obrázků a textů, odrážky ▪ vlastnosti snímků ▪ vyhledávání informací ▪ práce s informacemi, validita, sdílení

druhý ročník
(4 hodiny týdně, celkem 132 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Řečové dovednosti Žák ▪ experimentuje, zkouší a hledá způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; ▪ zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě článku, vyprávění, emailu, dopisu a odpovědi na dopis; ▪ formuluje a obhazuje své názory a argumenty v logicky strukturovaném textu s jasnou tezí, využívá spojovací výrazy a formální jazyk k vytvoření souvislé a koherentní eseje; ▪ sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté či přečtené; ▪ vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; ▪ pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem;	Jazykové prostředky a funkce Fonetika: ▪ opakování výslovnosti jednotlivých hlásek a intonačních konstrukcí vět Gramatika: ▪ opakování probraného učiva ▪ vazba <i>used to</i> ▪ předpřítomné časy ▪ předminulý čas prostý ▪ podmínková souvětí ▪ trpný rod ▪ nepřímá řeč, časová souslednost ▪ modální slovesa ▪ frázová slovesa ▪ neurčitá zájmena vyjádření množství ▪ stupňování přídavných jmen, srovnávání ▪ příslovce ▪ anglické členy

▪ vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích; ▪ zapojí se do hovoru bez přípravy; ▪ přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika; ▪ používá výkladový slovník; ▪ přeloží text a používá slovníky i elektronické; ▪ požádá o upřesnění informace nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesný význam sdělení; ▪ přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; ▪ uplatňuje různé techniky členění textu; ▪ ověří si i sdělení získané informace písemně; ▪ domluví se v běžných situacích, získá i poskytne informace. Jazykové prostředky Žák ▪ vyjádří předčasnost v minulosti; ▪ rozlišuje a používá minulý čas prostý a průběhový a předminulý čas prostý; ▪ používá vazbu used to pro vyjádření opakovaného děje v minulosti; ▪ rozlišuje a používá různé způsoby vyjádření budoucnosti; ▪ správně používá kvantitativní výrazy, jednotné a množné číslo podstatných jmen, zájmena a členy; ▪ rozliší používání předpřítomného času prostého a průběhového; ▪ používá stupňování přídavných jmen; ▪ správně používá srovnávací konstrukce s than, as..., as..., no as ... as a vyjádřit jedinečnost pomocí superlativu; ▪ vyjádří časové a podmínkové vztahy včetně podmínkových vztahů reálných i nereálných; ▪ vysvětlí význam trpného rodu v anglickém textu, zejména odborném, dovede jej sám vytvářet a používat; ▪ správně uvozuje a gramaticky zpracovává nepřímou řeč; ▪ používá modální slovesa pro vyjádření příkazů, zákazů či nezbytnosti stejně jako pro vyjádření spekulací; ▪ formuluje otázky i záporné věty, ovládá způsob krátkého reagování na otázky; ▪ uvede frázová slovesa a vhodně je používá; ▪ zapíše i přečte různé způsoby číselných výrazů. Země příslušné jazykové oblasti Žák ▪ charakterizuje základní geografické, historické a politicko-společenské informace; ▪ identifikuje objekty významné z hlediska kulturního a turistického; ▪ orientuje se v aktuálním kulturním, politickém a společenském dění i životě;	Receptivní řečové dovednosti ▪ poslech s porozuměním ▪ čtení a práce s textem Produktivní řečové dovednosti: Mluvení ▪ samostatný ústní projev ▪ rozhovor ▪ popis obrázku ▪ porovnání obrázků ▪ pracovní pohovor Psaní ▪ článek ▪ neformální dopis ▪ e-mail ▪ formální dopis ▪ vyprávění ▪ esej ▪ životopis Komunikativní funkce jazyka ▪ společenské a zdvořilostní fráze ▪ poskytování informací Tematické okruhy ▪ opakování probraného učiva ▪ člověk a společnost ▪ povolání ▪ věda a moderní technologie ▪ koníčky a volný čas ▪ sport ▪ Česká republika Reálie anglicky mluvících zemí ▪ zvyky a tradice ▪ zajímavosti
--	---

▪ vyjmenuje významné osobnosti, společenské zvyklosti a tradice.	
▪ vytváří jednoduché multimediální dokumenty ve vhodném formátu; ▪ využívá prezentaci k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce; ▪ volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání; ▪ orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává; ▪ uvědomuje si nutnost posouzení validity informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému; ▪ získané informace správně interpretuje.	Digitální vzdělávání - prezentace ▪ software pro tvorbu prezentací ▪ animace a přechody ▪ vložení videa a hudby ▪ vyhledávání informací, práce s informacemi, validita, sdílení

třetí ročník
(4 hodiny týdně, celkem 132 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Řečové dovednosti Žák ▪ vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; ▪ pomocí multimédií jako jsou například video či audio nahrávky poskytne či prezentuje informace v rozsahu daných tematických okruhů; ▪ čte s porozuměním delší náročnější obsahově různorodé texty, s důrazem na profesně orientované texty; ▪ písemně zaznamená podstatné myšlenky a údaje z delšího vylechnutého i přečteného textu; ▪ vyjádří písemně svůj názor na text; ▪ samostatně sestaví a písemně zpracuje charakteristiku osoby, vzkaz, recenzi, manuál, email a dopis; ▪ vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru; ▪ při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; ▪ vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; ▪ dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby; ▪ používá stylisticky hodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci; ▪ řeší pohotově a vhodně standartní řečové situace i jednoduché a frekventované situace, týkající se pracovní činnosti.	Jazykové prostředky a funkce Fonetika: ▪ opakování výslovnosti jednotlivých hlásek a intonačních konstrukcí vět Gramatika: ▪ opakování probraného učiva ▪ vyjádření budoucnosti ▪ trpný rod, vazba <i>have something done</i> ▪ nepřímá řeč, nepřímé otázky a rozkazy ▪ podmínkové věty ▪ vztažné věty ▪ slovesné vazby ▪ determinanty ▪ tvoření slov ▪ přací věty Receptivní řečové dovednosti ▪ poslech s porozuměním ▪ čtení a práce s textem Produktivní řečové dovednosti: Mluvení ▪ samostatný ústní projev ▪ rozhovor ▪ popis obrázku ▪ porovnání obrázků Psaní ▪ formální dopis

Jazykové prostředky Žák ▪ orientuje se v odborném názvosloví a hierarchii anglických slovesných časů a vazeb, dokáže je správně používat; ▪ vyjádří podmínku reálnou i nereálnou; ▪ tvoří slova z již známých slov; ▪ vysvětlí význam trpného rodu v anglickém textu, zejména odborném, dovede jej sám vytvářet a používat; ▪ používá správně infinitivní konstrukce a gerundi-um k vyjádření základních významů a vztahů; ▪ používá vztažné věty k přesnému a plynulému vyjadřování vztahů mezi informacemi v souvětí, správně volí vztažná zájmena a dodržuje gramatická pravidla pro určité a neurčité vztažné věty; ▪ uvozuje a gramaticky zpracovává nepřímou řeč, nepřímé otázky a nepřímý rozkaz; ▪ správně reprodukuje výroky, otázky, rozkazy formou nepřímé řeči; ▪ správně používá kvantitativní výrazy, počitatelnost podstatných jmen, utvoří jednotné a množné číslo podstatných jmen, používá zájmena včetně osobních i neurčitých, členy a ostatní determinanty; ▪ vyjádří přání a touhy pomocí přacích vět. Země příslušné jazykové oblasti Žák ▪ osvojuje si další, detailnější geografická a demografická fakta, informace o kulturních památkách, turistických atrakcích; ▪ orientuje se ve státním zřízení jednotlivých zemí; ▪ uvede jejich společenské zvyky a konvence; ▪ seznámí se s problémy každodenního života; ▪ orientuje se v nejvýznamnějších historických etapách a událostech příslušných zemí; ▪ uvede nejvýznamnější představitele umění, vědy a techniky; ▪ uvede aktuální informace z kulturního, politického a společenského života anglicky mluvících zemí;	▪ e-mail ▪ vzkaz ▪ charakteristika ▪ recenze ▪ manuál Komunikativní funkce jazyka ▪ nakupování ▪ poskytování informací Tematické okruhy ▪ člověk a společnost ▪ nakupování, obchody a služby ▪ cestování, typy dovolené a ubytování ▪ problémy současné společnosti ▪ domov a bydlení ▪ škola a vzdělávání ▪ zaměstnání ▪ jídlo a stravování Reálie anglicky mluvících zemí ▪ Velká Británie ▪ USA Digitální vzdělávání – multimédia ▪ fotografie a její základní úpravy ▪ tvorba a střih videa
▪ využívá grafiku k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů a k jejich prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce; ▪ vyjadřuje se pomocí multimédií; ▪ zná základní typy grafických formátů, volí odpovídající programové vybavení pro práci s nimi a na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje.	

čtvrtý ročník
(4 hodiny týdně, celkem 104 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Řečové dovednosti Žák - rozumí obsahu souvislého ústního projevu i dialogu rodilých mluvčích v rychlém hovorovém tempu, s méně pečlivou výslovností a s některými základními sociolingvistickými a regionálními variantami jazyka; - dokáže pohotově, jazykově správně a přirozeně reagovat i v náročnějších situacích společenského a pracovního styku s cizinci; - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života a vlastních zálib; - čte s porozuměním texty se stupňující se náročností, umí se orientovat v různých typech textů i v odborné literatuře vlastního oboru; - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjádření složitých myšlenek; - používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru; - zformuluje správně, výstižně a stylisticky vhodně vlastní myšlenky a názory ve formě různých slohových útvarů; - zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu. Jazykové prostředky - spojuje věty, spojuje věty v souvětí vhodnými prostředky textové návaznosti; - orientuje se v odborném názvosloví a hierarchii anglických slovesných časů, dokáže je správně používat; - formuluje otázky i záporné věty, ovládá způsob krátkého reagování na otázky; - formuluje věty s vhodnými tázacími dovětky; - vyjadřuje se ústně i písemně k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměřené studijního oboru. Země příslušné jazykové oblasti Žák - relativně samostatně získává další geografické údaje v návaznosti na již osvojené a utříděné poznatky z předchozích ročníků; - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země;	Jazykové prostředky a funkce Fonetika: - opakování výslovnosti jednotlivých hlásek a intonačních konstrukcí vět Gramatika: - opakování probraného učiva - spojky - tázací dovětky Receptivní řečové dovednosti - poslech s porozuměním - čtení a práce s textem Produktivní řečové dovednosti: Mluvení - samostatný ústní projev - rozhovor - popis obrázku - porovnání obrázků Psaní - opakování probraného učiva Tematické okruhy - člověk a společnost - jídlo a stravování - nakupování, obchody a služby - cestování a dopravní prostředky - kultura a volný čas - sport - zdraví - věda a technologie, masmédia, prostředky komunikace - životní prostředí Reálie anglicky mluvících zemí - Kanada - Austrálie a Nový Zéland

▪ uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí.	
--	--

učební osnova vyučovacího předmětu

Anglický jazyk ve veřejné správě

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	26
Platnost	od 01.09.2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle vyučovacího předmětu

Předmět anglický jazyk ve veřejné správě má důležité postavení ve vzdělávacím programu Veřejná správa a významně se podílí na přípravě žáků pro aktivní život v multikulturní společnosti. Je součástí odborného vzdělávání, doplňuje a prohlubuje systém jazykového vzdělávání, které je propojeno s dalšími vyučovacími předměty a zdroji informací; jednak představuje specifické jazykové vzdělávání vymezené oborem Veřejná správa. Výuka anglického jazyka vede žáky k rozvíjení celé řady všeobecných kompetencí (především z oblasti znalosti odborné slovní zásoby spojené s veřejnou správou, sociokulturních dovedností, rozvíjení osobnosti a studijních návyků) a k rozvíjení komunikačních kompetencí v anglickém jazyce.

Jazykové vyučování v anglickém jazyce plní cíle odborně vzdělávací a výchovné zaměřené na harmonický rozvoj osobnosti žáka, jeho morálních a charakterových hodnot a specifický cíl komunikativní rozvíjející nezbytné jazykové znalosti a dovednosti potřebné k porozumění v anglickém jazyce. Připravuje žáky k efektivní účasti v přímé a nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům.

Předmět anglický jazyk ve veřejné správě je vyučován souběžně s anglickým jazykem, který je vyučován jako první cizí jazyk s návazností na předchozí studium jazyka, především na základních školách a nižších ročnících osmiletých gymnázií. Je vyučován ve čtvrtém ročníku s dotací jedné vyučovací hodiny týdně.

Po absolvování jazykového vzdělávání v anglickém jazyce se žák rámcově orientuje v oblasti veřejné správy. Získává odborné předpoklady pro orientaci ve světě práce (psaní strukturovaného dopisu, použití obchodní korespondence, hledání zaměstnání, absolvování přijímacího pohovoru, telefonní komunikace a obchodního jednání). Žák je schopen řešit komunikační situace z oblasti veřejné správy ústně i písemně, domluvit se v anglicko-jazyčném prostředí, porozumět projevu rodilého mluvčího, zpracovat informace z anglického textu na základě porozumění.

Znalost odborného anglického jazyka nejen prohlubuje odborné vzdělávání a napomáhá jejich lepšímu uplatnění na trhu práce, ale připravuje žáka na život v multikulturní Evropě.

Charakteristika učiva

Obsahem výuky zaměřenému k plnění komunikativního vzdělávacího cíle je systematické rozšiřování a prohlubování znalostí, dovedností a návyků, které si žáci osvojili v učivu střední školy. Řečové dovednosti (produktivní, receptivní a interaktivní) se rozvíjejí na základě jazykových prostředků, komunikačních situací a funkcí, specifických okruhů z oblasti problematiky veřejné správy, která umožňují další profesní růst.

Hlavní náplní a obsahem výuky je tedy nacvičování a porozumění jak ústního, tak písemného projevu, práce s texty v mluvené a písemné podobě. Dále je při výuce kladen důraz na zvládnutí běžných konverzačních obrátů z oblasti veřejné správy, např. při setkání, představování, loučení, použití vhodných obrátů při oficiálním a neoficiálním oslovení, dovednost vzít si slovo, vstoupit do debaty, vyjádřit souhlas, nesouhlas, svolení a odmítnutí, nespokojení

nost, vyjádřit návrh, upozornění, radu, zákaz, příkaz, úmysl, ochotu, slib, naději, přání, blahopřání, překvapení, pozvání, radost, obdiv, vděčnost, lítost, vhodně poděkovat, poprosit nebo požádat; adekvátně vyjádřit emocionální a psychické stavy.

Výuka anglického jazyka ve veřejné správě úzce souvisí s dalšími všeobecně vzdělávacími předměty, jako anglický jazyk, základy společenských věd, veřejná správa a informatika, s odbornými předměty jako je ekonomika, právo, písemná a elektronická komunikace.

Mezipředmětové vztahy

Výuka anglického jazyka ve veřejné správě úzce souvisí s výukou anglického jazyka. Dále zejména souvisí s výukou předmětů veřejná správa a právo. Výukou anglického jazyka ve veřejné správě si žáci opakují i rozšiřují znalosti získané v ostatních předmětech a učí se je využívat a diskutovat o nich v anglickém jazyce.

Pojetí výuky

Upevňování a prohlubování jazykových prostředků se výuka opírá o strukturu anglického jazyka a jsou využívány dosavadní poznatky žáků. Na základě mluveného i psaného textu si žáci upevňují gramatické učivo v různých kontextech, systematicky rozšiřují zejména slovní zásobu v daných tematických okruzích. Odborná slovní zásoba se rozšiřuje na základě odborných textů z oblasti veřejné správy. Procvičení, upevnění a doplnění vyučované problematiky umožňuje také školní e-learning a interaktivní cvičení dostupná na internetu nebo přes školní e-learningové prostředí.

Při čtení a poslechu s porozuměním jsou využívány autentické i adaptované texty, nahrávky rodilých mluvčích s různým přízvukem a dialektem i „nerodilých“ mluvčích v různorodém kontextu. Poslech s porozuměním se ověřuje různými formami. Hlavním cílem prohlubování dovednosti čtení s porozuměním je schopnost žáka využívat různé strategie čtení v souladu se zadanou úlohou a práce s různými zdroji informací (slovníky, příručky a další informativní literatura). Text je využíván jako nácvik nového učiva, stimulace pro ústní projev, také vzor samostatného písemného projevu.

Ústní vyjadřování žáka je převážně interaktivní ve dvojicích nebo skupinách. Systematicky je procvičována schopnost žáka formulovat a klást otázky, odpovídat víceslovně a rozvíjet odpovědi. Řízený projev přechází v projev volný nebo samostatný. Během ústního projevu je kladen důraz na frekvence interakcí, tj. krátké rozhovory s nacvičenými jazykovými funkcemi. Ústní projev je stimulován vizuálními, audiovizuálními a auditivními pomůckami a vytvářením přirozených komunikativních situací.

Důležitou roli při rozvíjení písemného projevu hraje její příprava. Písemný projev žáka je zaměřen na výstavbu logicky strukturovaných a ucelených textů s důrazem na zvládnutí a funkční využívání jazykových prostředků a funkcí.

V hodinách výuky anglického jazyka ve veřejné správě žáci pracují samostatně, svým tempem, ve dvojicích nebo skupinách. Do výuky jsou zařazovány samostatné práce na úkolech zakončené prezentacemi žáků, které žáci zpracovávají pomocí různých informačních technologií a využívají informace získané z internetu a anglicko-jazyčné literatury.

Učitel v hodinách anglického jazyka ve veřejné správě sleduje práci žáků, zaznamenává a následně opravuje jejich chyby, řídí diskusi nebo řízený projev a dialogy, procvičuje gramatické jevy, zadává a kontroluje úkoly a domácí přípravu, zadává a opravuje testy zaměřené na různé tematické, didaktické a lexikální testy a písemné práce.

Hodnocení výsledků žáků

Předmětem hodnocení je zejména pokrok v rozvoji řečových dovedností. Žák je hodnocen ze znalosti odborné slovní zásoby. Ústní projev je prověřován pomocí dialogů nebo samostatných projevů. Po ukončení každé lekce následuje test, v kterém se hodnotí jazykové prostředky a funkce, čtení s porozuměním a u některých témat také poslech s porozuměním. Samostatné práce i prezentace úkolů jsou rovněž klasifikovány. Nedílnou součástí hodnocení je i plnění úkolů a cvičení ve školním e-learningovém prostředí.

Učitel hodnotí práci žáků v hodinách a kontroluje vědomosti při průběžném opakování. Při celkové klasifikaci je významně posuzován aktivní a samostatný přístup k výuce odborného anglického jazyka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- Kompetence k učení

Absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem;
- umět efektivně vyhledat a zpracovat informace;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

▪ **Kompetence k řešení problémů**

Absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

▪ **Komunikativní kompetence**

Absolventi by měli:

- vyjadřovat se v anglickém jazyce přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky v anglickém jazyce srozumitelně a souvisle;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě.

▪ **Personální a sociální kompetence**

Absolventi by měli:

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat v anglickém jazyce radu i kritiku;
- ověřovat si získané anglicko-jazyčné poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům.

▪ **Občanské kompetence a kulturní povědomí**

Absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve svém zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- uvědomovat si – v rámci multikulturního soužití – nejen vlastní kulturu, národní a osobnostní identitu, ale i identitu druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost a současnost v evropském kontextu;
- mít pozitivní vztah k hodnotám národní i evropské kultury.

▪ **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

Absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i anglicko-jazykovému vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobit se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech anglicko-jazykového uplatnění na trhu práce v daném oboru;

- umět získávat a vyhodnocovat informace v anglickém jazyce o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak i vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál v anglickém jazyce a své profesní cíle.

▪ **Matematické kompetence**

Absolventi by měli:

- číst a vytvářet v anglickém jazyce různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.);
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích v anglickém jazyce.

▪ **Digitální kompetence**

Absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených anglických zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím v anglickém jazyce, být mediálně gramotní.

▪ **Odborné kompetence**

Absolventi by měli:

- pracovat s odbornou cizojazyčnou literaturou;
- využívat pro získávání informací znalosti cizího jazyka.

Přínos předmětu k uplatnění průřezových témat

▪ **Občan v demokratické společnosti**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- rozvíjeli v anglickém jazyce komunikaci v různých životních situacích, schopnost vyjednávání a řešení konfliktů;
- efektivně vyhledávali a ověřovali informace v anglickém jazyce;
- rozvíjeli sebevědomí, sebeodpovědnost a schopnost morálního úsudku;
- dovedli v anglickém jazyce jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromis a tolerovat odlišné národní zvyklosti.

▪ **Člověk a svět práce**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- se v anglickém jazyce osobně prezentovali písemně i verbálně při vstupu na trh práce, přizpůsobili se jeho změnám;
- pracovali s anglickým tiskem a jinými informačními médii, odbornou anglicko-jazyčnou literaturou při vyhledávání pracovních příležitostí;
- vyplňovali formuláře v anglickém jazyce, používali anglickou odbornou terminologii;
- byly schopni v anglickém jazyce sestavit vlastní strukturovaný životopis, napsat žádost o pracovní místo a průvodní dopis.

▪ **Člověk a životní prostředí**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- zajímali se o ekologii člověka (ochranu zdraví, zdravotní rizika, civilizační nemoci a nemoci z povolání, životní styl a zdravou životosprávu);
- si v anglickém jazyce uvědomovali nutnost ochrany přírody, prostředí a krajiny, význam jednotlivce i organizací pro ochranu životního prostředí ve vztahu k veřejné správě;

▪ Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- uměli používat základní a aplikační programové vybavení počítače pro práci v anglickém jazyce (Internet, e-learningové prostředí, e-mail, textové editory, apod.);
- pracovali s informacemi z multimediálních a komunikačních zdrojů v anglickém jazyce;
- zvládali psaní cizojazyčných textů, včetně odborných textů z oblasti problematiky veřejné správy ruchu;
- zvládali sestavit formální i neformální korespondenci v anglickém jazyce.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

čtvrtý ročník
(1 hodina týdně, celkem 26 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Řečové dovednosti Žák ▪ rozumí obsahu souvislého ústního projevu i dialogu rodilých mluvčích v rychlém hovorovém tempu, s méně pečlivou výslovností a s některými základními sociolingvistickými a regionálními variantami jazyka; ▪ přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika; ▪ dokáže pohotově, jazykově správně a přirozeně reagovat i v náročnějších situacích společenského a pracovního styku s cizinci; včetně telefonické komunikace týkající se pracovního styku; ▪ při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; ▪ komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů; včetně odborných tematických okruhů týkajících se svého studijního oboru; ▪ čte s porozuměním texty se stupňující se náročností, umí se orientovat v různých typech textů i v odborné literatuře vlastního oboru; ▪ používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjádření složitých myšlenek; ▪ používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru; ▪ zformuluje správně, výstižně a stylisticky vhodně vlastní myšlenky a názory ve formě různých slohových útvarů; ▪ zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu. Jazykové prostředky ▪ dovede vyjadřovat časové vztahy; ▪ dovede rozlišovat a používat přítomný čas prostý a průběhový; ▪ dovede rozlišovat a používat minulý čas prostý, průběhový a předminulý čas;	Jazykové prostředky a funkce Fonetika ▪ opakování výslovnosti jednotlivých hlásek a intonačních konstrukcí vět Gramatika ▪ přítomné časy ▪ minulé časy ▪ vyjadřování budoucnosti ▪ předpřítomné časy ▪ tvorba otázek ▪ přímé a nepřímé otázky ▪ přídavná jména ▪ spojky a spojovací výrazy Receptivní řečové dovednosti ▪ poslech s porozuměním ▪ čtení a práce s textem Produktivní řečové dovednosti Mluvení ▪ rozhovor ▪ řízený rozhovor ▪ pracovní pohovor ▪ samostatný ústní projev Psaní ▪ životopis ▪ formální dopis ▪ neformální dopis ▪ email Komunikativní funkce jazyka ▪ společenské a zdvořilostní fráze ▪ telefonování

▪ dovede rozlišovat a používat různé způsoby vyjadřování budoucnosti; ▪ rozliší používání předpřítomného času prostého a průběhového; ▪ tvoří slova z již známých slov, dovede vyjádřit předčasnost v minulosti; ▪ orientuje se v odborném názvosloví a hierarchii anglických slovesných časů, dokáže je správně používat; ▪ dovede formulovat otázky i záporné věty, ovládá způsob krátkého reagování na otázky; ▪ dokáže správně uvozovat a gramaticky zpracovat nepřímé otázky; ▪ rozlišuje slovosled u přímých i nepřímých otázek; ▪ vyjadřuje se ústně i písemně k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměřeného studijního oboru; ▪ používá stupňování přídavných jmen; ▪ umí správně použít srovnávací konstrukce s than, as ... as ..., not as ... as a vyjádřit jedinečnost pomocí superlativu ▪ spojuje věty v souvětí vhodnými spojkami; ▪ dokáže zapisovat i číst různé číselné výrazy.	Tematické okruhy ▪ formální a neformální korespondence ▪ psaní životopisu ▪ telefonování ▪ práce a zaměstnání ▪ úřad a kancelář ▪ veřejná správa ▪ politický systém České republiky ▪ Evropská unie ▪ mezinárodní organizace
--	---

učební osnova vyučovacího předmětu

Francouzský jazyk

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	250
Platnost	od 01.09.2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle vyučovacího předmětu

Vzdělávání ve francouzském jazyce jako v dalším cizím jazyce primárně navazuje na výuku dalšího cizího jazyka podle RVP ZV. Škola respektuje cizí jazyk, který žák studoval v základním vzdělávání.

Předmět francouzský jazyk jako další cizí jazyk je určen také pro výuku dalšího cizího jazyka bez návaznosti na předchozí studium jazyka. Jeho obsah vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro vzdělávání a komunikaci v cizím jazyce. Je vyučován ve všech čtyřech ročnících v dotaci tři vyučovací hodiny týdně. Žáci by podle následujícího harmonogramu a při stávající hodinové dotaci měli dosáhnout na konci čtvrtého ročníku minimální úroveň A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Akvizice slovní zásoby čítá minimálně 2100 lexikálních jednotek za studium. Slovní zásoba bude v každém ročníku doplněna 20 % lexikálních jednotek obecně odborné a odborné terminologie.

Vzdělávání v dalším cizím jazyce se tak významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti. Žáci získávají jak obecné, tak odborné komunikativní kompetence ke kultivovanému dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Žáci jsou připravováni k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřují svoje znalosti o světě a lépe se uplatňují na trhu práce.

Vzdělávání v dalším cizím jazyce současně formuje osobnost žáka, učí ho v souladu se zásadami demokracie chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí. Žáci jsou motivováni k pozitivnímu přístupu k celoživotnímu učení se cizím jazykům.

Vzdělávání ve francouzském jazyce směřuje k tomu, aby žák dovedl komunikovat v tomto jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky. Žák tedy efektivně pracuje s cizojazyčným textem včetně odborného, umí jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností.

Žák získává informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a to i prostřednictvím digitálních technologií získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívá ke komunikaci a svému dalšímu vzdělávání.

Žák využívá vybrané metody a postupy efektivního studia francouzského jazyka ke studiu dalších jazyků, př. Dalšímu vzdělávání. Žák využívá vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka i při studiu francouzského jazyka.

K podpoře výuky francouzského jazyka jsou využívány multimediální výukové programy a Internet, je utvářeno příznivé školní prostředí, rozvíjeny a využívány nabízené evropské programy. Rovněž je účelně integrován francouzský jazyk do výuky jiných předmětů, např. vytvářeny podmínky pro částečnou výuku tematických celků vybraných odborných předmětů ve francouzském jazyce (metoda CLIL).

Po absolvování vzdělávání se žák prakticky orientuje ve státní správě a veřejnosprávních oborech francouzsky mluvících zemí a konfrontuje je s Českou republikou. Seznamuje se strukturou a činností Evropské unie a dalších mezinárodních organizací. Získává základní předpoklady pro orientaci ve světě práce (hledání zaměstnání, absolvování přijímacího pohovoru, jednání na pracovním úřadě, seznámení s prací živnostenského či finančního úřadu, cizineckého úřadu, zdravotních pojišťoven, vyřizování obchodní korespondence). V dalším cizím jazyce žák zvládá i pojmenovat a adekvátně reagovat na jevy každodenního života člověka (rodina, volný čas a zájmy, svátky, bydlení, zdravý životní styl, kultura, sport). Žák obdrží také faktické znalosti z oborů geografie, historie, demografie, ekonomie a života významných představitelů různých oborů lidské činnosti.

Charakteristika učiva

Při výběru učiva vycházíme z běžných témat, se kterými se žák pravidelně setkává ve škole, ve volném čase, v rodině, ve společnosti a životě kolem nás, která pomáhají snižovat jazykovou bariéru a vytváří předpoklady pro lepší komunikaci v Evropě (vedení Evropského jazykového portfolio). Tato témata jsou doplněna o témata související s oborem vzdělání Cestovní ruch umožňující budoucí profesní růst a témata týkající se zemí dané jazykové oblasti a života v nich, která přirozeným způsobem upevňují poznatky o zemích užívajících tento cizí jazyk.

Samozřejmě je také kladen důraz na zvládnutí běžných obrátů, např. při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, naděje apod.

Mezipředmětové vztahy

Výuka předmětu souvisí úzce s dalšími všeobecně vzdělávacími předměty jako český jazyk a literatura, základy společenských věd, dějepis a dějiny umění, s odbornými předměty – ekonomikou, právem, veřejnou správou, technikou administrativy, písemnou a elektronickou komunikací a zeměpisem.

Charakteristika učiva, témat a daných mezipředmětových vztahů vytváří podmínky pro možnost spolupráce a účasti školy na mezinárodních projektech a soutěžích. Žáci mohou navazovat kontakty a spolupráci mezi školami doma i v zahraničí, zúčastnit se odborných jazykových pobytů a zahraničních stáží.

Pojetí výuky

Při výuce se hlavně uplatňují dvě základní metody, a to komunikativní a gramaticky – překladová. Vychází se z úloh, na kterých si žáci osvojí jazykové prostředky (výslovnost – zvukové prostředky jazyka, slovní zásobu a její tvoření, gramatiku – tvarosloví a větnou skladbu, grafickou podobu jazyka a pravopis). Dále následuje poslech s cílem porozumět důležitým myšlenkám v monologických i dialogických projevech, výuka různých technik čtení zaměřující se na správnou výslovnost, rozbor čtených textů umožňující zpracovat informace z každodenního i odborného života, výuka interaktivních dovedností. Procvičení a upevnění probíraných jevů umožňuje také školní e-learning. Tyto metody vedou k účasti žáků naší školy v olympiádách v německém jazyce, vyhovují nejlépe společenskému požadavku mnohojazyčnosti.

V hodinách žáci pracují samostatně, svým tempem, ve dvojicích si připravují a procvičují rozhovory a společně vypracovávají některé gramatické úkoly. Do výuky jsou zařazovány interakce ústní a písemná, skupinové práce na projektech ukončené prezentacemi žáků, volné diskuse, na které se žáci připravují pomocí různých informačních technologií, včetně digitálních. Témata se procvičují použitím audio nahrávek rodilých mluvčích.

Učitel v hodinách monitoruje práci žáků, zaznamenává a následně opravuje chyby, řídí diskusi, vysvětluje gramatické jevy, zadává a kontroluje úkoly, zadává a opravuje testy.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou od prvního ročníku vedeni k sebekontrolě formou shrnujících cvičení v příslušné části učebnice, průběžně mohou zaznamenávat své úspěchy v Evropském jazykovém portfolio. Při celkovém hodnocení je kladen důraz na dovednost komunikovat, poslouchat a rozumět hovoru, reagovat na otázky. Tyto kompetence se hodnotí na základě rozhovoru s učitelem nebo v reakci na určitou situaci ve dvojicích.

Po dokončení každého tématu následuje test, ve kterém se hodnotí jazykové prostředky, čtení s porozuměním, písemný projev a u některých témat také poslech s porozuměním. Učitel hodnotí práci žáků v hodinách a kontroluje vědomosti při průběžném opakování. Aktivní přístup k výuce německého jazyka jako dalšího cizího jazyka je zohledňován také prostřednictvím e-learningu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

▪ Kompetence k učení

Absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání v cizím jazyce;
- uplatňovat různé způsoby práce s cizojazyčným textem;
- umět efektivně vyhledat a zpracovat informace;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího cizojazyčného vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

▪ Kompetence k řešení problémů

Absolventi by měli:

- porozumět v cizím jazyce zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

▪ Komunikativní kompetence

Absolventi by měli:

- vyjadřovat se v cizím jazyce přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- porozumět běžné odborné cizojazyčné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě.

▪ Personální a sociální kompetence

Absolventi by měli:

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat v cizím jazyce radu i kritiku;
- ověřovat si získané cizojazyčné poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům.

▪ Občanská kompetence a kulturní povědomí

Absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve svém zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- uvědomovat si – v rámci multikulturního soužití – nejen vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, ale i identitu druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost a současnost v evropském kontextu;
- mít pozitivní vztah k hodnotám národní i evropské kultury.

▪ Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i cizojazyčnému vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobit se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech cizojazyčného uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- umět získávat a vyhodnocovat cizojazyčné informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti práce, tak i vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný cizojazyčný potenciál a své profesní cíle.

▪ **Matematická kompetence**

Absolventi by měli:

- číst a vytvářet v cizím jazyce různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.);
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých cizojazyčných praktických úkolů v běžných situacích.

▪ **Digitální kompetence**

Absolventi by měli:

- pracovat s počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených cizojazyčných zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií, včetně digitálních;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným cizojazyčným informacím, být mediálně gramotní.

Přínos předmětu k rozvoji odborné kompetence

Absolventi by měli:

- pracovat s odbornou cizojazyčnou literaturou;
- využívat pro získávání informací znalosti cizího jazyka.

Přínos předmětu k uplatnění průřezových témat

▪ **Občan v demokratické společnosti**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- rozvíjeli v cizím jazyce komunikaci v různých situacích života, schopnost vyjednávání a řešení konfliktů;
- efektivně vyhledávali a ověřovali si cizojazyčné informace;
- rozvíjeli sebevědomí, sebeodpovědnost a schopnost morálního úsudku;
- dovedli v cizím jazyce jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromis a tolerovat odlišné národní zvyklosti.

▪ **Člověk a svět práce**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- se rámcově orientovali v soustavě školního vzdělávání ČR a SRN (Rakouska) a jejich návaznostech, pochopili význam vzdělávání a celoživotního učení;
- se v cizím jazyce osobně prezentovali písemně i verbálně při vstupu na trh práce, přizpůsobili se jeho změnám;
- pracovali s cizojazyčným tiskem a jinými informačními médii, odbornou literaturou při vyhledávání pracovních příležitostí;
- vyplňovali formuláře v cizím jazyce, používali odbornou terminologii.

▪ **Člověk a životní prostředí**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- získali v cizím jazyce informace o současných globálních, regionálních a lokálních problémech rozvoje a vztahu člověka k prostředí;
 - zajímali se o ekologii člověka (ochranu zdraví, zdravotní rizika, civilizační nemoci a nemoci z povolání, životní styl a zdravou životosprávu);
 - si i v cizím jazyce uvědomovali nutnost ochrany přírody, prostředí a krajiny, význam jednotlivce i organizací pro ochranu životního prostředí;
 - vyjadřovali v cizím jazyce pro / kontra názory týkající se života ve městě a na venkově.
- Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- uměli používat základní a aplikační programové vybavení počítače pro cizojazyčnou praxi (internet, e-learning, e-mail a textové editory);
- pracovali s cizojazyčnými informacemi z multimediálních a komunikačních zdrojů;
- zvládali psaní cizojazyčných textů, včetně odborných textů v cestovním ruchu;
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními;
- používali digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí;
- byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů a k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou komunikační situaci a s ohledem na zamýšlené příjemce.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

první ročník

(2 hodiny týdně, celkem 66 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Řečové dovednosti Žák ▪ rozumí přiměřeným projevům a diskuzím rodilých mluvčích pronášených ve standardním hovorovém tempu; ▪ odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; ▪ nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; ▪ porozumí školním a pracovním pokynům; ▪ rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; ▪ vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; ▪ vede přirozený dialog, zeptá se na smysl nepochopeného výrazu či věty, požádá o zpřesňující informace a podobné informace umí podat; ▪ dokáže sdělit hlavní myšlenky či informace z vyslechnutého či přečteného textu obsahujícího známý jazykový materiál i přiměřené množství neznámých výrazů či tvarů; ▪ dokáže volně reprodukovat jednoduchý nepřipravený text; ▪ souvisle mluví v rámci probraných tematických okruhů i na základě vizuální opory (obrázek, tabulka, formulář apod.); ▪ přednese připravenou prezentaci ze svého oboru	Jazykové prostředky a funkce Fonetika: ▪ výslovnost jednotlivých hlásek a intonačních konstrukcí vět ▪ základní pravidla francouzské výslovnosti Gramatika: ▪ členy, číslo podstatných jmen ▪ přídavná jména ▪ zájmena osobní, přivlastňovací, ukazovací ▪ časování sloves v přítomném čase ▪ otázka a zápor ▪ základní číslovkové vazby ▪ číslovky 0–100 ▪ vyjádření času ▪ pořádek slov ve větě ▪ vazba il y a ▪ všeobecný podmět on Receptivní řečové dovednosti ▪ poslech s porozuměním ▪ čtení a práce s textem Produktivní řečové dovednosti: Mluvení ▪ samostatný ústní projev ▪ rozhovor ▪ popis obrázku

a reaguje na jednoduché dotazy publika; ▪ čte výrazně, foneticky správně vybrané texty; ▪ čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu; ▪ dokáže využívat logického odhadu významu neznámých výrazů či tvarů z kontextu; ▪ využívá dvojazyčný slovník i mluvnické příručky; ▪ vyplní jednoduchý neznámý formulář; ▪ sestaví neformální i jednoduchý formální dopis; ▪ dokáže zaznamenat (zformulovat hlavní myšlenky) informace z vyslechnutého či přečteného textu; ▪ zaznamená vzkazy volajícího; ▪ dokáže písemně vyjádřit své myšlenky; ▪ s použitím slovníku dokáže samostatně sestavit popis, vyprávění; Jazykové prostředky Žák ▪ systematicky si upevňuje návyky správné výslovnosti se zdůrazněním suprasegmentálních prvků (rytmus, přízvuk, intonace, redukce slabik a slov); ▪ aktivně si osvojuje nová slova, idiomy a slovní spojení, včetně frazeologie běžného společenského styku; ▪ při práci s textem průběžně rozliší základní způsoby tvoření slov a nejčastější druhy konverzace; ▪ ovládá francouzské grafémy a významové rozdíly stejně znějících slov; ▪ správně tvoří otázky, správně používá tázací zájmena a příslovce; ▪ používá vybraná slovesa; ▪ používá členy a podstatná jména ▪ tvoří slova z již známých slov, uplatňuje základní způsoby tvoření slov; ▪ vyjadřuje schopnost, svolení, radu, příkaz, zákazů či nezbytnost; ▪ používá základní číslovky od 0 do 100 ▪ tvoří kladné a záporné věty; ▪ používá základní vazby po předložkách místa; ▪ vyjadřuje čas v rámci dne. Země příslušné jazykové oblasti Žák ▪ orientuje se v problémech každodenního života; ▪ dokáže srovnat základní rysy našeho způsobu života a života zemí daného jazyka; ▪ uvede významné aktuální informace z kulturního, společenského a politického života u nás a v příslušných zemích.	Psaní ▪ email ▪ vyprávění ▪ popis Komunikační funkce jazyka ▪ společenské a zdvořilostní fráze ▪ poskytování informací ▪ pozvání ▪ vyjádření názoru ▪ pokyny k činnosti (výzva, návrh, rada, prosba) ▪ objednávání ▪ telefonování Tematické okruhy ▪ rodina ▪ škola, vzdělávání ▪ zájmy, záliby, sport ▪ povolání ▪ režim dne, roční období, měsíce ▪ jídlo a pití ▪ cestování, národnosti Reálie francouzsky mluvících zemí ▪ základní geografické pojmy ▪ základní informace o životě
---	--

druhý ročník
(2 hodiny týdně, celkem 66 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Řečové dovednosti Žák - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě článku, vyprávění, emailu, dopisu a odpovědi na dopis; - formuluje a obhajuje své názory a argumenty v logicky strukturovaném textu s jasnou tezí, využívá spojovací výrazy a formální jazyk k vytvoření souvislé a koherentní eseje; - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté či přečtené; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích; - zapojí se do hovoru bez přípravy; - přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika; - používá výkladový slovník; - přeloží text a používá slovníky i elektronické; - požádá o upřesnění informace nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesný význam sdělení; - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; - uplatňuje různé techniky členění textu; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby; - ověří si i sdělí získané informace písemně; - domluví se v běžných situacích, získá i poskytne informace.	Jazykové prostředky a funkce Fonetika: - opakování výslovnosti jednotlivých hlásek a intonačních konstrukcí vět Gramatika: - minulé časy sloves - zájmenná příslovce y, en - předmět přímý a nepřímý (COD a COI) - tázací zájmena - přídavná jména – stupňování - způsobová slovesa - zvrtná slovesa - rozkazovací způsob - spojky - infinitivní vazby Receptivní řečové dovednosti - poslech s porozuměním - čtení a práce s textem Produktivní řečové dovednosti: Mluvení - samostatný ústní projev - rozhovor - popis obrázku - porovnání obrázků Psaní - článek - e-mail - charakteristika - vyprávění Komunikativní funkce jazyka - společenské a zdvořilostní fráze - poskytování informací Tematické okruhy - opakování probraného učiva - člověk a společnost - vzhled člověka - povaha, lidské vlastnosti - zdraví, zdravotní stav - orientace ve městě - České republiky, Praha - nákupy a služby - móda a oblečení Reálie francouzsky mluvících zemí - zvyky a tradice - zajímavosti - významné osobnosti - Francie, Paříž
Jazykové prostředky Žák - systematicky si upevňuje návyky správné výslovnosti se zdůrazněním suprasegmentálních prvků (rytmus, přízvuk, intonace, redukce slabik a slov); - aktivně si osvojuje nová slova, idiomy a slovní spojení, včetně frazeologie běžného společenského styku; - při práci s textem průběžně rozliší základní způsoby tvoření slov a nejčastější druhy konverzace; používá podstatná jména; - rozlišuje mezi předmětem přímým a nepřímým a jeho vlivem na tvorbu věty;	

- používá přídavná jména; - používá slovesa (způsobová, zvrtná); - tvoří tvary minulého času sloves; - používá zájmena; - používá stupňování přídavných jmen a příslovčí; - dokáže vyjádřit postoj; - tvoří a používá základní podmínkové věty; - používá základní souřadné a podřadné spojky. Země příslušné jazykové oblasti Žák - charakterizuje základní geografické, historické a politicko-společenské informace; - identifikuje objekty významné z hlediska kulturního a turistického; - orientuje se v aktuálním kulturním, politickém a společenském dění i životě; - využívá prezentaci k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce; - vyjmenuje významné osobnosti, společenské zvyklosti a tradice.	prezentace na vybrané téma z oblasti reálií
--	---

třetí ročník
(2 hodiny týdně, celkem 66 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Řečové dovednosti Žák - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; - pomocí multimédií jako jsou například video či audio nahrávky dokáže poskytovat či prezentovat informace v rozsahu daných tematických okruhů; - čte s porozuměním delší náročnější obsahově různorodé texty, s důrazem na profesně orientované texty; - dokáže písemně zaznamenat podstatné myšlenky a údaje z delšího vyslechnutého i přečteného textu; - vyjádří písemně svůj názor na text; - dokáže samostatně sestavit a písemně zpracovat charakteristiku osoby, vzkaz, recenzi, manuál, email a dopis; - vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru; - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby; - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci;	Jazykové prostředky a funkce Fonetika: - opakování výslovnosti jednotlivých hlásek a intonačních konstrukcí vět Gramatika: - opakování probraného učiva - minulé časy sloves - budoucí čas – futur simple - podmiňovací způsob - trpný rod - subjunktiv - předmět přímý a nepřímý (COD a COI) - zájmena samostatná, nesamostatná - vztažná zájmena - záporná slova - tvoření slov - účelové věty Receptivní řečové dovednosti - poslech s porozuměním - čtení a práce s textem Produktivní řečové dovednosti: Mluví - samostatný ústní projev - rozhovor - popis obrázku

▪ sdělí a zdůvodní svůj názor; ▪ řeší pohotově a vhodně standartní řečové situace i jednoduché a frekventované situace, týkající se pracovní činnosti. Jazykové prostředky Žák ▪ orientuje se v odborném názvosloví a hierarchii slovesných časů a vazeb, dokáže je správně používat; ▪ vyjadřuje budoucí čas, trpný rod, podmiňovací způsob a subjunktiv; ▪ tvoří slova z již známých slov; ▪ používá přídavná jména; ▪ rozlišuje mezi předmětem přímým a nepřímým a jeho vlivem na tvorbu věty; ▪ používá další modální konstrukce; ▪ používá správně infinitivní konstrukce k vyjádření základních významů a vztahů; ▪ používá samostatná a nesamostatná zájmeny; ▪ používá další podřadné i souřadné spojky; ▪ vyjadřuje data; ▪ dokáže zapisovat i číst různé způsoby číselných výrazů. Země příslušné jazykové oblasti Žák ▪ osvojuje si další, detailnější geografická a demografická fakta, informace o kulturních památkách, turistických atrakcích; ▪ orientuje se ve státním zřízení jednotlivých zemí; ▪ uvede jejich společenské zvyky a konvence; ▪ seznámí se s problémy každodenního života; ▪ orientuje se v nejvýznamnějších historických etapách a událostech příslušných zemí; ▪ uvede nejvýznamnější představitele umění, vědy a techniky; ▪ využívá prezentaci k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce; ▪ využívá grafiku k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů a k jejich prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce; ▪ uvede aktuální informace z kulturního, politického a společenského života anglicky mluvících zemí;	▪ porovnání obrázků ▪ pracovní pohovor Psaní ▪ formální a neformální dopis ▪ e-mail ▪ vzkaz Komunikativní funkce jazyka ▪ nakupování ▪ poskytování informací Tematické okruhy ▪ opakování probraného učiva ▪ člověk a společnost ▪ cestování, transport, vzdělávání ▪ město a venkov ▪ životní prostředí ▪ trh, kultura a volný čas ▪ návštěva, pravidla chování, etiketa ▪ geografická terminologie ▪ veřejná správa ▪ Evropská unie Reálie francouzsky mluvících zemí ▪ zajímavé turistické lokace ▪ významná města ▪ významné osobnosti a pamětihodnosti ▪ prezentace na vybrané téma z oblasti reálií
---	---

čtvrtý ročník
(2 hodiny týdně, celkem 52 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Řečové dovednosti Žák - rozumí obsahu souvislého ústního projevu i dialogu rodilých mluvčích v rychlém hovorovém tempu, s méně pečlivou výslovností a s některými základními sociolingvistickými a regionálními variantami jazyka; - dokáže pohotově, jazykově správně a přirozeně reagovat i v náročnějších situacích společenského a pracovního styku s cizinci; - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života a vlastních zálib; - čte s porozuměním texty se stupňující se náročností, umí se orientovat v různých typech textů i v odborné literatuře vlastního oboru; - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjádření složitých myšlenek; - používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru; - zformuluje správně, výstižně a stylisticky vhodně vlastní myšlenky a názory ve formě různých slohových útvarů; - zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu.	Jazykové prostředky a funkce Fonetika: - opakování výslovnosti jednotlivých hlásek a intonačních konstrukcí vět Gramatika: - opakování probraného učiva - vztažná zájmena, věty - neurčitá zájmena - přechodníky a příčestí - rozkazovací způsob - subjuntiv - časování sloves - podmínková souvětí - slovesné vazby
	Receptivní řečové dovednosti - poslech s porozuměním - čtení a práce s textem
	Produktivní řečové dovednosti: Mluvení - samostatný ústní projev - rozhovor - popis obrázku - porovnání obrázků Psaní - opakování probraného učiva - úvaha - životopis
	Tematické okruhy - opakování probraného učiva - člověk a společnost - cestování a kultura - životní prostředí - cestování a dopravní prostředky - věda a technologie, masmédia, prostředky komunikace - člověka a práce - veřejná správa
Země příslušné jazykové oblasti Žák - relativně samostatně získává další geografické údaje v návaznosti na již osvojené a utříděné poznatky z předchozích ročníků; - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru.	Reálie francouzsky mluvících zemí - významné osobnosti - současné společenské a kulturní události - literatura, malířství a hudba

ho oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země; ▪ uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí.	
---	--

učební osnova vyučovacího předmětu

Německý jazyk

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	250
Platnost	od 01.09.2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle vyučovacího předmětu

Vzdělávání v německém jazyce jako v dalším cizím jazyce primárně navazuje na výuku dalšího cizího jazyka podle RVP ZV. Škola respektuje cizí jazyk který žák studoval v základním vzdělávání.

Předmět německý jazyk jako další cizí jazyk je určen také pro výuku dalšího cizího jazyka bez návaznosti na předchozí studium jazyka. Jeho obsah vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro vzdělávání a komunikaci v cizím jazyce. Je vyučován ve všech čtyřech ročnících v dotaci dvě vyučovací hodiny týdně. Žáci by podle následujícího harmonogramu a při stávající hodinové dotaci měli dosáhnout na konci čtvrtého ročníku minimální úroveň A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Akvizice slovní zásoby čítá minimálně 2300 lexikálních jednotek za studium. Slovní zásoba bude v každém ročníku doplněna 15 % lexikálních jednotek obecně odborné a odborné terminologie.

Vzdělávání v dalším cizím jazyce se tak významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti. Žáci získávají jak obecné, tak odborné komunikativní kompetence ke kultivovanému dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Žáci jsou připravováni k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřují svoje znalosti o světě a lépe se uplatňují na trhu práce.

Vzdělávání v dalším cizím jazyce současně formuje osobnost žáka, učí ho v souladu se zásadami demokracie chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí. Žáci jsou motivováni k pozitivnímu přístupu k celoživotnímu učení se cizím jazykům.

Vzdělávání v německém jazyce směřuje k tomu aby žák dovedl komunikovat v tomto jazyce různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky. Žák tedy efektivně pracuje s cizojazyčným textem včetně odborného, umí jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností.

Žák získává informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a to i prostřednictvím digitálních technologií získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívá ke komunikaci a svému dalšímu vzdělávání.

Žák využívá vybrané metody a postupy efektivního studia německého jazyka ke studiu dalších jazyků, př. Dalšímu vzdělávání. Žák využívá vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka i při studiu německého jazyka.

K podpoře výuky německého jazyka jsou využívány multimediální výukové programy a Internet, je utvářeno příznivé školní prostředí, rozvíjeny a využívány nabízené evropské programy. Rovněž je účelně integrován německý jazyk do výuky jiných předmětů, např. vytvářeny podmínky pro částečnou výuku tematických celků vybraných odborných předmětů v německém jazyce (metoda CLIL).

Po absolvování vzdělávání se žák prakticky orientuje ve státní správě a veřejnosprávních oborech německy mluvících zemí a konfrontuje je s Českou republikou. Seznamuje se strukturou a činností Evropské unie a dalších mezinárodních organizací. Získává základní předpoklady pro orientaci ve světě práce (hledání zaměstnání, absolvování přijímacího pohovoru, jednání na pracovním úřadě, seznámení s prací živnostenského či finančního úřadu, cizineckého úřadu, zdravotních pojišťoven, vyřizování obchodní korespondence). V dalším cizím jazyce žák zvládá i pojmenovat a adekvátně reagovat na jevy každodenního života člověka (rodina, volný čas a zájmy, svátky, bydlení, zdravý životní styl, kultura, sport). Žák obdrží také faktické znalosti z oborů geografie, historie, demografie, ekonomie a života významných představitelů různých oborů lidské činnosti.

Charakteristika učiva

Při výběru učiva vycházíme z běžných témat, se kterými se žák pravidelně setkává ve škole, ve volném čase, v rodině, ve společnosti a životě kolem nás, která pomáhají snižovat jazykovou bariéru a vytváří předpoklady pro lepší komunikaci v Evropě (vedení Evropského jazykového portfolio). Tato témata jsou doplněna o témata související s oborem vzdělání Veřejnosprávní činnost umožňující budoucí profesní růst a témata týkající se zemí dané jazykové oblasti a života v nich, která přirozeným způsobem upevňují poznatky o zemích užívajících tento cizí jazyk.

Samozřejmě je také kladen důraz na zvládnutí běžných obrátů, např. při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, naděje apod.

Mezipředmětové vztahy

Výuka předmětu souvisí úzce s dalšími všeobecně vzdělávacími předměty jako český jazyk a literatura, základy společenských věd, dějepis a s odbornými předměty – ekonomikou, právem, veřejnou správou, technikou administrativy, písemnou a elektronickou komunikací a zeměpisem.

Charakteristika učiva, témat a daných mezioborových vztahů vytváří podmínky pro možnost spolupráce a účasti školy na mezinárodních projektech a soutěžích. Žáci mohou navazovat kontakty a spolupráci mezi školami doma i v zahraničí, zúčastnit se odborných jazykových pobytů a zahraničních stáží.

Pojetí výuky

Při výuce se hlavně uplatňují dvě základní metody, a to komunikativní a gramaticky – překladová. Vychází se z úloh, na kterých si žáci osvojí jazykové prostředky (výslovnost – zvukové prostředky jazyka, slovní zásobu a její tvoření, gramatiku – tvarosloví a větnou skladbu, grafickou podobu jazyka a pravopis). Dále následuje poslech s cílem porozumět důležitým myšlenkám v monologických i dialogických projevech, výuka různých technik čtení zaměřující se na správnou výslovnost, rozbor čtených textů umožňující zpracovat informace z každodenního i odborného života, výuka interaktivních dovedností. Procvičení a upevnění probíraných jevů umožňuje také školní e-learning. Tyto metody vedou k účasti žáků naší školy v olympiádách v německém jazyce, vyhovují nejlépe společenskému požadavku mnohozajímavosti.

V hodinách žáci pracují samostatně, svým tempem, ve dvojicích si připravují a procvičují rozhovory a společně vypracovávají některé gramatické úkoly. Do výuky jsou zařazovány interakce ústní a písemná, skupinové práce na projektech ukončené prezentacemi žáků, volné diskuse, na které se žáci připravují pomocí různých informačních technologií, včetně digitálních. Témata se procvičují použitím audio nahrávek rodilých mluvčích.

Učitel v hodinách monitoruje práci žáků, zaznamenává a následně opravuje chyby, řídí diskusi, vysvětluje gramatické jevy, zadává a kontroluje úkoly, zadává a opravuje testy.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou od prvního ročníku vedeni k sebekontrolě formou shrnujících cvičení v příslušné části učebnice, průběžně mohou zaznamenávat své úspěchy v Evropském jazykovém portfolio. Při celkovém hodnocení je kladen důraz na dovednost komunikovat, poslouchat a rozumět hovoru, reagovat na otázky. Tyto kompetence se hodnotí na základě rozhovoru s učitelem nebo v reakci na určitou situaci ve dvojicích.

Po dokončení každého tématu následuje test, ve kterém se hodnotí jazykové prostředky, čtení s porozuměním, písemný projev a u některých témat také poslech s porozuměním. Učitel hodnotí práci žáků v hodinách a kontroluje vědomosti při průběžném opakování. Aktivní přístup k výuce německého jazyka jako dalšího cizího jazyka je zohledňován také prostřednictvím e-learningu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

▪ Kompetence k učení

Absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání v cizím jazyce;
- uplatňovat různé způsoby práce s cizojazyčným textem;
- umět efektivně vyhledat a zpracovat informace;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího cizojazyčného vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

▪ Kompetence k řešení problémů

Absolventi by měli:

- porozumět v cizím jazyce zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

▪ Komunikativní kompetence

Absolventi by měli:

- vyjadřovat se v cizím jazyce přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- porozumět běžné odborné cizojazyčné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě.

▪ Personální a sociální kompetence

Absolventi by měli:

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat v cizím jazyce radu i kritiku;
- ověřovat si získané cizojazyčné poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům.

▪ Občanská kompetence a kulturní povědomí

Absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve svém zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- uvědomovat si – v rámci multikulturního soužití – nejen vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, ale i identitu druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost a současnost v evropském kontextu;
- mít pozitivní vztah k hodnotám národní i evropské kultury.

▪ Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i cizojazyčnému vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobit se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech cizojazyčného uplatnění na trhu práce v daném oboru;

- umět získávat a vyhodnocovat cizojazyčné informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti práce, tak i vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný cizojazyčný potenciál a své profesní cíle.

▪ **Matematická kompetence**

Absolventi by měli:

- číst a vytvářet v cizím jazyce různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.);
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých cizojazyčných praktických úkolů v běžných situacích.

▪ **Digitální kompetence**

Absolventi by měli:

- pracovat s počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených cizojazyčných zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií, včetně digitálních;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným cizojazyčným informacím, být mediálně gramotní.

Přínos předmětu k rozvoji odborné kompetence

Absolventi by měli:

- pracovat s odbornou cizojazyčnou literaturou;
- využívat pro získávání informací znalosti cizího jazyka.

Přínos předmětu k uplatnění průřezových témat

▪ **Občan v demokratické společnosti**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- rozvíjeli v cizím jazyce komunikaci v různých situacích života, schopnost vyjednávání a řešení konfliktů;
- efektivně vyhledávali a ověřovali si cizojazyčné informace;
- rozvíjeli sebevědomí, sebeodpovědnost a schopnost morálního úsudku;
- dovedli v cizím jazyce jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromis a tolerovat odlišné národní zvyklosti.

▪ **Člověk a svět práce**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- se rámcově orientovali v soustavě školního vzdělávání ČR a SRN (Rakouska) a jejich návaznostech, pochopili význam vzdělávání a celoživotního učení;
- se v cizím jazyce osobně prezentovali písemně i verbálně při vstupu na trh práce, přizpůsobili se jeho změnám;
- pracovali s cizojazyčným tiskem a jinými informačními médii, odbornou literaturou při vyhledávání pracovních příležitostí;
- vyplňovali formuláře v cizím jazyce, používali odbornou terminologii.

▪ **Člověk a životní prostředí**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- získali v cizím jazyce informace o současných globálních, regionálních a lokálních problémech rozvoje a vztahu člověka k prostředí;
- zajímali se o ekologii člověka (ochranu zdraví, zdravotní rizika, civilizační nemoci a nemoci z povolání, životní styl a zdravou životosprávu);

- si i v cizím jazyce uvědomovali nutnost ochrany přírody, prostředí a krajiny, význam jednotlivce i organizací pro ochranu životního prostředí;
 - vyjadřovali v cizím jazyce pro / kontra názory týkající se života ve městě a na venkově.
- **Člověk a digitální svět**
- Žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- uměli používat základní a aplikační programové vybavení počítače pro cizojazyčnou praxi (internet, e-learning, e-mail a textové editory);
 - pracovali s cizojazyčnými informacemi z multimediálních a komunikačních zdrojů;
 - zvládali psaní cizojazyčných textů, včetně odborných textů veřejné správy,
 - sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními;
 - používali digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí;
 - byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů a k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou komunikační situaci a s ohledem na zamýšlené příjemce.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

první ročník
(2 hodiny týdně, celkem 66 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Jazykové prostředky Žák ▪ systematicky si upevňuje návyky správné výslovnosti se zdůrazněním suprasegmentálních prvků (rytmus, přízvuk, intonace, redukce slabik a slov); ▪ vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; ▪ komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; ▪ používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; ▪ uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; ▪ dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby; ▪ používá podstatná jména ve správném tvaru a významu; ▪ používá přídavná jména ve správném tvaru a vhodně je spojuje s podstatnými jmény; ▪ používá zájmena ve správném tvaru a významu; ▪ používá číslovky v běžných komunikačních situacích; ▪ sděluje a zjišťuje časové údaje a používá časové výrazy; ▪ používá slovesa v přítomném čase v ústním i písemném projevu; ▪ používá slovesa v préteritu v ústním i písemném projevu; ▪ tvoří otázky a záporné věty a vhodně je používá	Jazykové prostředky a funkce Fonetika: ▪ výslovnost jednotlivých hlásek a intonačních konstrukcí vět Gramatika (tvarosloví a větná skladba): ▪ podstatná jména ▪ přídavná jména ▪ zájmena ▪ číslovky ▪ vyjádření času ▪ časování sloves v přítomném čase ▪ časování sloves v préteritu ▪ otázka a zápor ▪ rozkazovací způsob ▪ slovosled

- v komunikaci; - používá rozkazovací způsob v přiměřených komunikačních situacích; - tvoří věty se správným slovosledem;	
Řečové dovednosti Žák - rozumí obsahu přiměřeně obtížného mluveného projevu a vyhledá v něm požadované informace; - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - porozumí školním a pracovním pokynům; - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; - čte s porozuměním přiměřeně obtížné texty a vyhledá v nich požadované informace; - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - přeloží text a používá slovníky (i elektronické); - formuluje jednoduchý souvislý ústní projev na známé téma; - vede jednoduchý rozhovor a reaguje na otázky v běžných komunikačních situacích; - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; - popíše jednoduchý obrázek pomocí osvojené slovní zásoby a základních gramatických struktur; - napiše jednoduchý email nebo dopis s použitím základních zdvořilostních a formálních náležitostí; - napiše jednoduché vyprávění o událostech z každodenního života; - vytvoří jednoduchou pozvánku nebo vzkaz s využitím osvojené slovní zásoby a základních gramatických struktur; - používá základní společenské a zdvořilostní fráze; - sdělí a vyžádá si jednoduché informace v běžných komunikačních situacích; - pozve a reaguje na pozvání - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - sdělí a zdůvodní svůj názor; - formuluje jednoduché pokyny, návrhy, rady a prosby a reaguje na ně; - objedná občerstvení a používá základní zdvořilostní formulace (prosba, žádost, poděkování);	Receptivní řečové dovednosti - poslech s porozuměním - čtení a práce s textem Produktivní řečové dovednosti Mluvení: - samostatný ústní projev - rozhovor - popis obrázku Psaní: - email, dopis - vyprávění - pozvánka, vzkaz Komunikační funkce jazyka - společenské a zdvořilostní fráze - poskytování informací - pozvání - vyjádření názoru - vyjádření pocitů - pokyny k činnosti (výzva, návrh, rada, prosba) - objednávání (prosba, žádost, poděkování)
Tematické okruhy, obecné komunikační situace a jazykové funkce Žák - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům obecným i k tématům z oblasti odborného zaměření studia; - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace a frekventované situace týkající se pracovních činností; - domluví se v běžných situacích; - získá i poskytne informace; - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci;	Tematické okruhy - člověk a společnost, osobní údaje - mezilidské vztahy - čísla v každodenním životě - jídlo, nápoje a stravování - škola, vzdělávání - vybrané poznatky odborného charakteru - cestovní ruch

Země příslušné jazykové oblasti Žák - orientuje se v základních reáliích německy mluvících zemí a porovná je s reáliemi České republiky; - rozumí a používá základní geografické pojmy; - uveče významné aktuální informace z kulturního, společenského a politického života u nás a v příslušných zemích;	Reálie německy mluvících zemí - základní geografické pojmy - základní informace o životě
---	--

druhý ročník
(2 hodiny týdně, celkem 66 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Jazykové prostředky Žák - systematicky si upevňuje návyky správné výslovnosti se zdůrazněním suprasegmentálních prvků (rytmus, přízvuk, intonace); - vyslovuje srozumitelně co nejbližše přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby; - používá podstatná jména ve správném tvaru a rozlišuje jejich základní gramatické kategorie; - správně používá zeměpisná jména a chápe jejich základní pravopisné zvláštnosti; - používá různé druhy zájmen ve správném tvaru a v kontextu; - používá přídavná jména; - používá číslovky k vyjádření času a množství; - používá slovesa s předponami a rozumí jejich významovým změnám; - používá zvrtná slovesa ve správných tvarech; - používá předložky se 3. pádem; - používá předložky se 4. pádem; - používá předložky se 3. a 4. pádem; - tvoří a používá souřadná souvětí v ústním i písemném projevu;	Jazykové prostředky a funkce Fonetika: - opakování výslovnosti jednotlivých hlásek a intonačních konstrukcí vět Gramatika: - podstatná jména - zeměpisná jména - zájmena - číslovky - slovesa s předponami - zvrtná slovesa - předložky se 3. pádem - předložky se 4. pádem - předložky se 3. a 4. pádem - souřadná souvětí
Řečové dovednosti Žák - rozumí obsahu přiměřeně obtížného mluveného projevu a vyhledá v něm požadované informace; - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - porozumí školním a pracovním pokynům;	Receptivní řečové dovednosti - poslech s porozuměním - čtení a práce s textem Produktivní řečové dovednosti Mluvení: - samostatný ústní projev

▪ čte s porozuměním přiměřeně obtížné texty a vyhledá v nich požadované informace; ▪ přeloží text a používá slovníky (i elektronické); ▪ formuluje jednoduchý souvislý ústní projev na známé téma; ▪ vede jednoduchý rozhovor a reaguje na otázky v běžných komunikačních situacích; ▪ požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; ▪ přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; ▪ popíše jednoduchý obrázek pomocí osvojené slovní zásoby a základních gramatických struktur; ▪ napíše krátké sdělení s využitím jednoduchých jazykových prostředků; ▪ napíše jednoduchý popis osoby, místa nebo situace; ▪ napíše jednoduchý formální dopis nebo žádost se základními náležitostmi; ▪ zaznamená vzkazy volajících; ▪ ověří si i sdělí získané informace písemně; ▪ používá základní společenské a zdvořilostní fráze; ▪ sdělí a vyžádá si jednoduché informace v běžných komunikačních situacích;	▪ rozhovor ▪ popis obrázku Psaní: ▪ krátká sdělení – SMS, zpráva ▪ popis ▪ formální popis Komunikační funkce jazyka ▪ společenské a zdvořilostní fráze ▪ poskytování informací
Tematické okruhy, obecné komunikační situace a jazykové funkce Žák ▪ vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům obecným i k tématům z oblasti odborného zaměření studia; ▪ řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace a frekventované situace týkající se pracovních činností; ▪ domluví se v běžných situacích; ▪ získá i poskytne informace; ▪ používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci;	Tematické okruhy ▪ člověk a společnost ▪ dům a domov ▪ každodenní život, volný čas a zábava ▪ orientace ve městě ▪ zaměstnání ▪ vybrané poznatky odborného charakteru – veřejnosprávní činnost
Země příslušné jazykové oblasti Žák ▪ popíše základní informace o Rakousku a Vídni a zařadí je do kontextu německy mluvících zemí; ▪ uvede základní zajímavosti o německy mluvících zemích na základě osvojených informací; ▪ popíše vybrané zvyky a tradice německy mluvících zemí a porovná je s českými zvyky; ▪ připraví a přednese jednoduchou prezentaci na vybrané téma z oblasti reálií.	Reálie německy mluvících zemí ▪ Rakousko, Vídeň ▪ zajímavosti ▪ zvyky a tradice ▪ prezentace na vybrané téma z oblasti reálií

třetí ročník
(2 hodiny týdně, celkem 66 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Jazykové prostředky Žák ▪ systematicky si upevňuje návyky správné výslovnosti se zdůrazněním suprasegmentálních prvků (rytmus, přízvuk, intonace); ▪ vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; ▪ komunikuje s jistotou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; ▪ používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; ▪ uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; ▪ dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby; ▪ správně stupňuje přídavná jména a příslovce a používá je v komunikaci; ▪ používá číslovky v různých komunikačních situacích a správně je aplikuje v kontextu; ▪ používá minulé časy sloves; ▪ používá zájmenná příslovce; ▪ rozumí významu modálních částic a používá je pro vyjádření postoje mluvčího; ▪ tvoří a používá vedlejší věty v ústním i písemném projevu; ▪ rozlišuje a správně používá jazykové vazby odlišné od mateřského jazyka;	Jazykové prostředky a funkce Fonetika: ▪ opakování výslovnosti jednotlivých hlásek a intonačních konstrukcí vět Gramatika: ▪ stupňování přídavných jmen a příslovčí ▪ číslovky ▪ minulé časy sloves ▪ zájmenná příslovce ▪ modální částice ▪ vedlejší věty ▪ vazby odlišné od českého jazyka
Řečové dovednosti Žák ▪ rozumí obsahu přiměřeně obtížného mluveného projevu a vyhledá v něm požadované informace; ▪ odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; ▪ porozumí školním a pracovním pokynům; ▪ čte s porozuměním přiměřeně obtížné texty a vyhledá v nich požadované informace; ▪ přeloží text a používá slovníky (i elektronické); ▪ formuluje souvislý ústní projev na známé téma; ▪ vede rozhovor a reaguje na otázky v běžných komunikačních situacích; ▪ popíše a porovná jednoduché obrázky pomocí osvojené slovní zásoby a jazykových struktur; ▪ vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; ▪ požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; ▪ přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zpro-	Receptivní řečové dovednosti ▪ poslech s porozuměním ▪ čtení a práce s textem Produktivní řečové dovednosti Mluvení: ▪ samostatný ústní projev ▪ rozhovor ▪ popis a porovnávání obrázků Psaní: ▪ krátká sdělení – oznámení, inzerát ▪ životopis, motivační dopis ▪ článek, referát ▪ charakteristika Komunikační funkce jazyka ▪ společenské a zdvořilostní fráze ▪ poskytování informací

středkuje informaci dalším lidem; ▪ napíše krátké sdělení (oznámení, inzerát) s využitím jednoduchých jazykových prostředků; ▪ napíše jednoduchý životopis a motivační dopis se základními náležitostmi a strukturovanými informacemi; ▪ napíše jednoduchý článek nebo referát na známé téma s využitím osvojené slovní zásoby a gramatiky; ▪ napíše jednoduchou charakteristiku osoby s využitím vhodných jazykových prostředků; ▪ ověří si i sdělí získané informace písemně; ▪ vhodně používá společenské a zdvořilostní fráze v ústním projevu; ▪ sdělí a vyžádá si podrobnější informace v běžných komunikačních situacích; ▪ požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; ▪ dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače;	
Tematické okruhy, obecné komunikační situace a jazykové funkce Žák ▪ vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům obecným i k tématům z oblasti odborného zaměření studia; ▪ řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace a frekventované situace týkající se pracovních činností; ▪ domluví se v běžných situacích; ▪ získá i poskytne informace; ▪ používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci;	Tematické okruhy ▪ člověk a společnost ▪ cestování, služby ▪ móda a nakupování ▪ zdraví ▪ kultura, volný čas ▪ vybrané poznatky odborného charakteru – veřejnosprávní činnost
Země příslušné jazykové oblasti Žák ▪ orientuje se v základních reáliích německy mluvících zemí a porovnává je s reáliemi České republiky; ▪ popíše základní informace o Německu a Berlínu a zařadí je do kontextu německy mluvících zemí; ▪ uvede základní zajímavosti, významné osobnosti a památky německy mluvících zemí; ▪ připraví a přednese jednoduchou prezentaci na vybrané téma z oblasti reálií.	Reálie německy mluvících zemí ▪ SRN, Berlín ▪ zajímavosti, významné osobnosti, památky ▪ prezentace na vybrané téma z oblasti reálií

čtvrtý ročník
(2 hodiny týdně, celkem 52 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Jazykové prostředky Žák ▪ systematicky si upevňuje návyky správné výslovnosti se zdůrazněním suprasegmentálních prvků (rytmus, přízvuk, intonace); ▪ vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; ▪ komunikuje s jistotou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; ▪ používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; ▪ uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; ▪ dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby; ▪ správně skloňuje přídavná jména a používá je v různých typech vět; ▪ používá minulé časy sloves v ústním i písemném projevu a rozlišuje jejich základní funkce; ▪ rozumí trpnému rodu a používá jej; ▪ rozumí základním funkcím konjunktivu a používá jej v jednoduchých situacích (např. přání, zdvořilost); ▪ používá předložky se 2. pádem ve správném kontextu; ▪ používá párové spojky k vyjádření vztahů mezi větami a většími celky textu; ▪ tvoří a používá vedlejší věty v ústním i písemném projevu; ▪ rozlišuje a správně používá jazykové vazby odlišné od mateřského jazyka;	Jazykové prostředky a funkce Fonetika: ▪ opakování výslovnosti jednotlivých hlásek a intonačních konstrukcí vět Gramatika (tvarosloví a větná skladba): ▪ skloňování přídavných jmen ▪ minulé časy sloves ▪ trpný rod ▪ konjunktiv ▪ předložky s 2. pádem ▪ párové spojky ▪ vedlejší věty ▪ vazby odlišné od českého jazyka
Řečové dovednosti Žák ▪ rozumí obsahu přiměřeně obtížného mluveného projevu a vyhledá v něm požadované informace; ▪ odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; ▪ porozumí školním a pracovním pokynům; ▪ čte s porozuměním přiměřeně obtížné texty a vyhledá v nich požadované informace; ▪ přeloží text a používá slovníky (i elektronické); ▪ rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu; ▪ formuluje souvislý ústní projev na známé i méně známé téma s využitím osvojené slovní zásoby a gramatiky;	Receptivní řečové dovednosti ▪ poslech s porozuměním ▪ čtení a práce s textem Produktivní řečové dovednosti Mluvení: ▪ samostatný ústní projev ▪ rozhovor ▪ popis a porovnávání obrázků Psaní: ▪ charakteristika, popis ▪ vyprávění ▪ referát ▪ úvaha

▪ dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; ▪ zapojí se do běžného hovoru bez přípravy; ▪ vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; ▪ zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu; ▪ při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; ▪ požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; ▪ přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; ▪ vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; ▪ popíše a porovná obrázky a vyjádří jednoduché závěry na jejich základě; ▪ napíše charakteristiku osoby a popis věci, místa nebo situace s využitím vhodných jazykových prostředků; ▪ napíše souvislé vyprávění o události s logickou návazností a vhodnou slovní zásobou; ▪ zpracuje a napíše referát na známé téma s využitím získaných informací a správné struktury textu; ▪ napíše jednoduchou úvahu na známé téma a vyjádří v ní svůj názor a argumenty; ▪ používá pokročilejší společenské a zdvořilostní fráze; ▪ sdělí a vyžádá si i detailní informace v běžných komunikačních situacích;	Komunikační funkce jazyka ▪ společenské a zdvořilostní fráze ▪ poskytování informací
Tematické okruhy, obecné komunikační situace a jazykové funkce Žák ▪ vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům obecným i k tématům z oblasti odborného zaměření studia; ▪ řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace a frekventované situace týkající se pracovních činností; ▪ domluví se v běžných situacích; ▪ získá i poskytne informace; ▪ používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci;	Tematické okruhy ▪ člověk a společnost ▪ sport ▪ zaměstnání ▪ věda a technologie, masmédia, prostředky komunikace ▪ kultura, volný čas ▪ životní prostředí, počasí ▪ vybrané poznatky odborného charakteru – veřejnosprávní činnost
Země příslušné jazykové oblasti Žák ▪ orientuje se v základních reáliích německy mluvících zemí a porovná je s reáliemi České republiky; ▪ popíše základní informace o Švýcarsku a zařadí je do kontextu německy mluvících zemí; ▪ uvede základní zajímavosti, významné osobnosti a památky německy mluvících zemí; ▪ připraví a přednese jednoduchou prezentaci na vybrané téma z oblasti reálií; ▪ prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je ta-	Reálie německy mluvících zemí ▪ Švýcarsko ▪ Zajímavosti, významné osobnosti, památky ▪ Prezentace na vybrané téma z oblasti reálií

ké v porovnání s reáliemi mateřské země; ▪ uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí.	
--	--

učební osnova vyučovacího předmětu

Ruský jazyk

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	250
Platnost	od 01.09.2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle vyučovacího předmětu

Vzdělávání v ruském jazyce jako v dalším cizím jazyce primárně navazuje na výuku dalšího cizího jazyka podle RVP ZV. Škola respektuje cizí jazyk, který žák studoval v základním vzdělávání.

Předmět ruský jazyk jako další cizí jazyk je určen pro výuku dalšího cizího jazyka bez návaznosti na předchozí studium jazyka. Jeho obsah vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro vzdělávání a komunikaci v cizím jazyce. Je vyučován ve všech čtyřech ročnících v dotaci dvě vyučovací hodiny týdně. Žáci by podle následujícího harmonogramu a při stávající hodinové dotaci měli dosáhnout na konci čtvrtého ročníku minimální úroveň A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Akvizice slovní zásoby čítá minimálně 2300 lexikálních jednotek za studium. Slovní zásoba bude v každém ročníku doplněna 15 % lexikálních jednotek obecně odborné a odborné terminologie.

Vzdělávání v dalším cizím jazyce se tak významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti. Žáci získávají jak obecné, tak odborné komunikativní kompetence ke kultivovanému dorozumění v situacích každodenního osobního a profesního života. Žáci jsou připravováni k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřují svoje znalosti o světě a lépe se uplatňují na trhu práce.

Vzdělávání v dalším cizím jazyce současně formuje osobnost žáka, učí ho v souladu se zásadami demokracie chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí. Žáci jsou motivováni k pozitivnímu přístupu k celoživotnímu učení se cizím jazykům.

Vzdělávání v ruském jazyce směřuje k tomu, aby žák dovedl komunikovat v tomto jazyce různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky. Žák tedy efektivně pracuje s cizojazyčným textem včetně odborného, umí jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností.

Žák získává informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a to i prostřednictvím digitálních technologií získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívá ke komunikaci a svému dalšímu vzdělávání.

Žák využívá vybrané metody a postupy efektivního studia ruského jazyka ke studiu dalších jazyků, př. dalšímu vzdělávání. Žák využívá vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka i při studiu ruského jazyka.

K podpoře výuky ruského jazyka jsou využívány multimediální výukové programy a Internet, je utvářeno příznivé školní prostředí, rozvíjeny a využívány nabízené evropské programy. Rovněž je účelně integrován ruský jazyk do výuky jiných předmětů, např. vytvářeny podmínky pro částečnou výuku tematických celků vybraných odborných předmětů v ruském jazyce (metoda CLIL).

Po absolvování vzdělávání se žák rámcově orientuje ve státní správě a veřejnosprávních oborech rusky mluvících zemí a konfrontuje je s Českou republikou. Seznamuje se strukturou a činností Evropské unie a dalších mezinárod-

ních organizací. Získává základní předpoklady pro orientaci ve světě práce (hledání zaměstnání, absolvování přijímacího pohovoru, jednání na pracovním úřadě, seznámení s prací živnostenského či finančního úřadu, cizineckého úřadu, zdravotních pojišťoven, vyřizování obchodní korespondence). V dalším cizím jazyce žák zvládá i pojmenovat a adekvátně reagovat na jevy každodenního života člověka (rodina, volný čas a zájmy, svátky, bydlení, zdravý životní styl, kultura, sport). Žák obdrží také faktické znalosti z oborů geografie, historie, demografie, ekonomie a života významných představitelů různých oborů lidské činnosti.

Charakteristika učiva

Při výběru učiva vycházíme z běžných témat, se kterými se žák pravidelně setkává ve škole, ve volném čase, v rodině, ve společnosti a životě kolem nás, která pomáhají snižovat jazykovou bariéru a vytváří předpoklady pro lepší komunikaci v Evropě (vedení Evropského jazykového portfolia). Tato témata jsou doplněna o témata související s oborem vzdělání Veřejnosprávní činnost umožňující budoucí profesní růst a témata týkající se země dané jazykové oblasti a života v ní, která přirozeným způsobem upevňují poznatky o zemích užívajících tento cizí jazyk.

Samozřejmě je také kladen důraz na zvládnutí běžných obrátů, např. při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, naděje apod.

Mezipředmětové vztahy

Výuka předmětu souvisí úzce s dalšími všeobecně vzdělávacími předměty jako český jazyk a literatura, základy společenských věd, dějepis a s odbornými předměty – ekonomikou, právem, veřejnou správou, technikou administrativy, písemnou a elektronickou komunikací a zeměpisem.

Charakteristika učiva, témat a daných mezioborových vztahů vytváří podmínky pro možnost spolupráce a účasti školy na mezinárodních projektech a soutěžích. Žáci mohou navazovat kontakty a spolupráci mezi školami doma i v zahraničí, zúčastnit se odborných jazykových pobytů a zahraničních stáží.

Pojetí výuky

Při výuce se hlavně uplatňují dvě základní metody, a to komunikativní a gramaticky – překladová. Vychází se z úloh, na kterých si žáci osvojí jazykové prostředky (výslovnost – zvukové prostředky jazyka, slovní zásobu a její tvoření, gramatiku – tvarosloví a větnou skladbu, grafickou podobu jazyka a pravopis). Dále následuje poslech s cílem porozumět důležitým myšlenkám v monologických i dialogických projevech, výuka různých technik čtení zaměřující se na správnou výslovnost, rozbor čtených textů umožňující zpracovat informace z každodenního i odborného života, výuka interaktivních dovedností. Procvičení a upevnění probíraných jevů umožňuje také školní e-learning. Tyto metody vedou k účasti žáků naší školy v olympiádách v ruském jazyce, vyhovují nejlépe společenskému požadavku mnohohybnosti.

V hodinách žáci pracují samostatně, svým tempem, ve dvojicích si připravují a procvičují rozhovory a společně vypracovávají některé gramatické úkoly. Do výuky jsou zařazovány interakce ústní a písemná, skupinové práce na projektech ukončené prezentacemi žáků, volné diskuse, na které se žáci připravují pomocí různých informačních technologií. Témata se procvičují použitím audio nahrávek rodilých mluvčích.

Učitel v hodinách monitoruje práci žáků, zaznamenává a následně opravuje chyby, řídí diskusi, vysvětluje gramatické jevy, zadává a kontroluje úkoly, zadává a opravuje testy.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou od prvního ročníku vedeni k sebekontrolě formou shrnujících cvičení v příslušné části učebnice, průběžně mohou zaznamenávat své úspěchy v Evropském jazykovém portfoliu. Při celkovém hodnocení je kladen důraz na dovednost komunikovat, poslouchat a rozumět hovoru, reagovat na otázky. Tyto kompetence se hodnotí na základě rozhovoru s učitelem nebo v reakci na určitou situaci ve dvojicích.

Po dokončení každého tématu následuje test, ve kterém se hodnotí jazykové prostředky, čtení s porozuměním, písemný projev a u některých témat také poslech s porozuměním. Učitel hodnotí práci žáků v hodinách a kontroluje vědomosti při průběžném opakování. Aktivní přístup k výuce ruského jazyka jako dalšího cizího jazyka je zohledňován také prostřednictvím e-learningu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

▪ Kompetence k učení

Absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání v cizím jazyce;
- uplatňovat různé způsoby práce s cizojazyčným textem;
- umět efektivně vyhledat a zpracovat informace;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího cizojazyčného vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

▪ Kompetence k řešení problémů

Absolventi by měli:

- porozumět v cizím jazyce zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

▪ Komunikativní kompetence

Absolventi by měli:

- vyjadřovat se v cizím jazyce přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- porozumět běžné odborné cizojazyčné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě.

▪ Personální a sociální kompetence

Absolventi by měli:

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat v cizím jazyce radu i kritiku;
- ověřovat si získané cizojazyčné poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům.

▪ Občanská kompetence a kulturní povědomí

Absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve svém zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- uvědomovat si – v rámci multikulturního soužití – nejen vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, ale i identitu druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost a současnost v evropském kontextu;
- mít pozitivní vztah k hodnotám národní i evropské kultury.

▪ Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i cizojazyčnému vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobit se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech cizojazyčného uplatnění na trhu práce v daném oboru;

- umět získávat a vyhodnocovat cizojazyčné informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti práce, tak i vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný cizojazyčný potenciál a své profesní cíle.

▪ Matematická kompetence

Absolventi by měli:

- číst a vytvářet v cizím jazyce různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.);
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých cizojazyčných praktických úkolů v běžných situacích.

▪ Digitální kompetence

Absolventi by měli:

- pracovat s počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených cizojazyčných zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným cizojazyčným informacím, být mediálně gramotní.

Přínos předmětu k rozvoji odborné kompetence

Absolventi by měli:

- pracovat s odbornou cizojazyčnou literaturou;
- využívat pro získávání informací znalosti cizího jazyka.

Přínos předmětu k uplatnění průřezových témat

▪ Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- rozvíjeli v cizím jazyce komunikaci v různých situacích života, schopnost vyjednávání a řešení konfliktů;
- efektivně vyhledávali a ověřovali si cizojazyčné informace;
- rozvíjeli sebevědomí, sebeodpovědnost a schopnost morálního úsudku;
- dovedli v cizím jazyce jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromis a tolerovat odlišné národní zvyklosti.

▪ Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- se rámcově orientovali v soustavě školního vzdělávání ČR a Ruska a jejich návaznostech, pochopili význam vzdělávání a celoživotního učení;
- se v cizím jazyce osobně prezentovali písemně i verbálně při vstupu na trh práce, přizpůsobili se jeho změnám;
- pracovali s cizojazyčným tiskem a jinými informačními médii, odbornou literaturou při vyhledávání pracovních příležitostí;
- vyplňovali formuláře v cizím jazyce, používali odbornou terminologii.

▪ Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- získali v cizím jazyce informace o současných globálních, regionálních a lokálních problémech rozvoje a vztahu člověka k prostředí;
- zajímali se o ekologii člověka (ochranu zdraví, zdravotní rizika, civilizační nemoci a nemoci z povolání, životní styl a zdravou životosprávu);
- si i v cizím jazyce uvědomovali nutnost ochrany přírody, prostředí a krajiny, význam jednotlivce i organizací pro ochranu životního prostředí;

- vyjadřovali v cizím jazyce pro / kontra názory týkající se života ve městě a na venkově.
- **Člověk a digitální svět**
 - Žáci jsou vedeni k tomu, aby:
 - uměli používat základní a aplikační programové vybavení počítače pro cizojazyčnou praxi (internet, e-learning, e-mail a textové editory);
 - pracovali s cizojazyčnými informacemi z multimediálních a komunikačních zdrojů;
 - zvládali psaní cizojazyčných textů, včetně odborných textů veřejné správy;
 - sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními;
 - používali digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí;
 - byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů a k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou komunikační situaci a s ohledem na zamýšlené příjemce.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

první ročník (2 hodiny týdně, celkem 66 vyučovacích hodin)	
Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Řečové dovednosti Žák ▪ rozumí přiměřeným projevům a diskuzím rodilých mluvčích pronášených ve standardním hovorovém tempu; ▪ odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; ▪ nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; ▪ porozumí školním a pracovním pokynům; ▪ vyslovuje srozumitelně co nejbližše přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; ▪ vede přirozený dialog, zeptá se na smysl nepochopeného výrazu či věty, požádá o zpřesňující informace a podobné informace umí podat; ▪ sděluje hlavní myšlenky či informace z vyslechnutého či přečteného textu obsahujícího známý jazykový materiál i přiměřené množství neznámých výrazů či tvarů; ▪ volně reprodukuje jednoduchý nepřipravený text; ▪ přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika; ▪ čte výrazně, foneticky správně vybrané texty; ▪ čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu; ▪ dokáže využívat logického odhadu významu neznámých výrazů či tvarů z kontextu; ▪ využívá dvojazyčný slovník ▪ dokáže zaznamenat (zformulovat hlavní myšlenky) informace z vyslechnutého či přečteného textu; ▪ dokáže písemně vyjádřit své myšlenky; ▪ s použitím slovníku dokáže samostatně sestavit	Jazykové prostředky a funkce Fonetika: ▪ výslovnost jednotlivých hlásek a intonačních konstrukcí vět Pravopis: ▪ tištěná a psaná podoba azbuky Gramatika: ▪ podstatná jména ▪ přídavná jména ▪ zájmena ▪ jednoduché slovesné časy ▪ slovesné vazby odlišné od češtiny ▪ otázka a zápor ▪ základní číslovkové vazby ▪ číslovky 0–20 ▪ vazby odlišné od českého jazyka Receptivní řečové dovednosti ▪ poslech s porozuměním ▪ čtení a práce s textem Produktivní řečové dovednosti: Mluvení ▪ samostatný ústní projev ▪ rozhovor ▪ popis obrázku ▪ porovnání obrázků Psaní ▪ popis Komunikační funkce jazyka

krátký text. Jazykové prostředky Žák ▪ systematicky si upevňuje návyky správné výslovnosti se zdůrazněním suprasegmentálních prvků (rytmus, přízvuk, intonace, redukce slabik a slov); ▪ koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; ▪ ovládá azbuku a významové rozdíly stejně znějících slov; ▪ aktivně si osvojuje nová slova, idiomy a slovní spojení, včetně frazeologie běžného společenského styku; ▪ při práci s textem průběžně rozliší základní způsoby tvoření slov a nejčastější druhy konverzace; ▪ používá osobní a přivlastňovací zájmena; ▪ používá slovesa v přítomném a minulém čase; ▪ používá přídavná jména; ▪ používá základní číslovky; ▪ dodržuje pravopisnou normu; ▪ odvozuje slova z již známých slov, uplatňuje základní způsoby tvoření slov. Země příslušné jazykové oblasti Žák ▪ orientuje se v problémech každodenního života; ▪ srovná základní rysy našeho způsobu života a života zemí daného jazyka; ▪ uvede významné aktuální informace z kulturního, společenského a politického života u nás a v příslušných zemích.	▪ společenské a zdvořilostní fráze ▪ poskytování informací ▪ vyjádření názoru Tematické okruhy ▪ člověk a společnost ▪ škola, vzdělávání ▪ zájmy, památky ▪ povolání Reálie ruský mluvících zemí ▪ základní geografické pojmy ▪ základní informace o životě ▪ známá místa ruský mluvících zemí
--	---

druhý ročník
(2 hodiny týdně, celkem 66 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Řečové dovednosti Žák ▪ zkouší a hledá způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; ▪ sdělí a zdůvodní svůj názor; ▪ zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu o událostech a zážitcích ▪ formuluje a obhajuje své názory a argumenty ▪ sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté či přečtené; ▪ rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; ▪ vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; ▪ přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika; ▪ pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; ▪ vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích; ▪ zapojí se do hovoru bez přípravy;	Jazykové prostředky a funkce Fonetika: ▪ opakování výslovnosti jednotlivých hlásek a intonačních konstrukcí vět Gramatika: ▪ opakování probraného učiva ▪ podstatná jména ▪ přídavná jména ▪ časování sloves v přítomném, minulém a budoucím čase ▪ číslovky 30–1000, řadové číslovky ▪ vyjádření času ▪ předložky místa ▪ vazby odlišné od českého jazyka Receptivní řečové dovednosti ▪ poslech s porozuměním ▪ čtení a práce s textem Produktivní řečové dovednosti:

▪ přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika; ▪ používá dvojazyčný slovník; ▪ přeloží text a používá slovníky i elektronické; ▪ požádá o upřesnění informace nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesný význam sdělení; ▪ přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; ▪ uplatňuje různé techniky členění textu; ▪ ověří si i sdělí získané informace písemně; ▪ domluví se v běžných situacích, získá i poskytne informace. Jazykové prostředky Žák ▪ systematicky si upevňuje návyky správné výslovnosti se zdůrazněním suprasegmentálních prvků (rytmus, přízvuk, intonace, redukce slabik a slov); ▪ vyjadřuje budoucnost a minulost; ▪ používá přítomný, minulý a budoucí čas sloves; ▪ používá podstatná jména v jednotném čísle; ▪ používá číslovky 30–1000 a řadové číslovky; ▪ dodržuje pravopisnou normu; ▪ formuluje otázky i záporné věty. Země příslušné jazykové oblasti Žák ▪ charakterizuje základní geografické, historické a politicko-společenské informace; ▪ orientuje se v aktuálním kulturním, politickém a společenském dění i životě; ▪ pomocí prezentačního programu prezentuje slavnou osobnost nebo pamětihodnost; ▪ vyjmenuje významné osobnosti, společenské zvyklosti a tradice; ▪ uvede nejvýznamnější představitele umění, vědy a techniky.	Mluvení ▪ samostatný ústní projev ▪ rozhovor ▪ popis obrázku Psaní ▪ e-mail ▪ vyprávění ▪ popis Komunikativní funkce jazyka ▪ společenské a zdvořilostní fráze ▪ poskytování informací ▪ pozvání ▪ objednávání Tematické okruhy ▪ opakování probraného učiva ▪ režim dne, roční období, měsíce ▪ jídlo a stravování ▪ bydlení a nábytek ▪ cestování, národnosti Reálie ruský mluvících zemí ▪ zvyky a tradice ▪ pamětihodnosti a osobnosti ▪ zajímavost
---	--

třetí ročník

(2 hodiny týdně, celkem 66 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Řečové dovednosti Žák ▪ vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; ▪ vytvoří písemně svůj názor na text; ▪ prezentuje informace v rozsahu daných tematických okruhů; ▪ čte s porozuměním delší náročnější obsahově různorodé texty, s důrazem na profesně orientované texty; ▪ písemně zaznamená podstatné myšlenky a údaje z delšího vyloučeného i přečteného textu; ▪ samostatně sestaví a písemně zpracuje charakteris-	Jazykové prostředky a funkce Fonetika: ▪ opakování výslovnosti jednotlivých hlásek a intonačních konstrukcí vět Gramatika: ▪ opakování probraného učiva ▪ podstatná jména ▪ životnost/neživotnost ▪ přídavná jména ▪ modální konstrukce ▪ časování sloves v přítomném, minulém a budoucím čase

tiku osoby, dopis, e-mail a vyprávění ▪ vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru; ▪ vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; ▪ dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby; ▪ používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci; ▪ řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace, týkající se pracovní činnosti. Jazykové prostředky Žák ▪ orientuje se v odborném názvosloví; ▪ vyjadřuje různé stupně modalit; ▪ tvoří slova z již známých slov; ▪ používá větné konstrukce typické pro ruský jazyk; ▪ popíše cestu městem; ▪ reaguje na radu a doporučení; ▪ poskytuje radu a doporučení; ▪ dodržuje základní pravopisné normy a opravuje případné chyby; ▪ zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu; ▪ používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; ▪ rozlišuje životnost a neživotnost podstatných jmen; ▪ tvoří podmíňovací způsob sloves; ▪ používá vybraná ukazovací zájmena; ▪ používá přídavná jména. Země příslušné jazykové oblasti Žák ▪ osvojuje si další, detailnější geografická a demografická fakta, informace o kulturních památkách; ▪ orientuje se ve státním zřízení Ruské federace; ▪ uvede jejich společenské zvyky a konvence; ▪ seznámí se s problémy každodenního života; ▪ orientuje se v nejvýznamnějších historických etapách a událostech Ruské federace; ▪ uvede aktuální informace z kulturního, politického a společenského života ruský mluvících zemí.	▪ podmíňovací způsob sloves ▪ ukazovací zájmena ▪ vazby odlišné od českého jazyka Receptivní řečové dovednosti ▪ poslech s porozuměním ▪ čtení a práce s textem Produktivní řečové dovednosti: Mluvení ▪ samostatný ústní projev ▪ rozhovor ▪ popis obrázku ▪ porovnání obrázků Psaní ▪ formální dopis ▪ e-mail ▪ vyprávění ▪ charakteristika osoby Komunikativní funkce jazyka ▪ nakupování ▪ poskytování informací ▪ telefonování ▪ pokyny k činnosti (rada a doporučení) Tematické okruhy ▪ opakování probraného učiva ▪ vzhled člověka ▪ povaha, lidské vlastnosti ▪ zdraví, zdravotní stav ▪ orientace ve městě ▪ České republika, Praha ▪ Evropská unie ▪ veřejná správa Reálie ruský mluvících zemí ▪ Ruská federace ▪ Moskva, Petrohrad ▪ svátky a tradice
--	---

čtvrtý ročník
(2 hodiny týdně, celkem 52 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Řečové dovednosti Žák ▪ rozumí obsahu souvislého ústního projevu i dialogu rodilých mluvčích ve standardním hovorovém tempu, s méně pečlivou výslovností; ▪ dokáže experimentovat, pohotově, jazykově správně a přirozeně reagovat i v náročnějších situacích	Jazykové prostředky a funkce Fonetika: ▪ opakování výslovnosti jednotlivých hlásek a intonačních konstrukcí vět Gramatika: ▪ skloňování přídavných jmen

společenského a pracovního styku s cizinci; ▪ komunikuje s jistotou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života a vlastních zálib; ▪ při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dorazy tazatele; ▪ zaznamenává vzkazy volajících; ▪ vyplní jednoduchý neznámý formulář; ▪ čte s porozuměním texty se stupňující se náročností, umí se orientovat v různých typech textů; ▪ používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjádření složitých myšlenek; ▪ používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru; ▪ zformuluje správně, výstižně a stylisticky vhodně vlastní myšlenky a názory ve formě různých slohových útvarů; ▪ zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu. Jazykové prostředky ▪ dokáže spojovat věty, spojuje věty v souvětí vhodnými spojkami; ▪ používá přídavná jména v jednotném čísle; ▪ stupňuje vybraná přídavná jména a příslovce; ▪ používá vazby odlišné od českého jazyka; ▪ používá různé modální konstrukce; ▪ vyjadřuje postoj; ▪ používá podmínkové věty; ▪ používá vybrané spojky; ▪ vyjadřuje se ústně i písemně k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměřené studijního oboru. Země příslušné jazykové oblasti Žák ▪ prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s realitami mateřské země; ▪ uvede aktuální informace z kulturního, politického a společenského života rusky mluvících zemí; ▪ uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika rusky mluvících zemí.	▪ stupňování přídavných jmen a příslovčí ▪ zájmena ▪ časování sloves v přítomném, minulém a budoucím čase ▪ vazby odlišné od českého jazyka ▪ modální konstrukce ▪ vyjádření postoje ▪ podmínkové věty ▪ spojky Receptivní řečové dovednosti ▪ poslech s porozuměním ▪ čtení a práce s textem Produktivní řečové dovednosti: Mluvení ▪ samostatný ústní projev ▪ rozhovor ▪ popis obrázku ▪ porovnání obrázků Psaní ▪ formální dopis ▪ e-mail ▪ vyprávění ▪ úvaha Tematické okruhy ▪ opakování probraného učiva ▪ příroda a životní prostředí ▪ počasí ▪ nákupy a služby ▪ móda a oblečení ▪ plány do budoucna Realie rusky mluvících zemí ▪ významné osobnosti ▪ současné společenské a kulturní události
---	--

učební osnova vyučovacího předmětu

Španělský jazyk

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu Choceň
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	250
Platnost	od 01.09.2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle vyučovacího předmětu

Vzdělávání ve španělském jazyce jako v dalším cizím jazyce primárně navazuje na výuku dalšího cizího jazyka podle RVP ZV. Škola respektuje cizí jazyk, který žák studoval v základním vzdělávání.

Předmět španělský jazyk jako další cizí jazyk je určen pro výuku dalšího cizího jazyka bez návaznosti na předchozí studium jazyka. Jeho obsah vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro vzdělávání a komunikaci v cizím jazyce. Je vyučován ve všech čtyřech ročnících v dotaci dvě vyučovací hodiny týdně. Žáci by podle následujícího harmonogramu a při stávající hodinové dotaci měli dosáhnout na konci čtvrtého ročníku minimální úroveň A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, která jim neumožňuje vykonat maturitní zkoušku z tohoto dalšího cizího jazyka (v základní úrovni). Akvizice slovní zásoby čítá minimálně 2300 lexikálních jednotek za studium. Slovní zásoba bude v každém ročníku doplněna 15 % lexikálních jednotek obecně odborné a odborné terminologie.

Vzdělávání v dalším cizím jazyce se tak významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti. Žáci získávají jak obecné, tak odborné komunikativní kompetence ke kultivovanému dorozumění v situacích každodenního osobního a profesního života. Žáci jsou připravováni k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřují svoje znalosti o světě a lépe se uplatňují na trhu práce.

Vzdělávání v dalším cizím jazyce současně formuje osobnost žáka, učí ho v souladu se zásadami demokracie chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí. Žáci jsou motivováni k pozitivnímu přístupu k celoživotnímu učení se cizím jazykům.

Vzdělávání ve španělském jazyce směřuje k tomu, aby žák dovedl komunikovat v tomto jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky. Žák tedy efektivně pracuje s cizojazyčným textem včetně odborného, umí jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností.

Žák získává informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a to i prostřednictvím digitálních technologií získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívá ke komunikaci a svému dalšímu vzdělávání.

Žák využívá vybrané metody a postupy efektivního studia španělského jazyka ke studiu dalších jazyků, př. dalšímu vzdělávání. Žák využívá vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka i při studiu španělského jazyka.

K podpoře výuky španělského jazyka jsou využívány multimediální výukové programy a Internet, je utvářeno příznivé školní prostředí, rozvíjeny a využívány nabízené evropské programy. Rovněž je účelně integrován španělský jazyk do výuky jiných předmětů, např. vytvářeny podmínky pro částečnou výuku tematických celků vybraných odborných předmětů ve španělském jazyce (metoda CLIL).

Po absolvování tohoto vzdělávání se žák rámcově orientuje v cestovním ruchu a turistice španělsky mluvících zemí a konfrontuje je s Českou republikou. Seznamuje se se strukturou a činností Evropské unie a dalších mezinárodních organizací. Získává taktéž základní předpoklady pro orientaci ve světě práce (hledání zaměstnání, absolvování přijímacího pohovoru, práce v cestovní kanceláři, jednání na cizineckém, živnostenském či finančním úřadě, ve zdravotní pojišťovně, vyřizování obchodní korespondence). V dalším cizím jazyce žák zvládá i pojmenovat a adekvátně reagovat na jevy každodenního života člověka (rodina, volný čas a zájmy, svátky, bydlení, zdravý životní styl, kultura, kuchyně, sport). Žák obdrží faktické znalosti z oborů geografie, historie, demografie, ekonomie a života významných představitelů různých oborů lidské činnosti.

Charakteristika učiva

Při výběru učiva vycházíme z běžných témat, se kterými se žák pravidelně setkává ve škole, ve volném čase, v rodině, ve společnosti a životě kolem nás, která pomáhají snižovat jazykovou bariéru a vytváří předpoklady pro lepší komunikaci v Evropě (vedení Evropského jazykového portfolio). Tato témata jsou doplněna o témata související s oborem vzdělání Veřejnosprávní činnost umožňující budoucí profesní růst a témata týkající se země dané jazykové oblasti a života v ní, která přirozeným způsobem upevňují poznatky o zemích užívajících tento cizí jazyk.

Samozřejmě je také kladen důraz na zvládnutí běžných obrátů, např. při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, naděje apod.

Mezipředmětové vztahy

Výuka předmětu souvisí úzce s dalšími všeobecně vzdělávacími předměty jako český jazyk a literatura, základy společenských věd, dějepis a s odbornými předměty – ekonomikou, právem, veřejnou správou, technikou administrativy, písemnou a elektronickou komunikací a zeměpisem.

Charakteristika učiva, témat a daných mezioborových vztahů vytváří podmínky pro možnost spolupráce a účasti školy na mezinárodních projektech a soutěžích. Žáci mohou navazovat kontakty a spolupráci mezi školami doma i v zahraničí, zúčastnit se odborných jazykových pobytů a zahraničních stáží.

Pojetí výuky

Při výuce se hlavně uplatňují dvě základní metody, a to komunikativní a gramaticky – překladová. Vychází se z úloh, na kterých si žáci osvojí jazykové prostředky (výslovnost – zvukové prostředky jazyka, slovní zásobu a její tvoření, gramatiku – tvarosloví a větnou skladbu, grafickou podobu jazyka a pravopis). Dále následuje poslech s cílem porozumět důležitým myšlenkám v monologických i dialogických projevech, výuka různých technik čtení zaměřující se na správnou výslovnost, rozbor čtených textů umožňující zpracovat informace z každodenního i odborného života, výuka interaktivních dovedností. Procvičení a upevnění probíraných jevů umožňuje také školní e-learning. Tyto metody vedou k účasti žáků naší školy v olympiádách ve španělském jazyce, vyhovují nejlépe společenskému požadavku mnohojazyčnosti.

V hodinách žáci pracují samostatně, svým tempem, ve dvojicích si připravují a procvičují rozhovory a společně vypracovávají některé gramatické úkoly. Do výuky jsou zařazovány interakce ústní a písemná, skupinové práce na projektech ukončené prezentacemi žáků, volné diskuse, na které se žáci připravují pomocí různých informačních technologií. Témata se procvičují použitím audio nahrávek rodilých mluvčích.

Učitel v hodinách monitoruje práci žáků, zaznamenává a následně opravuje chyby, řídí diskusi, vysvětluje gramatické jevy, zadává a kontroluje úkoly, zadává a opravuje testy.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou od prvního ročníku vedeni k sebekontrolě formou shrnujících cvičení v příslušné části učebnice, průběžně mohou zaznamenávat své úspěchy v Evropském jazykovém portfolio. Při celkovém hodnocení je kladen důraz na dovednost komunikovat, poslouchat a rozumět hovoru, reagovat na otázky. Tyto kompetence se hodnotí na základě rozhovoru s učitelem nebo v reakci na určitou situaci ve dvojicích.

Po dokončení každého tématu následuje test, ve kterém se hodnotí jazykové prostředky, čtení s porozuměním, písemný projev a u některých témat také poslech s porozuměním. Učitel hodnotí práci žáků v hodinách a kontroluje vědomosti při průběžném opakování. Aktivní přístup k výuce španělského jazyka jako dalšího cizího jazyka je zohledňován také prostřednictvím e-learningu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

▪ Kompetence k učení

Absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání v cizím jazyce;
- uplatňovat různé způsoby práce s cizojazyčným textem;
- umět efektivně vyhledat a zpracovat informace;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího cizojazyčného vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

▪ Kompetence k řešení problémů

Absolventi by měli:

- porozumět v cizím jazyce zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

▪ Komunikativní kompetence

Absolventi by měli:

- vyjadřovat se v cizím jazyce přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- porozumět běžné odborné cizojazyčné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě.

▪ Personální a sociální kompetence

Absolventi by měli:

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat v cizím jazyce radu i kritiku;
- ověřovat si získané cizojazyčné poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům.

▪ Občanská kompetence a kulturní povědomí

Absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve svém zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- uvědomovat si – v rámci multikulturního soužití – nejen vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, ale i identitu druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost a současnost v evropském kontextu;
- mít pozitivní vztah k hodnotám národní i evropské kultury.

▪ **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

Absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i cizojazyčnému vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobit se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech cizojazyčného uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- umět získávat a vyhodnocovat cizojazyčné informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti práce, tak i vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný cizojazyčný potenciál a své profesní cíle.

▪ **Matematická kompetence**

Absolventi by měli:

- číst a vytvářet v cizím jazyce různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.);
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých cizojazyčných praktických úkolů v běžných situacích.

▪ **Digitální kompetence**

Absolventi by měli:

- pracovat s počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených cizojazyčných zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným cizojazyčným informacím, být mediálně gramotní.

Přínos předmětu k rozvoji odborné kompetence

Absolventi by měli:

- pracovat s odbornou cizojazyčnou literaturou;
- využívat pro získávání informací znalosti cizího jazyka.

Přínos předmětu k uplatnění průřezových témat

▪ **Občan v demokratické společnosti**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- rozvíjeli v cizím jazyce komunikaci v různých situacích života, schopnost vyjednávání a řešení konfliktů;
- efektivně vyhledávali a ověřovali si cizojazyčné informace;
- rozvíjeli sebevědomí, zodpovědnost, schopnost morálního úsudku;
- dovedli v cizím jazyce jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromis a tolerovat odlišné národní zvyklosti.

▪ **Člověk a svět práce**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- se rámcově orientovali v soustavě školního vzdělávání ČR a Španělska a jejich návaznostech, pochopili význam vzdělávání a celoživotního učení;
- se v cizím jazyce osobně prezentovali písemně i verbálně při vstupu na trh práce, přizpůsobili se jeho změnám;
- pracovali s cizojazyčným tiskem a jinými informačními médii, odbornou literaturou při vyhledávání pracovních příležitostí;
- vyplňovali formuláře v cizím jazyce, používali odbornou terminologii.

▪ **Člověk a životní prostředí**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- získali v cizím jazyce informace o současných globálních, regionálních a lokálních problémech rozvoje a vztahu člověka k prostředí;
- zajímali se o ekologii člověka (ochranu zdraví, zdravotní rizika, civilizační nemoci a nemoci z povolání, životní styl a zdravou životosprávu);
- si i v cizím jazyce uvědomovali nutnost ochrany přírody, prostředí a krajiny, význam jednotlivce i organizací pro ochranu životního prostředí;
- vyjadřovali v cizím jazyce pro / kontra názory týkající se života ve městě a na venkově.

▪ **Člověk a digitální svět**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- uměli používat základní a aplikační programové vybavení počítače pro cizojazyčnou praxi (internet, e-learning, e-mail a textové editory);
- pracovali s cizojazyčnými informacemi z multimediálních a komunikačních zdrojů;
- zvládali psaní cizojazyčných textů, včetně odborných textů veřejné správy;
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními;
- používali digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí;
- byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů a k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou komunikační situaci a s ohledem na zamýšlené příjemce.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

první ročník
(2 hodiny týdně, celkem 66 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Řečové dovednosti Žák ▪ rozumí přiměřeným souvislým projevům monologickým i dialogickým; ▪ odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; ▪ čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu; ▪ střídá receptivní a produktivní činnosti; ▪ vede krátký dialog; ▪ porozumí školním a pracovním pokynům; ▪ písemně reprodukuje text; ▪ pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; ▪ přeloží text a používá slovníky i elektronické; ▪ poskytuje základní informace z textu použitím jednoduchých gramatických konstrukcí; ▪ rozpozná význam obecných sdělení a hlášení. Jazykové prostředky Žák ▪ vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti; ▪ rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby; ▪ má dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie	Jazykové prostředky Fonetika: ▪ výslovnost španělských hlásek, rozdíl mezi španělskou a americkou výslovností ▪ přízvuk, rytmus, intonace ▪ zvuková a písemná podoba jazyka, specifické znaky, abeceda Gramatika: ▪ zájmena osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací ▪ členy, číslo podstatných jmen ▪ přechylování podstatných a přídavných jmen ▪ přítomný čas ▪ slovesný zápor ▪ nepravidelná slovesa ▪ zvrtná slovesa ▪ neosobní slovesa ▪ vykání ▪ rozdíl mezi slovesy ser, estar a hay ▪ stupňování přídavných jmen ▪ předložky ▪ číslovky základní a řadové Receptivní řečové dovednosti ▪ poslech s porozuměním ▪ čtení a práce s textem

v rozsahu daných tematických celků; ▪ v zásadě dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby; ▪ uplatňuje základní způsob tvoření slov v jazyce; ▪ používá jednoduché gramatické struktury v zásadě správně, stále však dělá menší chyby; ▪ vyhledává informace v textu. Země příslušné jazykové oblasti Žák ▪ se orientuje v problémech každodenního života; ▪ srovná základní rysy našeho života a života zemí daného jazyka; ▪ uvede významné aktuální informace z kulturního, společenského a politického života u nás a v příslušných zemích.	Produktivní řečové dovednosti: Mluvení ▪ samostatný ústní projev ▪ rozhovor ▪ popis obrázku ▪ porovnání obrázků Psaní ▪ neformální dopis, pohlednice, oznámení ▪ popis Komunikační funkce jazyka ▪ společenské a zdvořilostní fráze ▪ poskytování informací ▪ pozvání ▪ vyjádření názoru ▪ pokyny k činnosti (výzva, návrh, rada, prosba) ▪ objednávání ▪ telefonování Tematické okruhy ▪ denní režim, každodenní činnosti ▪ lidé a povolání ▪ rodina ▪ bydlení ▪ škola ▪ volný čas ▪ sport ▪ příroda, počasí ▪ cestování Realie španělsky mluvících zemí ▪ základní zeměpisné údaje Španělska a Latinské Ameriky ▪ základní informace o životě ve Španělsku ▪ výběr ze španělských svátků a tradic
--	---

druhý ročník
(2 hodiny týdně, celkem 66 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Řečové dovednosti Žák ▪ rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášených ve standardním hovorovém tempu; ▪ rozumí základním slovům a frázím; ▪ čte s porozuměním jednoduché texty a po předchozí lexikální přípravě rozumí textům mírně náročnějším; ▪ používá dvojazyčné slovníky; ▪ poskytuje základní informace z textu použitím jednoduchých gramatických konstrukcí; ▪ vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; ▪ sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené, sdělí a zdůvodní svůj názor; ▪ zaznamená vzkazy volajících;	Jazykové prostředky Fonetika: ▪ opakování výslovnosti jednotlivých hlásek a intonačních konstrukcí vět Gramatika: ▪ zájmena předmětu přímého a nepřímého ▪ zájmeno vztažné ▪ zápor ve větě, dvojí zápor ▪ příslovce ▪ blízká budoucnost ir a + infinitiv ▪ neosobní slovesné vazby ▪ rozkaz ▪ infinitivní vazby ▪ spojka si + sloveso v přítomném čase ▪ perfecto compuesto minulý čas složený ▪ indefinido minulý čas jednoduchý pravidelných a nepravidelných sloves

▪ vyplní jednoduchý neznámý formulář; ▪ vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; ▪ domluví se v běžných situacích; ▪ získá i poskytne informace; ▪ používá základní frazeologii vyjadřující souhlas, nesouhlas, váhavost či vstřícnost, svůj názor; ▪ požádá o dovolení, vyjadřuje lítost; ▪ informuje o problémech a navrhuje jejich řešení; ▪ nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; ▪ vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích; ▪ požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení. Jazykové prostředky Žák ▪ rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka, vyslovuje srozumitelně a blízko přirozené výslovnosti; ▪ systematicky si vytváří návyky správné výslovnosti se zdůrazněním suprasegmentálních prvků (rytmus, přízvuk, intonace, redukce slabik a slov), ▪ má dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů; ▪ dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu; ▪ ovládá základní časy; ▪ správně tvoří otázky; ▪ správně používá zájmena a příslovce. Země příslušné jazykové oblasti Žák ▪ uvede základní geografické údaje, nejvýznamnější města; ▪ orientuje se v problémech každodenního života a srovnává je; ▪ sleduje významné aktuální informace z kulturního, společenského a politického života v příslušných zemích.	Receptivní řečové dovednosti ▪ poslech s porozuměním ▪ čtení a práce s textem Produktivní řečové dovednosti: Mluvení ▪ samostatný ústní projev ▪ rozhovor ▪ popis obrázku ▪ porovnání obrázku Psaní ▪ článek ▪ leták ▪ vyprávění ▪ vzkaz Komunikativní funkce jazyka ▪ společenské a zdvořilostní fráze ▪ poskytování informací Tematické okruhy ▪ město a doprava ▪ kultura ▪ volný čas ▪ cestování ▪ nakupování ▪ životní prostředí Reálie španělsky mluvících zemí ▪ zvyky a tradice ▪ zajímavosti
---	--

třetí ročník
(2 hodiny týdně, celkem 66 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Řečové dovednosti Žák ▪ rozumí souvislému projevu vyučujícího i reprodukovanému kultivovanému projevu rodilého mluvčího pronášenému v běžném hovorovém tempu a obsahujícímu probrané jazykové prostředky i přiměřené množství neznámých výrazů a tvarů; ▪ komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života	1. Jazykové prostředky Fonetika: ▪ upevňování výslovnosti jednotlivých hlásek a intonačních konstrukcí vět Gramatika: ▪ imperfecto souminulý čas ▪ subjuntivo ▪ přivlastňovací zájmena samostatná ▪ neurčitá zájmena ▪ estar + gerundium ▪ podmiňovací způsob

a vlastních zálib; - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; - vede přirozený dialog, zeptá se na smysl nepochopeného výrazu či věty, požádá o zpřesňující informace; - sdělí hlavní myšlenky či informace z vyslechnutého či přečteného textu obsahujícího známý, neznámých výrazů či tvarů; - reprodukuje jednoduchý nepřipravený text; - souvisle hovoří v rámci probraných tematických okruhů i na základě vizuální opory (obrázek, tabulka, formulář apod.); - čte výrazně, foneticky správně vybrané texty, čte s porozuměním přiměřeně náročné všeobecně či odborně orientované texty; - využívá logického odhadu významu neznámých výrazů či tvarů v kontextu; - využívá dvojazyčný slovník i mluvnické příručky; - vyplňuje různé typy formulářů; - sestavuje neformální i jednoduchý formální dopis i jiná písemná sdělení; - ověří si sdělení získané informace písemně; - přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy; - zaznamenává (zformulovat hlavní myšlenky) informace z vyslechnutého či přečteného textu; - písemně vyjadřuje své myšlenky; - s použitím slovníku dokáže samostatně sestavuje popis, vyprávění, charakteristiku osoby, jednoduchý životopis. Jazykové prostředky Žák - systematicky si upevňuje návyky správné výslovnosti se zdůrazněním suprasegmentálních prvků (rytmus, přízvuk, intonace, redukce slabik a slov), - aktivně si osvojuje nová slova, idiomy a slovní spojení, včetně frazeologie běžného společenského styku; - při práci s textem průběžně poznává základní způsoby tvoření slov a ovládá základní časy; - správně tvoří otázky; - správně používá tázací zájmena a příslovce. Země příslušné jazykové oblasti Žák - uvede základní geografické údaje, hlavní města, nejvýznamnější kulturní památky, nejnavštěvovanější města a oblasti; - orientuje se v problémech každodenního života; - srovnává základní rysy našeho způsobu života a života zemí daného jazyka; - sleduje významné aktuální informace z kulturního, společenského a politického života v příslušných zemích.	- číslovky 100 - 1 000 000 - slovesné vazby s infinitivem - futuro budoucí čas jednoduchý Receptivní řečové dovednosti - poslech s porozuměním - čtení a práce s textem Produktivní řečové dovednosti: Mluvení - samostatný ústní projev - rozhovor - popis obrázku - porovnání obrázků - získávání a sdělování informací Psaní - neformální dopis - formální dopis - e-mail - úvaha Tematické okruhy - člověk a společnost - lidské tělo, zdraví a nemoci - sport - škola - svátky a zvyky Reálie španělsky mluvících zemí - Španělsko, Latinská Amerika - významná města - aktuální informace ze španělsky mluvících zemí
---	--

čtvrtý ročník
(2 hodiny týdně, celkem 52 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Řečové dovednosti Žák ▪ rozumí souvislému projevu vyučujícího i reprodukovatému kultivovanému projevu roditelého mluvčího pronášenému v běžném hovorovém tempu; ▪ sděluje hlavní myšlenky či informace z delšího vyslechnutého či přečteného přiměřeně náročného textu; ▪ text komentuje, hodnotí, vyjadřuje písemně svůj názor na text; ▪ experimentuje, zkouší a hledá způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; ▪ volně reprodukuje nepřipravený vyslechnutý či přečtený text; ▪ souvisle hovoří v rámci probraných tematických okruhů na všeobecná témata; ▪ řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti; ▪ zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; ▪ vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru; ▪ zapojí se do hovoru bez přípravy; ▪ zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu, vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; ▪ připraví a realizuje anketu, interview apod.; ▪ čte s porozuměním přiměřeně náročné všeobecné či odborně orientované texty; ▪ využívá logického odhadu významu neznámých výrazů či tvarů z kontextu; ▪ přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; ▪ uplatňuje různé techniky čtení textu.	Jazykové prostředky Fonetika: ▪ upevňování výslovnosti jednotlivých hlásek a intonačních konstrukcí vět Gramatika: ▪ subjuntivo a jeho další použití ▪ slovesné vazby ▪ trpný rod ▪ tvorba slov ▪ plusquamperfecto předminulý čas ▪ nepřímá řeč ▪ podmínková souvětí Receptivní řečové dovednosti ▪ poslech s porozuměním ▪ čtení a práce s textem Produktivní řečové dovednosti: Mluvení ▪ samostatný ústní projev ▪ rozhovor ▪ řízený rozhovor ▪ popis obrázku ▪ porovnání obrázků Psaní opakování probraného učiva
Jazykové prostředky Žák ▪ vytvoří a používá konjunktiv; ▪ převádí přímou řeč na nepřímou; ▪ správně tvoří slova pomocí předpon a přípon, skládáním slov; ▪ vyjadřuje časové a podmínkové vztahy; ▪ spojuje věty v souvětí vhodnými spojkami; ▪ formuluje otázky i záporné věty, ovládá způsob krátkého reagování na otázky; ▪ používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; ▪ používá vhodně základní odbornou slovní zásobu	Tematické okruhy ▪ člověk a společnost ▪ cestování ▪ jídlo, nakupování a služby ▪ sdělovací prostředky ▪ komunikační technologie ▪ umění a kultura Reálie španělsky mluvících zemí ▪ Španělsko a hispánské země – zajímavá místa, kuchyně ▪ kulturní zvyky a odlišnosti

ze svého studijního oboru; ▪ používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci. Země příslušné jazykové oblasti Žák ▪ relativně samostatně získává další geografické a demografické údaje v návaznosti na již osvojené a utříděné poznatky z předchozích ročníků; ▪ prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti; ▪ včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také; ▪ v porovnání s reáliemi mateřské země, uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí.	
--	--

učební osnova vyučovacího předmětu

Základy společenských věd

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	158
Platnost	od 01.09.2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle vyučovacího předmětu

Předmět základy společenských věd je propojen s ostatními společenskovědními předměty, které utvářejí celou osobnost žáka.

Cílem je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Společenskovědní vzdělávání se snaží pozitivně ovlivňovat hodnotové orientace žáků, aby se stali slušnými lidmi a odpovědnými občany a aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale také pro veřejný zájem. Kultivuje jejich historické vědomí, učí je hlouběji porozumět současnosti, uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a celkově porozumět světu.

Charakteristika učiva

Výuka směřuje k tomu, aby žáci prakticky využívali společenskovědních vědomostí a dovedností ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického i filozoficko-etického rozhodování, hodnocení a jednání, také při řešení problémů právního a sociálního charakteru.

Měli by umět získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů (verbální, ikonické i kombinované texty).

Žáci jsou vedeni k věcnému, pojmově a formálně správnému formulování svých názorů na sociální, politické, ekonomické a etické otázky. Měli by je umět podložit argumenty a dokázat o nich debatovat.

Předmět základy společenských věd je složen ze vzdělávacích oblastí RVP Estetické vzdělávání, Společenskovědní vzdělávání a Kultura ve veřejné správě.

Mezipředmětové vztahy

Výuka předmětu souvisí úzce s dalšími všeobecně vzdělávacími předměty jako český jazyk a literatura, dějepis a s odbornými předměty – ekonomikou, právem, veřejnou správou, technikou administrativy, písemnou a elektronickou komunikací a zeměpisem.

Pojetí výuky

Žák se učí jednat odpovědně a přijímat odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání, snaží se žít čestně.

Cítí potřebu občanské aktivity, váží si demokracie a svobody, zdůrazňuje demokratické hodnoty a přístupy, vystupuje proti korupci, kriminalitě, snaží se jednat v souladu s humanitou, respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody, ctít život jako nejvyšší hodnotu. Prostřednictvím praxe a exkurzí na konkrétních pracovištích si žáci konfrontují teoretické znalosti s praxí.

Ve výuce se uplatní výklad, řízený rozhovor, budou použity různé aktivizující metody: skupinové práce, analýza textů, referáty, práce s tiskem, internet, prezentace výsledků individuální i skupinové práce (ústní, písemnou formou), kooperativní učení.

Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen průběžně za schopnost aplikovat teoretické znalosti na konkrétních příkladech, za řešení konkrétních situačních problémů, důraz na sebehodnocení výsledků práce.

Součástí každého tematického celku je písemný výstup, který prověří praktické dovednosti žáka. Musí umět pracovat s jednoduchým textem, orientovat se v něm, vykládat jej kultivovaným verbálním projevem.

Hodnotí se také schopnost formálně správného, a logického vyjadřování, práce s informacemi – vyhledávání zdrojů informací, jejich zhodnocení, zpracování a použití.

Žák musí umět diskutovat o problému, vhodně argumentovat a svůj názor obhajovat. Hodnocena je také aktivita při výuce a orientace v současném dění.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

▪ Kompetence k učení

Absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy, pořizovat si poznámky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem;
- umět efektivně vyhledat a zpracovat informace;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

▪ Kompetence k řešení problémů

Absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

▪ Komunikativní kompetence

Absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě.

▪ Personální a sociální kompetence

Absolventi by měli:

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům;

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovit si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí.

▪ **Občanské kompetence a kulturní povědomí**

Absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve svém zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí, vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, tolerovat identitu druhých;
- chápat význam životního prostředí pro člověka;
- uznávat hodnotu života, mít odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury, mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

▪ **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

Absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobit se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

▪ **Matematické kompetence**

Absolventi by měli:

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.);
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

▪ **Digitální kompetence**

Absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Přínos předmětu k uplatnění průřezových témat

▪ **Občan v demokratické společnosti**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;

- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro různé potřeby;
 - dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
 - byli připraveni si klást základní existenční otázky, hledat na ně odpovědi a řešení;
 - hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
 - byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
 - byli ochotni se angažovat i pro veřejný zájem, ve prospěch lidí v jiných zemích;
 - vážili si materiálních a duchovních hodnot, životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.
- **Člověk a svět práce**
- Žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- uměli pracovat s informačními médii při vyhledávání pracovních příležitostí;
 - se seznámili s globalizovaným světem práce a rozvojem pracovních příležitostí;
 - identifikovali a formulovali vlastní priority;
 - odpovědně rozhodovali na základě vyhodnocení získaných informací;
 - uměli verbálně komunikovat při důležitých jednáních;
 - naučili se vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech, orientovat se v nich a vytvářet si o nich základní představu;
 - naučili se vyhledávat a posuzovat informace o vzdělávací nabídce, orientovat se v ní a posuzovat ji z hlediska svých předpokladů a profesních cílů.
- **Člověk a životní prostředí**
- Žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- získali informace o současných globálních, regionálních a lokálních problémech rozvoje a vztahu člověka k prostředí;
 - pochopili souvislosti mezi jevy v prostředí a lidskými aktivitami;
 - chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
 - pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na problémech;
 - osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
 - dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
 - osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.
- **Člověk a digitální svět**
- Žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- uměli používat základní a aplikační programové vybavení počítače pro praxi;
 - se naučili pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky;
 - vyhledávali příležitosti k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady;
 - chápali význam digitálních technologií pro sociální začlenění, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života;
 - využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji;
 - budovali si osobní vzdělávací prostředí;
 - při interakcích v digitálním prostředí respektovali pravidla chování a jednali eticky, respektovali kulturní rozmanitost;
 - sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními;
 - používali digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí;
 - vnímali postavení, roli či vliv digitálních technologií a práci s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu;
 - byli při tvořivých činnostech schopni využít potenciál, který nabízejí digitální média, a aby při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňovali estetická kritéria.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

první ročník

(2 hodiny týdně, celkem 66 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák - orientuje se v nabídce kulturních institucí; - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území; - popíše vhodné společenské chování v dané situaci;	1. Kultura <i>(Estetické vzdělávání)</i> - kulturní instituce v ČR a v regionu - kultura národností na našem území - společenská kultura – principy a normy kulturního chování, společenská výchova - kultura bydlení, odívání - lidové umění a užitá tvorba - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě - ochrana a využívání kulturních hodnot - funkce reklamy a propagačních prostředků a její vliv na životní styl
- uplatňuje principy, normy a pravidla kulturního chování a vyjadřování v běžných společenských a pracovních situacích, včetně chování na internetu (netiketa); - popíše vhodné chování v dané situaci;	2. Společenská kultura <i>(Kultura ve veřejné správě)</i> - kultura společenská - kultura osobního projevu - principy a normy kulturního chování - netiketa - společenská výchova
- definuje a vysvětlí základní pojmy vztahující se ke genderové problematice; - aplikuje základní pojmy na konkrétních příkladech z praxe (případové studie, kazuistika); - posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována; - vysvětlí aplikaci genderu ve veřejném sektoru; - popíše současnou situaci ve veřejném sektoru z hlediska genderové problematiky;	3. Úloha genderu a genderového pojetí ve veřejné správě <i>(Kultura ve veřejné správě)</i> - postavení mužů a žen - genderové problémy
- charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita...); - dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií, včetně internetu; - vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem; - vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí; - uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností, debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu;	4. Člověk jako občan <i>(Společenskovední vzdělávání)</i> - základní hodnoty a principy demokracie - svobodný přístup k informacím, masová média a jejich funkce, kritický přístup k médiím, maximální využití potenciálu médií - politika, politické ideologie - politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus - teror, terorismus - občanská participace, občanská společnost - občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití
- popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, charakterizuje základní světová náboženství; - vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách;	5. Soudobý svět <i>(Společenskovední vzdělávání)</i> rozmanitost soudobého světa: civilizační sféry a kultury, nejvýznamnější světová náboženství, velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy, konflikty v soudobém světě

▪ objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě.	▪ integrace a dezintegrace
--	----------------------------

druhý ročník
(1 hodina týdně, celkem 33 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák ▪ charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení; ▪ vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění; ▪ popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy, popíše, kam se může obrátit v složité sociální situaci; ▪ rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti; ▪ navrhne, jak řešit schodkový rozpočet, jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti, včetně zajištění na stáří; ▪ navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky, vybere nejvýhodnější finanční produkt pro investování; ▪ vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru, vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení a jaké jsou jeho důsledky, a jak řešit tíživou finanční situaci; ▪ dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavy a jinými subjekty a jejich možná rizika; ▪ objasní způsoby ovlivňování veřejnosti; ▪ objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě; ▪ debatuje o pozitivěch i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí; ▪ objasní postavení církví a věřících v ČR, vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus.	1. Člověk v lidském společenství (Společenskovední vzdělávání) ▪ společnost, společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost ▪ hmotná kultura, duchovní kultura ▪ současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha ▪ sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti ▪ majetek a jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření ▪ řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů ▪ rasy, etnika, národy a národnosti, majorita a minority ve společnosti, multikulturní soužití, migrace, migranti, azylanti ▪ víra a ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí, sekty, náboženský fundamentalismus

třetí ročník
(1 hodina týdně, celkem 33 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák ▪ vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie, filozofická etika; ▪ dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva; ▪ dovede pracovat s jeho obsahově a formálně dostupnými texty; ▪ debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe, z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění); ▪ vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a	1. Člověk a svět (praktická filosofie) (Společenskovední vzdělávání) ▪ co řeší filozofie a filozofická etika ▪ význam filozofie a etiky v životě člověka, jejich smysl pro řešení životních situací ▪ etika a její předmět, základní pojmy etiky, morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost ▪ životní postoje a hodnotová orientace, člověk mezi touhou po vlastním štěstí a angažováním se pro

jednání odpovědní jiným lidem, včetně projevu na internetu.	- obecné dobro a pro pomoc jiným lidem - etika práce na internetu
---	--

čtvrtý ročník

(1 hodina týdně, celkem 26 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák - využívá získané poznatky z psychologie při jednání s lidmi a při řešení problémových situací; - popíše strukturu osobnosti člověka a etapy jejího vývoje; - zhodnotí své schopnosti, popíše, jak je rozvíjet; - hodnotí a posuzuje chování své i druhých z hlediska charakterových vlastností; - rozlišuje různé motivy jednání lidí; - vysvětlí důsledky určitých postojů v konkrétních situacích; - popíše fáze paměťového procesu; - osvojí si ty metody učení, které jsou pro jeho osobnost nejefektivnější; - dovede posoudit vliv životního stylu, stravovacích návyků, pohybových aktivit a pracovních podmínek na své zdraví; - popíše příznaky duševních poruch; - objasní důsledky závislosti na život jednotlivce, rodiny, společnosti;	1. Psychologie osobnosti (Kultura ve veřejné správě) - vývoj, zaměřenost a schopnost osobnosti seberealizace - normalita a patologie
- umí se začlenit do společnosti; - umí pracovat ve skupině; - využívá poznatky z psychologie při sociálním styku; - vysvětlí socializaci jako celoživotní proces, uvádí konkrétní příklady ze své zkušenosti; - vyjmenuje všechny sociální skupiny, kterých je členem a charakterizuje je; - popíše své postavení v konkrétní členské skupině; - objasní příčiny současné „krize rodiny“; - kriticky zhodnotí metody a prostředky prevence závadového chování; - popíše typy, druhy konfliktů, průběh konfliktu; - aplikuje naučené modelové situace při řešení konfliktních situací; - popíše faktory, které ovlivňují jednání s lidmi; - uplatňuje ve svém jednání zásady společenského chování jako základní předpoklad úspěšného vedení lidí.	2. Sociální psychologie (Kultura ve veřejné správě) - socializace osobnosti - skupina - sociální a interpersonální percepce - sociální interakce a komunikace

učební osnova vyučovacího předmětu

Dějepis

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	132
Platnost	od 01.09.2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle vyučovacího předmětu

Ve společenskovední oblasti vzdělávání je kladen důraz nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a celoživotní vzdělávání. K dobré přípravě je samozřejmě třeba vybraných vědomostí a dovedností, které jsou prostředkem ke kultivaci historického vědomí, především v oblasti národních dějin a v oblasti dějin 19. a 20. století, dále také ke kultivaci politického, sociálního, právního a ekonomického vědomí žáků a k posilování jejich gramotnosti. Rozvíjejí se především občanské kompetence, aby si žáci uvědomovali vlastní kulturní a národní identitu, byli hrdí na tradice a hodnoty svého národa a chápali je v evropském kontextu. Učí se kriticky myslet, nechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Charakteristika učiva

Učivo obsahuje systémový výběr z přehledu historického vývoje od starověku do současnosti včetně kulturních dějin a stručného seznámení s dějinami oboru na základě významných historických pojmů a procesů. Hlavní důraz se klade na dějiny národní a na dějiny 19. a 20. století. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci využívali svých vědomostí a dovedností při řešení praktických otázek politického a filozoficko-etického rozhodování, aby si uvědomovali vlastní kulturní a národní identitu, byli hrdí na tradice a hodnoty svého národa a chápali je v evropském kontextu.

Mezipředmětové vztahy

Výuka předmětu souvisí úzce s dalšími všeobecně vzdělávacími předměty jako český jazyk a literatura, základy společenských věd a s odbornými předměty – právem, veřejnou správou a zeměpisem.

Pojetí výuky

Výuka je vedena formou výkladu, diskuse, je využíváno názorných pomůcek, využívá se samostatné práce žáků (referáty), práce ve skupinách, práce s texty.

Výklad učitele je doplněn audio a video nahrávkami a obrazovým materiálem.

Žáci jsou vedeni k samostatnosti, odpovědnosti a kultuře osobního projevu. Podle možnosti budou zařazeny exkurze po historických památkách, především Turistického regionu Východní Čechy.

Hodnocení výsledků žáků

Verbální zkoušení, testy a písemné práce, známkové referáty.

Žák je hodnocen zejména na základě hloubky porozumění dějinám, na základě schopnosti kriticky myslet a diskutovat o daném problému.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

▪ Kompetence k učení

Absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem;
- umět efektivně vyhledat a zpracovat informace;
- být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy a pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

▪ Kompetence k řešení problémů

Absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmová práce).

▪ Komunikativní kompetence

Absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých;
- zpracovávat jednoduché texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

▪ Personální a sociální kompetence

Absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházet osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým lidem;
- efektivně se učit a pracovat;
- využívat ke svému učení zkušeností jiných lidí;
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku.

▪ Občanské kompetence a kulturní povědomí

Absolventi by měli:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- respektovat práva a osobnost druhých lidí a vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;

- uvědomovat si vlastní kulturní, národní a osobní identitu;
 - zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
 - chápat význam životního prostředí pro člověka;
 - uznávat hodnotu života a uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost za zdraví ostatních.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**
- Absolventi by měli:
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
 - uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobit se měnícím se pracovním podmínkám.
- **Matematické kompetence**
- Absolventi by měli:
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy).
- **Digitální kompetence**
- Absolventi by měli:
- pracovat s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
 - získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet;
 - získávat informace z veřejných knihoven a archivů;
 - pracovat s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

Přínos předmětu k uplatnění průřezových témat

- **Občan v demokratické společnosti**
- Žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
 - dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;
 - dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citových a kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
 - vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.
- **Člověk a svět práce**
- Žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- pracovali s informacemi, uměli je vyhledávat, vyhodnocovat a využívat;
 - odpovědně se rozhodovali na základě vyhodnocení získaných informací;
 - dobře verbálně komunikovali a správně se písemně vyjadřovali;
 - uvědomili si zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu.
- **Člověk a životní prostředí**
- Žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- získali informace o současných globálních, regionálních a lokálních problémech rozvoje a vztahu člověka k prostředí.
- **Člověk a digitální svět**
- Žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- uměli používat základní a aplikační programové vybavení počítače;
 - naučili se pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky;
 - sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními;
 - používali digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí;

- vnímali postavení, roli či vliv digitálních technologií a práci s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

první ročník

(2 hodiny týdně, celkem 66 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák ▪ umí objasnit význam dějin, chápe variabilitu jejich výkladů; ▪ je seznámen se základními prameny a pomocnými vědami historickými; ▪ je seznámen s digitálními prameny;	1. Poznávání dějin ▪ význam poznávání dějin, variabilita výkladů minulosti ▪ historické prameny, pomocné vědy historické
▪ zná a dovede uvést příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu, křesťanství; ▪ charakterizuje společnost starověkého Řecka a Říma; ▪ pochopí význam judaismu a křesťanství pro evropskou civilizaci;	2. Starověk ▪ odkaz a kulturní přínos starověkých civilizací ▪ antická kultura ▪ judaismus a křesťanství jako základ evropské civilizace
▪ obecně charakterizuje středověk; ▪ vysvětlí počátky a rozvoj českého státu ve středověku; ▪ popíše základní revoluční změny ve středověku;	3. Středověk ▪ nejvýznamnější středověké státy ▪ středověké hospodářství, kultura, křesťanská církev, společenské uspořádání ▪ Velká Morava, vznik a rozvoj Českého státu ▪ vláda Karla IV.
▪ vysvětlí významné změny, které v dějinách nastaly v době raného novověku; ▪ objasní nerovnoměrnost historického vývoje v raně novověké Evropě včetně rozdílného vývoje politických systémů; ▪ charakterizuje umění renesance, baroka a klasicismu; ▪ objasní význam osvícenství; ▪ popíše základní revoluční změny v raném novověku;	4. Novověk – 16.-18. století ▪ humanismus a renesance ▪ velké zeměpisné objevy ▪ český stát, počátek habsburského soustátí ▪ reformace a protireformace ▪ nerovnoměrný vývoj v západní a východní Evropě ▪ rozdílný vývoj politických systémů ▪ absolutismus a počátky parlamentarismu ▪ osvícenství
▪ na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti; ▪ objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci; ▪ popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Rómů ve společnosti 18. a 19. stol.; ▪ objasní způsob vzniku národních států v Německu a v Itálii; ▪ charakterizuje proces modernizace společnosti; ▪ popíše evropskou koloniální expanzi; ▪ na konkrétních příkladech uměleckých památek charakterizuje umění 19. století.	5. Novověk - 19. století ▪ velké občanské revoluce (americká a francouzská, revoluce 1848-49 v Evropě a v českých zemích) ▪ národní hnutí v Evropě a v českých zemích ▪ českoněmecké vztahy, postavení minorit ▪ dualismus v habsburské monarchii ▪ vznik národních států v Německu a v Itálii ▪ modernizace společnosti – technická, průmyslová revoluce, komunikační revoluce, urbanizace, demografický vývoj, evropská koloniální expanze ▪ modernizovaná společnost a jedinec - sociální struktura společnosti, postavení žen, sociální zákonodárství ▪ vzdělání, věda a umění 19. století

druhý ročník
(2 hodiny týdně, celkem 66 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák - vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi; - popíše první světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce; - popíše dopad první světové války na lidi; - objasní významné změny ve světě po válce; - objasní významné změny v Československu;	1. Novověk – 20. století - vztahy mezi velmocemi – rozdělení světa - rozdělení světa první světovou válkou - české země za světové války, první odboj - vznik Československé republiky - poválečné uspořádání Evropy a světa - vývoj v Rusku
- charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938-39); - objasní vývoj česko-německých vztahů; - vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize; - popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou;	2. Demokracie a diktatura - Československo v meziválečném období - autoritativní a totalitní režimy, nacismus v Německu a komunismus v Rusku a SSSR - velká hospodářská krize - mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech - růst napětí a cesta k válce
- charakterizuje fašismus a nacismus; - srovná nacistický a komunistický totalitarismus; - popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou; - objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR; - objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a výsledky; - popíše válečné zločiny včetně holocaustu;	3. Druhá světová válka - průběh druhé světové války - válečné zločiny včetně holocaustu - Československo za války, druhý čs. odboj - důsledky války
- objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo; - popíše projevy a důsledky studené války; - charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku; - popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace; - popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa; - vysvětlí rozpad sovětského bloku; - uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století; - charakterizuje umění 20. století na jeho typických ukázkách;	4. Nejnovější dějiny - poválečné uspořádání v Evropě a ve světě - poválečné Československo - studená válka a její vývoj, demokratický svět - komunistická diktatura v Československu a její vývoj - demokratický svět - USA – světová supervelmoc, sovětský blok, SSSR – soupeřící supervelmoc - třetí svět a dekolonizace - konec bipolarity Východ-Západ - rozpad Československa, vznik České republiky - kultura a umění 20. století
- orientuje se v historii svého oboru; - uvede její významné mezníky a osobnosti; - vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí, - pozná konkrétní podobu činnosti veřejné správy a její dopad na činnost lidí.	5. Dějiny studovaného oboru dějiny státní a církevní správy od vlády Marie Terezie do současnosti

učební osnova vyučovacího předmětu

Matematika

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	375
Platnost	od 01.09.2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle vyučovacího předmětu

Výuka matematiky má na středních odborných školách kromě funkce všeobecně vzdělávací ještě funkci průpravnou pro odbornou složku vzdělávání. Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, budoucím zaměstnání, volném čase apod.). Studium matematiky vybavuje žáka schopností orientovat se v přírodních, technických a ekonomických jevech a vnímat souvislosti mezi nimi. Matematika se významně podílí na rozvoji intelektuálních schopností žáků, především v jejich logickém myšlení, vytváření úsudků a schopnosti abstrakce.

- Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:
 - aplikovat matematické poznatky a postupy v odborné složce vzdělávání;
 - využívat matematické poznatky a metody řešení v praktickém životě a v dalším vzdělávání;
 - matematizovat jednoduché reálné situace, užívat matematický model a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě,
 - zkoumat a řešit problémy včetně diskuze řešení;
 - diskutovat metody řešení matematické úlohy;
 - účelně využívat digitální technologie a zdroje informací při řešení matematických úloh;
 - číst s porozuměním matematický text;
 - kriticky vyhodnotit informace získané z různých zdrojů;
 - správně se matematicky vyjadřovat.
- V afektivní oblasti směřuje matematické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:
 - pozitivní postoj k matematickému vzdělávání;
 - motivaci k celoživotnímu vzdělávání;
 - důvěru ve vlastní schopnosti, systematičnost a preciznost při práci.

Charakteristika učiva

Učební osnova je zpracována v rozsahu 12 týdenních vyučovacích hodin za studium. Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivňují ji zejména vstupní vědomosti a dovednosti žáků a jejich intelektuální úroveň. Učivo je rozděleno do tematických celků s vzestupnou tendencí obtížnosti. Vzhledem k vzrůstajícímu zájmu žáků o další studium na vysokých školách byly zařazeny kapitoly, které bývají předmětem přijímacích zkoušek (výroková logika, kuželosečky a komplexní čísla).

Mezipředmětové vztahy

Výuka předmětu souvisí úzce zejména s odbornými předměty – ekonomikou, právem, veřejnou správou, technikou administrativy, písemnou a elektronickou komunikací a zeměpisem.

Pojetí výuky

V matematice je využíváno tradičních i moderních výukových metod. Pro splnění výukových cílů a zvýšení motivace žáků je vhodné vyučovací metody střídat a kombinovat, je nutné zohlednit individuální vzdělávací potřeby žáků a jejich intelektuální úroveň. Je snahou, aby žáci získali pozitivní postoj k matematice a zájem o ni a její aplikace, motivaci k celoživotnímu vzdělávání, důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci.

Používané metody: výklad, samostatná práce (individuální procvičování dovedností), skupinové vyučování (řešení obtížnějších a časově náročných úloh), shrnutí a opakování učiva po každém tematickém celku, aktualizace učiva (např. finanční matematika, statistika), žákovské soutěže (v rámci třídy a školy), simulace (slovní úlohy z praktického života), projekce (v úlohách grafického charakteru – např. funkce, planimetrie, stereometrie).

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků odpovídá klasifikačnímu řádu a mělo by mít motivační charakter. Používá se různých forem zjišťování úrovně znalostí: ústní zkoušení, písemné zkoušení a samostatná práce. Pozornost by měla být věnována sebehodnocení žáků. Hodnotí se správnost, přesnost, pečlivost při řešení matematických úloh, schopnost samostatného úsudku, schopnost výstižné formulace s využitím odborné terminologie, schopnost aplikovat poznatky v praxi, samostatně pracovat a tvořit. Při pololetní klasifikaci budou vyučující vycházet nejen z výsledků písemného a ústního zkoušení, ale i z celkového přístupu žáka k vyučovacímu procesu a k plnění studijních povinností.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

▪ Kompetence k učení

Absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje a své zkušenosti;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení.

▪ Kompetence k řešení problémů

Absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí dříve nabytých.

▪ Komunikativní kompetence

Absolventi by měli:

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- dodržovat odbornou terminologii.

▪ Personální a sociální kompetence

Absolventi by měli:

- posuzovat reálně duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat získané poznatky;
- využívat svých schopností a možností ovlivňovat životní a pracovní podmínky, být finančně gramotní;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.

▪ **Občanské kompetence a kulturní povědomí**

Absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- chápat význam životního prostředí pro člověka.

▪ **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

Absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a vzdělávání;
- chápat význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

▪ **Matematické kompetence**

Absolventi by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

▪ **Digitální kompetence**

Absolventi by měli:

- pracovat s informacemi;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Přínos předmětu k uplatnění průřezových témat

▪ **Občan v demokratické společnosti**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- byli připraveni si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- chránili životní prostředí pro budoucí generace, vážili si materiálních a duchovních hodnot.

▪ **Člověk a svět práce**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- chápali význam vzdělání a uvědomili si zodpovědnost za vlastní život;
- byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře;

▪ **Člověk a životní prostředí**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- znali souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání různých technologických postupů;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- znali základní principy odpovědného přístupu k životnímu prostředí;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- měli odpovědnost za své zdraví, osvojili si zásady zdravého životního stylu.

▪ Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- uměli používat základní a aplikační programové vybavení počítače pro praxi;
- ovládali práci s komunikačními prostředky;
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními;
- používali digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí;
- pracovali s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při práci s matematickým modelem a při vyhodnocování a interpretaci výsledku řešení vzhledem k realitě, při řešení problémů, včetně diskuse a prezentace výsledků těchto řešení.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

první ročník

(3 hodiny týdně, celkem 99 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák ▪ provádí aritmetické operace v $\mathbb{R}$; ▪ používá různé zápisy reálného čísla; ▪ znázorní reálné číslo nebo jeho aproximace na číselné ose; ▪ používá absolutní hodnotu a chápe její geometrický význam; ▪ porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly; ▪ zapíše a znázorní interval; ▪ provádí, znázorní a zapíše operace s intervaly (sjednocení, průnik); ▪ řeší praktické úlohy za použití trojčlenky, procentového počtu a poměru ve vztahu k danému oboru vzdělání; ▪ provádí operace s mocninami a odmocninami; ▪ řeší praktické úkoly s mocninami s racionálním exponentem a odmocninami; ▪ při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	1. Operace s čísly ▪ číselný obor $\mathbb{R}$ ▪ reálná čísla a jejich vlastnosti ▪ různé zápisy reálného čísla ▪ aritmetické operace v číselných oborech $\mathbb{R}$ ▪ absolutní hodnota reálného čísla ▪ intervaly jako číselné množiny ▪ operace s číselnými množinami (sjednocení, průnik) ▪ užití procentového počtu ▪ slovní úlohy ▪ mocniny s exponentem přirozeným ▪ mocniny s exponentem celým ▪ odmocniny ▪ mocniny s exponentem racionálním
▪ používá pojem člen, koeficient, stupeň členu, stupeň mnohočleny; ▪ provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny; ▪ provádí umocnění dvojčlenu pomocí vzorců; ▪ rozkládá mnohočleny na součin; ▪ určí definiční obor výrazu; ▪ sestaví výraz na základě zadání; ▪ modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; ▪ interpretuje výraz s proměnnými zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání; ▪ při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	2. Číselné a algebraické výrazy ▪ číselné výrazy ▪ algebraické výrazy ▪ definiční obor algebraického výrazu ▪ mnohočleny ▪ lomené výrazy ▪ výrazy s mocninami a odmocninami ▪ slovní úlohy ▪ měřítko mapy a mapy online
▪ rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní; ▪ určí definiční obor rovnice a nerovnice; ▪ řeší lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy; ▪ řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli;	3. Řešení rovnic a nerovnic ▪ úpravy rovnic ▪ lineární rovnice s jednou neznámou ▪ rovnice s neznámou ve jmenovateli

▪ řeší rovnice v součinném a podílovém tvaru; ▪ vyjádří neznámou ze vzorce; ▪ užívá rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; ▪ při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	▪ lineární nerovnice s jednou neznámou a jejich soustavy ▪ soustavy lineárních rovnic ▪ rovnice v součinném a podílovém tvaru ▪ vyjádření neznámé ze vzorce ▪ slovní úlohy
--	--

druhý ročník

(3 hodiny týdně, celkem 99 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák ▪ užívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice; ▪ užívá rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; ▪ řeší kvadratické rovnice a nerovnice, včetně grafického znázornění;	1. Řešení kvadratických rovnic a nerovnic ▪ kvadratická rovnice ▪ vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice ▪ algoritmus pro řešení kvadratické rovnice ▪ kvadratická nerovnice ▪ slovní úlohy
▪ používá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka; ▪ užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu; ▪ řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; ▪ s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikost stran a úhlů v pravouhlém trojúhelníku; ▪ užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách; ▪ graficky rozdělí úsečku v daném poměru; ▪ graficky změní velikost úsečky v daném poměru; ▪ vypoužívá poznatky o množinách všech bodů dané vlastnosti v konstrukčních úlohách; ▪ popíše rovinné útvary, určí jejich obvod a obsah; ▪ při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	2. Planimetrie ▪ planimetrické pojmy ▪ polohové vztahy rovinných útvarů ▪ metrické vlastnosti rovinných útvarů ▪ trojúhelník a čtyřúhelník ▪ strana, vnitřní a vnější úhly, výšky, ortocentrum ▪ těžiště, těžnice, střední příčky ▪ kružnice opsaná a vepsaná ▪ Euklidovy věty ▪ Goniometrické funkce ostrého úhlu ▪ rovinné útvary ▪ kružnice, kruh a jejich části ▪ mnohoúhelníky, pravidelné mnohoúhelníky ▪ složené útvary, konvexní a nekonvexní útvary ▪ množiny bodů dané vlastnosti ▪ shodnost a podobnost ▪ shodná zobrazení v rovině, jejich vlastnosti a jejich uplatnění ▪ podobná zobrazení v rovině, jejich vlastnosti a jejich uplatnění
▪ rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, sestaví jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; ▪ pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě; ▪ aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic; ▪ určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic; ▪ určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty; ▪ přiřadí předpis funkce ke grafům a naopak; ▪ sestaví graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty; ▪ řeší grafické znázornění lineárních rovnic, nerovnic a jejich soustav;	3. Funkce ▪ pojem funkce, definiční obor a obor hodnot funkce ▪ graf funkce ▪ vlastnosti funkce ▪ lineární funkce ▪ grafické řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav ▪ kvadratická funkce ▪ lineárně lomená funkce ▪ úprava výrazů obsahujících funkce ▪ slovní úlohy ▪ software k modelování různých jevů

▪ řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; ▪ při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	
---	--

třetí ročník

(3 hodiny týdně, celkem 99 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák ▪ rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, sestrojí jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; ▪ určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty; ▪ sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty; ▪ při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; ▪ řeší jednoduché logaritmické rovnice; ▪ řeší jednoduché exponenciální rovnice;	1. Exponenciální funkce a logaritmus ▪ exponenciální funkce ▪ exponenciální rovnice ▪ logaritmická funkce ▪ logaritmus a jeho užití ▪ věty o logaritmech ▪ logaritmické rovnice
▪ užívá pojmy: orientovaný úhel, velikost úhlu; ▪ určí velikost úhlu ve stupních a v obloukové míře a jejich převody; ▪ graficky znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel; ▪ určí definiční obor a obor hodnot goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; ▪ s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikost stran a úhlů v obecném trojúhelníku; ▪ používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí při řešení goniometrických rovnic; ▪ používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí k řešení vztahů v rovinných i prostorových útvarích; ▪ při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	2. Goniometrie a trigonometrie ▪ orientovaný úhel ▪ goniometrické funkce ▪ goniometrické rovnice ▪ úprava výrazů obsahujících goniometrické funkce ▪ věta sinová a kosinová ▪ využití goniometrických funkcí k určení stran a úhlů v trojúhelníku
▪ určuje vzájemnou polohu bodů a přímek, bodů a roviny, dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin; ▪ určí odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin; ▪ určuje vzdálenost bodů, přímek a rovin; ▪ charakterizuje tělesa: komolý jehlan a kužel, koule a její části; ▪ určí povrch a objem tělesa včetně složeného tělesa s využitím funkčních vztahů a trigonometrie; ▪ využívá sítě tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa; ▪ aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; ▪ užívá a převádí jednotky objemu; ▪ při řešení úloh účelně využívá digitální technologie	3. Stereometrie ▪ polohové vztahy prostorových útvarů ▪ metrické vztahy prostorových útvarů ▪ tělesa a jejich sítě ▪ složená tělesa ▪ výpočet povrchu, objemu těles, složených těles

a zdroje informací;	
- řeší jednoduché kombinatorické úlohy úvahou (používá základní kombinatorická pravidla); - užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací; - počítá s faktoriály a kombinačními čísly; - užívá poznatků z kombinatoriky při řešení úloh v reálných situacích; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	4. Kombinatorika - faktoriál - variace, permutace a kombinace bez opakování - variace s opakováním - počítání s faktoriály a kombinačními čísly - slovní úlohy - metody tvorby kódů a hesel, šifrování
- užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, nezávislost jevů; - užívá pojmy: náhodný jev a jeho pravděpodobnost, výsledek náhodného pokusu, opačný jev, nemožný jev, jistý jev, množina výsledků náhodného pokusu; - určí pravděpodobnost náhodného jevu; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	5. Pravděpodobnost v praktických úlohách - náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu - náhodný jev - opačný jev, nemožný jev, jistý jev - množina výsledků náhodného pokusu - nezávislost jevů - výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu - aplikační úlohy
- užívá a vysvětlí pojmy: statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, četnost, relativní četnost, statistický znak kvalitativní a kvantitativní, aritmetický průměr, hodnota znaku; - určí četnost a relativní četnost hodnoty znaku; - sestaví tabulku četností; - graficky znázorní rozdělení četností; - určí charakteristiky polohy (aritmetický průměr, medián, modus, percentil); - určí charakteristiky variability (rozptyl, směrodatná odchylka); - čte a vyhodnotí statistické údaje v tabulkách, diagramech a grafech; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	6. Statistika v praktických úlohách - statistický soubor, jeho charakteristika - četnost a relativní četnost znaku - charakteristiky polohy - charakteristiky variability - statistická data v grafech a tabulkách - grafy a tabulky v tabulkovém procesoru - tvorba a užití tabulek - výpočty charakteristik v tabulkovém procesoru - znázornění a interpretace dat a jejich sdílení - aplikační úlohy

čtvrtý ročník
(3 hodiny týdně, celkem 78 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák - vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce; - určí posloupnost vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky; - pozná aritmetickou posloupnost a určí její vlastnosti; - pozná geometrickou posloupnost a určí její vlastnosti; - užívá poznatků o posloupnostech při řešení úloh v reálných situacích, zejména ve vztahu k oboru vzdělání; - používá pojmy finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, úročení, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů; - provádí výpočty finančních záležitostí; změny cen	1. Posloupnosti a finanční matematika - poznatky o posloupnostech - aritmetická posloupnost - geometrická posloupnost - finanční matematika - finanční funkce v tabulkovém procesoru - slovní úlohy - využití posloupnosti při řešení úloh z praxe

- zboží, směna peněz, danění, úrok, jednoduché úrokování, spoření, úvěry splátky úvěrů; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	
- určí vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky; - užívá pojmy: vektor a jeho umístění, souřadnice bodu, vektoru a velikost vektoru; - provádí operace s vektory (součet vektorů, násobek vektoru reálným číslem, skalární součin vektorů); - užije grafickou interpretaci operací s vektory; - určí velikost úhlu dvou vektorů, - užije vlastnosti kolmých a kolineárních vektorů; - určí parametrické vyjádření přímky, obecnou rovnici přímky a směrnicový tvar rovnice přímky v rovině; - určí polohové vztahy bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách; - určí metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	2. Analytická geometrie - souřadnice bodu - vzdálenost bodů - střed úsečky - souřadnice vektoru - operace s vektory - přímka v rovině - polohové vztahy bodů a přímek v rovině - metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině
zopakuje a prohloubí vědomosti a dovednosti získané za celou dobu studia.	3. Shrnutí, prohloubení a aplikace poznatků

učební osnova vyučovacího předmětu

Chemie

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	66
Platnost	od 01.09.2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle vyučovacího předmětu

Předmět chemie přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení chemických a přírodních dějů a zákonů, k formování vztahů k přírodnímu prostředí a umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v přírodě a v lidském organismu. Cílem chemického vzdělávání je především naučit žáky využívat chemické poznatky v profesním i odborném životě, klást si otázky významu chemických látek a jejich využití. Cílem biochemického vzdělávání je především naučit žáky využívat biochemických poznatků v profesním i odborném životě, klást si otázky významu přírodních látek pro člověka, jejich významu ve výživě a procesu trávení.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve variantě B, učí se jako samostatný předmět ve 2. ročníku 2 hodiny týdně celkem 66 hodin. Zahrnuje tematické celky obecná chemie, anorganická chemie, organická chemie a biochemie, které souvisí s chemickým složením látek, vysvětlují mechanismus chemických vazeb, chemických reakcí a seznámí žáky s nejvýznamnějšími chemickými látkami a jejich významem pro člověka. Tematický celek biochemie charakterizuje významné přírodní látky, jejich zastoupení v potravinách a jejich význam pro živé organismy, pomůže žákům pochopit složení potravin a objasní mechanismus technologických změn při zpracování a skladování potravin.

Mezipředmětové vztahy

Výuka předmětu souvisí úzce s matematikou.

Pojetí výuky

Ve výuce jsou využívány výkladové hodiny, práce s odborným textem, práce s osobními počítači při vyhledávání informací, motivační vyprávění, rozhovor, skupinová diskuse, referáty a vlastní prezentace žáků. Obsah předmětu dává předpoklad, aby žáci uměli využívat poznatky chemie a biochemie v praktickém životě, logicky uvažovali, analyzovali a řešili jednoduché chemické problémy. Aby uměli posoudit chemické látky také z hlediska nebezpečnosti pro živé organismy. Žáci jsou vedeni k samostatnosti, odpovědnosti a kultuře osobního projevu.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci se hodnotí průběžně různými formami zjišťování úrovně znalostí: ústní zkoušení, písemné zkoušení, didaktické testy, domácí úkoly, zpracování referátů a prezentací na zadané téma. Hodnotí se správnost, přesnost, pečlivost, schopnost samostatného úsudku s využitím odborné terminologie, hloubka porozumění učivu a schopnost aplikovat poznatky v praxi. Hodnocena je také aktivita žáků při výuce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

▪ Kompetence k učení

Absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- umět pracovat s odborným textem;
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- využívat různé informační zdroje;
- znát možnosti dalšího vzdělávání v oboru.

▪ Kompetence k řešení problémů

Absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí dříve nabytých;
- využívat týmová řešení problémů.

▪ Komunikativní kompetence

Absolventi by měli:

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle;
- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- vystupovat v souladu se zásadami kultury osobního projevu a společenského chování;
- umět obhajovat své názory a postoje;
- dodržovat odbornou terminologii.

▪ Personální a sociální kompetence

Absolventi by měli:

- přijímat hodnocení výsledků svých znalostí a dovedností;
- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat získané poznatky;
- pečovat o své fyzické a duševní zdraví;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- uznávat autoritu nadřízených;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů.

▪ Občanské kompetence a kulturní povědomí

Absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- dodržovat zásady chování lidí při úniku nebezpečných látek.

▪ Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Absolventi by měli:

- chápat význam celoživotního vzdělávání;
- dodržovat zásady bezpečnosti práce s chemikáliemi.

▪ **Matematické kompetence**

Absolventi by měli:

- správně používat veličiny a jednotky při chemických výpočtech;
- odhadovat výsledky při chemických výpočtech;
- využívat tabulky a grafy při získávání konkrétních hodnot veličin;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

▪ **Digitální kompetence**

Absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem;
- vyhledávat informace na internetu a posuzovat jejich věrohodnost;
- užívat osobního počítače při vytváření vlastních prezentací;
- získávat a pracovat s informacemi z různých zdrojů.

Přínos předmětu k uplatnění průřezových témat

▪ **Občan v demokratické společnosti**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- znali nebezpečnost chemikálií;
- znali základní povinnosti občana při úniku chemických látek;
- chránili životní prostředí pro budoucí generace, vážili si materiálních a duchovních hodnot.

▪ **Člověk a svět práce**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- chápali význam vzdělání a uvědomili si zodpovědnost za vlastní život;
- byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře.

▪ **Člověk a životní prostředí**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- znali základní principy odpovědného přístupu k životnímu prostředí;
- znali problematiku koncentrace škodlivin v potravním řetězci;
- znali význam zdravé životosprávy;
- znali problematiku likvidace odpadních látek;
- měli odpovědnosti za své zdraví.

▪ **Člověk a digitální svět**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- uměli používat softwaru pro tvorbu prezentací;
- uměli využívat internetu pro získávání informací a k dalšímu vzdělávání;
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními;
- používali digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí;
- pracovali s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a při řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

druhý ročník

(2 hodiny týdně, celkem 66 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák: ▪ objasňuje pojmy: chemická látka, fyzikální vlastnosti, chemické vlastnosti;	1. Obecná chemie ▪ chemické látky a jejich vlastnosti ▪ částicové složení látek (atom, molekula)

- dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek; - popíše stavbu atomu, rozlišuje atom, iont, izotop, nuklid; - chápe strukturu elektronového obalu atomů s nižším protonovým číslem; - zapiše elektronovou konfiguraci vybraných atomů; - vysvětlí vznik chemické vazby a charakterizuje typy vazeb; - zná vliv vazby na vlastnosti sloučenin; - rozlišuje pojmy prvek a sloučenina; - zná názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin; - rozumí pojmu oxidační číslo a umí ho používat při odvozování vzorců oxidů, hydroxidů, anorganických kyselin a jejich solí; - dokáže zapsat vzorec a název oxidů, hydroxidů, anorganických kyselin a jejich solí; - vysvětlí obecně platné zákonitosti vyplývající z periodické soustavy prvků; - popíše charakteristické vlastnosti nekovů a kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků; - rozlišuje homogenní a heterogenní směs; - popíše metody oddělování složek ze směsí a uvede příklady využití těchto metod v praxi; - objasňuje pojmy: roztok, vodný roztok, rozpouštědlo, rozpouštěná látka, rozpustnost látek, roztok nasycený a nenasycený; - vyjádří složení roztoku a připraví roztok požadovaného složení; - objasňuje pojmy: látkové množství, mol, Avogadrova konstanta, relativní atomová hmotnost, relativní molekulová hmotnost, normální molární objem plynu; - vypočítá molární hmotnost a látkové množství chemické látky; - vysvětlí podstatu chemických reakcí a dokáže popsat faktory, které ovlivňují průběh reakce; - zapiše chemickou reakci chemickou rovnicí a vyčíslí ji; - provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi;	- chemická vazba - chemické prvky, sloučeniny - chemická symbolika, značky a názvy prvků - základy názvosloví anorganických sloučenin - oxidační číslo, vzorce a názvy oxidů, hydroxidů, anorganických kyselin a jejich solí - periodická soustava prvků - směsi homogenní, heterogenní - roztoky, látkové množství - chemické reakce, základní typy chemických reakcí - chemické rovnice - jednoduché výpočty z chemických vzorců a chemických rovnic
- vysvětlí vlastnosti anorganických látek (oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli); - tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin; - charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví člověka a životní prostředí;	2. Anorganická chemie - vlastnosti anorganických látek (oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli) - vybrané prvky a jejich anorganické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi - názvosloví anorganických sloučenin
- charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy; - uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné	3. Organická chemie - vlastnosti atomu uhlíku - základ názvosloví organických sloučenin - organické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi

praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví člověka a životní prostředí;	
▪ charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny; ▪ popíše a zhodnotí význam fotosyntézy a dýchání v přírodě; ▪ charakterizuje nejdůležitější přírodní látky; ▪ uvede výskyt a funkce nejdůležitějších přírodních látek; ▪ zná význam přírodních látek pro organismus; ▪ rozumí vlivu přírodních látek na vlastnosti potravin; ▪ popíše rozdělení sacharidů a vysvětlí význam a vlastnosti nejdůležitějších sacharidů ve výživě člověka; ▪ zná složení a vznik bílkovin; ▪ chápe význam denaturace bílkovin při tepelném zpracování bílkovin; ▪ objasní význam bílkovin pro člověka; ▪ popíše rozdělení lipidů, jejich složení a vlastnosti; ▪ vysvětlí význam tuků v organismu; ▪ rozumí podstatě ztužování a žluknutí tuků; ▪ zná negativní vliv akroleinu na lidský organismus; ▪ popíše jednotlivé skupiny biokatalyzátorů; ▪ vysvětlí význam biokatalyzátorů pro lidský organismus; ▪ chápe chemické složení a zná význam nukleových kyselin; ▪ chápe průběh metabolismu a mechanismus rozkladu jednotlivých živin; ▪ zná význam produktů metabolismu v organismu; ▪ popíše vybrané biochemické děje;	4. Biochemie ▪ chemické složení živých organismů ▪ fotosyntéza, dýchání ▪ významné přírodní látky ▪ sacharidy ▪ bílkoviny ▪ lipidy ▪ biokatalyzátory ▪ nukleové kyseliny ▪ metabolismus - průběh, chemické reakce, produkty ▪ biochemické děje
▪ pracuje s digitálními technologiemi při experimentálních a badatelských činnostech a jejich prezentaci; ▪ využívá digitální technologie při tvorbě grafů a datových řad; ▪ za pomoci digitálních technologií analyzuje, vyhodnocuje a interpretuje získané údaje.	5. Laboratorní práce

učební osnova vyučovacího předmětu

Fyzika

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	33
Platnost	od 01.09.2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle vyučovacího předmětu

Výuka fyziky přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů, k formování žádoucího vztahu k přírodnímu prostředí a umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v přírodě. Cílem fyzikálního vzdělávání je především naučit žáky využívat fyzikálních poznatků v profesním i odborném životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat k nim relevantní, na důkazech založené odpovědi. Žák logicky uvažuje, analyzuje a řeší jednoduché fyzikální problémy.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno v nejjednodušší variantě C, učí se jako samostatný předmět v 1. ročníku 1 hodinu týdně. Zahrnuje tematické celky mechanika, termika, elektřina a magnetismus, vlnění a optika, fyzika atomu a vesmír, které umožní žákům pozitivní přístup k přírodě a vytvoření uceleného obrazu o okolním světě. Žáci jsou vedeni k tomu, aby dovedli analyzovat a řešit problémy a využívali poznatky v běžném životě. K plnění daných cílů přispívá provádění jednoduchých experimentů a měření, jejich zpracování a vyhodnocení.

Důraz je kladen především na kapitoly úzce související s dalšími vyučovanými předměty, především chemií a biologií (např. změny skupenství, ochrana před účinky elektrického proudu, vliv hluku a ochrana sluchu, korekce vad oka, vliv elektromagnetického záření, stavba atomu a jaderná energie) a na posílení pozitivních rysů osobnosti (pracovitost, přesnost, důslednost, sebekontrolu a odpovědnost, vytrvalost a schopnost překonávat překážky).

Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivňují ji zejména vstupní vědomosti a dovednosti žáků.

Mezipředmětové vztahy

Výuka předmětu souvisí úzce s matematikou.

Pojetí výuky

V předmětu fyzika je využíváno tradičních metod (výkladové hodiny, práce s odborným textem) i moderních výukových metod (práce s PC při vyhledávání informací). Je nutné zohlednit individuální vzdělávací potřeby žáků a jejich intelektuální úroveň. Žák by měl probrané pojmy, jevy a zákony pochopit ve vzájemných souvislostech, aby byl schopen si další potřebné poznatky samostatně vyhledávat a doplňovat. Učitel bude dbát na aktualizaci učiva, tzn. soustavné uvádění aplikací fyzikálních jevů v technice a občanském životě a hodnocení jejich vlivu na přírodu a člověka.

Vyučující zdůrazňuje pravidla bezpečného zacházení s technickými prostředky. Důraz je kladen i na motivaci žáků, je možno použít motivační vyprávění, rozhovor, skupinovou diskusi, jednoduché pokusy s improvizovanými prostředky, hry, referáty a prezentace žáků. Shrnutí a opakování učiva po každém tematickém celku (případně s využitím projekce pomocí výpočetní techniky) získané vědomosti upevní.

Hodnocení výsledků žáků

K hodnocení žáků se používá různých forem zjišťování úrovně znalostí: ústní zkoušení, písemné zkoušení, orientační testy, testy s výběrem odpovědí, opakovací testy, zpracování referátů na dané téma. Hodnotí se správnost, přesnost, pečlivost v písemných testech, schopnost samostatného úsudku s využitím odborné terminologie, hloubka porozumění učivu a schopnost aplikovat poznatky v praxi.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

▪ Kompetence k učení

Absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení);
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí.

▪ Kompetence k řešení problémů

Absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí dříve nabytých.

▪ Komunikativní kompetence

Absolventi by měli:

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle;
- umět obhajovat své názory a postoje;
- dodržovat odbornou terminologii.

▪ Personální a sociální kompetence

Absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat získané poznatky;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů.

▪ Občanské kompetence a kulturní povědomí

Absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

▪ Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Absolventi by měli:

- chápat význam celoživotního učení.

▪ Matematické kompetence

Absolventi by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

▪ Digitální kompetence

Absolventi by měli:

- získávat a pracovat s informacemi z různých zdrojů;
- posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů.

Přínos předmětu k uplatnění průřezových témat

▪ Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- byli připraveni si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- chránili životní prostředí pro budoucí generace, vážili si materiálních a duchovních hodnot.

▪ Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- chápali význam vzdělání a uvědomili si zodpovědnost za vlastní život;
- byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře.

▪ Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání různých technologických postupů;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- znali základní principy odpovědného přístupu k životnímu prostředí;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- měli odpovědnosti za své zdraví a osvojili si zásady zdravého životního stylu.

▪ Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- uměli používat základní a aplikační programové vybavení počítače pro praxi;
- dokázali pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky;
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními;
- používali digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí;
- pracovali s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a při řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

první ročník

(1 hodina týdně, celkem 33 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák rozliší pojem fyzikální veličina a jednotka, používá správné jednotky, ovládá převody jednotek;	1. Úvod - fyzika a její části - fyzikální veličiny a jednotky
- rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu; - určí síly, které působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají; - určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly; - vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie; - určí výslednici sil působících na těleso; - aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh;	2. Mechanika - pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici - Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě, gravitace - mechanická práce a energie - posuvný a otáčivý pohyb, skládání sil - tlakové síly a tlak v tekutinách
- vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi; - vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny; - popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů; - popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi;	3. Termika - teplota, teplotní roztažnost látek - teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa - tepelné motory - struktura pevných látek a kapalin, přeměny skupenství
- popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj; - řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona; - popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN; - určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem; - popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice;	4. Elektřina a magnetismus - elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče - elektrický proud v látkách, zákony elektrického proudu, polovodiče - magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, elektromagnetická indukce - vznik střídavého proudu, přenos elektrické energie střídavým proudem
- rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření; - charakterizuje základní vlastnosti zvuku; - chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu; - charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích; - řeší úlohy na odraz a lom světla; - řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami; - vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad; - popíše význam různých druhů elektromagnetického záření;	5. Vlnění a optika - mechanické kmitání a vlnění - zvukové vlnění - světlo a jeho šíření - zrcadla a čočky, oko - druhy elektromagnetického záření, rentgenové záření

▪ popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu; ▪ popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony; ▪ vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením; ▪ popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru;	6. Fyzika atomu ▪ model atomu ▪ laser, nukleony, radioaktivita ▪ jaderné záření ▪ jaderná energie a její využití
▪ charakterizuje Slunce jako hvězdu; ▪ popíše objekty ve sluneční soustavě; ▪ zná příklady základních typů hvězd;	7. Vesmír ▪ Slunce, planety a jejich pohyb, komety ▪ hvězdy a galaxie
▪ pracuje s digitálními technologiemi při experimentálních a badatelských činnostech a jejich prezentaci; ▪ využívá digitální technologie při tvorbě grafů a datových řad; ▪ za pomoci digitálních technologií analyzuje, vyhodnocuje a interpretuje získané údaje.	8. Praktická cvičení

učební osnova vyučovacího předmětu

Biologie a ekologie

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	66
Platnost	od 01.09.2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle vyučovacího předmětu

Předmět biologie a ekologie má důležité postavení ve vzdělávacím programu Veřejnosprávní činnost, protože je nedílnou součástí přírodovědného vzdělávání, které žákům dává základní vědomosti a dovednosti potřebné k zajištění udržitelného rozvoje v občanském životě i v odborné pracovní činnosti. Výuka předmětu souvisí úzce s dalšími přírodovědnými předměty, s fyzikou a chemií.

Žáci porozumí základním ekologickým souvislostem, pochopí postavení člověka v přírodě, přírodní jevy a zákonitosti a umí zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje. Pozorováním a zkoumáním získají pozitivní postoj k přírodě a motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti. Vyučování je směřováno k tomu, aby žáci uměli komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko a využívat je v diskuzi k přírodovědné a odborné tematice.

Charakteristika učiva

Učivo se zaměřuje na tematické celky, které shrnují základy biologie, ekologie a problematiku člověk a životní prostředí. Důraz je kladen na dopady činnosti člověka na životní prostředí, na pochopení nutnosti jednat v osobním životě i v odborné činnosti v souladu se strategií udržitelného rozvoje, především při nakládání s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami.

Mezipředmětové vztahy

Výuka předmětu souvisí úzce s dalšími všeobecně vzdělávacími předměty jako český jazyk a literatura, základy společenských věd, matematika, chemie, fyzika, s odbornými předměty – ekonomikou, právem, veřejnou správou a zeměpisem.

Pojetí výuky

Kromě běžně využívaných metod vyučování, jako je výklad s návazností na znalosti žáků, řízený rozhovor a diskuse, je při výuce rozvíjena nejen týmová práce při zpracování žákovských projektů, ale i samostatná práce při získávání a zpracování nových informací prostřednictvím moderních informačních technologií a při řešení úkolů. Významnou pracovní metodou jsou exkurze, přednášky a setkání s odborníky. K motivačním činitelům patří různé hry a soutěže. Dále žáci zpracovávají a představit formou prezentace samostatnou práci o vybrané problematice z oblasti životního prostředí.

Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen průběžně při ústním zkoušení za dosaženou úroveň znalostí a za schopnost aplikovat teoretické znalosti na konkrétních příkladech. Dále se přihlíží k aktivitě a odbornému vyjadřování žáka při diskuzi. Hodnocení

doplňují písemná prověření i samostatně zpracované informace prezentované žáky. Při hodnocení žáků je kladen důraz na hloubku porozumění učiva, na schopnost aplikovat poznatky v praxi, samostatně pracovat a tvořit.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

▪ Kompetence k učení

Absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- umět efektivně vyhledat a zpracovat informace;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

▪ Kompetence k řešení problémů

Absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

▪ Komunikativní kompetence

Absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a hodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- zaznamenávat písemně myšlenky a údaje z různých odborných textů a výkladu.

▪ Personální a sociální kompetence

Absolventi by měli:

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům.

▪ Občanské kompetence a kulturní povědomí

Absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve svém zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

▪ **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

Absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobit se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělání.

▪ **Matematické kompetence**

Absolventi by měli:

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.);
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

▪ **Digitální kompetence**

Absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Přínos předmětu k rozvoji odborné kompetence

Absolventi by měli:

- mít přehled o ekonomicko-sociálním rozvoji a stavu životního prostředí v regionu ve srovnání s ostatními regiony ČR;
- zvažovat při plánování a posuzování určité činnosti vliv na životní prostředí;
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Přínos předmětu k uplatnění průřezových témat

▪ **Občan v demokratické společnosti**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro různé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

▪ **Člověk a svět práce**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- uměli pracovat s informačními médii při vyhledávání pracovních příležitostí;
- znali práva a povinnosti zaměstnavatele a zaměstnance při ochraně životního prostředí vyplývající z pracovní činnosti;
- pochopili udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních nástrojů k ochraně životního prostředí.

▪ **Člověk a životní prostředí**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- o pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- o chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- o porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- o respektovali principy udržitelného rozvoje;
- o získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- o samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- o pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- o osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- o dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- o osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví;
- o měli přehled o třídění odpadů, o způsobech nakládání s odpady a možnostech snížení jejich produkce.

▪ **Člověk a digitální svět**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- o uměli používat základní a aplikační programové vybavení počítače;
- o uměli využívat prostředků moderních informačních a komunikačních technologií především při získávání, zpracování a interpretaci různých údajů z oblasti životního prostředí;
- o sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními;
- o používali digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí;
- o pracovali s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a při řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

první ročník
(2 hodiny týdně, celkem 66 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák: ▪ charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi; ▪ vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav; ▪ popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života; ▪ vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou; ▪ charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly; ▪ uvede základní skupiny organismů a porovná je; ▪ objasní význam genetiky; ▪ popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav; ▪ vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu;	1. Základy biologie ▪ vznik a vývoj života na Zemi ▪ vlastnosti živých soustav ▪ typy buněk ▪ rozmanitost organismů a jejich charakteristika ▪ dědičnost a proměnlivost organismů ▪ biologie člověka ▪ zdraví a nemoc

▪ uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence;	
▪ vysvětlí základní ekologické pojmy; ▪ charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy); ▪ charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu; ▪ uvede příklad potravního řetězce; ▪ popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického; ▪ charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem;	2. Ekologie ▪ základní ekologické pojmy ▪ ekologické faktory prostředí ▪ potravní řetězce ▪ koloběh látek v přírodě a tok energie ▪ prvky smartartu prezentačního programu k zobrazení těchto jevů ▪ typy krajiny
▪ popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody; ▪ hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí; ▪ charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví; ▪ charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí; ▪ popíše způsoby nakládání s odpady; ▪ charakterizuje globální problémy na Zemi; ▪ uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci; ▪ uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu; ▪ uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí; ▪ vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí; ▪ zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí; ▪ na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému.	3. Člověk a životní prostředí ▪ vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím ▪ dopady činností člověka na životní prostředí ▪ přírodní zdroje energie a surovin ▪ odpady ▪ globální problémy ▪ ochrana přírody a krajiny ▪ chráněná území v ČR a v regionu ▪ nástroje společnosti na ochranu životního prostředí ▪ zásady udržitelného rozvoje ▪ odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí

učební osnova vyučovacího předmětu

Informatika

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	283
Platnost	od 01. 09. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle vyučovacího předmětu

Obecným cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech, ke schopnosti řešit nejrůznější pracovní a životní situace, cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy.

Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují. Tím usnadňuje využití digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

Charakteristika učiva

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- o porozuměli základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích;
- o rozpoznávali a formulovali problémy s ohledem na jejich řešitelnost;
- o získávali, zaznamenávali, uspořádávali, strukturovali, předávali data a informace;
- o rozkládali systémy a procesy na části, odhalovali jejich vztahy a strukturu;
- o byli schopni uplatnit algoritmický způsob myšlení při řešení problémů, vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji;
- o vytvářeli formální popisy, modely a simulace skutečných situací i pracovních postupů;
- o testovali, analyzovali, vyhodnocovali, porovnávali a vylepšovali existující i navrhované algoritmy, postupy nebo informatická řešení;
- o rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadno se naučili používat nové;
- o byli schopni využít digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité nebo rozsáhlé (pro člověka);
- o navrhovali systémy či jejich části, procesy, propojovali různé technologie či jejich části a vytvářeli tak nová řešení za pomoci již existujících nástrojů a prvků;
- o hodnotili přínos a rizika různých systémů, procesů, postupů a technologií v kontextu zadaného problému;
- o dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle;
- o neohrožovali svým chováním v digitálním prostředí sebe, druhé ani technologie samotné;
- o uvědomovali si, že technologie ovlivňují společnost, a naopak chápali svou odpovědnost při používání technologií.

V afektivní oblasti směřuje informatické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- o otevřený i kritický postoj k digitálním technologiím a jejich využívání;

- motivaci k celoživotnímu učení;
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci;
- schopnost odhadnout, které úlohy jsou schopni řešit sami a u kterých si vyžádají pomoc odborníka;
- sebejistotu a vytrvalost při řešení obtížného či složitého problému;
- schopnost vypořádat se s otevřenými problémy a nejednoznačně zadanými úkoly.

Učivo se zaměřuje i na tematické celky, které žáky postupně seznámí s nejčastěji používaným softwarem (kancelářské programy, grafické editory...).

Výuka směřuje i k tomu, aby žáci byli připraveni vykonat maturitní zkoušku za pomoci výpočetní techniky formou, kterou stanoví ředitel školy.

Mezipředmětové vztahy

Dovednosti v oblasti informatického vzdělávání mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem vyučovaným předmětům. Výuka předmětu souvisí úzce s dalšími všeobecně vzdělávacími předměty, ale zejména s odbornými předměty – technikou administrativy, písemnou a elektronickou komunikací, cvičením z práva a cvičením z veřejné správy.

Pojetí výuky

Výuka probíhá v odborných učebnách výpočetní techniky. Třída se při výuce dělí na skupiny tak, aby na každé pracovní stanici pracoval jeden žák. Těžiště výuky však spočívá v provádění praktických úkolů i formou samostatné práce žáků na počítači.

Žáci mohou používat vhodná prostředí, pomůcky, ale i různé běžně dostupné nástroje, programy a technologie. S informatickými koncepty se žáci seznamují prostřednictvím vlastní zkušenosti s řešením rozmanitých problémových situací. Setkávají se i se situacemi blízkými jejich životu a odborné praxi. Některé řeší s pomocí programování a technologií, některé bez nich. Charakteristickým znakem výuky je to, že žáci postup řešení aktivně hledají a testují ve skupinách nebo samostatně, není cílem postupovat pouze podle předem daných návodů.

Hodnocení výsledků žáků

Základem pro hodnocení je průběžná klasifikace individuálně zadávaných úkolů. Důraz je kladen především na praktické dovednosti.

Každý tematický celek je zakončen prověřovací prací. Prověřovací okruhy z těchto tematických celků jsou zpracovávány individuálně i skupinově, obsahují nově probranou látku i vazby na související problémové okruhy.

Na celkové hodnocení má vliv také hodnocení samostatné práce a aktivní přístup k výuce prostřednictvím e-learningu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

▪ Kompetence k učení

Absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- umět s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání.

▪ Kompetence k řešení problémů

Absolventi by měli:

- být schopni porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- být schopni uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení, především logické;
- být schopni volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

▪ Komunikativní kompetence

Absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- zpracovávat pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

▪ Personální a sociální kompetence

Absolventi by měli:

- být připraveni reálně posuzovat své duševní možnosti, odhadovat výsledky svého jednání a chování;
- být schopni efektivně se učit a pracovat;
- být schopni vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok, přijímat hodnocení výsledků své práce, adekvátně na ně reagovat;
- být schopni přijímat radu i kritiku, dále se vzdělávat;
- být schopni adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky;
- být schopni pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních činností;
- umět přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezáujatě zvažovat návrhy druhých.

▪ Občanské kompetence a kulturní povědomí

Absolventi by měli:

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- uvědomovat si vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě jiných lidí;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a být připraven řešit své osobní a sociální problémy.

▪ Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Absolventi by měli:

- dokázat získávat a vyhodnocovat informace o pracovních nabídkách, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb;
- umět vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

▪ Matematické kompetence

Absolventi by měli:

- umět zvolit pro řešení úkolu odpovídající matematické postupy a techniky, používat vhodné algoritmy;
- využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, diagramy, schémata);
- správně používat a převádět jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- umět provést reálný odhad výsledku řešení praktického úkolu.

▪ Digitální kompetence

Absolventi by měli:

- být schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života;
- být schopni ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života;

- digitální technologie a způsob jejich použití nastavovat a měnit podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
- být schopni získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volit efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
 - být schopni vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech; vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků;
 - být schopni navrhovat prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která jim pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokázat poradit ostatním s běžnými technickými problémy;
 - být schopni vyrovnat se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzovat, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažovat rizika a přínosy;
 - být schopni předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Přínos předmětu k uplatnění průřezových témat

▪ Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku.

▪ Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- si uvědomili zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře;
- uměli vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech, informace o vzdělávací nabídce, orientovat se v nich a posuzovat je z hlediska svých předpokladů a profesních cílů;
- uměli písemně i verbálně se prezentovat při jednání s potenciálními zaměstnavateli, formulovat svá očekávání a své priority;
- uměli pracovat s informačními médii při vyhledávání pracovních příležitostí.

▪ Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

▪ Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- uměli používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání;
- uměli pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky;
- hlouběji porozuměli principům, na kterých pracují digitální technologie;
- získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používali různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost a úplnost;
- kriticky posuzovali vývoj technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životní prostředí;
- zvažovali příležitosti a rizika a snažili se rizika minimalizovat;
- byli schopni rozpoznat, kdy je třeba vlastní digitální kompetence zdokonalit nebo aktualizovat, orientovali se v aktuálním dění v oblasti kybernetické bezpečnosti;

- byli schopni podpořit ostatní v rozvoji jejich digitálních kompetencí a předat základní bezpečnostní rady a doporučení;
- s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytvářeli a spravovali své digitální identity;
- aktivně pečovali o svou digitální stopu, ať už ji vytváří sami, nebo někdo jiný;
- chránili sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí;
- chránili digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením či zničením;
- při využívání digitálních služeb nejen online prostředí posuzovali jejich spolehlivost a postupovali vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby;
- při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházeli situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobovali své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami;
- aktivně vystupovali proti nepřijatelnému jednání v online světě;
- navrhovali taková (bezpečná) řešení prostřednictvím digitálních technologií, která jim pomohou zlepšit postupy či technologie;
- dokázali druhým poradit s vyřešením technických problémů;
- přizpůsobovali organizaci a uchování dat, informací a obsahu danému prostředí a účelu;
- dobře rozvíjeli své informatické myšlení, které se uplatní při řešení i neinformatických problémů.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

první ročník

(3 hodiny týdně, celkem 99 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák ▪ identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události; ukáže, které koncepty se nemění a které ano; ▪ rozumí fungování hardwaru a periférií natolik, aby je mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučit používat nové; ▪ popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly; ▪ rozpozná různé druhy paměťových úložišť a popíše jejich základní principy, nastavuje sdílení a zálohování dat; ▪ na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí; ▪ efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle; ▪ porovná jednotlivé způsoby propojení digitálních zařízení; ▪ charakterizuje počítačové sítě a internet; ▪ vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna; ▪ rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat; ▪ identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními, poradí druhým při řešení typických závad; ▪ chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní	1. Digitální technologie 1.1 Hardware a software ▪ zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost ▪ současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty ▪ připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, vstupní/výstupní zařízení, rozhraní a konektory ▪ souborový systém a paměti ▪ operační systémy ▪ aplikační SW a jeho využití pro odborné činnosti (např. textový procesor, tabulkový procesor, SW pro tvorbu prezentací, grafický SW, SW pro 3D tisk) ▪ práce se standardním aplikačním programovým vybavením ▪ zařízení s vestavěnými systémy (chytrá elektronika) 1.2 Počítačové sítě a síťové služby ▪ internet a počítačové sítě ▪ přenos dat, komunikační protokol, adresy v síti ▪ informace, práce s informacemi, informační zdroje ▪ typy a vlastnosti sítí, internet věcí ▪ fyzická a logická infrastruktura sítě ▪ typy síťových zařízení, servery a datová centra ▪ cloudy, sdílení, virtualizace ▪ webové aplikace a služby, hypertextový formát

údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím; - reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost; - s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit; - kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně; - v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovací systémů;	dat - URL adresa a doména 1.3 Bezpečnost v digitálním prostředí - způsoby útoků na technologie - základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování) - sociotechnické metody útoků na uživatele - bezpečné chování a nastavení prostředí - hesla, vícefaktorová autentizace, zálohování dat - digitální identita, elektronický podpis - eGovdnerment a státní informační systémy - digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, meta-data, cookies a narušení soukromí při využívání technologií - sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu; doporučovací systémy
- interpretuje data (získá z dat informace), posuzuje množství informace v datech, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvědomuje si omezení použitých modelů; - odhaduje chyby v datech; - porovná různé příklady kódování dat a jejich použití; - vysvětlí proces digitalizace a jeho úskalí; - aktivně a s porozuměním používá různé datové formáty, ovládá konverzi mezi různými formáty téhož obsahu; - formuluje problém a požadavky na jeho řešení; - získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; - používá systémový přístup k řešení problémů; - pro řešení problémů sestaví model; - převede data z jednoho modelu do jiného, najde nedostatky daného modelu a odstraní je; - porovná různé modely s ohledem na kvalitu řešení daného problému; - zvažuje přínosy a limity statistického zpracování dat a strojového učení v oblasti umělé inteligence;	2. Data, informace a modelování - data a informace, interpretace dat - informace a množství informace v datech - chyby v datech a kontrola dat - kódování informací a dat - záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě - datové formáty, kódování formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video) - zápis informace pomocí kódovací tabulky nebo kódovacího jazyka - model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa) - vlastnosti, vazby a závislosti modelu dat - statistické zpracování dat, odhad a předpověď - strojové učení na základě dat, jeho limity, přínosy a rizika - AI nástroje
- na základě analýzy problému specifikuje zadání pro tvorbu programu, skriptu nebo webové aplikace; - rozdělí zadání nebo problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; - navrhne algoritmy a datové struktury podle specifikace zadání a zapíše je vhodnou formou; - ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí algoritmy a datové struktury podle různých hledisek, porovná a vybere pro řešený problém ty nejvhodnější, vylepší algoritmus podle daného hlediska; - vytváří jednoduchý spustitelný program, skript, nebo webovou aplikaci; - testuje spustitelný program, skript nebo webovou aplikaci, najde, specifikuje a opraví případnou	3. Tvorba, testování a provoz softwaru (Algoritmi- zace) 3.1 Požadavky a analýzy - specifikace a popis řešení problému, požadavky na řešení - analýza a dekompozice problému 3.2 Tvorba a vývoj - základní koncepce tvorby programů (např. proměnná a datový typ, řídicí příkazy, cykly) - návrh algoritmů a datových struktur - zápis algoritmu vhodnou formou (např. blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací a programovací jazyk) - využívání hotových komponent 3.3 Testování - druhy chyb, chybové hlášky, neočekávané ukončení a zmrznutí

- chybu; ▪ spolupracuje při tvorbě programu s další osobou, popisuje strukturu programu další osobě;	▪ způsoby a druhy testování softwaru ▪ spotřeba výpočetních a jiných zdrojů 3.4 Běh a provoz ▪ verze programu, instalace a aktualizace programu ▪ hlášení a evidence závad, logování a sledování provozu ▪ nápověda a licence programu
▪ efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle; ▪ vytváří složitější multimediální dokumenty specializovaných SW pro tvorbu prezentací;	4. Software pro tvorbu prezentací ▪ vkládání objektů z jiných aplikací do prezentace ▪ vlastnosti snímků a prezentace ▪ způsoby uložení prezentace ▪ animace a časování ▪ hypertextové odkazy ▪ multimediální prvky v prezentaci
▪ navrhne algoritmy a datové struktury podle specifikace zadání a zapíše je vhodnou formou.	5. Algoritmizace ▪ Bobřík informatiky

druhý ročník
(2 hodiny týdně, celkem 66 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák ▪ efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle; ▪ vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty;	1. Textový procesor ▪ šablony ▪ práce s objekty ▪ seznamy ▪ použití stylů ▪ tabulky a grafy ▪ hromadná korespondence
▪ efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle; ▪ ovládá běžné práce s tabulkovým procesorem; ▪ třídí a řadí data, která následně vizualizuje nebo zpracuje do obvyklého formátu v daném kontextu a oboru;	2. Tabulkový procesor ▪ základní práce s tabulkami ▪ práce s vloženými objekty ▪ tvorba vzorců ▪ základní funkce ▪ grafy ▪ třídění a řazení dat ▪ databázové operace ▪ kontingenční tabulky a grafy
▪ analyzuje a hodnotí informační systém podle zadaných hledisek; ▪ vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání; ▪ vyhledává a zpracovává data pomocí vhodných nástrojů pro dotazování; používá při vyhledávání vazby mezi entitami, číselníky a identifikátory; ▪ identifikuje zdroje záznamů v informačním systému a určuje jejich umístění, validitu a míru zabezpečení; provede hromadný import nebo export dat; ▪ navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů; ▪ navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení dat, navrhuje číselníky a identifikátory dat; ▪ třídí a řadí data, která následně vizualizuje nebo	3. Informační systémy ▪ účel a charakteristika informačního systému nebo služby; ▪ veřejné nebo oborové informační systémy nebo služby; ▪ uživatelská rozhraní (např. navigace, přístupnost, jazykové mutace); ▪ uživatelské účty, role, oprávnění a bezpečnost v informačních systémech; ▪ datový záznam, entita, atribut a vazba, číselníky a identifikátory; ▪ definice procesů, činností a konfigurace informačního systému; ▪ zdroje záznamů v informačním systému (např. databáze, souborový systém, síťové služby); ▪ vyhledávání a vizualizace dat (např. třídění, řazení a filtrování, rozpoznávání vzorů a trendů);

zpracuje do obvyklého formátu v daném kontextu a oboru; navrhne způsob využití informačního systému k řešení problému ve svém oboru, otestuje ho se skupinou uživatelů a vyhodnotí případné chyby, chybové stavy a jejich příčiny;	- hromadné zpracování dat, export a import; - databáze, základní pojmy, relace;
navrhne algoritmy a datové struktury podle specifikace zadání a запиše je vhodnou formou.	4. Algoritmizace Bobřík informatiky

třetí ročník
(2 hodiny týdně, celkem 66 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák - efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle; - ovládá základní práce v databázovém procesoru;	1. Databáze - tvorba a editace tabulky - vyhledávání a filtrování v tabulce - import a export - relace - formuláře - dotazy - sestavy, seskupování a základní výpočty - příprava pro tisk a tisk
- efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle; - zná základní typy grafických formátů, volí odpovídající programové vybavení pro práci s nimi a na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje; - umí použít základní nástroje vektorového a rastrového grafického editoru;	2. Grafika - grafika rastrová a vektorová - grafické formáty, komprese - pořízení obrázku - základy práce s fotografií - rozměry a ořez fotografie - práce s výběry - úprava barev - linie, korekce vad a retuše - vkládání objektů a efekty - průhlednost - práce s vrstvami - fotomontáž - panorama - porovnání grafických editorů
navrhne algoritmy a datové struktury podle specifikace zadání a запиše je vhodnou formou.	3. Algoritmizace Bobřík informatiky

čtvrtý ročník
(2 hodiny týdně, celkem 52 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák - efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle; - ovládá základní práce s webovými stránkami;	1. Webové stránky - základní pojmy - tvorba webových stran pomocí běžných kancelářských programů - struktura webové stránky - práce s textem - práce s obrázky a tabulkami - odkazy

	▪ styly ▪ formuláře ▪ publikování
▪ efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle; ▪ ovládá pokročilé práce s textovým editorem;	2. Textový procesor ▪ práce s dlouhým textem ▪ styly a jejich využití pro tvorbu obsahu ▪ rejstřík ▪ hromadná korespondence s použitím pravidel ▪ spolupráce s tabulkovým procesorem a databází
▪ efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle; ▪ ovládá pokročilé práce s tabulkovým procesorem;	3. Tabulkový procesor ▪ práce s rozsáhlými tabulkami ▪ pokročilé filtrování, souhrny ▪ kombinované grafy ▪ ekonomické funkce
▪ efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle; ▪ ovládá pokročilé práce v databázovém procesoru;	4. Databáze ▪ pokročilé dotazy ▪ výpočty v sestavách ▪ makra
▪ navrhne algoritmy a datové struktury podle specifikace zadání a запиše je vhodnou formou.	5. Algoritmizace ▪ Bobřík informatiky

učební osnova vyučovacího předmětu

Tělesná výchova

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	250
Platnost	od 01.09.2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle vyučovacího předmětu

Tělesná výchova je součástí povinného vzdělávání a je vytvářena zásadně pro žáky a jejich prospěch. Tělesná výchova je povinná pro všechny dívky a chlapce s výjimkou krátkodobých nebo dlouhodobých úlev navrhovaných a sledovaných lékařem. Je završením povinného pohybového vzdělání a orientuje se na upevnění, doplnění a praktické ověření uceleného systému informací, dovedností, návyků a postojů v životě moderního člověka.

Tělesná výchova navozuje kladné vztahy k pohybovým činnostem, zejména aerobního a prožitkového charakteru, jako předpokladu a motivaci pro zdravý životní styl. Důraz je kladen na výchovu proti závislostem (na alkoholu, tabákových výrobcích, drogách, hracích automatech, počítačových hrách) a proti médii vnucovanému ideálu tělesné krásy mladých lidí.

Vyučovací předmět tělesná výchova usiluje o předání maximálního množství informací z oblasti tělesné výchovy, sportu a tělesné kultury a o přiměřený rozvoj pohybových schopností a pohybových dovedností žáků, hlavně v souvislosti s budoucím uplatněním při využívání volného času. Kromě toho podává informace i z oblasti péče o vlastní zdraví, poskytování první pomoci a ochrany obyvatel při mimořádných událostech.

Charakteristika učiva

Ve svých kompetencích, obsahu a metodách bezprostředně navazuje na tělesnou výchovu realizovanou podle učebních osnov vzdělávacích programů pro druhý stupeň základní školy. Respektuje výrazné pohybové a výkonnostní rozdíly dané vývojovými a pohlavními odlišnostmi, dosavadními pohybovými zkušenostmi a zájmy žáků. Umožňuje diferencovat žáky nejen podle pohlaví, ale i podle výkonnosti a zájmu v rámci dané třídy či skupiny.

Tělesná výchova je v oblasti vzdělávání specifickým předmětem, kde dochází ke kultivaci především fyzické stránky osobnosti žáka. Obsah učiva je rozdělen do tematických celků, jejichž realizace je podmíněna sportovním prostředím, kde je prováděna. Výuka je zaměřena na rozvoj pohybových dovedností v těchto sportovních oblastech: sportovní a rytmická gymnastika, kondiční cvičení, atletika, sportovní a pohybové hry, úpoly, plavání, lyžování, bruslení, turistika a sporty v přírodě se zařazením některých branných prvků.

Mezipředmětové vztahy

Výuka tělesné výchovy úzce souvisí s dalšími všeobecně vzdělávacími předměty jako je například biologie a ekologie, a velmi úzce souvisí s výukou zdravého životního stylu a s výukou BOZP.

Pojetí výuky

Tělesná výchova patří do oblasti vzdělávání pro zdraví. Výuka je realizována převážně formou praktických činností. V podzimních a jarních měsících převážně v přírodě, na atletickém stadionu, na přilehlých venkovních travnatých plochách a na koupališti. V zimním období probíhá v tělocvičně, sokolovně a zimním stadionu. Budova školy na Tyršově náměstí nemá vlastní tělocvičnu, proto probíhá výuka ve dvouhodinových blocích. Praktická část může být doplněna kurzy a besedami. Část výuky je realizována teoreticky-formou přednášek, s využitím moderní audiovizuální techniky.

Výuka je organizačně koncipována tak, aby docházelo k aktivnímu zapojení všech žáků s maximálním využitím daného času. Tělesná výchova je povinná pro všechny žáky, s výjimkou krátkodobých nebo dlouhodobých osvobození ze zdravotních důvodů. Součástí vzdělávání je účast nejlepších žáků v okresních a krajských sportovních soutěžích.

Jednotlivé vyučovací hodiny jsou vedeny tak, aby přinášely žákům radost z pohybové činnosti, uspokojení z dosažených výsledků, ze vzájemných vztahů vytvářených při společné činnosti, z ohleduplnosti, vzájemné pomoci a z celkové atmosféry ve výuce. Důraz je kladen na bezpečnost, estetičnost a hygienickou nezávadnost prostředí.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení a klasifikace žáků je chápána jako součást výchovného působení a vytváření vztahu k tělesné výchově a sportu jako celoživotní potřebě. Žák je především hodnocen za změnu ve vlastním výkonu či dovednosti, za zvládnutí konkrétního splnitelného cíle, za zájem o tělesnou výchovu a sport, za aktivitu a vztah k pohybu, za snahu využívat některé osvojené návyky v běžném denním režimu.

Při hodnocení předmětu tělesná výchova bereme na zřetel rozdílné předpoklady pro pohybové činnosti u jednotlivých žáků (biologický věk, genetické předpoklady a rozdílný stupeň rozvoje pohybových dovedností). Součástí hodnocení je dále snaha o dodržování bezpečnosti, pravidel, odborné terminologie v předmětu a celkový přístup žáka k výuce.

Žáci s dlouhodobou absencí pro dočasnou zdravotní indispozici prokazují své znalosti formou seminární práce se zadanou vyučovanou problematikou.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

▪ Kompetence k učení

Absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k získávání nových pohybových dovedností a k informacím o zdravém způsobu života;
- využívat zkušenosti z přiměřeně volených pohybových činností ve školní tělesné výchově pro aktivní odpočinek ve svém volném čase;
- soustředěně sledovat a poslouchat pokyny učitele;
- kriticky hodnotit vlastní pokrok při dosahování cílů učení a učit se z chyb vlastních i druhých;
- soustavným úsilím o zlepšování svých dovedností a výkonů posilovat své morálně volní vlastnosti, sebedůvěru, cílevědomost a houževnatost.

▪ Kompetence k řešení problémů

Absolventi by měli:

- osvojit si metody řešení problematiky výuky motorických dovedností (metoda názorné ukázky a napodobení, metoda pokusu a omylu, ideomotorický trénink, metoda postupnosti a soustavnosti);
- osvojit si pravidla a taktické dovednosti vyučovaných sportovních odvětví;
- spolupracovat při řešení vzniklých problémů s jinými lidmi (týmová práce).

▪ Komunikativní kompetence

Absolventi by měli:

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat své názory a postoje i ve vypjatých situacích sportovních soutěží a vyjadřovat se v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

▪ **Personální a sociální kompetence**

Absolventi by měli:

- přispívat k vytvoření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat prudkým emocím;
- respektovat fyzicky méně zdatné spolužáky, chovat se k nim ohleduplně a s pochopením;
- naučit se pravidlům pořadových cvičení jako nutnému opatření k plynulé a bezpečné organizaci pohybových cvičení, respektovat pokyny učitele.

▪ **Občanské kompetence a kulturní povědomí**

Absolventi by měli:

- dodržovat pravidla, respektovat práva a osobnost druhých lidí, (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- soutěžit v rámci pravidel fair play.

▪ **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

Absolventi by měli:

- mít odpovědný přístup k vlastnímu zdraví a své tělesné kondici, jako k základní hodnotě každého člověka, která je podmínkou úspěšného uplatnění každého člověka v soukromém i pracovním životě.

▪ **Matematické kompetence**

Absolventi by měli:

- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

▪ **Digitální kompetence**

Absolventi by měli:

- získávat informace z různých médií, pracovat s nimi a posuzovat jejich rozdílnou věrohodnost.

Přínos předmětu k uplatnění průřezových témat

▪ **Občan v demokratické společnosti**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, odpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- si vážili zdraví, jako jedné z prvořadých hodnot potřebných ke kvalitnímu prožívání života;
- pociťovali radost a uspokojení z prováděné tělesné činnosti;
- racionálně jednali v situacích osobního a veřejného ohrožení;
- soutěžili v rámci pravidel fair play;
- dovedli se orientovat a optimálně využívat masová média pro získávání informací týkající se zásad zdravého životního stylu.

▪ **Člověk a svět práce**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- dovedli vyrovnávat nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž;
- si uvědomili zodpovědnost za vlastní život a zdraví.

▪ **Člověk a životní prostředí**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- si osvojili základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním životě;
- chápali, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka.

▪ **Člověk a digitální svět**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- uměli používat základní a aplikační programové vybavení počítače pro praxi;
- naučili se pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky;

- při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházeli situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobovali své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami;
- digitální technologie používali bezpečně, preventivně a aktivně pečovali o své zdraví.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

první ročník

(2 hodiny týdně, celkem 66 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák ▪ uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku; ▪ popíše, jak faktory životního prostředí a digitální technologie ovlivňují zdraví lidí; ▪ zdůvodní význam zdravého životního stylu; ▪ popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus; ▪ využívá aplikace zaměřené na zdraví (sporttestery, chytré hodinky); ▪ orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech; ▪ objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví; ▪ popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel; ▪ dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak na ně reagovat; ▪ zná zásady poskytování první pomoci; ▪ kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu; ▪ volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti); ▪ komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály; ▪ dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci; ▪ dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu; ▪ dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu; ▪ dovede o pohybových činnostech diskutovat; ▪ uplatňuje osvojené způsoby relaxace; ▪ dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích; ▪ zná pravidla vyučovaných sportovních her a herní činnosti jednotlivce; ▪ uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách; ▪ je schopen sladit pohyb s hudbou; ▪ využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; ▪ participuje na týmových herních činnostech družstva; ▪ dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání;	1. Péče o zdraví Zdraví ▪ činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. ▪ duševní zdraví a rozvoj osobnosti; sociální dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví ▪ odpovědnost za zdraví své i druhých; péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci; práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu ▪ prevence úrazů a nemocí ▪ mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama ▪ partnerské vztahy; lidská sexualita První pomoc ▪ úrazy a náhlé zdravotní příhody ▪ poranění při hromadném zasažení obyvatel ▪ stavy bezprostředně ohrožující život Tělesná výchova Teoretické poznatky ▪ význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika; zásady sportovního tréninku ▪ odborné názvosloví; komunikace ▪ výstroj, výzbroj, údržba; ▪ hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí; záchrana a dopomoc; zásady chování a jednání v různém prostředí; ▪ pravidla her, závodů a soutěží ▪ pohybové testy; měření výkonů ▪ zdroje informací ▪ regenerace a kompenzace; ▪ relaxace ▪ rozhodování ▪ zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení Pohybové dovednosti Tělesná cvičení ▪ pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordináční, kompenzační, relaxační aj. Gymnastika ▪ gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na náradí, akrobacie, šplh

	- rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem; tanec Atletika - běhy (rychlý, vytrvalý, štafety); starty; skoky do výšky a do dálky; hody a vrh koulí Pohybové hry (drobné a sportovní) - odbižená - basketbal - fotbal, futsal - florbal - softbal Úpoly - pády - úpolové soutěže a hry (přetlaky a přetahy) - základní sebeobrana
- pozná chybně a správně prováděné činnosti; - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví; - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a vybrat si z nabídky pohybových aktivit; - zvolí vhodná cvičení k prevenci nemocí ze sedavého způsobu života a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem nadměrnému používání počítačů a další techniky;	2. Zdravotní tělesná výchova (podle doporučení lékaře) - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity - speciální korektivní cvičení jako prevence sedavého způsobu života a používání digitální techniky
- umí plavat dvěma plaveckými způsoby; - umí se pohybovat v horském terénu na sjezdových a běžeckých lyžích; - zná zásady pohybu a pobytu v horách; - ovládá jízdu vpřed a vzad na bruslích; - orientuje se v přírodě podle turistických značek; - umí určovat světové strany a orientovat se podle mapy a mapových aplikací.	3. Jiné organizační formy TEV Plavání - adaptace na vodní prostředí Lyžování - základy lyžování - chování při pobytu v horském prostředí Bruslení - základy bruslení na ledě nebo inline Turistika a sporty v přírodě - příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh Testování tělesné zdatnosti - motorické testy

druhý ročník
(2 hodiny týdně, celkem 66 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák - uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku; - popíše, jak faktory životního prostředí a digitální technologie ovlivňují zdraví lidí; - zdůvodní význam zdravého životního stylu; - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus; - využívá aplikace zaměřené na zdraví (sporttestery, chytré hodinky);	1. Péče o zdraví - prohlubování učiva Zdraví - prevence úrazů a nemocí První pomoc - prohlubování učiva

▪ orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech; ▪ objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví; ▪ popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel; ▪ dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat; ▪ prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným;	
▪ volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat; ▪ komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii; ▪ dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci; ▪ dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu; ▪ dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; ▪ uplatňuje zásady sportovního tréninku; ▪ dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu; ▪ dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit; ▪ dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; ▪ uplatňuje osvojené způsoby relaxace; ▪ dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích; ▪ uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách; ▪ je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu); ▪ ovládá herní činnosti jednotlivce a zná pravidla vyučovaných sportovních her; ▪ využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; ▪ participuje na týmových herních činnostech družstva; ▪ umí plavat, zná základy lyžování a zásady pobytu v horách; ▪ dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání; ▪ pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu;	▪ Tělesná výchova Teoretické poznatky ▪ prohlubování učiva prvního ročníku ▪ zvyšování tělesné kondice ▪ zdokonalování motorických dovedností Pohybové dovednosti Tělesná cvičení ▪ pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordináční, kompenzační, relaxační aj. Gymnastika ▪ gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh ▪ rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem; tanec; Atletika ▪ běhy (rychlý, vytrvalý, štafety); starty; skoky do výšky a do dálky; hody a vrh koulí Pohybové hry (drobné a sportovní) ▪ odbíjená ▪ basketbal ▪ fotbal, futsal ▪ florbal ▪ softbal Úpoly ▪ úpolové soutěže a hry (přetlaky a přetahy)
▪ zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví; ▪ je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a	2. Zdravotní tělesná výchova (podle doporučení lékaře) ▪ speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení ▪ pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení,

- vybrat si z nabídky pohybových aktivit; - zvolí vhodná cvičení k prevenci nemocí ze sedavého způsobu života a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem nadměrnému používání počítačů a další techniky;	- pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity - speciální korektivní cvičení jako prevence sedavého způsobu života a používání digitální techniky
- umí plavat dvěma plaveckými způsoby, startovní skok; - dopomoc unavenému plavci; - umí se pohybovat v horském terénu na sjezdových a běžeckých lyžích; - zná zásady pohybu a pobytu v horách; - zná nebezpečí hor; - ovládá jízdu vpřed a vzad na bruslích; - orientuje se v přírodě podle turistických značek; - umí určovat světové strany a orientovat se podle mapy.	3. Jiné organizační formy TEV Plavání - adaptace na vodní prostředí Lyžování - základy lyžování - chování při pobytu v horském prostředí Bruslení - základy bruslení na ledě nebo inline Turistika a sporty v přírodě - zdokonalování a rozšiřování učiva Testování tělesné zdatnosti - motorické testy

třetí ročník

(2 hodiny týdně, celkem 66 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák - uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku; - popíše, jak faktory životního prostředí a digitální technologie ovlivňují zdraví lidí; - zdůvodní význam zdravého životního stylu; - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky; - dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností; - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus; - využívá aplikace zaměřené na zdraví (sporttestery, chytré hodinky); - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech; - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací; - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví; - kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu; - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel; - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat; - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným;	1. Péče o zdraví - prohlubování učiva Zdraví - prevence úrazů a nemocí První pomoc - prohlubování učiva

▪ volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat; ▪ komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii; ▪ dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci; ▪ dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmů; ▪ dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; ▪ dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu; ▪ dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit; ▪ ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; ▪ uplatňuje osvojené způsoby relaxace; ▪ dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích; ▪ uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách; ▪ je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu); ▪ využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; ▪ participuje na týmových herních činnostech družstva; zná herní činnosti jednotlivce i družstva; ▪ dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání; ▪ pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu; ▪ ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy;	Tělesná výchova Teoretické poznatky ▪ prohlubování učiva předcházejících ročníků ▪ zvyšování tělesné kondice ▪ zdokonalování motorických dovedností Pohybové dovednosti Tělesná cvičení ▪ pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. Gymnastika ▪ gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na náradí, akrobacie, šplh ▪ rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy, cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem; tanec; Atletika ▪ běhy (rychlý, vytrvalý, štafety); starty; skoky do výšky a do dálky; hody a vrh koulí Pohybové hry (drobné a sportovní) ▪ odbíjená ▪ basketbal ▪ fotbal, futsal ▪ florbal ▪ softbal Úpoly ▪ úpolové soutěže a hry (přetlaky a přetahy)
▪ zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví; ▪ je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a vybrat si z nabídky pohybových aktivit; ▪ zvolí vhodná cvičení k prevenci nemocí ze sedavého způsobu života a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem nadměrnému používání počítačů a další techniky;	2. Zdravotní tělesná výchova (podle doporučení lékaře) ▪ speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení ▪ pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě ▪ kontraindikované pohybové aktivity ▪ speciální korektivní cvičení jako prevence sedavého způsobu života a používání digitální techniky
▪ umí plavat dvěma plaveckými způsoby; ▪ umí se pohybovat v horském terénu na sjezdových a běžeckých lyžích; ▪ zná zásady pohybu a pobytu v horách; ▪ zná nebezpečí hor; ▪ ovládá jízdu vpřed a vzad na bruslích; ▪ ovládá překládání vpřed a vzad na bruslích; ▪ orientuje se v přírodě podle turistických značek;	3. Jiné organizační formy TEV Plavání ▪ adaptace na vodní prostředí Lyžování ▪ základy lyžování ▪ chování při pobytu v horském prostředí Bruslení ▪ základy bruslení na ledě nebo inline

▪ umí určovat světové strany a orientovat se podle mapy.	Turistika a sporty v přírodě ▪ zdokonalování a rozšiřování učiva Testování tělesné zdatnosti ▪ motorické testy
--	--

čtvrtý ročník

(2 hodiny týdně, celkem 52 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
▪ Žák ▪ uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku; ▪ popíše, jak faktory životního prostředí a digitální technologie ovlivňují zdraví lidí; ▪ zdůvodní význam zdravého životního stylu; ▪ dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky; ▪ dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností; ▪ popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus; ▪ orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech; ▪ dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací; ▪ objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví; ▪ využívá aplikace zaměřené na zdraví (sporttestery, chytré hodinky); ▪ diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu; ▪ kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu; ▪ popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel; ▪ dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat; ▪ prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným; ▪ volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízením, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat; ▪ komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smlouvané signály a vhodně používá odbornou terminologii; ▪ dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci; ▪ dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu;	1. Péče o zdraví ▪ prohlubování učiva Zdraví ▪ prevence úrazů a nemocí Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí ▪ osobní život a zdraví ohrožující situace ▪ mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) ▪ základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) První pomoc ▪ prohlubování učiva 2. Tělesná výchova Teoretické poznatky ▪ prohlubování učiva předcházejících ročníků ▪ zvyšování tělesné kondice ▪ zdokonalování motorických dovedností Pohybové dovednosti Tělesná cvičení ▪ pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordináční, kompenzační, relaxační aj. Gymnastika ▪ gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí,

▪ dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; ▪ sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí je; ▪ uplatňuje zásady sportovního tréninku; ▪ dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu; ▪ dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit; ▪ dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; ▪ ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; ▪ uplatňuje osvojené způsoby relaxace; ▪ dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích; ▪ uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách; ▪ je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu); ▪ využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; ▪ participuje na týmových herních činnostech družstva; ▪ dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání; ▪ dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji; ▪ pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu; ▪ ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy;	▪ akrobacie, šplh ▪ rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem; tanec; Atletika ▪ běhy (rychlý, vytrvalý, štafety); starty; skoky do výšky a do dálky; hody a vrh koulí Pohybové hry (drobné a sportovní) ▪ odbíjená ▪ basketbal ▪ fotbal, futsal ▪ florbal ▪ softbal Úpoly ▪ úpolové soutěže a hry (přetlaky a přetahy)
▪ zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví; ▪ je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a vybrat si z nabídky pohybových aktivit; ▪ zvolí vhodná cvičení k prevenci nemocí ze sedavého způsobu života a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem nadměrnému používání počítačů a další techniky;	3. Zdravotní tělesná výchova (podle doporučení lékaře) ▪ speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení ▪ pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě ▪ kontraindikované pohybové aktivity ▪ speciální korektivní cvičení jako prevence sedavého způsobu života a používání digitální techniky
▪ umí plavat dvěma plaveckými způsoby, startovní skok; ▪ umí se pohybovat v horském terénu na sjezdových a běžeckých lyžích; ▪ zná zásady pohybu a pobytu v horách; ▪ zná nebezpečí hor; ▪ ovládá jízdu vpřed a vzad na bruslích; ▪ ovládá překládání vpřed a vzad na bruslích; ▪ orientuje se v přírodě podle turistických značek;	4. Jiné organizační formy TEV Plavání ▪ adaptace na vodní prostředí Lyžování ▪ základy lyžování ▪ chování při pobytu v horském prostředí Bruslení ▪ základy bruslení na ledě nebo inline Turistika a sporty v přírodě

▪ umí určovat světové strany a orientovat se podle mapy.	▪ zdokonalování a rozšiřování učiva Testování tělesné zdatnosti ▪ motorické testy
--	---

učební osnova vyučovacího předmětu

Ekonomika

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	217
Platnost	od 01.09.2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle vyučovacího předmětu

Cílem předmětu ekonomika je rozvíjet ekonomické myšlení žáků a umožnit jim pochopit mechanismus fungování tržní ekonomiky, porozumět podstatě podnikatelské činnosti a principu hospodaření podniku.

Důležitá je také znalost fungování finančního trhu, národního hospodářství a EU.

Vyučovací předmět je současně nezbytným odborným předpokladem pro výuku dalších ekonomických předmětů zařazených v učebním plánu (zejména pro účetnictví) a dotváří všeobecný vzdělaností přehled žáků.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je rozčleněno do jednotlivých tematických celků. Úvodní témata se věnují základním ekonomickým pojmům a kategoriím a jsou základem pro úspěšné zvládnutí předmětu. Charakteristika majetku podniku seznámí žáky s majetkem dlouhodobým a oběžným. Marketing a management jsou zaměřeny na využití jejich nástrojů při řízení provozu hospodářských subjektů různých úrovní. Téma podnikání má přispět k základní orientaci v právních formách podnikání, objasnit postup při založení firmy a informovat o povinnostech podnikatelů vůči státu. Učivo o daních objasní podstatu daňové soustavy ČR a přispěje k osvojení některých dovedností potřebných při registraci a placení daní. Učivo o finančním trhu a bankovníctví má napomoci žákům orientovat se v různých možnostech zhodnocení finančních prostředků a v moderních způsobech platebního styku. Téma národního hospodářství se zaměřuje především na základní ekonomické ukazatele a schopnost posuzovat ekonomickou úroveň státu pomocí těchto ukazatelů. Žáci by měli získat i základní představu o struktuře veřejných financí a orientovat se v jednotlivých částech státního rozpočtu a objasnit souvislost s rozpočtem EU.

Mezipředmětové vztahy

Učivo předmětu velmi úzce souvisí s učivem předmětu účetnictví. Existují i vazby na další předměty jako je veřejná správa, právo, informatika a matematika.

Pojetí výuky

Výuka předmětu vychází z toho, že učivo bude pro žáky zajímavé a využitelné v praktickém životě. Žáci jsou proto zapojováni do výuky řešením praktických úkolů na dané téma, získáváním informací z různých zdrojů, vyhodnocováním získaných informací a hodnocením ekonomických jevů.

Součástí výuky je řešení konkrétních praktických příkladů (výpočet mezd, daňové výpočty apod.)

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni průběžně známkami při individuálním zkoušení, při kterém je prověřováno správné pochopení a používání ekonomických pojmů, schopnost uvažování v souvislostech, schopnost reagovat na konkrétní ekonomické jevy a domýšlení důsledků.

V závěru tematického celku (popřípadě po výuce jeho části) se znalosti ověřují písemnými testy, které jsou rovněž hodnoceny známkami. Znalosti jsou ověřovány i formou e-learningových testů.

Hodnotí se také aktivita při výuce.

Při hodnocení je kladen důraz především na porozumění učivu, schopnost aplikovat získané poznatky, umění reagovat, diskutovat o ekonomických otázkách a uvažovat v souvislostech a orientovat se v současném dění.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

▪ Kompetence k učení

Absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- umět efektivně vyhledat a zpracovat informace;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy a pořizovat si poznámky;
- přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

▪ Kompetence k řešení problémů

Absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

▪ Komunikativní kompetence

Absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace.

▪ Personální a sociální kompetence

Absolventi by měli:

- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.

▪ Občanské kompetence a kulturní povědomí

Absolventi by měli:

- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě.

▪ Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;

- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobit se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání.

▪ Matematické kompetence

Absolventi by měli:

- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

▪ Digitální kompetence

Absolventi by měli:

- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Přínos předmětu k rozvoji odborné kompetence

Absolventi by měli:

- chápat kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku;
- dbát na zabezpečování parametrů kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovat požadavky klienta;
- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovat při plánování a posuzování určité činnosti možné náklady, výnosy a zisk;
- efektivně hospodařit s finančními prostředky.

Přínos předmětu k uplatnění průřezových témat

▪ Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- byli připraveni si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro různé potřeby;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

▪ Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- si uvědomili zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře;
- se orientovali ve světě práce jako celku i v hospodářské struktuře regionu, naučili se hodnotit jednotlivé faktory charakterizující obsah práce a srovnávat tyto faktory se svými předpoklady, se seznámili s alternativami profesního uplatnění po absolvování studovaného oboru vzdělání;
- se naučili písemně i verbálně se prezentovat při jednání s potenciálními zaměstnavateli, formulovat svá očekávání a své priority;
- pochopili aspekty pracovního poměru, práv a povinností zaměstnanců a zaměstnavatelů i základní aspekty soukromého podnikání, naučili se pracovat s příslušnými právními předpisy;
- se orientovali ve službách zaměstnanosti a účelně využívali jejich informačního zázemí.

▪ Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- získali informace o současných globálních, regionálních a lokálních problémech rozvoje a vztahu člověka k prostředí.

▪ Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- uměli používat základní a aplikační programové vybavení počítače nejen pro praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání;
- naučili se pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky;
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními;
- používali digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí;
- využívali vhodné nástroje pro výpočty ekonomických údajů (mzdy, RPSN aj.), pro jejich zobrazování (trendy, nabídky, poptávky, podnikatelský záměr, rozpočet apod.);
- používali dostupné aplikace k ekonomickým či pracovním účelům, například k daňovým evidenčním povinnostem;
- vnímali postavení, roli či vliv digitálních technologií a práci s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

první ročník

(1 hodina týdně, celkem 33 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák ▪ popíše, čím se zabývá ekonomie; ▪ rozliší makro a mikroekonomii; ▪ vysvětlí jednotlivé ekonomické otázky; ▪ orientuje se v jednotlivých ekonomických systémech; ▪ používá a aplikuje základní ekonomické pojmy; ▪ porovnává životní úroveň podle jednotlivých ukazatelů;	1. Základní ekonomické pojmy ▪ předmět ekonomie ▪ základní ekonomické subjekty ▪ základní ekonomické otázky a systémy ▪ úloha státu v tržním systému ▪ potřeby, statky, služby ▪ spotřeba ▪ životní úroveň
▪ na příkladu popíše fungování tržního mechanismu; ▪ posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku; ▪ vyjádří formou grafu určení rovnovážné ceny a použije k tomu digitální technologie; ▪ rozpozná běžné cenové triky a klamavé nabídky; ▪ stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období; ▪ popíše a posoudí úlohu státu v tržním systému; ▪ orientuje se v jednotlivých tržních formách; ▪ vysvětlí pojem sdílená ekonomika, dokáže formulovat konkrétní příklady tohoto typu ekonomiky; ▪ dokáže využít moderních technologií k aplikaci sdílené ekonomiky do praxe; ▪ formuluje rozdíl mezi podnikáním a sdílenou ekonomikou;	2. Podstata fungování tržní ekonomiky ▪ výroba, výrobní faktory, hospodářský proces ▪ trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka, zboží, cena ▪ tržní formy ▪ sdílená ekonomika

▪ rozlišuje druhy zdrojů financování; ▪ umí charakterizovat vlastní a cizí zdroje financování; ▪ zná zvláštní formy financování; ▪ stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období; ▪ rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů; ▪ vypočítá výsledek hospodaření.	3. Financování podniku ▪ zdroje financování ▪ náklady, výnosy ▪ výsledek hospodaření – zisk, ztráta
---	--

druhý ročník
(2 hodiny týdně, celkem 66 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák ▪ vysvětlí podstatu podnikání a jeho cíle; ▪ rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky; ▪ vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet za použití digitálních technologií; ▪ orientuje se ve způsobech ukončení podnikání; ▪ na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu;	1. Podnikání ▪ podnikání, druhy podniků, právní formy ▪ podnikatelský záměr, zakladatelský rozpočet ▪ povinnosti podnikatele ▪ podnikání podle živnostenského zákona ▪ podnikání podle zákona o obchodních korporacích
▪ rozlišuje jednotlivé druhy majetku; ▪ ovládá základní pojmy z oblasti oběžného a dlouhodobého majetku; ▪ umí oběžný a dlouhodobý majetek rozčlenit a charakterizovat; ▪ umí vyjádřit velikost opotřebení dlouhodobého majetku; ▪ chápe zásobovací činnost;	2. Majetek podniku ▪ dlouhodobý majetek ▪ oběžný majetek a zásobovací činnost
▪ chápe náplň personální činnosti; ▪ umí charakterizovat práce konané mimo pracovní poměr; ▪ zná způsoby vzniku a zániku pracovního poměru; ▪ orientuje se v zákonné úpravě mezd a provádí mzdové výpočty, zákonné odvody;	3. Personální zajištění firmy ▪ zákoník práce ▪ personální práce ▪ vznik, změny a zánik pracovního poměru ▪ nároky a povinnosti zaměstnance vyplývající z pracovního poměru ▪ mzda časová a úkolová a jejich výpočet

třetí ročník
(2 hodiny týdně, celkem 66 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
- zná formu, funkci peněz a vývoj směny; - orientuje se v činnosti bank; - popíše úlohu centrální banky; - popíše strukturu ČNB a její vliv na tvorbu státního rozpočtu a měnové politiky; - specifikuje vliv zásahů ČNB v oblasti měnové politiky státu na průmysl a obchod; - rozliší aktivní a pasivní bankovní operace; - orientuje se v základních bankovních službách; - vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory; - orientuje se v platebním styku a směnění peníze podle kurzovního lístku; - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu; - charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění, informace vyhledává prostřednictvím Internetu;	1. Finanční vzdělávání - peníze - bankovní systém - centrální banka - obchodní banky - vklady a úvěrové produkty - bankovní služby - úroková míra, RPSN - hotovostní a bezhotovostní platební styk - úvěrové produkty
- orientuje se v produktech pojišťovacího trhu; - vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby;	2. Pojišťovnictví - pojištění, základní pojmy - pojistné produkty
- orientuje se v soustavě daní, v registraci k daním; - používá správně základní daňové pojmy; - rozliší princip přímých a nepřímých daní; - charakterizuje jednotlivé daně; - vysvětlí význam daní pro stát; - provede jednoduchý výpočet daní; - k výpočtu roční daně používá daňové kalkulatory; - vypočítá čistou mzdu; - vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob; - vyhotoví a zkontroluje daňový doklad; - k vyhotovení účetních dokladů využívá výpočetní techniky;	3. Daně - daně a daňová soustava - přímé daně, výpočet přímých daní - daně z příjmů - nepřímé daně, výpočet nepřímých daní - daňové a účetní doklady - přiznání k dani - správa daní – legislativa, daně z mezd, finanční úřady
- orientuje se v zákonné úpravě mezd; - provádí mzdové výpočty, zákonné odvody; - vypočte sociální a zdravotní pojištění; - provede jednoduchý výpočet zdravotního pojištění; - provede jednoduchý výpočet sociálního pojištění; - k výpočtům mzdy, pojistného a daně používá dostupné digitální aplikace; - vyjmenuje a specifikuje činnost jednotlivých institucí, které obstarávají správu mezd a zákonných odvodů.	4. Mzdy, zákonné odvody, instituce - mzdová soustava, složky mzdy; - zákoník práce, mzdové předpisy; - zdravotní pojištění – legislativa, odvody z mezd, zdravotní pojišťovny - sociální pojištění – legislativa, odvody z mezd, Správa sociálního zabezpečení

čtvrtý ročník
(2 hodiny týdně, celkem 52 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák - vysvětlí význam ukazatelů vývoje národního hospodářství ve vztahu k oboru; - objasní příčiny a druhy nezaměstnanosti; - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům; - posoudí význam zahraničního obchodu pro ekonomiku státu; - srovná úlohu velkých a malých podniků v ekonomice státu; - vysvětlí potřebnost platební bilance na zahraniční obchod; - popíše další využití vypracování platební bilance; - chápe důležitost evropské integrace; - vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství; - na příkladech vysvětlí příjmy a výdaje státního rozpočtu; - zhodnotí ekonomický dopad členství v EU;	1. Národní hospodářství a EU - struktura národního hospodářství - činitelé ovlivňující úroveň národního hospodářství - hrubý domácí produkt - nezaměstnanost - inflace - zahraniční obchod - platební bilance - fiskální politika - státní rozpočet - státní rozpočet - Evropská unie

▪ vysvětlí, co je marketingová strategie; ▪ zná nástroje marketingu; ▪ dovede vyjmenovat a charakterizovat marketingové koncepce; ▪ zpracuje jednoduchý průzkum trhu; ▪ použije digitální technologie k marketingovému průzkumu ▪ určí fázi životního cyklu u konkrétních produktů; ▪ určí metodu tvorby ceny a stanoví vhodnou úroveň ceny; ▪ na příkladu ukáže prodejní cesty; ▪ vybere vhodný propagační prostředek pro určitý produkt; ▪ na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru; ▪ k sestavení a prezentaci SWOT analýzy použije dostupné digitální prostředky;	2. Marketing ▪ podstata marketingu ▪ marketingové koncepce ▪ analýza SWOT ▪ průzkum trhu ▪ produkt ▪ cena ▪ distribuce ▪ propagace ▪ lidé ▪ obal
▪ vysvětlí pojem management; ▪ vysvětlí tři úrovně managementu; ▪ popíše základní zásady řízení; ▪ hodnotí vhodnost a účinnost motivačních nástrojů; ▪ na vzorovém příkladu provede kontrolní činnosti a z výsledků vyvodí závěry; ▪ zhodnotí využití motivačních nástrojů v oboru;	3. Management ▪ pojem a dělení managementu ▪ funkce managementu ▪ plánování ▪ organizování ▪ rozhodování ▪ vedení ▪ kontrolování ▪ komunikace
▪ charakterizuje podstatu financí, jejich členění; ▪ je seznámen s financováním ziskových a neziskových organizací; ▪ chápe důvody státních zásahů do ekonomiky; ▪ orientuje se ve státním rozpočtu a místních rozpočtech.	4. Veřejné finance ▪ základy financí ▪ financování neziskových organizací ▪ základní charakteristika veřejných financí ▪ státní rozpočet ▪ místní rozpočty ▪ fiskální politika

učební osnova vyučovacího předmětu

Účetnictví

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	92
Platnost	od 01.09.2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu je pochopení podstaty účetnictví a jeho významu při řízení podniku. Žáci si vytvoří systém vědomostí a dovedností v oblasti získávání a zpracování ekonomických informací prostřednictvím účetnictví. Osvojí si techniku a metody účtování, poznají nezbytnost daňové zátěže a naučí se rozlišovat jednotlivé druhy daní.

Předmět rozvíjí ekonomické myšlení žáků a připravuje je ke zvládnutí teorie i praxe účtování v podnicích. Je nezbytným předpokladem pro vytvoření ucelené představy o vztahu mezi ekonomickou realitou a jejím číselným vyjádřením.

Charakteristika učiva

Učivo se zaměřuje na jednotlivé tematické celky – podstata a význam účetnictví, vyhotovení účetních dokladů, ověření náležitostí, oběh dokladů, vedení daňové evidence, účtový rozvrh a účtová osnova, účtování základních účetních případů, daně, výsledek hospodaření, účetní uzávěrka a účetní závěrka.

Mezipředmětové vztahy

Výuka předmětu souvisí úzce s ostatními odbornými předměty zejména s ekonomikou, právem, veřejnou správou a informatikou.

Pojetí výuky

Úkolem výuky je teoreticky i prakticky zvládnout jednotlivé celky. Tzn. vyhotovit účetní doklady, seznámit se zásadami jejich oběhu, uložení a likvidace, pochopit princip vedení daňové evidence, pochopit účtování základních účetních případů, zaúčtovat účetní uzávěrku.

Žáci využijí učebnice účetnictví, předtisky účetních dokladů a knih, účtový rozvrh. Výuka probíhá formou výkladu a řešením praktických účetních případů.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni průběžně formou ústního zkoušení, písemnou formou v podobě samostatného zaúčtování typických účetních případů. Znalosti jsou ověřovány i formou e-learningových testů.

Hodnotí se správnost, přesnost, pečlivost v písemných testech, schopnost samostatného úsudku, hloubka porozumění učivu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

▪ Kompetence k učení

Absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem;
- umět efektivně vyhledat a zpracovat informace;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

▪ Kompetence k řešení problémů

Absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

▪ Komunikativní kompetence

Absolventi by měli:

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle;
- zpracovávat běžné administrativní písemnosti a pracovní dokumenty;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dodržovat odbornou terminologii;
- porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě.

▪ Personální a sociální kompetence

Absolventi by měli:

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- využívat svých schopností a možností ovlivňovat životní a pracovní podmínky, být finančně gramotní;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům.

▪ Občanské kompetence a kulturní povědomí

Absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve svém zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě.

▪ Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobit se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání.

▪ **Matematické kompetence**

Absolventi by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.);
- aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích.

▪ **Digitální kompetence**

Absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Přínos předmětu k rozvoji odborné kompetence

Absolventi by měli:

- dodržovat předpisy pro evidenci a ukládání písemností a ochranu údajů;
- zvažovat při plánování a posuzování určité činnosti možné náklady, výnosy a zisk, sociální dopady;
- efektivně hospodařit s finančními prostředky.

Přínos předmětu k uplatnění průřezových témat

▪ **Občan v demokratické společnosti**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- byli připraveni klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro různé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení.

▪ **Člověk a svět práce**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- chápali význam vzdělání a uvědomili si zodpovědnost za vlastní život;
- byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře.

▪ **Člověk a životní prostředí**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- získali informace o současných globálních, regionálních a lokálních problémech rozvoje a vztahu člověka k prostředí.

▪ **Člověk a digitální svět**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- uměli používat základní a aplikační programové vybavení počítače pro praxi;
- se naučili pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky;
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními;
- používali digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí;
- používali dostupné aplikace k ekonomickým či pracovním účelům, například k daňovým evidenčním povinnostem.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

třetí ročník
(2 hodiny týdně, celkem 66 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák - zná podstatu účetnictví a jeho význam; - vysvětlí znaky účetnictví; - rozlišuje a definuje daňovou evidenci a účetnictví;	1. Vymezení účetnictví - podstata, význam a funkce účetnictví - znaky - způsoby vedení evidence podnikatelské a neziskové činnosti
- ovládá práci s účetními doklady; - vyhotovuje účetní doklady; - ověřuje náležitosti účetních dokladů; - chápe oběh a likvidaci účetních dokladů;	2. Účetní doklady - význam a druhy účetních dokladů - náležitosti účetních dokladů - vyhotovování účetních dokladů - oběh účetních dokladů
- rozlišuje a definuje jednotlivé druhy majetku; - vypočte hodnotu majetku a podíl jednotlivých složek; - vypočte hodnoty zdrojů financování; - zná podstatu inventarizace, vypočte inventarizační rozdíly;	3. Majetek podniku a zdroje financování - majetek a jeho formy – AKTIVA - zdroje financování majetku – PASIVA - evidence majetku a závazků - inventarizace majetku a závazků
- vysvětlí zásady daňové evidence; - vede daňovou evidenci; - vypočte daň z příjmů fyzických osob;	4. Daňová evidence - zásady daňové evidence - vedení daňové evidence - uzavření daňové evidence
- sestavuje rozvahu; - chápe podstatu účtu; - ovládá rozpis rozvahy na jednotlivé účty;	5. Rozvaha - rozvaha – obsah, druhy, funkce - sestavení rozvahy - změny rozvahových položek - účet – podstata a forma - rozpis rozvahy do účtů
- rozlišuje jednotlivé druhy účtů a účtuje na nich; - dokáže objasnit princip souvztažnosti; - uzavírá účty; - chápe podstatu syntetické a analytické evidence a vazby mezi nimi;	6. Základy účetnictví - rozvahové účty - výsledkové účty - účtování na rozvahových a výsledkových účtech - obraty a zůstatky na účtech - uzávěrka účtů - účty syntetické a analytické
- ovládá základní techniku a formy účetnictví; - pracuje s účtovým rozvrhem; - objasní význam účetních zápisů; - rozlišuje a charakterizuje účetní knihy; - chápe přezkušování účetních zápisů a využívá oprav při účtování.	7. Účetní technika - účtová osnova - účtový rozvrh - účetní zápisy - účetní knihy - přezkušování účetních zápisů

čtvrtý ročník
(1 hodina týdně, celkem 26 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák ▪ definuje krátkodobý finanční majetek a krátkodobé finanční zdroje; ▪ účtuje běžné účetní případy podle účtového rozvrhu;	1. Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé bankovní zdroje ▪ pokladna ▪ ceniny ▪ bankovní účty ▪ bankovní úvěry
▪ chápe podstatu DPH ▪ účtuje daně na vstupu a výstupu	2. DPH a její účtování
▪ chápe metody oceňování zásob; ▪ účtuje způsobem A;	3. Zásoby ▪ druhy zásob ▪ oceňování zásob ▪ účtování materiálu ▪ účtování zboží
▪ umí zařadit dlouhodobý majetek do jednotlivých skupin; ▪ zná způsoby oceňování; ▪ účtuje o dlouhodobém majetku; ▪ orientuje se v zařazení majetku do odpisových skupin a v metodách odepisování;	4. Dlouhodobý majetek ▪ charakteristika a členění dlouhodobého majetku ▪ oceňování dlouhodobého majetku ▪ odepisování dlouhodobého majetku ▪ pořízení dlouhodobého majetku ▪ vyřazení dlouhodobého majetku
▪ orientuje se v zákonné úpravě mezd; ▪ zaúčtuje pohledávky a závazky vůči zaměstnancům a institucím zdravotního a sociálního pojištění;	5. Základní účtování mezd ▪ složky mzdy ▪ účtování mezd
▪ účtuje náklady a výnosy; ▪ provede uzávěrku nákladových a výnosových účtů;	6. Náklady a výnosy ▪ charakteristika nákladů a výnosů ▪ účtování nákladů a výnosů
▪ ovládá účetní uzávěrku; ▪ uzavře rozvahové a výsledkové účty; ▪ vypočítá výsledek hospodaření; ▪ provádí zdanění výsledku hospodaření; ▪ zaúčtuje výsledek hospodaření, zná principy jeho rozdělení a použití.	7. Účetní uzávěrka ▪ účetní uzávěrka – vymezení pojmu ▪ zjištění výsledku hospodaření a jeho zdanění

učební osnova vyučovacího předmětu

Právo

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	401
Platnost	od 01.09.2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle vyučovacího předmětu

Předmět právo má poskytnout žákům obecný přehled o právním systému a právním řádu České republiky a naučit je pracovat s právními prameny.

Žák by měl umět prakticky řešit právní problémy a situace, reagovat na vývoj právních norem a orientovat se v něm. Vzhledem ke značnému pohybu v našem právním řádu je důležité vést žáky ke schopnosti pracovat s právními prameny, transformovat je do příkladů z praxe. Tato schopnost předpokládá vedení žáka k práci s tiskem a využití počítačových programů.

Výchovným záměrem je vést žáky k pochopení úlohy státu a významu práva v demokratické společnosti. Předmět právo klade důraz nejen na rozvoj logického myšlení žáků, ale především na prohloubení komunikativních schopností žáka, který při výuce předmětu získává dovednost pracovat s právními termíny, přesně a správně formulovat své myšlenky a na tomto základě rozvíjí své komunikativní schopnosti.

Charakteristika učiva

Žák získá během svého čtyřletého studia předmětu dovednosti pracovat s právními prameny a operovat s právními pojmy. Učivo je rozvrženo dle stoupající obtížnosti a vzájemné návaznosti, takže žák získává nejdříve znalosti z právní terminologie, ústavního práva a správního práva. Na tyto základy navazují znalosti z práva občanského, rodinného, pracovního, správního, obchodního a živnostenského. V ostatních oblastech práva jsou žáci s jejich problematikou seznamováni pouze okrajově.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci byli připraveni vykonat maturitní zkoušku formou, kterou stanoví ředitel školy.

Předmět právo je složen ze vzdělávacích oblastí RVP Společenskovední vzdělávání a Právo a veřejná správa.

Mezipředmětové vztahy

Ve výuce je nutné přihlížet k učivu jiných předmětů, které s předmětem právo souvisí, především k předmětu veřejná správa a dějepis.

Pojetí výuky

Výuka je vedena formou výkladu, skupinové práce, řešení kazuistiky a diskuse. Je využíváno názorných pomůcek, prezentací, filmů, televizních pořadů, odborného tisku, interaktivní tabule, e-learningu a odborných exkurzí.

Žáci jsou vedeni k samostatnosti, odpovědnosti, kultuře osobního projevu, k aplikaci svých znalostí na konkrétních příkladech. Žáci řeší případové situace.

Vzhledem ke značnému pohybu v našem právním řádu je důležité vést žáky k dovednosti pracovat s právními prameny a jinými zdroji právních informací včetně využívání počítačových programů.

Výuka předmětu právo je rozčleněna do čtyřletého studia a klade důraz na sepětí teorie a praxe. Výuka předmětu je doplňována besedami s právníky, soudci a pracovníky orgánů státní správy a samosprávy. Výuku doplňují odborné exkurze, na kterých si studenti konfrontují teoretické znalosti s praxí, zejména je vhodná účast na soudním jednání a na veřejném jednání zastupitelských orgánů.

Praktické využití prohlubuje odborná praxe od druhého ročníku, ale také výuka navazujícího předmětu – cvičení z práva, který se vyučuje ve třetím a čtvrtém ročníku a pomáhá získat praktické dovednosti pro úspěšné splnění maturitní zkoušky z předmětu právo.

Velký význam je kladen na důkladné opakování učiva, shrnutí a zobecnění poznatků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni průběžně v teoretických hodinách při ústním zkoušení za dosaženou úroveň znalostí, za schopnost aplikovat teoretické znalosti na konkrétních příkladech, za řešení konkrétních situačních problémů. Součástí každého tematického celku je souhrnné písemné prověření. Žáci musí umět pracovat s právními normami, orientovat se v nich, vykládat je a používat při řešení úkolů.

Hodnotí se také schopnost práce s informacemi – vyhledávání zdrojů informací, jejich zhodnocení, zpracování a použití.

Během odborné praxe si žáci shromažďují informace, které použijí při zpracování seminární práce z praxe. Seminární práci zpracovává podle předem stanovených kritérií. Za obsah a úroveň zpracování jsou hodnoceni učitelem, hodnocením průběhu praxe na pracovišti je pověřený pracovník smluvní organizace.

Aktivní přístup k výuce práva je zohledňován také prostřednictvím e-learningu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

▪ Kompetence k učení

Absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem;
- umět efektivně vyhledat a zpracovat informace;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy a pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

▪ Kompetence k řešení problémů

Absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

▪ Komunikativní kompetence

Absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě.

▪ Personální a sociální kompetence

Absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům.

▪ Občanské kompetence a kulturní povědomí

Absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve svém zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatnění hodnot demokracie;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečení ochrany života a zdraví ostatních.

▪ Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobit se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělání,
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků,
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání.

▪ Matematické kompetence

Absolventi by měli:

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.);
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

▪ Digitální kompetence

Absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Přínos předmětu k rozvoji odborné kompetence

Absolventi by měli:

- orientovat se v našem právním systému;
- rozumět základním právním pojmům;
- pracovat se zdroji právních informací;
- znát strukturu a působnost orgánů státní správy a samosprávy, základní podmínky a postupy realizace práv a povinností adresátů veřejnoprávního působení;
- uměli aplikovat základní právní normy a správní řád při řešení standardních pracovních činností a situací v jednotlivých (vybraných) oblastech a úsecích veřejné správy;
- pracovali s počítačovými programy pro státní správu a samosprávu a s portálem státní správy;
- dbát na dodržování zákonnosti ve veřejné správě, jednali v duchu etiky státního úředníka;
- umět vyhledat a připravit podklady pro sestavení místních rozpočtů a záměrů rozvoje regionu a obce;
- chápat cíle a strategie EU, mít přehled o nástrojích a prostředcích evropské politiky a možnostech jejich využití pro místní a regionální rozvoj, umět vyhledat potřebné informace;
- znát funkci euroregionů a možnosti mezinárodní spolupráce na regionální úrovni;
- pracovat s odbornou literaturou a informačními systémy;
- uplatňovat dovednosti ze sociální a řečové komunikace při ústním i písemném styku s občany i s institucemi;
- využívat získaných informací k poradenství občanům (klientům);
- poskytovat úplné informace;
- řídit se principy profesní etiky, jednat podle mravního kodexu státního úředníka;
- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků;
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojit si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.);
- rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a být schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;
- znát systém péče o zdraví pracujících;
- dodržovat stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- zvažovat při plánování a posuzování určité činnosti sociální dopady.

Přínos předmětu k uplatnění průřezových témat

▪ Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebe odpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro různé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech.

▪ Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- uvědomovali si význam vzdělávání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře;
- zorientovali se ve světě práce jako celku;
- vyhledali a posuzovali informace o profesních záležitostech, orientovali se v nich a vytvářeli si o nich základní představu;
- vyhledali a posoudili informace o vzdělávací nabídce, orientovali se v ní a posuzují ji z hlediska svých předpokladů a profesních cílů,
- uměli se orientovat ve službách zaměstnanosti;

- uměli efektivně sebe prezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli;
 - znali základní aspekty pracovního vztahu, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů i aspekty soukromého podnikání;
 - uměli pracovat s informačními médii při vyhledávání pracovních příležitostí.
- **Člověk a životní prostředí**
- Žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- si osvojili základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním profesním životě;
 - uměli zvážit možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě, zejména nástroje právní a organizační.
- **Člověk a digitální svět**
- Žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- uměli používat základní a aplikační programové vybavení počítače pro praxi;
 - naučili se pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky;
 - vyhledávali příležitosti k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady;
 - chápali význam digitálních technologií pro sociální začlenění, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života;
 - běžně a samozřejmě využívali vhodné digitální technologie a jejich kombinace k naplnění svých potřeb;
 - digitální technologie a způsob jejich využití nastavovali a měnili podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby;
 - znali a uplatňovali právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti;
 - sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními;
 - používali digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí;
 - vnímali postavení, roli či vliv digitálních technologií a práci s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu;
 - efektivně využívali digitální nástroje.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

první ročník
(2 hodiny týdně, celkem 66 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák ▪ vysvětlí úlohu práva a jeho význam v současném světě; ▪ orientuje se v našem právním řádu; ▪ objasní, k čemu slouží systém práva; ▪ rozvíjí své logické myšlení; ▪ zdokonalí své komunikativní schopnosti; ▪ orientuje se v systému práva; ▪ vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů; ▪ analyzuje zdroje právních informací; ▪ charakterizuje právní řád; ▪ umí seřadit právní řád podle právní síly; ▪ umí definovat druhy právních norem a pracovat s nimi; ▪ popíše platnost, účinnost a působnost právních předpisů;	1. Základní pojmy teorie práva (Společenskovední vzdělávání, Právo a veřejná správa) ▪ společnost a sociální normy ▪ právo, spravedlnost, právní vědomí ▪ stát – funkce, formy, státní režim, územní organizace, právní stát ▪ obecné znaky právního státu ▪ státy na počátku 21. století ▪ český stát ▪ funkce práva ▪ velké právní systémy ▪ prameny práva ▪ právní řád ČR – řazení podle právní síly, chronologicky, do právních odvětví, systém práva ▪ právní norma – znaky, struktura, druhy, platnost, účinnost

- vysvětlí, jak vznikají právní vztahy; - umí definovat vznik právních vztahů a uvede příklady; - u jednotlivých právních vztahů umí stanovit konkrétní předpoklady a prvky; - charakterizuje nejdůležitější právní odvětví a vysvětlí, jaké právní vztahy upravují; - pracuje s elektronickou Sbírkou zákonů ČR;	- právní vztahy – předpoklady, prvky, právní skutečnost - právní ochrana občanů
- zdokonalí své komunikační schopnosti; - orientuje se v problematice legislativy; - zdokonalí své znalosti právní terminologie; - používá právní pojmy; - formuje své právní vědomí a chování; - popíše ústavní vývoj od roku 1918 a charakterizuje základní historické události, které ovlivnily ústavní vývoj; - charakterizuje současný politický systém; - objasní funkci politických stran a svobodných voleb; - chápe rozdíl mezi mocí zákonodárnou, výkonnou a soudní, rozdělení jejich kompetencí; - orientuje se v právních pramenech a normách ústavního práva; - aplikuje poznatky teorie do praxe; - umí pracovat s příslušnými právními normami;	2. Ústavní právo <i>(Společenskovední vzdělávání, Právo a veřejná správa)</i> - etapy ústavního vývoje - ústavní pořádek - politický systém v ČR - politické strany, volební systémy, volby - Ústava ČR
- objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech; - popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat; - vysvětlí postavení občana v demokratické společnosti; - vysvětlí problematiku ochrany osobnosti; - zná svá práva a povinnosti v této oblasti; - umí pracovat s příslušnými právními normami.	3. Ochrana lidských práv <i>(Společenskovední vzdělávání, Právo a veřejná správa)</i> - lidská práva, jejich obhajování - mezinárodní ochrana lidských práv - ochrana lidských práv v ČR - Listina základní práv a svobod - veřejný ochránce práv

druhý ročník

(3 hodiny týdně, celkem 99 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák - zná základní rozdíly mezi občanským právem hmotným a procesním; - umí popsat základní změny ve vývoji občanského práva; - vysvětlí rozdíl mezi fyzickou a právnickou osobou; - vysvětlí, kdy je člověk právní osobnost, svéprávný a má trestní odpovědnost; - definuje a umí věcně správně použít základní pojmy; - charakterizuje vlastnictví; - umí rozdělit a popsat rozdíly v druzích spoluvlastnictví; - zná význam a použití práv k cizí věci; - zná význam katastru nemovitostí;	1. Občanské právo hmotné <i>(Společenskovední vzdělávání, Právo a veřejná správa)</i> - historický vývoj občanského práva na území ČR - pojem a prameny občanského práva - občanskoprávní vztahy - účastníci občanskoprávních vztahů - osoby - základní pojmy – zastoupení, právní jednání (úkony), věci, spotřebitelské smlouvy, osoba blízká, promlčení, prekluze - absolutní majetková práva - vlastnictví, spoluvlastnictví, práva k cizím věcem, dědické právo - relativní majetková práva – vznik, smlouvy, změna, zajištění, zánik, závazky z právních jednání, závazky z deliktů, závazky z jiných právních důvodů

▪ zná způsoby jak chránit věcná práva; ▪ zná, jakým způsobem vznikají relativní majetková práva ▪ popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv a na příkladech ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek; ▪ umí charakterizovat základní rozdíly mezi zajišťovacími prostředky a zná vhodnost jejich použití; ▪ zpracuje kupní smlouvu na věc movitou; ▪ dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace; ▪ aplikuje poznatky z teorie do praxe v problematice odpovědnosti za škodu, odpovědnosti za vady a reklamační řízení; ▪ vypočítá dědické podíly při děděni ze zákona; ▪ pracuje s pojmy zůstavitel, neopomenutelný dědic; ▪ samostatně vypracuje holografní a alografní závěť; ▪ umí pracovat s příslušnými právními normami;	▪ odpovědnost za škodu
▪ orientuje se v problematice manželství, uzavírání manželství, okolnosti vylučující vstup do manželství, zánik manželství; ▪ popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči; ▪ popíše práva a povinnosti mezi manželi; ▪ popíše problematiku rozvodu manželství; ▪ aplikuje poznatky z teorie do praxe v problematice pěstounské péče, poručenství či osvojení; ▪ reaguje na problematiku sporu o otcovství podle jednotlivých domněnek našeho právního systému; ▪ vysvětlí problematiku vzájemné vyživovací povinnosti; ▪ popíše, kde může najít informace o této oblasti nebo získat pomoc při řešení svých problémů; ▪ zná orgány sociálně právní ochrany dětí; ▪ zná svá práva podle zákona o sociálně právní ochraně dětí; ▪ umí charakterizovat rozdíl mezi manželstvím a registrovaným partnerstvím; ▪ umí pracovat s příslušnými právními normami;	2. Rodinné právo <i>(Společenskovední vzdělávání, Právo a veřejná správa)</i> ▪ vývoj právní úpravy rodinného práva na našem území ▪ pojem, charakteristika a prameny rodinného práva ▪ manželství ▪ vztahy mezi manželi – osobní a majetkové ▪ poměry mezi rodiči a dětmi – určování rodičovství, osvojení ▪ poručenství a jiné formy péče o děti ▪ vyživovací povinnost ▪ práva dětí ▪ sociálně právní ochrana dětí ▪ registrované partnerství
▪ pracuje se základními prameny a normami správního práva; ▪ formuluje myšlenky z pramenů právní terminologie; ▪ popíše základy správního práva, význam a úkoly nižších správních orgánů; ▪ popíše předmět a systém správního práva a jeho vztah k dalším právním odvětvím; ▪ charakterizuje správní právo hmotné a umí aplikovat příklady z praxe; ▪ charakterizuje správní právo organizační a umí aplikovat příklady z praxe; ▪ umí charakterizovat správní právo trestní, vyměňuje jednotlivé druhy přestupků; ▪ orientuje se v problematice správního	3. Správní právo <i>(Společenskovední vzdělávání, Právo a veřejná správa)</i> ▪ vymezení pojmu správního práva ▪ systém správního práva, jeho vztah k dalším právním odvětvím ▪ základní prameny a normy českého správního práva ▪ realizace a interpretace norem správního práva ▪ vnitřní členění správního práva – organizační, hmotné, trestní, procesní ▪ subjekty správního práva ▪ správní akty ▪ charakteristika správního řízení – subjekty, lhůty, zahájení, zajištění účelu a průběhu řízení, vydání

- řízení; ▪ charakterizuje druhy správního trestání; ▪ ovládá postupy v přestupkovém a správním řízení, umí je administrativně zpracovat; ▪ logicky analyzuje právní prameny; ▪ pracuje se zdroji právních informací; ▪ vysvětlí podstatu a systém záruk v zákonnosti ve veřejné správě.	- správního rozhodnutí, odvolací řízení, přezkumné řízení, obnova řízení, exekuce ▪ správní trestání (přestupky a jiné správní delikty)
---	--

třetí ročník
(4 hodiny týdně, celkem 132 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák ▪ vyjmenuje rozdíly mezi jednotlivými druhy majetku; ▪ vysvětlí problematiku autorského práva; ▪ zná kolektivní správce práv a ví, kdy se na ně obrátit; ▪ aplikuje příklady průmyslového vzoru, užitého vzoru a ochranné známky v praxi; ▪ vysvětlí pojmy objev, vynález, patent a zlepšovací návrh; ▪ zná základní prostředky právní ochrany; ▪ umí pracovat s příslušnými právními normami;	1. Právo duševního vlastnictví (Společenskovední vzdělávání, Právo a veřejná správa) ▪ přehled práva duševního vlastnictví v ČR ▪ autorská práva ▪ kolektivní správa práv ▪ patenty, užité vzory, průmyslové vzory ▪ ochranné známky ▪ obchodní firma ▪ označení původu a zeměpisná označení ▪ obchodní tajemství, KNOW-HOW, důvěrné informace ▪ zlepšovací návrhy ▪ vědecké objevy ▪ prostředky právní ochrany duševního vlastnictví
▪ má přehled o formách podnikání na území ČR; ▪ umí charakterizovat základní znaky podnikání; ▪ umí vyjmenovat správní činnosti v souvislosti s podnikáním;	2. Podnikání na území ČR ▪ veřejná správa a podnikání
▪ používá pojmy živnostenského práva; ▪ zná živnostenskou správu a ví, kam se obrátit při vzniku živnosti; ▪ orientuje se v jednotlivých druzích živností; ▪ vyjmenuje povinnosti podnikatele; ▪ charakterizuje živnostenský rejstřík; ▪ umí rozlišit přestupek od správního deliktu podle živnostenského zákona; ▪ umí pracovat s příslušnými právními normami;	3. Živnostenské právo (Právo a veřejná správa) ▪ pojem, historie a prameny živnostenské správy ▪ orgány živnostenské správy ▪ živnost – znaky, druhy, podmínky ▪ vznik ohlašovacích živností ▪ vznik koncesované živnosti ▪ zánik živnostenského oprávnění ▪ odpovědný zástupce ▪ provozovny ▪ živnostenský rejstřík ▪ živnostenská kontrola, neoprávněné podnikání
▪ aplikuje pojmy odborné terminologie obchodního práva do praxe; ▪ uvede základní rozdíl mezi obchodním živnostenským rejstříkem; ▪ uvede možnosti podnikání zahraničních osob na našem území; ▪ orientuje se v problematice obchodních korporací; ▪ uvede základní charakteristiku družstva; ▪ umí pracovat s příslušnými právními normami;	4. Obchodní právo (Právo a veřejná správa) ▪ historie obchodního práva ▪ pojem a základní prameny obchodního práva ▪ základní pojmy – podnikatel, spotřebitel, obchodní firma, sídlo a zastoupení podnikatele, obchodní listiny, hospodářská soutěž, obchodní tajemství ▪ podnikání zahraničních osob ▪ obchodní rejstřík ▪ obchodní korporace, družstvo

▪ zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, umí si je vybírat a přistupovat k nim; ▪ popíše činnost advokacie a notářství; ▪ aplikuje poznatky teorie do praxe; ▪ umí pracovat s příslušnými právními normami;	5. Úloha orgánů justice, advokacie, notářství <i>(Společenskovědní vzdělávání, Právo a veřejná správa)</i> ▪ notáři, advokáti a soudci ▪ právní poradenství (placené i bezplatné)
▪ orientuje se v problematice soudnictví ČR; ▪ popíše soustavu soudů v ČR; ▪ popíše činnost soudců; ▪ charakterizuje jednotlivé zásady občanského soudního řízení; ▪ kategorizuje účastníky řízení; ▪ zná jednotlivé druhy zastupování; ▪ popíše strukturu občanského soudního řízení; ▪ používá správně termíny místní příslušnost, soudní příslušnost a žalobní petit; ▪ orientuje se v problematice opravných prostředků - odvolání, dovolání, obnova řízení; ▪ rozezná jednotlivé typy vykonávacího řízení - exekuce, konkurz, vyrovnávací; ▪ umí pracovat s příslušnými právními normami;	6. Občanské právo procesní <i>(Společenskovědní vzdělávání, Právo a veřejná správa)</i> ▪ pojem prameny občanského soudního řízení ▪ základní zásady občanského soudního řízení ▪ soustava soudů v ČR ▪ účastníci řízení, zastupování, procesní úkony ▪ předběžné řízení ▪ zahájení řízení ▪ dokazování ▪ rozhodování ▪ odvolací řízení ▪ vykonávací řízení ▪ náklady řízení
▪ zná základní rozdíl mezi občanským soudním řízením a správním soudnictvím; ▪ zná problematiku, která je řešena ve správním soudnictví; ▪ umí pracovat s příslušnými právními normami;	7. Správní soudnictví <i>(Společenskovědní vzdělávání, Právo a veřejná správa)</i> ▪ pojem a prameny správního soudnictví ▪ účel správního soudnictví
▪ používá odbornou terminologii pracovního práva; ▪ vypracuje pracovní smlouvu, dohodu o provedení práce a dohodu o pracovní činnosti; ▪ popíše, co má obsahovat pracovní smlouva; ▪ popíše všechny možnosti, které vedou k ukončení pracovního poměru; ▪ umí vypracovat výpověď, okamžité ukončení pracovního poměru, ukončení ve zkušební době, dohodu; ▪ objasní problematiku změny pracovního poměru; ▪ vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance; ▪ vyjmenuje povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele v problematice bezpečnosti a ochrany zdraví při práci; ▪ reaguje na problematiku pracovněprávních sporů a popíše úlohu odborů v této oblasti; ▪ umí charakterizovat obecnou a zvláštní odpovědnost za škodu zaměstnavatele a zaměstnance; ▪ aplikuje poznatky teorie do praxe; ▪ umí pracovat s příslušnými právními normami.	8. Pracovní právo <i>(Právo a veřejná správa)</i> ▪ pojem a prameny pracovního práva ▪ druhy pracovně právních vztahů ▪ individuální a kolektivní pracovní právo ▪ vznik pracovního poměru ▪ změna pracovního poměru ▪ zánik pracovního poměru ▪ dohody konané mimo pracovní poměr ▪ pracovní kázeň a pracovní řád ▪ pracovní doba a doba odpočinku ▪ právní úprava odměňování ▪ péče o pracovníky ▪ BOZP ▪ zvláštní podmínky žen a mladistvých ▪ zaměstnávání zdravotně postižených občanů ▪ odpovědnost za škodu ▪ postavení odborů, kolektivní vyjednávání ▪ právní opatření na úseku nezaměstnanosti

čtvrtý ročník
(4 hodiny týdně, celkem 104 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák ▪ zná systém finančního práva v ČR ▪ zná organizaci finanční správy v ČR	1. Finanční právo <i>(Právo a veřejná správa)</i> ▪ pojem a systém finančního práva

▪ popíše činnost (kompetence) institucí finanční správy ▪ umí charakterizovat základní rozdíly při sestavování rozpočtů v rozpočtové soustavě ČR; ▪ orientuje se v daňové problematice; ▪ orientuje se v problematice poplatků; ▪ umí charakterizovat pojem měna, deviza, clo; ▪ zná postavení a hlavní úkoly ČNB v souvislosti s finančním právem; ▪ umí pracovat s příslušnými právními normami;	▪ finanční správa – organizace, instituce ▪ rozpočtová soustava ČR ▪ daňová soustava ▪ poplatky – místní, správní, soudní ▪ měna a deviza ▪ clo
▪ používá odbornou terminologii trestního práva; ▪ popíše činnost soudů, státního zastupitelství a policie; ▪ popíše předmět a systém trestního práva hmotného a procesního; ▪ dokáže pracovat se základními prameny a normami trestního práva; ▪ popíše rozdíl v problematice úmysl a vina; ▪ rozezná jednotlivou skutkovou podstatu trestného činu a reaguje na aktuální otázky současnosti; ▪ vyjmenuje skutkové podstaty trestných činů; ▪ objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání, atd.; ▪ charakterizuje problematiku trestů a ochranných opatření; ▪ aplikuje problematiku trestního stíhání mladistvých na aktuální situace; ▪ vyjmenuje jednotlivá stádia trestního řízení a charakterizuje jejich náplň; ▪ popíše jednotlivé zásady trestního řízení; ▪ vyjmenuje orgány činné v trestním řízení a zná jejich úlohu v trestním řízení; ▪ zná prostředky zajištění osob pro účely trestního řízení, umí je charakterizovat a aplikovat na praxi; ▪ zná prostředky k zajištění věcí, umí je charakterizovat a aplikovat na praxi; ▪ zná a umí použít opravné prostředky; ▪ umí pracovat s příslušnými právními normami; ▪ popíše činnost policie;	2. Trestní právo <i>(Společenskovední vzdělávání, Právo a veřejná správa)</i> ▪ pojem a základní prameny trestního práva Trestní právo hmotné ▪ působení trestního zákona ▪ základy trestní odpovědnosti ▪ pojem a znaky trestného činu ▪ kritéria nebezpečnosti činu pro společnost ▪ klasifikace škod ▪ okolnosti vylučující protiprávnost ▪ znaky skutkové podstaty trestného činu – subjekt, subjektivní stránka, objekt, objektivní stránka ▪ jednotlivé skutkové podstaty trestných činů ▪ vývojová stádia trestného činu ▪ formy trestné součinnosti ▪ zánik trestnosti ▪ tresty a ochranná opatření ▪ zvláštní ustanovení o stíhání mladistvých ▪ kriminalita páchaná mladistvými Trestní právo procesní ▪ základní zásady trestního řízení ▪ subjekty trestního řízení ▪ role orgánů činných v trestním řízení ▪ prostředky k zajištění osob pro účely trestního řízení ▪ prostředky k zajištění věcí ▪ stádia trestního řízení – příprava, předběžné pro- jednání obžaloby, hlavní líčení, odvolací řízení, vy- konávací řízení ▪ rozhodnutí v trestním řízení ▪ opravné prostředky ▪ kriminalita páchaná na dětech a mladistvých
▪ vyjmenuje základní skupiny subjektů mezinárodního práva; ▪ zná význam pojmů mezinárodní zdvořilost a mezinárodní morálka; ▪ orientuje se v problematice ochrany lidských práv; ▪ aplikuje teoretické znalosti při řešení mezinárodních problémů; ▪ objasní význam spolupráce jednotlivých mezinárodních organizací; ▪ popíše funkci a činnost OSN a NATO;	3. Základy mezinárodního práva <i>(Společenskovední vzdělávání, Právo a veřejná správa)</i> Mezinárodní právo ▪ charakteristika, prameny ▪ mezinárodní zdvořilost ▪ mezinárodní morálka ▪ kodifikace mezinárodního práva ▪ stát – subjekt mezinárodního práva ▪ významné mezinárodní organizace (NATO, OSN atd.)

- vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách; - uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejich důsledcích; - vyjmenuje orgány EU a popíše jejich činnost; - charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku; - charakterizuje tvorbu evropského práva a vztah evropského práva a práva ČR;	- zapojení ČR do mezinárodních struktur - bezpečnost na počátku 21. století - konflikty v soudobém světě - globální problémy - globalizace Právo Evropské unie - evropské integrační procesy – EU - orgány EU - evropské právo – pojem, povaha, prameny
- reaguje na aktuální změny v právním řádu; - provádí novelizaci příslušných právních předpisů; - vhodnou formou zprostředkuje aktualitu spolužákům;	4. Aktualizace učiva <i>(Společenskovědní vzdělávání, Právo a veřejná správa)</i> - změny v právní úpravě v jednotlivých právních odvětvích - aktuální dění v jednotlivých právních odvětvích
- zpracuje jednotlivá právní odvětví tak, aby je mohl ústně prezentovat; - k ústní prezentaci vytvoří i grafickou formu.	5. Změny vyplývající z právní úpravy <i>(Společenskovědní vzdělávání, Právo a veřejná správa)</i> jednotlivá právní odvětví

učební osnova vyučovacího předmětu

Cvičení z práva

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	92
Platnost	01. 09. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle vyučovacího předmětu

Předmět cvičení z práva je velmi těsně propojen s předměty veřejná správa, právo a písemná a elektronická komunikace, které patří k důležitým odborným předmětům studovaného oboru. Při praktických činnostech si žák prohlubuje a rozšiřuje teoretické poznatky, prakticky je aplikuje v případových úkolech. Učí se reagovat na požadavky praxe a využívá propojenosti poznatků získaných v odborných i všeobecných předmětech.

Charakteristika učiva

Výuka směřuje k tomu, aby si žáci prakticky nacvičili a vyzkoušeli činnosti a situace, se kterými se mohou v průběhu odborné praxe a později v budoucím zaměstnání setkat. Vytvoří si soubor základních dovedností nutných pro výkon práce v orgánech veřejné správy. Učivo předmětu je výběrem témat vhodných k praktickému nácviku v podmínkách školy.

Žáci jsou vedeni k interpretaci právních pramenů, k jejich transformování do příkladů z praxe. Tato schopnost předpokládá vedení žáka k práci s tiskem a využití počítačových programů.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci byli připraveni vykonat praktickou maturitní zkoušku za pomoci výpočetní techniky.

Předmět cvičení z práva je složen ze vzdělávacích oblastí RVP Právo a veřejná správa, Kultura ve veřejné správě a Písemná komunikace a administrativa.

Mezipředmětové vztahy

Výuka předmětu souvisí úzce s dalšími všeobecně vzdělávacími předměty jako český jazyk a literatura, základy společenských věd s odbornými předměty – právem, veřejnou správou, informatikou, technikou administrativy, písemnou a elektronickou komunikací a informatikou.

Pojetí výuky

Žák řeší praktické příklady, případové úkoly, pracuje s právními normami a tiskopisy jednotlivých úřadů. Důraz je kladen na zpracování věcně, jazykově a formálně správně odborné písemnosti. Žák se musí orientovat v obsahu právních norem, musí být schopen je vyložit a použít pro řešení zadané situace.

Výuka probíhá v odborných učebnách výpočetní techniky. Třída se při výuce dělí na skupiny tak, aby na každé pracovní stanici pracoval jeden žák.

Výuka je vedena formou výkladu v přímé součinnosti s praktickou činností na počítači. Těžiště výuky však spočívá v provádění praktických úkolů, formou samostatné práce žáků na počítači. Při výuce je uplatňován projektový přístup s důrazem na řešení komplexních úloh a na individuální práci.

Hodnocení výsledků žáků

Základem pro hodnocení je průběžná klasifikace individuálně zadávaných úkolů.

Důraz je kladen především na praktické dovednosti a na jazykovou, věcnou a formální úpravu písemností.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

▪ Kompetence k učení

Absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem;
- umět efektivně vyhledat a zpracovat informace.

▪ Kompetence k řešení problémů

Absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

▪ Komunikativní kompetence

Absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle;
- porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě.

▪ Personální a sociální kompetence

Absolventi by měli:

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům.

▪ Občanské kompetence a kulturní povědomí

Absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve svém zájmu, ale i ve veřejném zájmu.

▪ Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobit se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady.

▪ Matematické kompetence

Absolventi by měli:

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.);
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

▪ Digitální kompetence

Absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

▪ Přínos předmětu k rozvoji odborné kompetence

Absolventi by měli:

- orientovat se v našem právním systému;
- rozumět základním právním pojmům;
- pracovat se zdroji právních informací;
- znát strukturu a působnost orgánů státní správy a samosprávy, základní podmínky a postupy realizace práv a povinností adresátů veřejnoprávního působení;
- uměli aplikovat základní právní normy a správní řád při řešení standardních pracovních činností a situací v jednotlivých (vybraných) oblastech a úsecích veřejné správy;
- pracovali s počítačovými programy pro státní správu a samosprávu a s portálem státní správy;
- pracovat s odbornou literaturou a informačními systémy;
- uplatňovat dovednosti ze sociální a řečové komunikace při ústním i písemném styku s občany i s institucemi;
- využívat získaných informací k poradenství občanům (klientům);
- poskytovat úplné informace.

Přínos předmětu k uplatnění průřezových témat

▪ Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro různé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení.

▪ Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- uměli pracovat s informačními médii při vyhledávání pracovních příležitostí.

▪ Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- získali informace o současných globálních, regionálních a lokálních problémech rozvoje a vztahu člověka k prostředí.

▪ Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- uměli používat základní a aplikační programové vybavení počítače pro praxi;
- naučili se pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky;
- běžně a samozřejmě využívali vhodné digitální technologie a jejich kombinace k naplnění svých potřeb;
- digitální technologie a způsob jejich využití nastavovali a měnili podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby;
- vyjadřovali se za pomoci digitálních prostředků a vytvářeli a upravovali vlastní digitální obsah v různých formátech;

- měnili, vylepšovali a zdokonalovali obsah stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah;
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními;
- používali digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí;
- efektivně využívali digitální nástroje.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

třetí ročník

(2 hodiny týdně, celkem 66 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák ▪ sestavuje a vyhotovuje tabulky podle zásad pro jejich vytváření digitální podobě;	1. Tabulky <i>(Právo a veřejná správa, Písemná komunikace a administrativa)</i> ▪ tvorba tabulek v programu Excel na základě zadaných dat ▪ tvorba tabulek v programu Word na základě zadaných dat ▪ nácvik tvorby tabulek
▪ vyhotovuje věcně, jazykově a formálně správně správní písemnosti a dokumenty; ▪ vyřizuje korespondenci a vede příslušnou agendu; ▪ zahajuje a vede správní řízení v rozsahu daných kompetencí; ▪ dovede poradit občanům při sestavování správních písemností a písemností právníkům osobám; ▪ posuzuje v souladu se správním řádem a příslušnými právními předpisy nároky, podání a podněty občanů/klientů, provádí potřebná šetření, vystavuje rozhodnutí; ▪ ovládá postupy v přestupkovém a správním řízení, umí je administrativně zpracovat; ▪ používá při vypracování příslušné právní předpisy v tištěné i elektronické podobě a používá vhodný program; ▪ pracuje se základními předpisy a dovede je občanům vysvětlit;	2. Správní písemnosti <i>(Právo a veřejná správa, Písemná komunikace a administrativa)</i> ▪ tvorba správních písemností ▪ vypracování správních písemností – záznam, výzva, usnesení, rozhodnutí
▪ vyhotovuje jednoduché (základní) právní písemnosti a podklady; ▪ zpracovává věcně, jazykově a formálně správně odborné písemnosti; ▪ vyřizuje korespondenci a vede příslušnou agendu; ▪ dovede poradit občanům při sestavování právních písemností a písemností právníkům osobám; ▪ používá při vypracování příslušné právní předpisy; ▪ používá při vypracování příslušné právní předpisy v tištěné i elektronické podobě a používá vhodný program;	3. Právní písemnosti <i>(Právo a veřejná správa, Písemná komunikace a administrativa)</i> Občanské právo procesní ▪ tvorba žaloby ▪ vypracování žaloby Pracovní právo ▪ tvorba pracovně právních písemností ▪ vypracování písemností spojených se vznikem pracovněprávního vztahu ▪ vypracování písemností spojených s ukončováním pracovněprávního vztahu
▪ přesně píše desetiprstovou hmatovou metodou.	4. Nácvik rychlosti a přesnosti

čtvrtý ročník
(1 hodina týdně, celkem 26 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák - vyhotovuje jednoduché (základní) smlouvy; - zpracovává věcně, jazykově a formálně správně občanskoprávní smlouvy; - dovede poradit občanům při sestavování jednoduchých smluv; - provádí ověřování opisů a podpisů, vystavování duplikátů; - používá při vypracování příslušné právní předpisy v tištěné i elektronické podobě a používá vhodný program;	1. Právní písemnosti občanské právo hmotné (Právo a veřejná správa, Písemná komunikace a administrativa) - vznik a zánik závazkových vztahů - tvorba smluv - vypracování vybraných pojmenovaných smluv
- vyřizuje korespondenci a vede příslušnou agendu; - pracuje se základními předpisy a dovede je občanům vysvětlit; - používá při vypracování příslušné právní předpisy v tištěné i elektronické podobě a používá vhodný program;	Vyřizování písemných dotazů občanů na orgány státní správy a samosprávy (Právo a veřejná správa, Kultura ve veřejné správě) - metody a prostředky styku s veřejností a s médii - úprava písemností - evidence došlých a odeslaných písemností - kazuistika
- vyhotovuje jednoduché (základní) právní písemnosti a podklady; - vyřizuje korespondenci a vede příslušnou agendu; - zpracovává věcně, jazykově a formálně správně odborné písemnosti; - dovede poradit občanům při sestavování právních a správních písemností a písemností právníkům osobám; - používá při vypracování příslušné právní předpisy v tištěné i elektronické podobě a používá vhodný program.	2. Právní písemnosti a podklady (Právo a veřejná správa, Písemná komunikace a administrativa) Živnostenského právo - vypracování Žádosti o výpis z rejstříku trestů - kazuistika Právo sociálního zabezpečení - způsoby uplatňování nároků na dávky ze systému sociálního zabezpečení - kazuistika Trestní právo hmotné - zastupování - vypracování plné moci - kazuistika

učební osnova vyučovacího předmětu

Veřejná správa

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	434
Platnost	od 01.09.2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle vyučovacího předmětu

Veřejná správa patří k důležitým odborným předmětům studovaného oboru. Seznamuje žáky s hlavními úseky veřejné správy, jejich strukturou, činností a působností. Předmět má těsnou vazbu na výuku práva a na odbornou praxi, kde si žáci prohlubují své teoretické znalosti a získávají praktické dovednosti pro výkon správních činností.

Charakteristika učiva

Výuka směřuje k tomu, aby žáci pochopili fungování veřejné správy, vztahy mezi jednotlivými orgány, vztahy mezi státní správou, samosprávou a občany. Žáci se seznamují se systémem veřejné správy, s činností a pravomocemi jednotlivých úřadů.

Zvýšená pozornost je věnována činnosti a působnosti obecních, městských a krajských úřadů. Vytvoří si soubor základních vědomostí a dovedností nutných pro výkon práce v orgánech veřejné správy.

Osvojí si osobnostní vlastnosti požadované u pracovníka veřejné správy při výkonu činností i při jednání s klienty.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci byli připraveni vykonat maturitní zkoušku formou, kterou stanoví ředitel školy.

Předmět veřejná správa je složen ze vzdělávacích oblastí RVP Právo a veřejná správa a Kultura ve veřejné správě.

Mezipředmětové vztahy

Výuka předmětu souvisí úzce s dalšími všeobecně vzdělávacími předměty jako český jazyk a literatura, základy společenských věd, dějepis a s odbornými předměty – ekonomikou, právem, technikou administrativy, písemnou a elektronickou komunikací a zeměpisem.

Pojetí výuky

Teoretická výuka je doplňována praktickými příklady, řešením případových úkolů, prací s právními normami a tiskopisy jednotlivých úřadů. Používají se i další zdroje odborných informací. Jsou využívány i prostředky výpočetní techniky.

Vzhledem k šíři problematiky veřejné správy je hloubka a rozsah jednotlivých obsahových okruhů specifikována podle podmínek a potřeb regionu, tzn. s ohledem na územní zastoupení orgánů státní správy a možností a potřeby pracovního zařazení absolventů.

Prostřednictvím besed s úředníky a exkurzí na konkrétních pracovištích si studenti konfrontují teoretické znalosti s praxí.

Žáci vykonávají od druhého ročníku praxi na reálných pracovištích, kde si ověřují své teoretické znalosti.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni průběžně v teoretických hodinách při ústním zkoušení za dosaženou úroveň znalostí, za schopnost aplikovat teoretické znalosti na konkrétních příkladech, za řešení konkrétních situačních problémů. Součástí každého tematického celku je souhrnné písemné prověření. Musí umět pracovat s právními normami, orientovat se v nich, vykládat je a používat při řešení úkolů.

Hodnotí se také schopnost práce s informacemi – vyhledávání zdrojů informací, jejich zhodnocení, zpracování a použití.

Během odborné praxe si žáci shromažďují informace, které použijí při zpracování seminární práce z praxe. Seminární práci zpracovávají podle předem stanovených kritérií. Za obsah a úroveň zpracování jsou hodnoceni učitelem, hodnocením průběhu praxe na pracovišti je pověřený pracovník úřadu.

Aktivní přístup k výuce veřejné správy je zohledňován také prostřednictvím e-learningu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

▪ Kompetence k učení

Absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem;
- umět efektivně vyhledat a zpracovat informace;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy a pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

▪ Kompetence k řešení problémů

Absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

▪ Komunikativní kompetence

Absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě.

▪ Personální a sociální kompetence

Absolventi by měli:

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům.

▪ Občanské kompetence a kulturní povědomí

Absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve svém zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě.

▪ Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobit se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělání.

▪ Matematické kompetence

Absolventi by měli:

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.);
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

▪ Digitální kompetence

Absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Přínos předmětu k rozvoji odborné kompetence

Absolventi by měli:

- orientovat se v našem právním systému a právním řádu;
- znát strukturu a působnost orgánů státní správy a samosprávy, základní podmínky a postupy realizace práv a povinností adresátů veřejnoprávního působení;
- umět aplikovat základní právní normy a správní řád při řešení standardních pracovních činností a situací v jednotlivých (vybraných) oblastech a úsecích veřejné správy;
- odpovědně provádět potřebná šetření a rozhodnutí o nárocích klientů, dodržovat správní řád;
- pracovat s počítačovými programy pro státní správu a samosprávu a s portálem státní správy;
- dbát na dodržování zákonnosti ve veřejné správě, jednat v duchu etiky státního úředníka;
- mít přehled o ekonomicko-sociálním rozvoji a stavu životního prostředí v regionu ve srovnání s ostatními regiony ČR;
- pracovat s odbornou literaturou a informačními systémy;
- v kontaktu s klienty dodržovat rovnováhu mezi asertivitou a empatií, reagovat přiměřeně ve vypjatých situacích;
- zachovávat mlčenlivost a diskrétnost, dbát na ochranu osobnosti;
- využívat získaných informací k poradenství občanům (klientům);
- řídit se principy profesní etiky, jednat podle mravního kodexu státního úředníka.

Přínos předmětu k uplatnění průřezových témat

▪ Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;

- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro různé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení.

▪ **Člověk a svět práce**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- si uvědomovali význam vzdělávání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře;
- se zorientovali ve světě práce jako celku;
- vyhledali a posuzovali informace o profesních záležitostech, orientovali se v nich a vytvářeli si o nich základní představu;
- vyhledali a posoudili informace o vzdělávací nabídce, orientovali se v ní a posuzují ji z hlediska svých předpokladů a profesních cílů,
- se uměli orientovat ve službách zaměstnanosti;
- uměli pracovat s informačními médii při vyhledávání pracovních příležitostí.

▪ **Člověk a životní prostředí**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- získali informace o současných globálních, regionálních a lokálních problémech rozvoje a vztahu člověka k prostředí;
- uměli zvážit možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě, zejména nástroje právní a organizační.

▪ **Člověk a digitální svět**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- uměli používat základní a aplikační programové vybavení počítače pro praxi;
- se naučili pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky;
- vyhledávali příležitosti k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady;
- chápali význam digitálních technologií pro sociální začlenění, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života;
- běžně a samozřejmě využívali vhodné digitální technologie a jejich kombinace k naplnění svých potřeb;
- digitální technologie a způsob jejich využití nastavovali a měnili podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby;
- při využívání digitálních služeb nejen online prostředí posuzovali jejich spolehlivost a postupovali vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby;
- s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním prostředí pracovali s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních;
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními;
- používali digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí;
- vnímali postavení, roli či vliv digitálních technologií a práci s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu;
- efektivně využívali digitální nástroje.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

první ročník

(3 hodiny týdně, celkem 99 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák - vyjmenuje data vzniku Československa a ČR; - vyjmenuje znaky státu a vysvětlí rozčlenění státní moci v ČR; - popíše souvislosti mezi jednotlivými složkami státní moci, zároveň chápe i jejich specifika; - definuje podstatu veřejné správy; - podle jejího obsahu ji dokáže zařadit ke konkrétní složce státní moci; - rozumí základním pojmům, umí je vysvětlit a uvést příklady; - popíše vztah veřejné správy k jednotlivým složkám státní moci; - popíše dílčí činnosti státní správy; - rozliší podstatu státní správy a samosprávy; - popíše systém veřejné správy, činnost a pravomoci jejích orgánů, zejména obecních, městských a krajských úřadů;	1. Veřejná správa (Právo a veřejná správa) - charakteristika státu - pojmové vymezení veřejné správy - státoprávní uspořádání - územněsprávní uspořádání - právní úprava - základní pojmy (správa, veřejná správa, státní správa, samospráva) - struktura veřejné správy - vztah veřejné správy k moci zákonodárné a moci soudní - charakteristika samosprávy - procvičování a upevňování učiva
- popíše postavení obce (kraje) jako veřejnoprávní korporace a postavení občana; - aplikuje znalost práv občana obce (kraje) na konkrétní situaci; - objasňuje změny území obce; - vysvětlí pravidla platná pro pojmenování ulic, veřejných prostranství a číslování budov; - vysvětlí rozdíl mezi samosprávnou a přenesenou působností obce (kraje); - vyjmenuje orgány obce (kraje); - popíše složení, pravomoci a pravidla jednání orgánů obce (kraje); - vysvětlí rozdíl mezi obcí a obecním úřadem (krajem a krajským úřadem); - uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy; - vyhledá na internetových stránkách obce, města, kraje potřebné údaje; - pracuje se zákonem o obcích a se zákonem o krajích;	2. Orgány územní samosprávy se všeobecnou působností (Právo a veřejná správa) Obecní zřízení - právní úprava - obec, město, statutární město, městys - občané obce - území obce a jeho změny - názvy obcí, jejich částí, ulic, veřejného prostranství, číslování budov - vymezení samostatné a přenesené působnosti obce - orgány obce - orgány zastupitelstva a rady obce Krajské zřízení - právní úprava - postavení kraje - občané kraje - orgány kraje - orgány zastupitelstva a rady kraje - procvičování a upevňování učiva
- popíše funkce a činnosti veřejné správy; - vysvětlí podstatu a systém záruk zákonnosti ve veřejné správě; - rozliší právní a neprávní formy činnosti veřejné správy; - vysvětlí podstatu jednotlivých forem činnosti a správně je zařadí mezi právní nebo neprávní; - vysvětlí rozdíl mezi obecně závaznou vyhláškou obce (kraje) a mezi nařízením obce (kraje); - vysvětlí, které orgány jsou oprávněny právní	3. Formy realizace činnosti veřejné správy (Právo a veřejná správa) - charakteristika činnosti a funkcí veřejné správy - právní a neprávní formy činnosti veřejné správy - právní činnosti – pojmy (správní akt, normativní správní akt, individuální správní akt) - neprávní činnosti – pojmy (vidimace, legalizace, potvrzení, osvědčení, vyjádření, stanovisko, posudek) - procvičování a upevňování učiva

předpisy obce (kraje) vydávat a jak je zajištěna náprava vadných správních aktů; ▪ popíše zákonný způsob publikování právních předpisů obcí a krajů;	
▪ vyjmenuje záruky zákonnosti ve veřejné správě; ▪ popíše poslání a funkci vnitřní a vnější kontroly; ▪ rozliší úkoly a působnost kontrolních subjektů; ▪ popíše postupy a lhůty platné pro vyřízení stížnosti; ▪ vysvětlí rozdíl mezi stížností a peticí; ▪ vysvětlí, jaké náležitosti musí petice splňovat; ▪ odůvodnění odpovědnosti státu za škodu způsobenou nesprávným postupem státního orgánu; ▪ popíše podmínky, za kterých se přistupuje k bezprostředním zákrokům; ▪ vysvětlí pojem místní referendum;	4. Záruky zákonnosti ve veřejné správě (Právo a veřejná správa) ▪ vymezení záruk zákonnosti, právní úprava ▪ kontrola ve veřejné správě (vnější, vnitřní) ▪ uplatňuje správně právní odpovědnost ve veřejné správě (správní delikt, přestupek) ▪ procvičování a upevňování učiva
▪ vysvětlí nezbytnost komunikativních kompetencí pro své pracovní uplatnění; ▪ uplatňuje principy, normy a pravidla kulturního chování a vyjadřování i v běžných společenských a pracovních situacích; ▪ popíše základní pravidla jednání s klientem; ▪ komunikuje i s méně přizpůsobivým klientem; ▪ ovládá základní principy asertivní komunikace; ▪ přizpůsobuje komunikaci i své chování konkrétní situaci; ▪ prezentuje výsledky práce na veřejnosti za pomoci komunikačních prostředků;	5. Komunikace a styk s občany (Kultura ve veřejné správě) ▪ komunikace s klientem ▪ navazování kontaktu, získání důvěry, řízení rozhovoru ▪ komunikace se starými osobami a osobami se zdravotním postižením ▪ orientace klienta na úřadě ▪ metody a prostředky styku a veřejností a s médii ▪ procvičování a upevňování učiva
▪ popíše postavení zaměstnance státní správy a samosprávy; ▪ charakterizuje etické zásady zaměstnance ve veřejné správě; ▪ popíše specifickou činnost pracovníka veřejné správy; ▪ vysvětlí obsah základních pojmů a opatření, odůvodní jejich opodstatněnost; ▪ rozliší státního zaměstnance ve správním úřadu a zaměstnance územního samosprávného celku; ▪ objasní rozdíly v právní úpravě jejich postavení; ▪ vyjmenuje jejich pracovní povinnosti; ▪ má představu o omezení některých jejich práv, dokáže je zdůvodnit.	6. Statut státního úředníka (Kultura ve veřejné správě) ▪ vývoj právní úpravy zaměstnávání pracovníků veřejné správy ▪ právní a společenské postavení zaměstnanců ve veřejné správě ▪ právní úprava státní služby ▪ právní úprava pracovního poměru úředníků územních samosprávných celků ▪ charakteristika práce pracovníka ve veřejné správě ▪ požadavky na odborné znalosti, celoživotní kariéra ▪ etické zásady práce zaměstnance státní správy a samosprávy ▪ pracovní režim ▪ procvičování a upevňování učiva

druhý ročník
(3 hodiny týdně, celkem 99 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák ▪ vysvětlí, co je obsahem a posláním vnitřní správy; ▪ objasní důležitost základních identifikačních údajů a potřebu jejich ochrany před zneužitím; ▪ popíše strukturu tvorby rodného čísla, rozliší rodné číslo ženy a muže; ▪ začleňuje jednotlivé matriční události do matričních knih;	1. Vnitřní správa (Právo a veřejná správa) ▪ vymezení pojmu vnitřní správa ▪ právní úprava vnitřní správy ▪ zabezpečení osobního stavu obyvatelstva (jméno, příjmení, rodné číslo, matřka, evidence obyvatel, občanské průkazy, cestovní doklady, pobyt cizinců, azyl, státní občanství)

▪ rozlišuje funkce matričních úřadů a Zvláštní matriky v Brně; ▪ vysvětlí obsah pojmu trvalý pobyt občana ČR; ▪ aplikuje povinnosti držitele občanského průkazu ve svém chování; ▪ poradí neznalému člověku, kam se má obrátit při ztrátě nebo nálezů občanského průkazu; ▪ vyhledá na portálu ministerstva vnitra informace, jaké doklady úřad při vyřizování občanského průkazu vyžaduje; ▪ popíše rozdíl mezi jednotlivými druhy cestovních dokladů; ▪ aplikuje povinnosti držitele cestovního dokladu ve svém chování; ▪ vyjmenuje druhy pobytu cizinců na našem území a jejich délku; ▪ vysvětlí rozdíl mezi emigrantem a imigrantem; ▪ rozumí pojmu státní občanství; ▪ popíše způsoby nabytí nebo pozbytí státního občanství a důsledky z toho vyplývající; ▪ popíše jednotlivé státní symboly, vysvětlí jejich umístění, užití; ▪ sestaví oznámení shromáždění se všemi náležitostmi v elektronické podobě; ▪ vysvětlí, komu a v jaké lhůtě bude oznámení adresovat; ▪ rozliší v konkrétních situacích shromáždění povolená, nepovolená; ▪ objasní zákaz nebo rozpuštění shromáždění na konkrétním příkladu; ▪ objasní základní pojmy v archivnictví; ▪ popíše strukturu archivnictví v ČR; ▪ vysvětlí význam archivů jako veřejných institucí; ▪ objasní funkce archivů; ▪ má základní představu o spisové službě a o základních pravidlech archivace písemností; ▪ umí vysvětlit význam sčítání lidu; ▪ umí pracovat s příslušnými právními normami v tištěné i elektronické podobě;	▪ právo sdružovací ▪ právo shromažďovací ▪ archivnictví ▪ územní členění státu ▪ státní symboly ▪ sčítání lidu ▪ procvičování a upevňování učiva
▪ vyjmenuje práva i povinnosti pojištěnce; ▪ rozliší orgány státní správy a samosprávy ve zdravotnictví; ▪ má základní představu o činnosti a oprávnění profesních komor ve zdravotnictví; ▪ rozliší jednotlivé typy léčebně preventivní péče; ▪ umí charakterizovat činnost jednotlivých zdravotnických zařízení; ▪ vyjmenuje základní zásady zdravotního pojištění; ▪ vysvětlí úlohu zdravotních pojišťoven v systému zdravotnictví; ▪ umí pracovat s příslušnými právními normami;	2. Správa zdravotnictví (Právo a veřejná správa) ▪ vymezení pojmu správa zdravotnictví ▪ právní úprava správy zdravotnictví ▪ zdravotní služby ▪ poskytovatelé zdravotnických služeb ▪ ochrana veřejného zdraví ▪ ochrana před alkoholismem a jinými toxikomanie ▪ všeobecné zdravotní pojištění ▪ zdravotní pojišťovny ▪ procvičování a upevňování učiva
▪ vysvětlí význam základních pojmů; ▪ vystihne rozdíl mezi uchazečem a zájemcem o zaměstnání; ▪ popíše funkce úřadů práce v celé šíři, nejen jako zprostředkovatele zaměstnání; ▪ rozliší aktivní a pasivní politiku zaměstnanosti; ▪ objasní význam a potřebnost jednotlivých forem	3. Správa zaměstnanosti (Právo a veřejná správa) ▪ vymezení pojmu správa zaměstnanosti ▪ právní úprava správy zaměstnanosti ▪ působení orgánů státní správy a samosprávy na úseku zaměstnanosti ▪ MPSV ČR

- aktivní politiky zaměstnanosti; - vysvětlí podmínky evidence uchazeče o zaměstnání, jeho povinnosti a práva; - objasní výši podpory v nezaměstnanosti a délku podpůrné doby; - vysvětlí okolnosti, za kterých se podpora v nezaměstnanosti neposkytuje; - má základní představu o povinnostech zaměstnavatele při spolupráci s úřadem práce a při zaměstnávání osob se zdravotním postižením; - vyjmenuje kontrolní subjekty na úseku správy zaměstnanosti; - umí pracovat s příslušnými právními normami v tištěné i elektronické podobě.	- Úřad práce ČR - aktivní a pasivní politika zaměstnanosti - právo na zaměstnání - povinnosti zaměstnavatelů - zaměstnávání dětí - kontrola a důsledky porušení povinností na úseku zaměstnanosti - procvičování a upevňování učiva
--	---

třetí ročník

(4 hodiny týdně, celkem 132 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák - objasní právní postavení obce (kraje) a zodpovědnost z toho vyplývající; - orientuje se v zákonu o obcích (krajích); - vyhledá část zákona zabývající se hospodařením s majetkem obcí (krajů); - vyjmenuje orgány obce (kraje) oprávněné k hospodářské činnosti a jejich pravomoci; - vysvětlí termín rozpočet obce; - popíše strukturu rozpočtu obce (kraje) a principy jeho tvorby; - identifikuje zdroje financování obcí (krajů); - vysvětlí podmínky podnikatelské činnosti obce (kraje); - umí pracovat s příslušnými právními normami v tištěné i elektronické podobě;	1. Správa majetku obcemi a kraji (Právo a veřejná správa) Obec - obec a její právní postavení - struktura majetku obce - hospodaření s majetkem obce podle zákona o obcích - orgány oprávněné k hospodářské činnosti - rozpočet obce - zdroje financování obcí - podnikatelská činnost obcí Kraj - kraj a jeho právní postavení - majetek kraje - orgány kraje oprávněné k hospodářské činnosti - rozpočet kraje
- popíše úkoly jednotlivých subjektů správy kultury; - rozliší typy památek podle jejich zařazení; - vysvětlí význam památek zapsaných na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO; - objasní systém péče o kulturní památky v ČR; - popíše činnost orgánů státní památkové péče; - objasní rozdíl mezi muzeem a galerií; - orientuje se ve službách poskytovaných kulturními institucemi; - zařadí vycházející tituly k periodickému nebo neperiodickému tisku; - objasní hranice svobody projevu, slova, tisku a právo na informace; - vysvětlí pojem periodický tisk a popíše povinnosti vydavatele při evidenci periodického tisku; - rozumí účelu ČTK; - rozliší u rozhlasového a televizního vysílání provozovatele ze zákona, s licenci, s registrací; - popíše působnost Rady pro rozhlasové a televizní vysílání; - objasní systém rozhlasových a televizních poplatků;	2. Správa kultury (Právo a veřejná správa) - vymezení pojmu správa kultury - právní úprava správy kultury - právní postavení kulturních institucí - správa na úseku kulturních památek - správa na úseku muzeí a galerií - správa na úseku knihoven - správa na úseku vydávání periodického a neperiodického tisku - provozování rozhlasového a televizního vysílání - procvičování a upevňování učiva

▪ umí pracovat s příslušnými právními normami v tištěné i elektronické podobě; ▪ charakterizuje systém sociálního zabezpečení v ČR a postavení občana v něm; ▪ objasní cíle a principy sociální politiky; ▪ rozliší složky systému sociálního zabezpečení a jejich různou funkci; ▪ popíše strukturu orgánů správy sociálního zabezpečení; ▪ objasní základní hlediska pro poskytování dávek z nemocenského pojištění; ▪ objasní základní hlediska pro poskytování dávek z důchodového pojištění; ▪ objasní základní hlediska pro poskytování státní sociální podpory; ▪ vysvětlí strukturu životního minima i jeho účel; ▪ vypočte životní minimum konkrétní rodiny; ▪ vyvodí oprávněnost nebo neoprávněnost nároku na konkrétní dávku; ▪ rozliší dávky závislé na příjmu občana od dávek na příjmu nezávislých; ▪ sleduje změny v systému dávek státní sociální podpory; ▪ objasní základní hlediska pro poskytování dávek sociální péče; ▪ rozumí pojmu sociální pomoc, vyjmenuje okruhy osob, kterým je určena; ▪ vysvětlí důvody použití konkrétního druhu a formy pomoci;	3. Správa sociálního zabezpečení a sociální péče (Právo a veřejná správa) ▪ vymezení pojmu správa sociálního zabezpečení a sociální služby ▪ právní úprava správy ▪ východiska, obsah a cíle sociální politiky ▪ subjekty a objekty sociální politiky ▪ činitelé ovlivňující sociální politiku ▪ systém sociálního zabezpečení v ČR (pojištění, podpora, pomoc) ▪ životní minimum ▪ procvičování a upevňování učiva
▪ vysvětlí obsah základních pojmů a jejich souvislosti; ▪ orientuje se ve struktuře orgánů předmětného úseku; ▪ popíše obsah katastru nemovitostí a údaje, které eviduje; ▪ rozliší podstatu zápisu vkladu, zápisu záznamu, zápisu poznámek; ▪ orientuje se v zásadách poskytování údajů z katastru; ▪ orientuje se ve výpisu z katastru nemovitostí a v geometrickém plánu;	4. Správa na úseku katastru nemovitostí (Právo a veřejná správa) ▪ podstata, předmět a obsah správy katastru nemovitostí ▪ právní úprava správy na úseku katastru nemovitostí ▪ organizace správy na úseku katastru nemovitostí ▪ soustava zeměměřických a katastrálních úřadů ▪ základní pojmy ▪ spolupráce obcí a jiných státních orgánů s katastrálním úřadem ▪ procvičování a upevňování učiva
▪ vyjmenuje cíle a úkoly územního plánování; ▪ orientuje se v nástrojích územního plánování; ▪ objasní nezbytnost územního plánu obce; ▪ odůvodní veřejné projednávání územně plánovací dokumentace jako jeden z principů demokracie;	5. Správa na úseku územního plánování (Právo a veřejná správa) ▪ pojem, cíle a úkoly územního plánování ▪ právní úprava ▪ nástroje územního plánování ▪ územní plán obce ▪ orgány územního plánování ▪ procvičování a upevňování učiva
▪ orientuje se ve věcném, územním a funkčním členění stavební správy; ▪ popíše činnost stavebních úřadů; ▪ kategorizuje jednotlivé druhy staveb; ▪ určí, zda konkrétní stavba splňuje kritéria stavby drobné; ▪ vysvětlí zjednodušený princip ohlašování drobných staveb; ▪ vysvětlí průběh stavebního řízení;	6. Stavební správa (Právo a veřejná správa) ▪ zaměření stavební správy ▪ právní úprava správy ▪ organizační struktura stavební správy ▪ stavební řád

- vysvětlí pojem státní stavební dohled; - popíše zákonné podmínky pro vyvlastnění, formu náhrady, eventuální možnost vrácení vyvlastněného majetku.	
čtvrtý ročník (4 hodiny týdně, celkem 104 vyučovacích hodin)	
Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák - popíše strukturu české výchovně vzdělávací soustavy a cíle jejích jednotlivých složek; - objasní rozdíly mezi jednotlivými typy škol; - orientuje se v systému orgánů ve školství; - rozliší mezi státními a samosprávnými orgány ve školství; - zná zřizovatele své školy; - rozumí rozhodnutím ředitele školy; - popíše oprávnění školské rady a její složení na své škole; - umí pracovat s příslušnými právními normami v tištěné i elektronické podobě;	1. Správa školství (Právo a veřejná správa) - zaměření správy školství - právní úprava správy - výchovně vzdělávací soustava v ČR - státní orgány správy školství: ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Česká školní inspekce, krajský úřad, obecní úřad s rozšířenou působností, ředitel školy - samosprávné orgány ve školství: kraj, obec, školská rada - zařazování škol a školských zařízení do rejstříku škol - změny v současném školství - upevňování a procvičování učiva
- vysvětlí obsah základních pojmů; - vysvětlí důvody dodržování konkrétních zásad při výkonu policejní správy; - popíše strukturu organizace policejní správy; - vysvětlí rozdíl mezi strukturou policejní správy a strukturou Policie ČR; - popíše policistu a jeho činnost; - vyjmenuje povinnosti i oprávnění policisty; - posoudí v obecné rovině oprávněnost konkrétních zásahů policie; - vyjmenuje donucovací prostředky policie; - vyjmenuje povinnosti občanů i organizací ve vztahu k policii i vztahy policie k organizacím a občanům; - vymezí postavení obecní policie v systému policejní správy; - vysvětlí rozdíly v pravomocích a povinnostech mezi policistou a strážníkem; - má základní představu o činnosti a úkolech Bezpečnostní a informační služby; - umí pracovat s příslušnými právními normami v tištěné i elektronické podobě;	2. Správa bezpečnosti (Právo a veřejná správa) - organizační struktura správy policie - právní úprava správy - základní pojmy: veřejná bezpečnost, veřejný pořádek - organizace policejní správy Policie ČR - charakteristika Policie ČR - organizační uspořádání Policie ČR - úkoly a povinnosti Policie ČR - vztahy Policie ČR ke státním orgánům, orgánům obcí, občanům Obecní policie - charakteristika obecní policie - vymezení jejího postavení, řízení obecní policie - charakteristika a úkoly strážníka obecní policie - povinnosti a oprávnění strážníků obecní policie Bezpečnostní a informační služba - charakteristika, činnost, řízení, úkoly - procvičování a upevňování učiva
- vysvětlí význam základních pojmů; - popíše strukturu organizace obrany státu; - objasní pojem branná povinnost, ví, koho se týká; - vysvětlí význam civilní ochrany v době míru;	3. Správa obrany státu (Právo a veřejná správa) - organizační struktura správy obrany státu - právní úprava správy - základní pojmy: obrana státu, správa obrany státu - organizace obrany státu - Armáda ČR Civilní ochrana - charakteristika, význam

▪ popíše strukturu Integrovaného záchranného systému a činnosti jeho jednotlivých složek; ▪ při varovném signálu uplatní své znalosti a dokáže se správně zachovat; ▪ vyjmenuje vše, co patří do evakuačního zavazadla; ▪ vyjmenuje z paměti čísla linek tísňového volání; ▪ použije v případě mimořádné situace konkrétní linku tísňového volání; ▪ umí pracovat s příslušnými právními normami v tištěné i elektronické podobě;	4. Integrovaný záchranný systém (Právo a veřejná správa) ▪ organizační struktura IZS ▪ právní úprava ▪ základní pojmy: ochrana obyvatelstva, mimořádná událost, havárie, krizová situace ▪ složky integrovaného záchranného systému ▪ krizové stavy, krizové štáby
▪ orientuje se ve struktuře orgánů ochrany přírody; ▪ kategorizuje jednotlivé stráže přírody; ▪ vyjmenuje oprávnění stráže přírody; ▪ vysvětlí význam participace občanů a občanských sdružení v ochraně přírody; ▪ popíše faktory, podle kterých se posuzuje kvalita životního prostředí; ▪ rozliší pojmy odpad, komunální odpad, nebezpečný odpad; ▪ aplikuje v praktickém životě pravidla pro nakládání s odpady, třídí je; ▪ popíše okolnosti, za kterých je nutné požádat o povolení kácení dřevin rostoucích mimo les; ▪ umí pracovat s příslušnými právními normami v tištěné i elektronické podobě;	5. Správa na úseku tvorby a ochrany krajiny a životní prostředí (Právo a veřejná správa) ▪ zaměření správy na úseku tvorby a ochrany krajiny a životního prostředí ▪ právní úprava ▪ orgány ochrany přírody ▪ stráž přírody ▪ ekonomické nástroje k zabezpečení péče o životní prostředí ▪ mezinárodní spolupráce v oblasti péče o životní prostředí ▪ péče o životní prostředí v regionu, v obci ▪ odpady
▪ reaguje na aktuální změny ve sféře veřejné správy; ▪ provádí novelizaci příslušných právních předpisů; ▪ vhodnou formou zprostředkuje aktualitu spolužákům; zpracuje jednotlivé oblasti veřejné správy tak, aby je mohl ústně prezentovat; ▪ k ústní prezentaci vytvoří i grafickou formu.	6. Změny vyplývající z právní úpravy (Právo a veřejná správa, Kultura ve veřejné správě) ▪ veřejná správa ▪ státní správa ▪ samospráva ▪ správy podle členění

učební osnova vyučovacího předmětu

Cvičení z veřejné správy

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	59
Platnost	od 01.09.2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle vyučovacího předmětu

Předmět cvičení z veřejné správy je velmi těsně propojen s předměty veřejná správa a právo, které patří k důležitým odborným předmětům studovaného oboru. Při praktických činnostech si žák prohlubuje a rozšiřuje teoretické poznatky, prakticky je aplikuje v případových úkolech. Učí se reagovat na požadavky praxe a využívá propojenosti poznatků získaných v odborných i všeobecných předmětech.

Charakteristika učiva

Výuka směřuje k tomu, aby si žáci prakticky nacvičili a vyzkoušeli činnosti a situace, se kterými se mohou v průběhu odborné praxe a později v budoucím zaměstnání setkat. Seznámí se s internetovým systémem veřejné správy, s činnostmi pracovníků jednotlivých úřadů.

Vytvoří si základní soubor dovedností nutných pro výkon práce v orgánech veřejné správy. Osvojí si osobnostní vlastnosti požadované u pracovníků veřejné správy při výkonu činností i při jednání s klienty.

Učivo předmětu je výběrem témat vhodných k praktickému nácviku v podmínkách školy.

Žáci jsou vedeni k interpretaci právních pramenů, k jejich transformování do příkladů z praxe. Tato schopnost předpokládá vedení žáka k práci s tiskem a využití počítačových programů.

Mezipředmětové vztahy

Výuka předmětu souvisí úzce s dalšími všeobecně vzdělávacími předměty jako český jazyk a literatura, základy společenských věd a s odbornými předměty – právem, veřejnou správou, zeměpisem a informatikou.

Pojetí výuky

Žák řeší praktické příklady, případové úkoly, pracuje s právními normami a tiskopisy jednotlivých úřadů. Důraz je kladen na jeho orientaci v internetové síti, na schopnost vyhledat rychle a správně požadované informace. Je veden i k používání dalších informačních zdrojů.

Žák se musí orientovat v obsahu právních norem, musí být schopen je vyložit a použít pro řešení konkrétní situace. Během výuky jsou používány aplikační programy vybraných agent státní správy a samosprávy.

Prostřednictvím praxe a exkurzí na konkrétních pracovištích si žáci konfrontují teoretické znalosti s praxí.

Výuka probíhá v odborných učebnách výpočetní techniky. Třída se při výuce dělí na skupiny tak, aby na každé pracovní stanici pracoval jeden žák.

Výuka je vedena formou výkladu v přímé součinnosti s praktickou činností na počítači. Těžiště výuky však spočívá v provádění praktických úkolů, formou samostatné práce žáků na počítači. Při výuce je uplatňován projektový přístup s důrazem na řešení komplexních úloh a na individuální i kolektivní práci.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni průběžně za schopnost aplikovat teoretické znalosti na konkrétních příkladech, za řešení konkrétních situačních problémů.

Součástí každého tematického celku je písemný výstup, který prověří praktické dovednosti žáka. Musí umět pracovat s právními normami, orientovat se v nich, vykládat je a používat při řešení úkolů.

Hodnotí se také schopnost formálně správného a odborného vyjadřování, práce s informacemi – vyhledávání zdrojů informací, jejich zhodnocení, zpracování a použití.

Žák musí umět diskutovat o problému, vhodně argumentovat a svůj názor obhajovat. Hodnocena je také aktivita při výuce a orientace v současném dění.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

▪ Kompetence k učení

Absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem;
- umět efektivně vyhledat a zpracovat informace;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

▪ Kompetence k řešení problémů

Absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

▪ Komunikativní kompetence

Absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě.

▪ Personální a sociální kompetence

Absolventi by měli:

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům.

▪ Občanské kompetence a kulturní povědomí

Absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve svém zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě.

▪ **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

Absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobit se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělání.

▪ **Matematické kompetence**

Absolventi by měli:

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.);
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

▪ **Digitální kompetence**

Absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Přínos předmětu k rozvoji odborné kompetence

Absolventi by měli:

- orientovat se v našem právním systému a právním řádu;
- znát strukturu a působnost orgánů státní správy a samosprávy, základní podmínky a postupy realizace práv a povinností adresátů veřejnoprávního působení;
- umět aplikovat základní právní normy a správní řád při řešení standardních pracovních činností a situací v jednotlivých (vybraných) oblastech a úsecích veřejné správy;
- pracovat s počítačovými programy pro státní správu a samosprávu a s portálem státní správy;
- dbát na dodržování zákonnosti ve veřejné správě, jednat v duchu etiky státního úředníka;
- pracovat s odbornou literaturou a informačními systémy;
- využívat získaných informací k poradenství občanům (klientům);
- řídit se principy profesní etiky, jednat podle mravního kodexu státního úředníka.

Přínos předmětu k uplatnění průřezových témat

▪ **Občan v demokratické společnosti**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro různé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení.

▪ **Člověk a svět práce**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- uměli pracovat s informačními médii při vyhledávání pracovních příležitostí.

▪ **Člověk a životní prostředí**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- získali informace o současných globálních, regionálních a lokálních problémech rozvoje a vztahu člověka k prostředí.

▪ **Člověk a digitální svět**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- uměli používat základní a aplikační programové vybavení počítače pro praxi;
- naučili se pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky;
- kriticky posuzovali vývoj technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životní prostředí;
- zvažovali příležitosti a rizika a snažili se rizika minimalizovat;
- běžně a samozřejmě využívali vhodné digitální technologie a jejich kombinace k naplnění svých potřeb;
- digitální technologie a způsob jejich využití nastavovali a měnili podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby;
- s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytvářeli s spravovali své digitální identity;
- aktivně pečovali o svou digitální stopu, ať už ji vytváří sami, nebo někdo jiný;
- při využívání digitálních služeb nejen online prostředí posuzovali jejich spolehlivost a postupovali vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby;
- s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním prostředí pracovali s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních;
- vyjadřovali se za pomoci digitálních prostředků a vytvářeli a upravovali vlastní digitální obsah v různých formátech;
- měnili, vylepšovali a zdokonalovali obsah stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah;
- komunikovali prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobovali prostředky komunikace danému kontextu;
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními;
- používali digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí;
- efektivně využívali digitální nástroje,
- pracuje s databázemi veřejné správy.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

třetí ročník

(1 hodina týdně, celkem 33 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák ▪ vysvětlí pojem informace; ▪ vysvětlí pojem celosvětová počítačová síť; ▪ získává a využívá informace ze sítě Internet pomocí internetových vyhledávačů; ▪ získává textové, grafické i numerické informace, která zaznamenává a uchovává;	1. Informační zdroje, celosvětová počítačová síť Internet ▪ informace, práce s informacemi ▪ sbírka zákonů
▪ využívá pro svou práci a pro poradenství občanů portál státní správy; ▪ vyhledá na portálu veřejné správy důležité internetové adresy a potřebné informace; ▪ je schopen poradit zdroje informací z veřejné správy občanům; ▪ vyhledá podle konkrétního zadání údaje o městě, ve kterém studuje;	2. Vymezení, organizace a realizace činnosti veřejné správy ▪ portál veřejné správy – portal.gov.cz ▪ města a obce online

- vyhledá elektronickou podobu zákona o krajích i zákona o obcích; - v aktuálním Věstníku Pardubického kraje vyhledá a zpracuje zadané informace; - porovná formální i obsahovou stránku obecně závazných vyhlášek některých obcí upravujících stejné záležitosti;	3. Územní orgány s všeobecnou působností - zákon o obcích - zákon o krajích - volby
- vyhledá na stránkách NKÚ telefonický kontakt a emailovou adresu úřadu; - zorientuje se v aktuální výroční zprávě NKÚ a zhodnotí její závěry; - navštíví elektronickou podatelnu a zjistí pravidla elektronického podání; - vyhledá telefonický kontakt a emailovou adresu úřadu ombudsmana; - zjistí postup při podávání podnětů a jeho náležitosti; - v rubrice Často kladené dotazy vyhledá odpověď na případový úkol;	4. Záruky zákonnosti ve veřejné správě - Nejvyšší kontrolní úřad – www.nku.cz - Veřejný ochránce práv – www.ochrance.cz - stížnost - petice
- vyhledává na internetových stránkách konkrétní informace, telefonické a emailové kontakty podle zadání; - popíše v případovém úkolu postup při řešení konkrétní životní situace podle rad na stránkách ministerstva; - pracuje s Portálem občana; - vyhledá vzory formulářů používaných ve vnitřní správě; - řeší případové úkoly vztahující se k užívání občanského průkazu, cestovního dokladu; - na stránkách Českého statistického úřadu vyhledá zadané údaje; - sestaví oznámení o konání shromáždění; - popíše postup vyřizování úřadem;	5. Vnitřní správa - občanský průkaz - cestovní doklad - právo sdružovací - spolkový rejstřík - rejstřík politických stran - právo shromažďovací - sčítání lidu, domů a bytů - GDPR - datové schránky
- na stránkách MPSV vyhledává zadané informace; - popíše strukturu stránek a oblasti, o kterých informují; - v případovém úkolu sestaví pro zdravotně postiženého seznam odkazů na informační zdroje; - vyhledá na stránkách konkrétního úřadu práce nabídky volných míst, které odpovídají jeho budoucí kvalifikaci; - zjistí možnosti práce v zahraničí (EURES).	6. Správa zaměstnanosti - úřady práce - Eures www.mpsv.cz

čtvrtý ročník
(1 hodina týdně, celkem 26 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák - vypíše úplně a správně tiskopisy používané na živnostenském úřadě; - vyhledá na internetu živnostenský rejstřík a průvodce zakládání živností;	1. Živnostenská správa živnostenský rejstřík

vyhledá rozpočet příslušné obce;	2. Správa majetku obcemi - rozpočet obce - podnikatelská činnost obcí
- sestaví ohlášení drobné stavby; - popíše úřední postup při jejím vyřizování;	3. Stavební správa - ohlášení a povolování staveb - katastr nemovitostí
- vyhledá na stránkách MPSV podmínky pro získání dávek státní sociální podpory; - na internetové „kalkulačce“ spočítá životní minimum vlastní rodiny a porovná jej s dosavadními potřebami rodiny; - vyhledá na stránkách MPSV podmínky pro získání dávek důchodového pojištění; - vyhledá na stránkách MPSV podmínky pro získání dávek nemocenského pojištění; - řeší případové úkoly;	4. Správa sociálního zabezpečení a správa zdravotnictví - životní minimum - sociální služby - důchodové pojištění
- vyhledá informace o knihovnách, muzeích, o péči o památky; - zjistí na internetu podmínky pro poplatkovou povinnost televizního a rozhlasového vysílání; - vyhledá aktuální zprávy na webových stránkách ČTK;	5. Správa kultury - knihovny, muzea, galerie - ústřední seznam kulturních památek - registr církví - ČTK
- diskutuje s ředitelem školy o problémech současného školství i aktuálním dění ve škole; - vyhledá informace o europasu; - posoudí jeho přínos pro vlastní osobu; - prostuduje a vypíše informace týkající se lidských zdrojů ve veřejné správě;	6. Správa školství - rejstřík škol - celoživotní vzdělávání - www.msmt.cz
- vyhledá na stránkách ministerstva obrany znění branného zákona; - řeší případový úkol; - prakticky provede nácvik evakuace třídy při vyhlášení nebezpečí;	7. Bezpečnostní ochrana státu - civilní ochrana - Armáda ČR, www.army.cz - Integrovaný záchranný systém
- vyhledá informace o této problematice; - vypíše v úplnosti žádost o povolení kácení dřeviny mimo les; - popíše úřední postup při vyřizování této žádosti;	8. Správa na úseku tvorby a ochrany životního prostředí - výkon péče o životní prostředí - odpady - ZOO
využívá aplikační programy používané ve vybraných správních agendách a některé z nich používá.	9. Aplikační programy používané ve vybraných agendách státní správy a samosprávy

učební osnova vyučovacího předmětu

Technika administrativy

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	132
Platnost	od 01.09.2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je seznámit žáky se základními administrativními pracemi a poskytnout jim odborné vědomosti a dovednosti z oblasti zpracování ekonomických informací.

Žáci se učí psát na klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou bez vyhledávání jednotlivých kláves zrakem. Přesností se dává přednost před rychlostí.

Učitel věnuje značnou pozornost odborné jazykové stránce psaného textu, dbá na to, aby žáci získali jasnou představu o tom, co má koncipovaná písemnost obsahovat a jak mají logicky uspořádat obsah, aby byl přehledný a srozumitelný, formálně a věcně správný.

Obecné cíle vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu je poskytovat žákům vědomosti a dovednosti pro úspěšné vykonávání administrativních prací.

Ve výuce je třeba klást důraz na psaní desetiprstovou hmatovou metodou, na přesné psaní před rychlostí, využívání funkcí tabulkového procesoru, pravopis včetně znalosti interpunkce. Uspořádání textu tak, aby byl přehledný, srozumitelný, formálně a věcně správný. Klade se důraz na estetickou úpravu písemností a na úpravu pracoviště, hygienu a bezpečnost práce.

Charakteristika učiva

Výuka směřuje k tomu, aby žáci přesně psali desetiprstovou hmatovou metodou minimální rychlostí 200 úhozů za minutu při přesnosti 0,50 %, pořizovali záznam podle přímého diktátu, seznámili se s normami pro vyhotovování obchodních dopisů a dalších písemností, seznámili se s úpravou dopisů do zahraničí, seznámili se s organizací písemného styku, sestavovali a vyhotovovali tabulky, využívali kancelářské techniky.

Mezipředmětové vztahy

Výuka předmětu souvisí úzce zejména s českým jazykem a literaturou a s předmětem informatika.

Pojetí výuky

Předmět je zaměřen na získání dovednosti ovládat klávesnici počítače desetiprstovou hmatovou metodou. Výuka probíhá v odborné učebně vybavené počítači.

Hodnocení výsledků žáků

Základem pro hodnocení výkonů v psaní na klávesnici jsou písemné zkoušky (minutová, pětiminutová, desetiminutová cvičení, psaní na přesnost), ve kterých se posuzuje dosažená rychlost a přesnost podle limitů. Zvlášť je hodnocena rychlost a přesnost. Jako výsledná známka se započítá horší z nich. Sebehodnocení je využito ve schopnosti

spočítat přesnost i rychlost a posoudit ji s ostatními žáky. Dále se klasifikuje úroveň vypracování tabulek a písemné zkoušky z pravidel ČSN 01 6910.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

▪ Kompetence k učení

Absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem;
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

▪ Kompetence k řešení problémů

Absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi.

▪ Komunikativní kompetence

Absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle;
- zpracovávat administrativní písemnosti;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě.

▪ Personální a sociální kompetence

Absolventi by měli:

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům.

▪ Občanské kompetence a kulturní povědomí

Absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i veřejném zájmu.

▪ Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech;

- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle.
- **Matematické kompetence**
Absolventi by měli:
 - číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.).
- **Digitální kompetence**
Absolventi by měli:
 - pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
 - pracovat s běžným základním aplikačním programovým vybavením;
 - komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;
 - získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
 - pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích;
 - uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Přínos předmětu k rozvoji odborné kompetence

- Absolventi by měli:
- využívat racionálně pro práci prostředky kancelářské techniky, ovládat desetiprstovou hmatovou metodu;
 - uplatňovat dovednosti ze sociální a řečové komunikace při ústním a písemném styku s občany i s institucemi;
 - poskytovat úplné informace;
 - chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků;
 - znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
 - vytvářet tabulky v normalizované úpravě;
 - umět manipulovat s dokumenty ve firmě.

Přínos předmětu k uplatnění průřezových témat

- **Občan v demokratické společnosti**
Žáci jsou vedeni k tomu, aby:
 - měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
 - dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby.
- **Člověk a životní prostředí**
Žáci jsou vedeni k tomu, aby:
 - poznávali svět a lépe mu rozuměli;
 - efektivně pracovali s informacemi, brali při rozhodování ohled na dopady takového rozhodnutí na životní prostředí.
- **Člověk a svět práce**
Žáci jsou vedeni k tomu, aby:
 - se naučili písemně vyjadřovat při úřední korespondenci;
 - si uvědomovali zodpovědnost za vlastní životy, význam vzdělání pro život;
 - byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné kariéře, aby se písemně i verbálně prezentovali při jednání s potenciálními zaměstnavateli, formulovali svá očekávání a priority.
- **Člověk a digitální svět**
Žáci jsou vedeni k tomu, aby:
 - používali základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání;
 - efektivně využívali digitální nástroje.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

první ročník
(2 hodiny týdně, celkem 66 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák - vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP; - zdůvodní úlohu státního odborného dozoru nad bezpečností práce; - dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence; - uvede základní bezpečnostní požadavky při práci se stroji a zařízeními na pracovišti a dbá na jejich dodržování; - uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny, které vedou k poškození technického zařízení; - poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti; - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu; - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti pracovního prostředí;	1. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence - řízení bezpečnosti práce v podmínkách organizace na pracovišti - pracovněprávní problematika BOZP - bezpečnost technických zařízení
- přesně píše desetiprstovou hmatovou metodou; - orientuje se na klávesnici; - přesně ví, co je základní postavení ruky; - popíše princip psaní velkých písmen; - přepíše jakýkoliv text obsahující značky a číslice;	2. Základy psaní na klávesnici - nácvik psaní na střední a horní písmenné řadě - nácvik malých písmen na dolní písmenné řadě - nácvik velkých písmen - nácvik písmen na číselné řadě - nácvik znamének, značek, číslic
- ovládá běžné práce s textovým procesorem; - vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty; - ovládá typografická pravidla, formátování, práce se šablonami, objekty; - ovládá přípravu pro tisk a tisk;	3. Textový procesor - práce se souborem - typografická pravidla - editace a formátování textu - prostředí textového procesoru - editace a formátování textu - práce s obrázky - použití stylů - příprava pro tisk a tisk
- píše podle přímého diktátu; - seznámení s diktafonem; - pořizuje záznam podle diktafonu;	4. Psaní podle diktátu
rychle a přesně píše na klávesnici PC desetiprstovou hmatovou metodou.	5. Zvyšování rychlosti a přesnosti

druhý ročník
(2 hodiny týdně, celkem 66 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák - pracuje podle norem pro vyhotovování obchodních dopisů a dalších písemností; - zpracovává věcně, jazykově a formálně správně odborné písemnosti; - rozezná dopisy soukromé a úřední; - popíše části obchodního dopisu a jejich obsah; - pracuje podle normy ČSN 01 6910; - píše dopisy do předtisku; - upraví text do blokové úpravy; - vyjmenuje formáty papírů a obálek; - píše správně odvolací údaje; - umí napsat adresy podle normy; - píše osobní dopisy; - píše žádosti občanů; - v dopisech do zahraničí používá příslušnou úpravu;	1. Normalizovaná úprava písemností - pojem a význam normalizované úpravy písemností - druhy a formáty papírů a obálek - adresy na obálkách - adresy na dopisním předtisku - adresy na dopisu do zahraničí - úprava dopisu na dopisní předtisk - úprava osobního dopisu - úprava dopisu občana - úprava dopisu do zahraničí
- zakládá a vede evidenci písemností; - popíše, jak vyřizovat, podepisovat a ukládat písemnosti;	2. Manipulace s písemnostmi - příjem, zapisování, vyřizování a odesílání písemností - podepisování a odesílání písemností - ukládání, vyřazování a skartace písemností - organizace písemného styku
- využívá kancelářské techniky; - umí pracovat s kopírovacím zařízením, diktafonem, telefonem, telefonem se záznamníkem, faxem; - pořizuje záznam podle diktátu;	3. Kancelářská technika - kopírovací zařízení - diktafon - telefon
- charakterizuje a používá pravidla firemní e-mailové komunikace; - upravuje e-mail; - posílá dokument v příloze; - charakterizuje problematiku datových schránek;	4. Elektronická pošta elektronická komunikace
- používá automatické kontroly pravopisu, automatických oprav, sledování změn a revizí; - používá a vytváří zobrazení revizí v bublinách;	5. Práce s dokumentem kontrola a revize dokumentu v elektronické podobě
- ovládá běžné práce s tabulkovým procesorem; - sestavuje a vyhotovuje tabulky podle zásad pro jejich vytváření;	6. Tabulkový procesor - práce se souborem - prostředí tabulkového procesoru - tvorba a formátování tabulky - formátování tabulky podle pravidel - příprava pro tisk a tisk
rychle a přesně píše na klávesnici PC desetiprstovou hmatovou metodou.	7. Zvyšování rychlosti a přesnosti psaní

učební osnova vyučovacího předmětu

Písemná a elektronická komunikace

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	118
Platnost	od 01.09.2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je seznámit žáky se základními administrativními pracemi a poskytnout jim odborné vědomosti a dovednosti z oblasti zpracování ekonomických informací. Učitel věnuje značnou pozornost odborné jazykové stránce psaného textu, dbá na to, aby žáci získali jasnou představu o tom, co má koncipovaná písemnost obsahovat a jak mají logicky uspořádat obsah, aby byl přehledný, srozumitelný, formálně a věcně správný.

Obecné cíle vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu je poskytovat žákům vědomosti a dovednosti pro úspěšné vykonávání administrativních prací. Seznámit žáky se zásadami písemného styku, učí je samostatně a správně vyhotovovat písemnosti a vést administrativní agendu.

Charakteristika učiva

Výuka směřuje k tomu, aby se žáci seznámili s ČSN 01 6910 Úprava písemností zpracovaných textovými editory, seznámili se základy korespondence při administrativních činnostech, prací s různými formuláři, se zásadami a předpisy pro oběh písemností, naučili se věcně, jazykově a formálně správně zpracovávat písemnosti, dbali na estetickou úpravu písemností.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci byli připraveni vykonat státní zkoušku ze psaní na klávesnici.

Mezipředmětové vztahy

Výuka předmětu souvisí úzce zejména s českým jazykem a literaturou a s předmětem informatika.

Pojetí výuky

Předmět je zaměřen na získání dovedností zpracovávat písemnosti podle normy. Výuka probíhá v odborné učebně vybavené počítači.

Hodnocení výsledků žáků

Základem pro hodnocení výkonů v psaní na klávesnici jsou písemné zkoušky. U vyhotovených písemností se hodnotí věcný obsah, stylizace, pravopis a formální úprava podle normy.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

▪ Kompetence k učení

Absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem;
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje;

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

▪ **Kompetence k řešení problémů**

Absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi.

▪ **Komunikativní kompetence**

Absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle;
- zpracovávat administrativní písemnosti i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě.

▪ **Personální a sociální kompetence**

Absolventi by měli:

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- posuzovat reálně své fyzické i duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- ověřovat si získané poznatky;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům.

▪ **Občanské kompetence a kulturní povědomí**

Absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i veřejném zájmu.

▪ **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

Absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

▪ **Matematické kompetence**

Absolventi by měli:

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.).

▪ Digitální kompetence

Absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním aplikačním programovým vybavením;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Přínos předmětu k rozvoji odborné kompetence

Absolventi by měli:

- využívat racionálně pro práci prostředky kancelářské techniky, ovládat desetiprstovou hmatovou metodu;
- uplatňovat dovednosti ze sociální a řečové komunikace při ústním a písemném styku s občany i s institucemi;
- zpracovávat písemnosti v normalizované úpravě;
- poskytovat úplné informace;
- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků;
- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- vytvářet tabulky v normalizované úpravě;
- umět manipulovat s dokumenty ve firmě.

Přínos předmětu k uplatnění průřezových témat

▪ Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby.

▪ Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- poznávali svět a lépe mu rozuměli;
- efektivně pracovali s informacemi, brali při rozhodování ohled na dopady takového rozhodnutí na životní prostředí.

▪ Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- se naučili písemně vyjadřovat při úřední korespondenci;
- si uvědomovali zodpovědnost za vlastní životy, význam vzdělání pro život;
- byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné kariéře, aby se písemně i verbálně prezentovali při jednání s potencionálními zaměstnavateli, formulovali svá očekávání a priority.

▪ Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- používali základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání;
- využívali počítače jako zdroje informací, prostředky zpracování informací a prostředky, které jim umožní přehlednou a srozumitelnou prezentaci výsledků jejich práce;
- pracovali s informacemi a komunikačními prostředky;
- byli schopni využít digitální technologie k vyjádření a k formulaci svých názorů.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

třetí ročník

(2 hodiny týdně, celkem 66 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák ▪ samostatně a správně vyhotovuje písemnosti v hospodářském styku a v souladu s revidovanou normou ČSN 01 6910 Úprava dokumentů zpracovávaných textovými procesory; ▪ sestavuje jednotlivé druhy obchodních písemností v textovém procesoru; ▪ pracuje podle norem pro vyhotovování obchodních dopisů a dalších písemností;	1. Písemnosti v obchodním styku ▪ poptávka ▪ odpověď na poptávku ▪ nabídka ▪ žádost o úpravu nabídky ▪ úprava nabídky ▪ objednávka a její potvrzení ▪ kupní smlouva ▪ odvolávka a přepravní dispozice ▪ návštěvní zápis ▪ dodací list
▪ sestavuje reklamaci, urgenci a umí na ně odpovědět v textovém procesoru; ▪ sestavuje upomínky a ví, kdy je použít; ▪ používá normativní zásady při vypracování jednotlivých písemností;	2. Písemnosti související s porušováním smluv ▪ reklamáce a odpověď na reklamacii ▪ urgence a odpověď na urgenci ▪ upomínky a odpovědi na upomínky
▪ rychle a přesně píše na klávesnici PC deseti prsty; hmatovou metodou;	3. Zvyšování rychlosti a přesnosti psaní
▪ sestavuje různé žádosti a stížnosti organizací v textovém procesoru; ▪ užívá normativní zásady při jejich vypracování;	4. Dopisy občanů právnickým osobám ▪ žádost ▪ odpověď na žádost ▪ stížnost
▪ je odborně připraven pro absolvování státní zkoušky podle vyhlášky č. 58/2016 Sb., o státních zkouškách z grafických disciplín a o změně vyhlášky č. 3/2015 Sb., o některých dokladech o vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.	5. Příprava na státní zkoušku ze psaní na klávesnici

čtvrtý ročník

(2 hodiny týdně, celkem 52 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák ▪ vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně; ▪ stylizuje žádosti o místo; ▪ zpracovává strukturovaný životopis v aplikačním programu; ▪ stylizuje písemnosti při uzavření a ukončení pracovního poměru v textovém procesoru;	1. Personální písemnosti ▪ žádost o místo ▪ životopis ▪ pracovní hodnocení
▪ stylizuje osobní dopisy zaměstnancům v textovém procesoru; ▪ stylizuje vybrané písemnosti vedoucích pracovníků v textovém procesoru; ▪ používá normativní zásady při jejich vypracování;	2. Osobní dopisy vedoucích pracovníků ▪ blahopřejné dopisy ▪ děkovné dopisy ▪ omluvné dopisy ▪ pozvání formou osobního dopisu ▪ doporučující dopisy ▪ odpověď na osobní dopis

▪ sestavuje pozvánku, sepíše zápis ze schůze a sestavuje listinu přítomných v textovém procesu; ▪ vypracovává zprávu z pracovní cesty, vyplňuje cestovní příkaz a provádí jeho vyúčtování ve vhodné aplikaci; ▪ ví, jaké doklady je nutné předložit pro vyúčtování pracovní cesty; ▪ sestavuje místopřísežné prohlášení;	3. Interní písemnosti ▪ pozvánky ▪ listiny přítomných ▪ zápisy z porad ▪ schválení pracovní cesty ▪ cestovní příkaz ▪ zpráva z pracovní cesty
▪ sestavuje propagační písemnosti ve vhodné aplikaci; ▪ sestavuje letáky, prospekty ve vhodné aplikaci; ▪ sestavuje inzerát a odpověď na něj ve vhodné aplikaci;	4. Propagační písemnosti ▪ nabídky ▪ prospekty ▪ letáky ▪ inzeráty
▪ dodržuje předpisy pro archivaci písemností a pro utajení v obsahu a osobních dat; ▪ vede kartotéku právních a správních předpisů;	5. Předpisy pro archivaci písemností a pro utajení obsahu osobních dat
▪ rychle a přesně píše na klávesnici PC desetiprstovou hmatovou metodou.	6. Zvyšování rychlosti a přesnosti psaní

učební osnova vyučovacího předmětu

Zeměpis

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	132
Platnost	od 01.09.2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle vyučovacího předmětu

Základem předmětu je formovat u žáků geografické myšlení, věnovat pozornost územním rozdílům v přírodních podmínkách, historickému vývoji, hospodářství, v osídlení, správním rozdělení a ve způsobu života. Má rozvíjet způsobilost, zajímat se o příčinu těchto rozdílů a hledat mezi nimi vzájemné souvislosti.

Žák si má osvojit zásady týmové i samostatné práce, získávat a analyzovat informace, pracovat s mapami, literaturou, fotografickým materiálem, popř. Internetem. Dokáže se orientovat v terénu, využívá přístrojů a výpočetní techniky.

Žák adekvátně reaguje na ekonomické, ekologické, sociální, politické a další společenské problémy.

Charakteristika učiva

Cílem obsahového okruhu je osvojit si souhrn geografických a mezioborových kompetencí, které jsou potřebné pro odborníka veřejnosprávní sféry. Okruh obsahuje učivo o geopolitických změnách ve světě, o Evropě a evropanství a o České republice. Má tedy nejen funkci odborně průpravnou, ale naopak prohlubuje i občanské vědomí žáků.

Učivo je prezentováno tak, aby přispívalo k výchově k toleranci a porozumění mezi národnostními, náboženskými, rasovými, aj. společenstvími lidí, k ekologickému citění, k vlastenectví i k evropskému povědomí.

Větší pozornost je věnována Evropě, České republice, regionu, ale i samotnému sídlu, v němž se škola nachází.

Žáci jsou vedeni k rozpoznávání fyzicko-geografické, kulturně-historické i hospodářské charakteristiky zejména České republiky a Evropy. Učivo rozšiřuje znalosti ze všeobecného vzdělání, především ze společenskovedního a přírodovědného vzdělání.

Mezipředmětové vztahy

Výuka předmětu souvisí úzce s dalšími všeobecně vzdělávacími předměty jako český jazyk a literatura, základy společenských věd, dějepis a s odbornými předměty – ekonomikou, právem, veřejnou správou.

Pojetí výuky

Výuka je vedena formou výkladu, diskuse, je využíváno názorných pomůcek. Žáci jsou vedeni k samostatnosti, odpovědnosti a kultuře osobního projevu.

Výuka předmětu má být zajímavá pro žáky, učitel s žáky řeší praktické otázky ze života společnosti a aktuálního dění ve světě. Motivuje je k získávání informací z masových sdělovacích prostředků i jiných zdrojů textového a ikonického charakteru a učí je správně se v záplavě informací orientovat.

Žáci se učí kritickému hodnocení informací, objevování, analýze a řešení problémů. Ve výuce budou použity různé aktivizující vyučovací strategie.

Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen průběžně v hodinách písemně a při ústním zkoušení za dosaženou úroveň znalostí, za schopnost aplikovat teoretické znalosti na konkrétních případech, za schopnost kultivovaného, formálně i odborně správného vyjadřování.

Žák musí umět diskutovat o problému a svůj názor obhajovat. Hodnocena je též aktivita při výuce a orientace v současném dění jak v České republice, tak i v Evropě a ve světě. Musí umět pracovat s mapami a dalšími informačními zdroji.

Hodnotí se také schopnost práce s konkrétními informacemi - vyhledávání zdrojů, jejich zhodnocení, zpracování a použití.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

▪ Kompetence k učení

Absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem;
- umět efektivně vyhledat a zpracovat informace;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí.

▪ Kompetence k řešení problémů

Absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

▪ Komunikativní kompetence

Absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě.

▪ Personální a sociální kompetence

Absolventi by měli:

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům.

▪ Občanské kompetence a kulturní povědomí

Absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve svém zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě.

▪ **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

Absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobit se měnícím se pracovním podmínkám.

▪ **Matematické kompetence**

Absolventi by měli:

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.);
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

▪ **Digitální kompetence**

Absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Přínos předmětu k uplatnění průřezových témat

▪ **Občan v demokratické společnosti**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro různé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení.

▪ **Člověk a svět práce**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- uvědomovali si zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělávání a celoživotního učení pro život.

▪ **Člověk a životní prostředí**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- získali informace o současných globálních, regionálních a lokálních problémech rozvoje a vztahu člověka k prostředí.

▪ **Člověk a digitální svět**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- uměli používat základní a aplikační programové vybavení počítače pro praxi;
- naučili se pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky;
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními;
- používali digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí;
- využívali AI jako další zdroj informací a informace ověřovali z jiných zdrojů.

první ročník
(2 hodiny týdně, celkem 66 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák - popíše vývoj geografie, orientuje se ve zdrojích geografických informací a je schopen je využít; - vysvětlí vznik mapy; - rozlišuje druhy map; - pracuje s mapou a mapovými aplikacemi; - uvede vzájemné odlišnosti a podobnosti jednotlivých států světa; - popíše integrační a dezintegrační procesy v současném světě; - charakterizuje jednotlivé mezinárodní organizace a popíše jejich činnost; - popíše lokality krizových oblastí současného světa; - hledá a navrhuje perspektivy řešení situací v krizových oblastech, diskutuje o nich se svými spolužáky, umí věcně diskutovat; - pracuje s mapou a mapovými aplikacemi;	1. Vývoj geografie a znázornění Země na mapách - vývoj geografie, zdroje geografických informací - vznik mapy, kartografické zobrazovací způsoby - druhy map - práce s mapou
- vymezí geografickou polohu Evropy; - uvede základní geografické charakteristiky Evropy - popíše cíle a struktury EU; - charakterizuje postavení ČR v EU; - vysvětlí přínos evropské integrace pro rozvoj regionu; - zhodnotí a reflektuje politicko-geografické dění v rámci EU; - charakterizuje problematiku politicko-geografických změn členských států EU v jejich moderní historii a současnosti; - charakterizuje jednotlivé regiony a státy Evropy z hlediska přírodních podmínek, obyvatelstva a hospodářství a porovná je; - pracuje s mapou a mapovými aplikacemi;	2. Aktuální geopolitické změny na mapě světa - specifikace pojmů: kontinent, světadíl, makroregion, region, stát - politická mapa světa - srovnávací kritéria států - aktuální změny na politické mapě světa - integrační a dezintegrační procesy - mezinárodní organizace - krizové oblasti současného světa
- popíše proces globalizace v minulosti a přítomnosti; - uvede příklady kladných a záporných vlivů lidských aktivit na prostředí, na planetu Zemi; - vyjadřuje své názory na jednotlivé problémy současného světa; - hledá a navrhuje perspektivy řešení těchto problémů, diskutuje se svými spolužáky, umí věcně diskutovat; - pracuje s mapou a mapovými aplikacemi.	3. Evropské ekonomické centrum - přírodní poměry Evropy - obyvatelstvo Evropy - hospodářství Evropy - vývoj evropské integrace - vznik, rozvoj a rozšiřování Evropské unie - cíle, strategie a nástroje politiky Evropské unie - Politicko-geografický vývoj jednotlivých členských států EU - regionální geografie zemí Evropy
	4. Proces globalizace a globální problémy světa - proces globalizace v minulosti a přítomnosti - vlivy lidských aktivit na prostředí, na planetu Zemi - globální problémy - trvale udržitelný rozvoj

druhý ročník
(2 hodiny týdně, celkem 66 vyučovacích hodin)

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
Žák ▪ samostatně hodnotí geografické objekty, systémy, regiony, jevy, procesy podle zvolených kritérií, kategorizuje je do širších přírodních, sociálních, kulturních, politických a ekonomických souvislostí; ▪ popíše činnost současných euroregionů a jejich význam; ▪ vyhledává a analyzuje geografické informace z hlediska regionální správy; ▪ vyhledává, vyhodnocuje informace z GIS (Geografický informační systém); ▪ popíše charakter přírodních poměrů a sociálně-ekonomických jevů a procesů v konkrétní oblasti (regionu); ▪ charakterizuje konkrétní regionální opatření pro odpovědný přístup při rozvoji a ochraně životního prostředí; ▪ používá s geografickými informačními systémy pro potřeby veřejné správy; ▪ pracuje s mapou a mapovými aplikacemi.	1. Regiony České republiky ▪ geografická poloha ČR ▪ přírodní poměry ČR ▪ obyvatelstvo ČR ▪ specifikace pojmů: sídlo, obec, oblast, region, okres, kraj, územní organizace – regionalizace pro účely státní správy a samosprávy ▪ venkovská sídla a městská sídla ▪ regiony samosprávy ▪ regiony státní správy ▪ hospodářství ČR ▪ ochrana přírody a krajiny ČR ▪ ochrana kulturního dědictví ČR ▪ stručný sociálně-geografický přehled krajů České republiky ▪ mezinárodní spolupráce v příhraničních oblastech a euroregionech ▪ místní region a jeho postavení v České republice

Odborná praxe

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium

Odborná praxe na reálných pracovištích zaměstnavatelů navazuje na teoretické poznatky získané ve škole.

Žáci 2.–4. ročníků vykonávají souvislou odbornou praxi. Odborná praxe je smluvně zabezpečena. V každé instituci je stanoven pracovník, který žáka po odborné stránce vede a zadává mu úkoly. Po dobu trvání odborné praxe jsou žáci sledováni pověřeným pracovníkem školy, který je na pracovištích navštěvuje. Žáci dostávají od pracovníků úřadů a institucí konkrétní úkoly v rozsahu stanoveném náplní odborné praxe a dále podle potřeb a momentální situace na konkrétním pracovišti. Seznámí se tedy zejména s výkonem samosprávy, ale i státní správy.

Součástí odborné praxe je seminární práce, kterou žáci zpracovávají podle závazných pokynů školy s využitím digitálních technologií.

Žák si vede o svých praxích pracovní portfolio.

Portfolio zejména obsahuje:

- kopie dohod o zajištění odborné praxe;
- hodnocení vedoucího praxe;
- hodnocení praxe žákem, zejména popis získaných kompetencí.

Odbornou praxi hodnotí pověření pracovníci úřadů a institucí. Z těchto hodnoticích zpráv a z osobních kontaktů pedagogů s pracovníky úřadů a institucí, které vznikají při kontrole odborné praxe, je možné získané poznatky z reálných pracovišť rychle zařazovat do výuky, a to buď formou aktualit, nebo dokonce úpravou vzdělávacích dokumentů včetně školních vzdělávacích programů.

Místo výkonu odborné praxe

Odborná praxe je směřována do oblasti výkonu veřejné správy. Ve druhém ročníku je zaměřena na výkon samosprávy. Ve třetím a čtvrtém ročníku je zaměřena na výkon samosprávy a státní správy jak na obcích s rozšířenou působností tak v ostatních orgánech státní správy. Ve třetím i čtvrtém ročníku může být praxe vykonávána na soudech různého typu, advokátních kancelářích a notářských úřadech apod.

Obsahová náplň praxe

Odborná praxe by měla být zaměřena na rozvoj základních praktických dovedností v oblasti správních a administrativních činností.

Druhý ročník se zaměřuje zejména na:

- seznámení s pracovištěm, pracovním režimem a pracovním řádem
- seznámení s činností podatelny a oběhem dokladů (datové schránky)
- seznámení s ukládáním dokumentů (spisový a skartační řád organizace)
- seznámení se se spisem, jako základní evidencí ve správním řízení
- práci se základními předpisy a dovednost je občanům vysvětlit

Třetí ročník se zaměřuje zejména na:

- seznámení s pracovištěm, pracovním režimem a pracovním řádem
- seznámení s průběhem správního řízení
- vyhotovování jednoduchých správních a právních písemností
- účastnit se jednání s klientem
- účastní se správního řízení v rozsahu daných kompetencí
- práci se základními předpisy a dovednost je občanům vysvětlit

Čtvrtý ročník se zaměřuje zejména na:

- seznámení s pracovištěm, pracovním režimem a pracovním řádem
- na pomocné práce při vedení agend
- vyhotovování jednoduchých správních a právních písemností
- spoluúčast na jednání s klientem
- vyřizování jednoduchých dotazů klientů (telefonických, ústních)
- práci se základními předpisy a dovednost je občanům vysvětlit
- posouzení, v souladu se správním řádem a příslušnými právními předpisy, nároky, podání a podněty občanů/klientů, provádí potřebná šetření, vystavuje rozhodnutí

Materiální podmínky realizace školního vzdělávacího programu

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium

Teoretická výuka v oboru vzdělání Veřejnosprávní činnost probíhá na pracovišti v Chocni, Tyršovo náměstí 220.

Výjimečně probíhá teoretická výuka též na odloučeném pracovišti v Chocni, T. G. Masaryka 1000, Vysokomýtská 1206, a v areálu domova mládeže a školní jídelny (pohybové aktivity).

Škola je materiálně dobře vybavena. Disponuje dostatečným počtem učeben (kmenových i odborných) k zajištění vyučovaných vzdělávacích programů.

Kmenové učebny jsou vybaveny počítači a dataprojektory. Část kmenových a odborných učeben je vybavena interaktivními tabulemi. V ostatních učebnách jsou osazeny keramické tabule.

Počítačové učebny jsou vybaveny pro výuku programy, jako jsou například počítačem řízená výuka psaní všemi deseti na klávesnici ZAV, MS Office Professional, grafický program Zoner Photo Studio, Zoner Callisto a další.

Všichni učitelé mají přístup k výpočetní a reprodukční technice. Všechny počítače jsou připojeny na internet. Škola používá bezdrátového připojení.

Škola je dostatečně vybavena reprodukční a přenosnou audiovizuální technikou. Průběžně je pořizována aktuální odborná literatura a odebírána odborný tisk. Jsou doplňovány sbírky učebních pomůcek.

Personální podmínky realizace školního vzdělávacího programu

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium

V čele školy stojí ředitel, který je zároveň jejím statutárním orgánem. Ředitel školy přímo řídí organizační složky (úseky), v jejichž čele stojí vedoucí úseků.

Jako metodické orgány jsou zřízeny odborné sekce, možnost ovlivňovat řízení školy mají též komise zřízené ředitelem školy. Při škole působí tříčlenná školská rada.

Kmenoví pedagogičtí pracovníci splňují podmínky kvalifikace pro výkon povolání učitele na střední odborné škole. Škola podporuje další vzdělávání svých učitelů.

V rámci svých povinností jsou učitelé pověřeni dalšími činnostmi – výchovným poradenstvím, prevencí sociálně patologických jevů, správou počítačové sítě, vedením odborných sekcí, třídnictvím, správou kabinetů, sbírek, propagací školy na výstavách škol, publikační činností, přípravou kurzů, poznávacích zájezdů, zajišťováním mezinárodní spolupráce, projektovými úkoly atp.

Pedagogický sbor splňuje odbornou kvalifikaci pro výkon pedagogické činnosti.

Spolupráce se sociálními partnery

Název školy	Obchodní akademie a Střední odborná škola cestovního ruchu
Název školního vzdělávacího programu	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	čtyřleté denní studium

Důležitým sociálním partnerem školy jsou rodiče žáků a jejich spolky, registrované ve spolkovém rejstříku. S rodiči spolupracujeme při vzdělávání žáků, informujeme je o prospěchu na třídních schůzkách a průběžně na školních webových stránkách, Facebooku a Instagramu. Pro rodiče organizujeme informační schůzku před zahájením studia v prvním ročníku a slavnostní předávání maturitních vysvědčení v obřadní síni.

V zájmu zvyšování kvality vzdělávání a s cílem navázat těsnější kontakty s budoucími zaměstnavateli škola spolupracuje s místně příslušnými úřady práce, zejména Úřadem práce v Ústí nad Orlicí, a aktivně se podílí na činnosti vybraných profesních organizací. S úřady práce škola pravidelně vyhodnocuje uplatnění absolventů na trhu práce.

Vzhledem k zaměření oboru je též velmi významná spolupráce s krajským úřadem, městskými a obecními úřady. Z tohoto pohledu jsou významnými sociálními partnery krajské úřady Pardubického a Královéhradeckého kraje, magistráty v Pardubicích a Hradci Králové, městské úřady v Chocni, Vysokém Mýtě, Ústí nad Orlicí, Litomyšli, Holicích, Kostelci nad Orlicí, Žamberku, Týništi nad Orlicí a dalších obcích.

Spolupráce je navázána též s okresními správami sociálního zabezpečení, finančními úřady, soudy, katastrálními úřady, archivy a statistickými úřady.

Se jmenovanými organizacemi a institucemi je škola v úzkém kontaktu a žáci 2.–4. ročníků v nich vykonávají souvislou odbornou praxi.

Příloha č. 1 Fotodokumentace

Hlavní budova školy

Choceň, T. G. Masaryka 1000

odloučené pracoviště

Choceň, Tyršovo náměstí 220

odloučené pracoviště

Choceň, Paraple 2000

odloučené pracoviště

Choceň, Paraple 2000

odborné učebny

